

INSTRUKCJA OBSŁUGI 2022

Version 10/2021

OPTIMA ONTOUR | OPTIMA ONTOUR ALKOWA | OPTIMA ONTOUR EDITION | OPTIMA DE LUXE

Hobby
BUILT FOR LIFE

Drodzy amatorzy kamperów,
Gratulujemy Państwu zakupu nowego pojazdu kempingowego HOBBY. Zaufanie, którym nas Państwo darzą, jest dla nas zachętą i zobowiązaniem przy projektowaniu naszych pojazdów kempingowych, i dlatego też każdego roku wprowadzamy do oferty nowe pomysły, innowacje techniczne i przemyślane rozwiązania. Wraz z naszymi w pełni wyposażonymi i zaawansowanymi technicznie modelami chcemy dać Państwu przyjemność korzystania z nich o każdej porze roku.

Prosimy o uważne przeczytanie instrukcji obsługi, także wtedy, gdy mają już Państwo doświadczenie w użytkowaniu pojazdów kempingowych. Unikniecie Państwo w ten sposób błędów w użytkowaniu oraz ewentualnych uszkodzeń pojazdu. Właściwe wykorzystywanie wszystkich rozwiązań technicznych zwiększy Państwa przyjemność z jazdy i pozwoli na utrzymanie wysokiej wartości Państwa pojazdu.

W przypadku, jeśli nie znajdziecie Państwo właściwej pomocy w treści podręcznika, możecie Państwo liczyć na pomoc sprzedawców w szerokiej sieci sprzedażowej na terenie całej Europy. Zachęcamy Państwa do skorzystania z doświadczenia i wiedzy fachowej sprzedawców, od których możecie Państwo otrzymać szczegółowy instruktaż przed pierwszą jazdą pojazdem kempingowym firmy HOBBY.

Życzymy Państwu, a także osobom towarzyszącym, wygodnej podróży oraz udanej jazdy Państwa nowym pojazdem kempingowym marki Hobby.

Z poważaniem
HOBBY - Fabryka Samochodów i Przyczep Kempingowych
Ing. Harald Striewski GmbH

Rozdział 1: Wprowadzenie

1.1	Ogólne informacje	4
1.2	Oznaczenia stosowane w instrukcji obsługi	5

Rozdział 2: Bezpieczeństwo

2.1	Użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem	7
2.2	Ogólne informacje	7
2.3	Ochrona przeciwpożarowa	8
2.4	Wypożyczenie	10
2.4.1	Wypożyczenie w nagłych wypadkach	10
2.4.2	Narzędzia pokładowe	11
2.5	Przed jazdą	11
2.5.1	Na co zwrócić uwagę przed pierwszą jazdą	11
2.5.2	Przed każdą jazdą	12
2.6	Podczas jazdy	14
2.7	Po zakończeniu jazdy	17

Rozdział 3: Podwozie

3.1	Ogólne informacje	18
3.2	Numer identyfikacyjny pojazdu (VIN)	18
3.3	Załadunek	19
3.3.1	Ogólne informacje	19
3.3.2	Definicja masy w pojeździe kempingowym	20
3.4	Hak holowniczy	22
3.5	Elementy dobudowane	23
3.6	Automatyczna skrzynia biegów	24

Rozdział 4: Koła i opony

4.1	Koła	26
4.2	Opony	26
4.3	Cięnienie powietrza w oponach	27

4.4	Głębokość profilu i wiek opon	28
4.5	Felgi	29
4.6	Zmiana koła	30
4.7	Zestaw do szybkiej naprawy opon	31

Rozdział 5: Nadwozie z zewnątrz

5.1	Nawiew i wentylacja	32
5.2	Otwieranie i zamykanie drzwi i klap	34
5.3	Stopień wejściowy	41
5.4	Podpórki tylne	43
5.5	Dach	44
5.6	Bagażnik rowerowy	44
5.7	Markiza	46

Rozdział 6: Nadwozie wewnątrz

6.1	Otwieranie i zamykanie drzwi, klap serwisowych i szuflad	48
6.2	Wysuwany uchwyt telewizora	53
6.3	Dodatkowy blat kuchenny	54
6.4	Stół kolumnowy podnoszony	55
6.5	Grupy siedzeń i miejsca noclegowe	57
6.6	Zmiana pozycji poduszek	67
6.7	Łazienka	71
6.8	Okna	72
6.9	Ostony zaciemniające kabinę	76
6.10	Zasłona termiczna kabiny kierowcy	78
6.11	Okna dachowe	79
6.12	Fotele w kabinie kierowcy	81
6.13	Fotele w zabudowie	82
6.14	Pasy bezpieczeństwa w zabudowie	83
6.15	Schemat rozmieszczenia siedzeń	84

Rozdział 7: Instalacje elektryczne

7.1	Wskazówki dotyczące bezpieczeństwa	86
7.2	Elementy instalacji elektrycznej	86
7.3	Panel sterowania	88
7.3.1	HobbyConnect/HobbyConnect+	91
7.4	System Smart-Trailer	105
7.5	Zaopatrzenie w energię elektryczną	109
7.6	Sieć pokładowa	120
7.7	Przyłącza	123
7.8	Oświetlenie specjalne	127
7.9	Nawigacja mobilna	128
7.10	Dodatkowo montowane urządzenia	129

Rozdział 8: Woda

8.1	Ogólne informacje	130
8.2	Zaopatrzenie w wodę	130
8.3	Toaleta	136

Rozdział 9: Instalacja gazowa

9.1	Ogólne zasady bezpieczeństwa przy używaniu instalacji gazu ciekłego	140
9.2	Zaopatrzenie w gaz	142
9.3	Gniazdo zewnętrzne przyłącza gazu	150
9.4	Czujka gazu	151

Rozdział 10: Urządzenia w zabudowie pojazdu

10.1	Ogólne informacje	152
10.2	Ogrzewanie	152
10.2.1	Ogrzewanie Truma Combi C6 (E)	152
10.3	Lodówka	167

10.4	Kuchenka gazowa	172
10.5	Okap kuchenny	174
10.6	Piekarnik	175
10.7	Klimatyzacja dachowa	176
10.8	Zestaw telewizyjno-satelitarny SAT/TV	177

Rozdział 11: Wyposażenie 180**Rozdział 12: Konserwacja i pielęgnacja**

12.1	Konserwacja	184
12.2	Hamulce	185
12.3	Wymiana żarówek tylnych żarówek	185
12.4	Przegląd oraz wymiana baterii czujnika przeciwpożarowego	187
12.5	Wietrzenie	188
12.6	Pielęgnacja	189
12.7	Przerwa zimowa	194
12.8	Eksploatacja w okresie zimowym	195

Rozdział 13: Usuwanie odpadów i ochrona środowiska

13.1	Środowisko naturalne i podróżowanie pojazdem kempingowym	198
13.2	Oddanie pojazdu w celu utylizacji	201

Rozdział 14: Dane techniczne

14.1	Danie dotyczące podwozia	202
14.2	Możliwość zwiększenia dopuszczalnej masy całkowitej	204
14.3	Ciężar pojazdu	205
14.4	Opony i felgi	206
14.5	Ciśnienie powietrza w oponach	207

Index 208

Rozdział 1: Wprowadzenie

1.1 Ogólne informacje

Nasze pojazdy kempingowe są stale udoskonalane. W związku z tym, zastrzegamy sobie prawo do dokonywania zmian w wyposażeniu, dizajnie i zastosowanej technologii.

Niniejsza instrukcja obsługi uwzględnia różne konfiguracje wyposażenia, które nie zawsze należą do wyposażenia seryjnego.

Z tego powodu nie mogą być wysuwane w stosunku do HOBBY żadne roszczenia, dotyczące zawartości instrukcji użytkowania. Podręcznik zawiera opisy wyposażenia znanego do czasu oddania tekstu do druku. Te opisy zostały uwzględnione we wszystkich wariantach rzutów poziomych. Prosimy o wyrozumiałość dla faktu, że nie zostały w niej uwzględnione wszystkie indywidualne wersje. W przypadku pytań odnośnie do wyposażenia i technologii, macie Państwo do swojej dyspozycji naszego przedstawiciela handlowego.

Pojazd kempingowy HOBBY został zbudowany zgodnie z najlepszą wiedzą i powszechnie uznanymi wymogami bezpieczeństwa. Mimo podjętych środków ostrożności, jeśli nie będą przestrzegane wskazówki dotyczące zachowania bezpieczeństwa zawarte w niniejszej instrukcji obsługi, jak i w formie naklejek w pojeździe,

może dojść do przypadków zranienia osób obsługujących czy też do uszkodzenia samego pojazdu.

Uprzejmie informujemy, że firma Hobby nie ponosi odpowiedzialności za uszkodzenia czy awarie powstałe na skutek nieprzestrzegania niniejszej instrukcji.

- Pojazdu kempingowego można używać tylko wtedy, jeżeli jest on w należytym stanie technicznym.
- Usterki zagrażające bezpieczeństwu ludzi lub pojazdu należy natychmiast usunąć z pomocą personelu specjalistycznego.
- Instalacja hamulcowa i gazowa może być kontrolowana i naprawiana tylko przez autoryzowane warsztaty samochodowe.
- Należy przestrzegać wyznaczonych terminów kontroli i inspekcji.

Przed rozpoczęciem pierwszej jazdy

Niniejszej instrukcji proszę nie używać tylko jako kompendum wiedzy, lecz proszę starannie ją przeczytać jeszcze przed rozpoczęciem pierwszej jazdy.

Wypełnijcie Państwo karty gwarancyjne urządzeń wbudowanych i elementów wyposażenia, znajdujące się w odrębnych instrukcjach i prześlijcie karty gwarancyjne do producentów tych urządzeń. W ten sposób nie stracą Państwo możliwości wniesienia roszczeń gwarancyjnych. Zgłoszenie gwarancyjne dla Państwa samochodu kempingowego dokonuje autoryzowany dealer Hobby.

Zgodnie z warunkami gwarancji HOBBY udziela Państwu za pośrednictwem Państwa Partnera 5-letniej gwarancji na szczelność pojazdu kempingowego. Wykonywanie regularnych prac konserwacyjnych i przestrzeganie terminów tych prac jest warunkiem udzielenia gwarancji. Konserwacje powinny być wykonywane w wymaganych terminach przez autoryzowane stacje serwisowe Hobby i udokumentowane przez dealera w książeczce serwisowej klienta. Wykonana inspekcja jest ponadto zgłaszana przez autoryzowanego dealera do firmy Hobby.

Coroczne kontrole szczelności są płatne. W przypadku niewykonania corocznego sprawdzianu szczelności w autoryzowanych stacjach serwisowych, prawo do gwarancji z tytułu szczelności przepada.

1.2 Oznaczenia stosowane w instrukcji obsługi

Niniejszy podręcznik zawiera następujące wyjaśnienia i instrukcje dot. Państwa pojazdu kempingowego:

Teksty i ilustracje

Teksty, które odnoszą się do ilustracji, znajdują się bezpośrednio po prawej stronie obok ilustracji.

Detale w ilustracjach (tu: drzwi wejściowe) są oznaczone numerami pozycyjnymi ①.

Oznaczenie detali przy pomocy numerów pozycyjnych

Zestawienia

Zestawienia są podane hasłowo w punktach oznaczonych poprzedzającym je myślnikiem „-”.

Instrukcje postępowania

Instrukcje postępowania są także zestawiane hasłowo i rozpoczynają się od znaku kropki „•”.

Wskazówki

Wskazówki zwracają uwagę na istotne detale, które gwarantują nienaganne funkcjonowanie pojazdu kempingowego i jego części wyposażenia.

Proszę zwrócić uwagę na to, że ze względu na różne wersje wyposażenia mogą wystąpić różnice w opisach.

Wskazówki ostrzegawcze

Wskazówki ostrzegawcze zwracają uwagę na zagrożenia. W przypadku ich nieprzestrzegania może dojść do uszkodzenia materiału lub zranienia użytkownika.

Wskazówki dotyczące środowiska

Wskazówki dotyczące środowiska pokazują Państwu sposoby, dzięki którym możecie Państwo zmniejszyć zanieczyszczenie środowiska naturalnego.

Wyposażenie specjalne

Zdecydowaliście się Państwo na pojazd kempingowy z indywidualnym wyposażeniem.

Podręcznik ten opisuje modele i wyposażenie, które są oferowane w ramach tego samego programu.

Tak więc mogą być w nim zawarte warianty wyposażenia, których Państwo nie wybraliście.

Różnice, a tym samym wszystkie elementy wyposażenia specjalnego, są oznaczone gwiazdką „*”.

Wyposażenie specjalne jest częściowo uzależnione od modelu pojazdu, dlatego też, z przyczyn technicznych, nie można zamontować wybranych elementów wyposażenia we wszystkich modelach. W razie pytań prosimy o skontaktowanie się z Państwem autoryzowanym sprzedawcą Hobby.

Jeżeli instrukcja ta nie zawiera wyposażenia lub modelu wybranego przez Państwa, prosimy zwrócić uwagę na załączone dodatkowe instrukcje obsługi.

Aktualność instrukcji przy publikacji

Wysoki poziom jakości i bezpieczeństwa pojazdu wynika z nieustannego wprowadzania nowych rozwiązań technologicznych. W nielicznych przypadkach mogą wystąpić odchylenia pomiędzy opisem w instrukcji i rzeczywistym stanem pojazdu.

Rozdział 2: Bezpieczeństwo

2.1 Użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem

Pojazd kempingowy został opracowany w sposób umożliwiający korzystanie z niego w czasie podróży jako pojazd do użytku prywatnego, nieprzeznaczony do prowadzenia działalności gospodarczej. Jest to pojazd rekreacyjny z częścią przeznaczoną do tymczasowego lub całorocznego zamieszkania, który spełnia wymagania dotyczące konstrukcji i użytkowania dla pojazdów dopuszczonych do ruchu drogowego. Pojazd nie jest przeznaczony do użytku jako stałe miejsce zamieszkania. W pojeździe nie może nocować większa niż przewidziana w instrukcji liczba osób.

W komunikacji na drogach publicznych pojazd może być używany tylko w oparciu o przepisy Kodeksu Drogowego i Prawa o Ruchu drogowym.

Nie wolno stosować jej do przewozu osób/ zwierząt i/lub towarów. Podczas jazdy w pojeździe dozwolony jest wyłącznie przewóz wyposażenia osobistego. Przy tym transport niezabezpieczonych ciężarów i/lub pakunków, jest niedopuszczalny.

Każdy pasażer podczas jazdy musi siedzieć na fotelu samochodowym wyposażonym w pasy bezpieczeństwa i być tymi pasami przypięty. Liczba pasażerów nie może przekroczyć liczby foteli samochodowych wyposażonych w pasy bezpieczeństwa.

Należy pamiętać o tym, aby nie przekroczyć dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu kempingowego, a także dopuszczalnego maksymalnego nacisku na każdą oś.

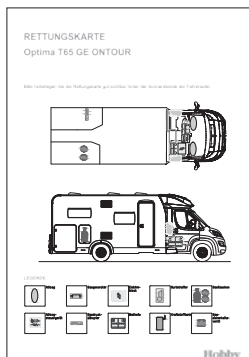
Każde inne użycie pojazdu kempingowego niż opisane tu, jest zabronione i nie jest zgodne z instrukcją.

2.2 Ogólne informacje

- Pojazd kempingowy może być użyty w ruchu drogowym jedynie z ważnym dokumentem prawa jazdy i określonej w nim kategorii.
- Odnosnie do urządzeń wbudowanych (lodówka, ogrzewanie, kuchenka itd.) oraz do pojazdu kempingowego należy koniecznie przestrzegać odpowiednich instrukcji obsługi oraz instrukcji obsługi producentów tych urządzeń.
- W przypadku zainstalowania w pojeździe dodatkowego osprzętu czy specjalnego wyposażenia, zmiany mogą ulec wymiary, ciężar i dynamika pojazdu. W przypadku dodatkowej instalacji wyposażenia często wymagana jest jego dodatkowa adnotacja w dokumentach rejestracyjnych.
- Należy używać wyłącznie tych opon i kół, które zostały dopuszczone do użycia w Państwie pojeździe. Dane na temat wielkości opon czy kół znajdziecie Państwo w dokumentach rejestracyjnych lub w **rozdziale 14.4. Opony i felgi**.

Na pojeździe i w jego wnętrzu zostały zamieszczone naklejki ostrzegawcze i wskazówki. Służą one Państwu bezpieczeństwu i nie mogą zostać usunięte.

Przykład modelu Karta ratownicza

Karty ratownicze

Za osłoną przeciwśłoneczną powinna być umieszczona "Karta ratunkowa" dla każdego pojazdu. Kartę ratunkową otrzymają Państwo od swojego sprzedawcy koncesjonowanego. Karta zawiera wszystkie ważne informacje dotyczące danego modelu pojazdu, które w razie wypadku mogą być istotne dla służb ratunkowych.

Z kartą ratowniczą należy obchodzić się ostrożnie, dbać o jej czytelność i zawsze przechowywać w przewidzianym dla niej miejscu, tj. za osłoną przeciwśłoneczną.

2.3 Ochrona przeciwpożarowa

Środki bezpieczeństwa na wypadek pożaru

- W pojeździe nie należy pozostawiać bez należytej kontroli dzieci oraz innych osób wymagających opieki.
- Łatwopalne materiały powinny znajdować się daleko od urządzeń grzewczych i kuchennych.
- Zmiany w instalacji elektrycznej, instalacji gazowej czy w urządzeniach wbudowanych, powinny być przeprowadzane przez autoryzowany warsztat specjalistyczny.
- Przy drzwiach wejściowych należy umieścić gaśnicę proszkową ABC.
- Należy zapoznać się ze wskazówkami, zamieszczonymi na gaśnicy.
- W pobliżu kuchenki elektrycznej powinien znajdować się koc przeciwogniowy.
- Wszystkie drogi ewakuacyjne powinny być wolne.
- Należy zapoznać się ze wszystkimi instrukcjami bezpieczeństwa, na które natraficie Państwo w terenie.

Zachowanie w przypadku pożaru

- Należy niezwłocznie ewakuować pasażerów pojazdu.
- Zamknąć główny zawór na butli gazowej i zawory gazowe urządzeń.
- Butle gazowe, których nie można usunąć, należy chłodzić wodą.
- Wyłączyć zasilanie.

- Wszcząć alarm i zawiadomić straż pożarną.
- Pożar można gasić samodzielnie tylko w takim przypadku, kiedy jest to możliwe bez ponoszenia nadmiernego ryzyka.

Czujniki przeciwpożarowe

Czujniki przeciwpożarowe

Pojazd kempingowy jest wyposażony w czujkę dymową zasilaną bateryjnie zainstalowaną pod sufitem. W przypadku rozprzestrzeniania się dymu, w pojeździe rozlega się głośny alarm, który ostrzega pasażerów przed możliwym pożarem.

Własne zaopatrzenie w prąd, dzięki wbudowanym bateriom 9 V, gwarantuje, że czujnik przeciwpożarowy funkcjonuje niezależnie od instalacji elektrycznej pojazdu i działa także przy wyłączonym zasilaniu prądem.

- Aby aktywować czujnik przeciwpożarowy, należy zdjąć folię zabezpieczającą z kompletu baterii i włożyć je do czujnika.
- Proszę sprawdzić działanie czujki dymowej za pomocą przycisku testowego.

Zwróćcie Państwo uwagę na instrukcję użytkowania producenta urządzenia.

Więcej informacji na temat obchodzenia się z bateriami i sposobu ich wymiany znajdziecie Państwo w **rozdziale 12 Konserwacja i pielęgnacja**.

Czujnik przeciwpożarowy nie zapobiega pożarom ani ich nie gasi. Gwarantuje on jedynie, w przypadku używania go zgodnie z instrukcją, pozyskanie decydujących sekund na ratowanie własnej osoby czy zaalarmowanie służb pomocniczych.

2.4 Wyposażenie

2.4.1 Wyposażenie w nagłych wypadkach

Aby być przygotowanym na sytuacje awaryjne, należy zawsze posiadać w samochodzie następujące trzy elementy wyposażenia ratunkowego i zapoznać się ze sposobem ich użytkowania.

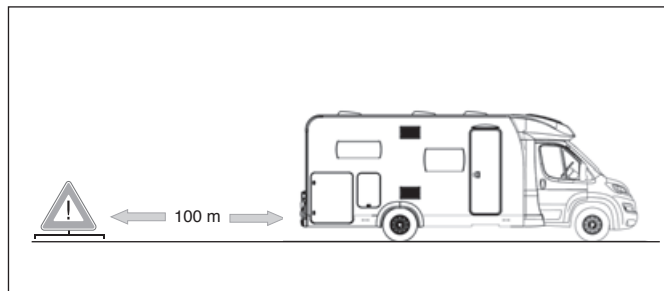
Podręczna apteczka

Podręczna apteczka powinna być zawsze pod ręką i powinna znajdować się na stałym miejscu w Państwa pojeździe. W przypadku zużycia części elementów wyposażenia apteczki należy je niezwłocznie uzupełnić. Data ważności powinna być regularnie kontrolowana.

Kamizelka odblaskowa*

Posiadanie ze sobą i noszenie kamizelki odblaskowej, według normy EN 471, z białymi pasami odblaskowymi, w przypadku opuszczenia pojazdu na drogach, w terenie niezabudowanym i na pasach awaryjnych, jest w różnych krajach wymagane w różny sposób. Kierujący musi zakładać tę odzież ostrzegawczą, kiedy pojazd

- jest unieruchomiony z powodu wypadku lub awarii w terenie niezabudowanym na drodze krajowej, w słabo widocznym miejscu na drodze, przy słabej widoczności, spowodowanej złymi warunkami atmosferycznymi, o zmierzchu lub w ciemności lub
- utknie na pasie awaryjnym autostrady z powodu wypadku lub awarii i musi udać się, aby ustawić trójkąt ostrzegawczy.

Minimalny odstęp trójkąta ostrzegawczego od pojazdu kempingowego

Trójkąt ostrzegawczy

Także trójkąt ostrzegawczy powinien być w każdej chwili łatwo dostępny i posiadać stałe miejsce w pojeździe, najlepiej wraz z podręczną apteczką.

W nagłym wypadku

- Trójkąt ostrzegawczy powinien być ustawiony w odległości co najmniej 100 m od miejsca zagrożenia!

Prosimy o zwrócenie uwagi na narodowe przepisy, dotyczące posiadania i stosowania wyposażenia w nagłych przypadkach, obowiązujące w każdym z krajów docelowych.

Wyposażenie pojazdu kempingowego o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 tony musi zawierać dodatkowo światło awaryjne, a powyżej 4 t co najmniej 2 kliny podkładane pod koło (nie stanowią części zestawu).

Skrzynka narzędziowa

2.4.2 Narzędzia pokładowe

Każdy pojazd wyposażony jest w podstawowe narzędzia pokładowe i akcesoria. Skrzynkę narzędziową umieszczono w pojeździe luzem. W momencie wydania pojazdu znajduje się w garażu lub pod łóżkiem.

2.5 Przed jazdą

2.5.1 Na co zwrócić uwagę przed pierwszą jazdą

Dopuszczenie do jazdy (Niemcy)

Każdy pojazd, który jeździ po drogach publicznych, wymaga dopuszczenia do jazdy. Również Państwa pojazd. Wniosek o dopuszczenie do jazdy składacie Państwo w miejscowym Wydziale Komunikacji.

W Wydziale Komunikacji powinniście Państwo przedłożyć następujące dokumenty:

- Kartę pojazdu (część II) oraz/ lub Certyfikat zgodności
- Elektroniczne potwierdzenie ubezpieczenia/ numer elektonicznego ubezpieczenia
- Dowód osobisty lub zaświadczenie o zameldowaniu
- Opcjonalnie pełnomocnictwo dopuszczenia do jazdy
- Opcjonalnie upoważnienie do ściągania należnej kwoty podatku od pojazdów mechanicznych bezpośrednio z konta

Przegląd główny (Niemcy)

Pojazdy kempingowe o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 ton powinny, podobnie jak samochody osobowe, co dwa lata przejść przegląd techniczny. Pojazdy kempingowe o dopuszczalnej masie całkowitej od 3,5 do 7,5 ton powinny w ciągu pierwszych sześciu lat od pierwszej rejestracji przejść przegląd techniczny co dwa lata. Po tym okresie przegląd należy przeprowadzić raz w roku.

Przegląd techniczny może być przeprowadzony przez autoryzowane punkty (TÜV, DEKRA, GTÜ, KÜS).

Przy każdym przeglądzie głównym powinniście Państwo przedłożyć następujące dokumenty:

- Dowód rejestracyjny (część I);
- Ważne zaświadczenie o przeglądzie instalacji gazowej. Pierwsze zaświadczenie otrzymacie Państwo od swojego sprzedawcy.

Zmiany w pojeździe, które wykraczają poza dopuszczalne w ramach obowiązującego Prawa o ruchu drogowym, wymagają dodatkowego zezwolenia!

W razie pobytu za granicą proszę zasięgnąć informacji o obowiązujących krajowych postanowieniach dotyczących dopuszczenia do jazdy i przeglądu głównego pojazdów kempingowych. W przypadku wszelkich pytań czy problemów, możecie się Państwo zawsze zwrócić do swojego autoryzowanego sprzedawcy Hobby!

- Przy pierwszej jeździe śruby w kołach powinny zostać dokręcone po przejechaniu 50 km.
- Przed zatankowaniem paliwa wyłączyć urządzenia wbudowane zasilane gazem.

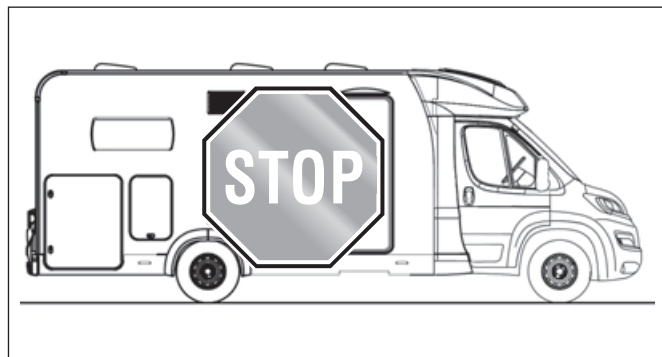
2.5.2 Przed każdą jazdą Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

- Przed rozpoczęciem jazdy należy sprawdzić funkcjonowanie sygnałów, instalacji świetlnej (włączyć odłącznik akumulatora) i hamulców.
- Po dłuższym czasie postoju (ok. 10 miesięcy) układ hamulcowy i instalacja gazowa powinny zostać sprawdzone w autoryzowanym warsztacie samochodowym.
- Ustawić lusterka zewnętrzne pojazdu ciągnącego.
- Usunąć elementy zaciemniające, zabezpieczyć je, względnie zdemontować i odłożyć do schowka (w zależności od modelu), zdjąć i schować ewentualne maty termiczne*.

- Dach pojazdu kempingowego musi być przed rozpoczęciem jazdy wolny od śniegu i lodu.
- Przed jazdą należy regularnie sprawdzać ciśnienie w oponach. Nieodpowiednie ciśnienie w oponach może prowadzić do nadmiernego zużycia, uszkodzeń opon czy pęknięcia opony. (Por. także rozdział 14.5. Wysokość ciśnienia w oponach)
- Sprawdzić, a w razie potrzeby uzupełnić płyny takie jak olej, płyn chłodzący, płyn hamulcowy i płyn do spryskiwaczy szyb.

Rozpoczynajcie Państwo jazdę tylko wtedy, kiedy pojazd spełnia wszystkie wymogi bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym.

Przed jazdą przygotować pojazd!

Właściciel / kierowca pojazdu jest odpowiedzialny za stan pojazdu. Z tego względu powinniście Państwo zwrócić uwagę na następujące punkty:

Akumulator

- Przed każdą podróżą naładować akumulatory. Por. akapit „Akumulator zabudowy” w rozdziale 7.
- Włączyć odłącznik akumulatora.

Kabina kierowcy

Pamiętać o następujących punktach:

- Ustawić fotel samochodowy.

Wewnątrz

Przygotowanie wnętrza

- Zamknąć wszystkie okna części mieszkalnej oraz świetliki i okna dachowe i mocno zaryglować.
- Luźne przedmioty uporządkować i umieścić w schowkach.
- Ciężkie i /lub obszerne przedmioty (np. telewizor, skrzynki z napojami) przed podróżą bezpiecznie zmagazynować i zabezpieczyć przed ich przesuwaniem się. **(Por. także rozdział 3.3 Załadunek).**
- Opcjonalnie przełączyć tryb pracy lodówki na zasilanie 12V **(Wyjątek:** Jeżeli lodówka działa w trybie automatycznym, urządzenie wybiera samodzielnie właściwy rodzaj zasilania).
- Zabezpieczyć wszelkie płyny przed wylaniem, także te, znajdujące się w lodówce.
- Zamknąć zawory szybkozamykające do poszczególnych urządzeń gazowych, z wyjątkiem zaworu odcinającego

ogrzewania, jeśli pojazd wyposażony jest w regulator ciśnienia dla trybu jazdy (np. Control CS).

- Zamknąć na stałe drzwi (także drzwi lodówki), szuflady i klapy. (ew. zablokować zamek centralny szuflad kuchennych).
- Stół zabezpieczyć i w miarę możliwości opuścić.
- Łóżko podnoszone (jeżeli jest częścią wyposażenia) ustawić w najwyższej pozycji i zablokować.
- Ew. zabezpieczyć wyciąg telewizora*, w razie możliwości zdemonstrować telewizor* i zabezpieczyć.
- Wyłączyć oświetlenie wewnętrzne.
- Kompletnie otworzyć system zaciemniania kabiny kierowcy i zabezpieczyć wzgl. zdemonstrować i spakować **(w zależności od modelu).**
- Ew. usunąć z kabiny matę przeciwsłoneczną*.
- Ew. zabezpieczyć drzwi kabiny prysznicowej.

Nie wolno przeładować pojazdu! Należy koniecznie przestrzegać dopuszczalnych obciążeń osi, technicznie dopuszczalnej masy całkowitej oraz dopuszczalnej wysokości, szerokości i długości pojazdu kempingowego.

Butle gazowe transportować tylko dobrze zamontowane w odpowiednich schowkach.

Dbać o dobry przepływ powietrza. Nigdy nie zakrywać wbudowanych elementów stałej wentylacji (okien dachowych ze stałym wywietrznikiem i wywietrzników dachowych w formie grzybka). **Urządzenia stałej wentylacji powinny być oczyszczone ze śniegu i liści.**

Ładunek podany w rozdziale 14 „Dane techniczne” uwzględnia również 10% wagi pełnego zbiornika świeżej wody. Zalecamy, by przed rozpoczęciem jazdy spuścić wodę w zbiorniku do poziomu zalecanego podczas jazdy, czyli do 10 litrów (por. rozdział 8 „Woda”).

Proszę umieścić w zabudowie dobrze widoczną listę zawierającą wszystkie ważne wymiary i ciężary.

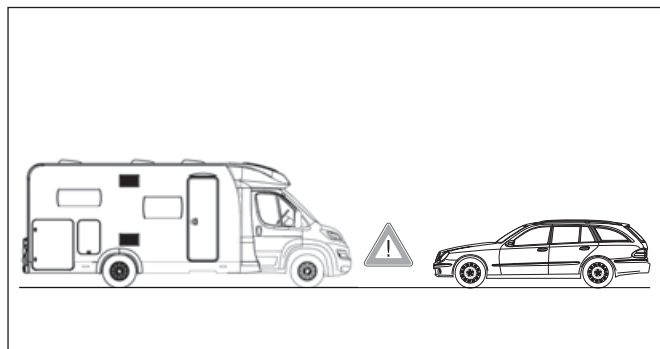
Z zewnątrz

Obejdźcie Państwo swój pojazd dookoła i przygotujcie go do jazdy w następujący sposób:

Przygotowanie pojazdu

- Ew. ustawić w górnym położeniu rozłożone podpórki tylne*.
- Schować schodek.
- Ew. wyłączyć lampę nad drzwiami.
- Ew. zwinąć markizę*, a korbę zabezpieczyć w zabudowie.
- Ew. wciągnąć antenę telewizyjną*.
- Zamknąć i zabezpieczyć drzwi wejściowe oraz klapy schowków.
- Zakręcić kurek spustowy zbiornika na ścieki.
- Zamocować butle gazowe.
- Ew. kabel przyłączeniowy sieci 230 V odłączyć od gniazdka zewnętrznego.

- Ew. rowery zabezpieczyć na stelażu rowerowym* za pomocą pasów napinających, zabezpieczyć rowery przed przesuwaniem się i upewnić się czy nie zasłaniają lamp w tylnej części pojazdu. Puste bagażniki rowerowe złożyć u zabezpieczyć (patrz rozdz. 5.6).

Zwracać uwagę na nietypową dynamikę jazdy!

2.6 Podczas jazdy

Państwa pojazd kempingowy nie jest samochodem osobowym!

W wielu sytuacjach zachowuje się inaczej niż „typowy” samochód. W związku z tym należy zwrócić uwagę na następujące sytuacje:

Bezpieczeństwo pasażerów

Podczas jazdy obowiązują następujące zasady:

- Pasażerowie mogą zająć wyłącznie fotele samochodowe wyposażone w pasy bezpieczeństwa.
- Osoby nie mogą się przemieszczać i muszą być zapięte pasami bezpieczeństwa!
- Podczas jazdy zabrania się przebywania osób w łózkach.
- Foteliki dziecięce montować wyłącznie na miejscach siedzących wyposażonych fabrycznie w trzypunktowe pasy bezpieczeństwa.
- Fotele obrotowe obrócić w kierunku jazdy i zabezpieczyć. Podczas jazdy nie wolno obracać foteli.
- Nie otwierać blokady drzwi!
- W pojeździe nie mogą przebywać inne osoby!

Jazda

Przed pierwszą długą podróżą przeprowadźcie Państwo jazdę próbną albo trening bezpieczeństwa w celu zapoznania się z pojazdem kempingowym w trakcie jazdy. Proszę przeciwyczyć jazdę do tyłu.

Pojazd bazowy jest pojazdem użytkowym, dlatego należy dostosować do niego swój styl jazdy.

Podczas jazdy obowiązują następujące zasady:

- Zwracać szczególną uwagę na długość i szerokość pojazdu kempingowego. Duże pojazdy kempingowe mogą znacząco wychylać się podczas jazdy ze względu na stosunkowo długi tył, a w innych niekorzystnych warunkach tył może „usiąść” na jezdni.

- Uwaga przy wjazdach na podwórza i w bramach.
- Przy wietrze bocznym, gołoledzi i mokrej nawierzchni, pojazd może węzykować ("zarzucać na boki").
- W przypadku węzykowania ostrożnie, lecz mocno zahamować w celu ustabilizowania pojazdu.
- W przypadku węzykowania pojazdu (zarzucania na boki) nigdy nie przyspieszać
- Prędkość jazdy należy dostosować do warunków drogowych i sytuacji na drodze.
- Jazda z góry z zasady nie może być szybsza niż wjazd pod górę.
- Jazda na długich odcinkach lekko nachylonych dróg może być niebezpieczna. Należy dopasować prędkość od początku tak, aby w nagłych wypadkach przyspieszenie było jeszcze możliwe bez narażania na niebezpieczeństwo innych uczestników ruchu.
- Podczas wyprzedzania zestawu kilku samochodów ciężarowych lub autobusów lub gdy są Państwo wyprzedzani przez tego rodzaju pojazdy, mogą wystąpić duże siły ssące, powstające na skutek gwałtownych przepływów prądów powietrza. Poprzez delikatne kontrowanie można temu przeciwdziałać.
- Prowadzić pojazd przezornie, przy dłuższych podróżach robić regularne przerwy.

Jazda na zakrętach

Pojazd kempingowy z powodu wysokości zabudowy szybciej wpada w kołysanie niż samochód osobowy.

Podczas jazdy na zakrętach obowiązują następujące zasady:

- Nie wjeżdżać zbyt ostro i zbyt szybko w zakręty!

- Przy skręcaniu zawsze nieco szerzej wchodzić w łuk zakrętu.
- Prosimy zwrócić uwagę na to, że w zależności od modelu kampera, tył pojazdu może zarzucać.

Jazda ekonomiczna

Silnik pojazdu kempingowego nie jest przeznaczony do stałej jazdy na pełnych obrotach.

Podczas jazdy obowiązują następujące zasady:

- Zrezygnować z „ciężkiej nogi”!
- Ostatnie 20 km/godz. przed osiągnięciem najwyższej prędkości oznaczają o 50% wyższe zużycie paliwa!

Hamowanie

Pojazd kempingowy zachowuje się podczas hamowania inaczej niż samochód osobowy. Rozsądnie jest, szczególnie dla niedoświadczonych kierowców, przeprowadzenie kilku ostrożnych prób hamowania w odpowiednim terenie. Droga hamowania pojazdu kempingowego jest dłuższa niż w przypadku samochodu osobowego. Duży wpływ na długość drogi hamowania ma stan załadunku pojazdu.

Podczas hamowania obowiązują następujące zasady:

- Proszę mieć na uwadze dłuższą drogę hamowania, szczególnie na mokrej nawierzchni.
- Podczas jazdy z góry nie używać wyższego biegu niż przy jeździe pod górę.

W przypadku wystąpienia zakłóceń czy nieprawidłowego funkcjonowania pojazdu podczas jazdy, skontaktujcie się Państwo z pomocą drogową i przeprowadźcie Państwo prace naprawcze tylko w autoryzowanym warsztacie specjalistycznym.

Cofanie/manewrowanie

Państwa pojazd kempingowy jest znacznie większy niż samochód osobowy.

Podczas cofania/manewrowania obowiązują następujące zasady:

- Także przy odpowiednio ustawionych lusterkach zewnętrznych pozostaje dość spore martwe pole widzenia.
- Przy cofaniu i manewrowaniu w miejscach o słabej widoczności, skorzystać proszę z pomocy osoby naprowadzającej.

Tankowanie

W pojeździe kempingowym zainstalowane są urządzenia z otwartym płomieniem.

Podczas tankowania obowiązują następujące zasady:

- Wyłączyć wszystkie gazowe urządzenia (ogrzewanie, kuchenkę, lodówkę itd.)!
- Wyłączyć telefony komórkowe!
- Tankować wyłącznie olej napędowy lub AdBlue. Używać do tego przeznaczonych wlewów zgodnie z instrukcją obsługi producenta.
- Paliwa nie wlać przypadkiem do zbiornika świeżej wody.

2.7 Po zakończeniu jazdy

Wybór miejsca postoju

Odnosnie do wyboru miejsca postoju obowiązują następujące zasady:

- Miejsce postoju należy wybrać w miarę możliwości przy świetle dziennym.
- Wybrać możliwie poziome miejsce postoju.
- Sprawdzić wypoziomowanie przy drzwiach wejściowych (ważne dla funkcjonowania lodówki).
- Poprzeczne nachylenie pojazdu wyrównać przez podłożenie odpowiednich desek lub klinów pod kołami.

Zabezpieczenie pojazdu

Odnosnie do zabezpieczenia pojazdu obowiązują następujące zasady:

- Wrzucić bieg.
- Zaciągnąć hamulec ręczny.
- Ew. wysunąć dodatkowe podpory pojazdu*.
- Podpórki tylne* wysunąć tylko na tyle, aby oś była współobciążona.
- W przypadku podparcia pojazdu na miękkim gruncie, pod podpórki tylne* należy podłożyć odpowiednie podkładki*.
- Ew. użyć klinów podkładanych pod koło (nie są częścią zestawu).

Różnic wysokości nie wyrównywać podpórkami tylnymi*.

Przy obracaniu fotela kierowcy zwrócić uwagę, by przez przypadek nie odblokować hamulca ręcznego

Przy temperaturze ok. 0°C i poniżej, hamulec ręczny należy lekko zaciągnąć w taki sposób, aby nie zamarzł i nie zablokował kół, a także koniecznie wrzucić bieg!

Przełączanie urządzeń

Przy przełączaniu urządzeń obowiązują następujące zasady:

- Otworzyć zawór główny odcinający na butli gazowej oraz zawory na wybranych urządzeniach.
- Tryb zasilania lodówki przełączyć ew. z zasilania 12 V na gaz lub 230 V, ponieważ przy wyłączonym silniku zasilanie 12 V wyłącza się po krótkim czasie automatycznie (**Wyjątek:** W trybie automatycznym urządzenie wyłącza się samodzielnie).

Instalacja wodna

Woda zalegająca w zbiorniku świeżej wody albo w rurach doprowadzających, staje się w krótkim czasie niezdatna do spożycia.

Przed napełnieniem zbiornika koniecznie usunąć całkowicie zalegającą wodę ze zbiornika i przewodów doprowadzających.

Prosimy przed każdym użyciem sprawdzić czystość instalacji wodnej i zbiorników wody pitnej. Instalację wody pitnej należy regularnie płukać i dezynfekować - koniecznie przed każdą podróżą.

Rozdział 3: Podwozie

3.1 Ogólne informacje

Części ramy i osie są komponentami podwozia. Nie mogą być tutaj wprowadzane żadne zmiany techniczne, ponieważ skutkować one mogą wygaśnięciem pozwolenia o dopuszczeniu pojazdu do ruchu.

Zmiany techniczne są możliwe jedynie za zgodą producenta.

Dalsze wskazówki znajdują Państwo w instrukcji obsługi pojazdu.

Nr identyfikacyjny VIN pojazdu bazowego Fiat

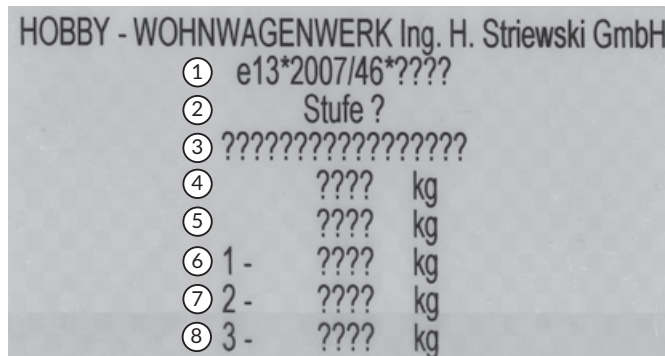
Nr identyfikacyjny VIN pojazdu bazowego Citroën

3.2 Numer identyfikacyjny pojazdu (VIN)

Składający się z 17 liczb numer identyfikacyjny pojazdu znajduje się po wewnętrznej stronie przedniego nadkola od strony pasażera. By ułatwić odczytanie numeru VIN, numer znajduje się również na tabliczce umieszczonej na tablicy rozdzielczej i widoczny jest z zewnątrz. Numer identyfikacyjny VIN podany jest poza tym na tabliczce znamionowej pojazdu bazowego oraz na tabliczce znamionowej Hobby (przy prawym słupku B, nad elementem ustalającym zamka drzwi).

Prosimy o podanie numeru VIN w przypadku zgłoszenia zapytania lub wizyty u Państwa partnera, będącego stroną umowy.

Tabliczka znamionowa

Tabliczka znamionowa Hobby

- ① Numer zezwolenia
- ② Poziom producenta
- ③ Numer identyfikacyjny pojazdu (VIN)
- ④ Dopuszczalna masa całkowita
- ⑤ Dopuszczalna masa całkowita zestawu drogowego
- ⑥ Dopuszczalny nacisk na oś 1
- ⑦ Dopuszczalny nacisk na oś 2
- ⑧ Dopuszczalny nacisk na oś 3

Nie wolno usuwać tabliczki fabrycznej i wprowadzać jakichkolwiek zmian.

Obok tabliczki fabrycznej Hobby znajduje się dodatkowa przyklejona tabliczka z adresem zakładu produkcyjnego Hobby. **Prosimy nie usuwać tej tabliczki!** Bez tej tabliczki wygasa dopuszczenie pojazdu do ruchu (homologacja typu pojazdu).

W samochodzie zamontowane są zawsze dwie tabliczki fabryczne, tj. tabliczka pierwszego stopnia homologacji (pojazdu podstawowego) oraz tabliczka drugiego stopnia homologacji (Hobby). Miarodajnymi danymi dla dopuszczenia kampera do ruchu są informacje podane na tabliczce znamionowej drugiego stopnia homologacji.

3.3 Załadunek

3.3.1 Ogólne informacje

Odnośnie do załadunku obowiązują następujące zasady

- Rozmieszczyć ładunek równomiernie pomiędzy prawą i lewą stroną pojazdu. Ciężkie albo nieporęczne przedmioty, powinny być umieszczone w dolnych skrzyniach ładunkowych i w okolicy osi.
- Kampery nie powinny być załadowywane w taki sposób, aby tylna część pojazdu była przeciążona, ponieważ ma to negatywny wpływ na zachowanie się pojazdu podczas jazdy.
- Im niżej leży punkt ciężkości pojazdu kempingowego, tym lepiej zachowuje się on na zakrętach i podczas jazdy.
- Bagaże w pojeździe kempingowym schować do szafek i skrzyń.
- Ciężkie przedmioty rozmieścić w taki sposób, by były zabezpieczone przed przesunięciem.
- Lekkie przedmioty (ubrania) umieścić w szafkach wiszących.
- Zabezpieczyć drzwi i klapy.
- Po załadunku sprawdzić dopuszczalną technicznie masę całkowitą i obciążenie osi.
- zabezpieczyć stelaże łóżek i materace, jeżeli są w pozycji transportowej (np. dolne dziecięce łóżko piętrowe).

Garaż z tyłu pojazdu (w zależności od modelu)

Przy załadunku tylnego garażu zwrócić uwagę na dopuszczalny nacisk na osie i dopuszczalną masę całkowitą pojazdu. Ładunek rozmieścić równomiernie i zabezpieczyć. Za wysokie obciążenie skupione powoduje uszkodzenia okładziny podłogowej.

Całe wyposażenie, które ma być transportowane w garażu, musi być unieruchomione przy pomocy pasów spinających i odpowiednich pasów podtrzymujących.

- Dopuszczalne maksymalne obciążenia tylnego garażu wynosi 150 kg.
- W żadnym wypadku nie wolno przekroczyć dopuszczalnego nacisku na tylną oś.
- Przy pełnym załadunku tylnego garażu dynamika pojazdu podczas jazdy znacznie się pogarsza ze względu na ociążenie jego przedniej części.
- Przed rozpoczęciem jazdy zawsze sprawdzać, czy pasy spinające są prawidłowo zamocowane.
- Odpowiedzialność za prawidłowe zabezpieczenie przedmiotów przewożonych w tylnym garażu ponosi z reguły kierowca/właściciel pojazdu. Należy używać wyłącznie dopuszczonych do tego rodzaju zastosowania pasów zapinających.
- Nigdy nie używać ekspanderów gumowych. Należy uwzględnić bardzo duże siły dynamiczne działające podczas jazdy, które występują w sytuacjach niebezpiecznych i przy hamowaniu

Zapiseane w dokumentach pojazdu maksymalny nacisk na osie, a także dopuszczalna masa całkowita, nie mogą zostać przekroczone.

Przeładowanie może prowadzić do awarii lub nawet pęknięcia opony! Z tego względu istnieje zagrożenie utraty kontroli nad pojazdem a także spowodowania zagrożenia dla siebie i innych uczestników ruchu.

Jeśli nie jesteście Państwo pewni, czy nie przeciążyliście Państwo pojazdu, powinniście zważyć go na ogólnodostępnej wadze.

3.3.2 Definicja masy w pojeździe kempingowym

Odnosnie do obliczenia mas i wynikającego z tego załadunku pojazdu kempingowego obowiązuje dla pojazdów w Europie rozporządzenie (UE) nr 1230/2012. Poniżej zostały objaśnione użyte pojęcia z podstaw do wyliczeń.

1. Technicznie dopuszczalna masa całkowita

Podanie technicznie dopuszczalnej masy całkowitej następuje według wytycznych fabryki przyczep kempingowych Hobby we współpracy z producentami poprzednich modeli (Fiat i Citroën). Masa ta uwzględnia specyficzne warunki działania, które biorą pod uwagę typ budowy i wynikającej z niej, sprawności pojazdu, wliczając w to takie wskaźniki jak: wytrzymałość materiału, udźwignię osi i opon, itd.

Z punktu widzenia bezpieczeństwa technicznego, masa ta nie może być w żadnym przypadku przekroczona.

2. Masa w stanie gotowości do jazdy

Masa w stanie gotowości do jazdy odpowiada ciężarowi pustego pojazdu, wliczając całe wbudowane standardowe wyposażenie, z doliczeniem środków smarowych, narzędzi, koła zapasowego (ewent. zestawu naprawczego), paliwa (90%), AbBlue, dodatkowego akumulatora, a także uwzględniając wagę kierowcy wynoszącą 75 kg. Do tego należy doliczyć ciężar zbiornika świeżej wody, który powinien być napełniony w 10%, oraz pełną butlę gazową. Poniżej szczegółowe zestawienie mas:

	Optima
a) Zaopatrzenie w gaz ciekły	
Liczba wbudowanych regulatorów gazu:	1
Ciężar jednej aluminiowej butli gazowej o masie 11 kg:	5
Ciężar jednego 11 kilogramowego wypełnienia butli gazowej:	11
razem:	16
b) Płyny	
10% 100 l zbiornika wody świeżej:	10
10 l podgrzewacz wody (ogrzewanie)	10
Wyposażenie podstawowe razem:	36 kg

3. Wyposażenie dodatkowe / osprzęt specjalny

Masa wyposażenia, które jest w pojeździe fabrycznie, dodatkowo montowane lub jest w wyposażeniu seryjnym. Osprzęt dodatkowy jest wymieniony w rzeczywistej masie pojazdu, kiedy:

- nie należy do seryjnego zakresu wyposażenia,
- został zamontowany na odpowiedzialność Hobby lub producenta pojazdu bazowego,
- był zamówiony przez klienta

4. Masa rzeczywista

Suma masy w stanie gotowości do jazdy i zainstalowanego fabrycznie osprzętu specjalistycznego lub wyposażenia dodatkowego.

5. Obciążenie użytkowe / ładowność

Różnica pomiędzy technicznie dopuszczalną masą całkowitą i rzeczywistą masą pojazdu zwiększona o masę pasażerów oraz masę wyposażenia dodatkowego.

6. Minimalne obciążenie użytkowe

Obciążenie użytkowe musi odpowiadać co najmniej wartości formuły $10 \times (n + L)$, przy czym:

- n** - maksymalna liczba pasażerów plus kierowca
- L** - łączna długość nadwozia

Do minimalnego obciążenia użytkowego wliczane są przedmioty, które użytkownicy pojazdu mogą wozić ze sobą i które nie są zawarte w masie w stanie gotowości do jazdy lub w wyposażeniu specjalnym (np.: ubrania, wyposażenie toalety i kuchni, produkty spożywcze, wyposażenie kempingowe, zabawki, zwierzęta domowe).

Pozostały ładunek (5.) musi być zawsze większy wzgl. równy minimalnemu obciążeniu użytkowemu (6.); należy uwzględnić to przy konfiguracji pojazdu.

W przypadku rezygnacji z wymienionych w punkcie 2 (masa w stanie gotowości do jazdy) przedmiotów wyposażenia lub płynów, obciążenie użytkowe / ładowność zwiększy się o tę wartość (punkt 5).

Hak holowniczy

3.4 Hak holowniczy*

Dopuszczalna masa całkowita zestawu drogowego, ciężar przyczepy oraz siła nacisku podane są w rozdziale 14 „Dane techniczne”.

Przestrzegać dopuszczalnej siły nacisku, ciężaru przyczepy, dopuszczalnej masy całkowitej zestawu drogowego oraz nacisku na tylną oś, w szczególności w połączeniu z załadowanym tylnym garażem.

Równoczesne użytkowanie urządzenia sprzęgającego i tylnego bagażnika* jest niedopuszczalne.

W trakcie manewrowania w celu odłączenia bądź podłączenia przyczepy między pojazdem kempingowym a przyczepą nie mogą przebywać żadne osoby.

Haka holowniczego nie wolno poddawać dodatkowemu obciążeniu przekraczającemu parametry określone przez producenta pojazdu bazowego oraz siłę D haka holowniczego.

Zwiększenie technicznie dopuszczalnej masy całkowitej skutkuje zmniejszeniem dopuszczalnego ciężaru przyczepy. W tym przypadku również nie ma możliwości zwiększenia ciężaru przyczepy.

Za granicą przestrzegać ewent. krajowych regulacji.

Proszę pamiętać o tym, że hak holowniczy, bagażnik na motocykl, zawieszenie pneumatyczne i/lub dodatkowe pióra resorowe wymagają homologacji.

Proszę pamiętać również o tym, że montaż wyposażenia dodatkowego zmienia dopuszczalną ładowność pojazdu kempingowego.

Zwróćcie Państwo uwagę na wskazówki zawarte w rozdziale 11 Wyposażenie.

3.5 Elementy dobudowane

Homologacja wyposażenia

- Montaż elementów dobudowanych należy zlecić autoryzowanemu dealerom HOBBY.
- Proszę udać się ze swoim pojazdem kempingowym do Stowarzyszenia Rzeczoznawców Techniki Samochodowej lub stacji kontroli pojazdów (np. TÜV/ DEKRA).
- W Stowarzyszeniu Rzeczoznawców Techniki Samochodowej odbiorą elementy dobudowane i wystawią odpowiedni dokument.
- Wraz z dokumentem oraz dowodem rejestracyjnym (część I) należy udać się do Wydziału Komunikacji (urząd ds. transportu), gdzie zmiana zostanie wpisana do dokumentu.

3.6 Automatyczna skrzynia biegów* (Fiat)

Państwa pojazd kempingowy opcjonalnie wyposażony jest w 9-biegową w pełni automatyczną skrzynię biegów z przekładnią hydrokinetyczną z trybem automatycznym i Tryb ręczny.

Ponieważ biegi wrzucane i wyrzucane są za pomocą modułu elektrohydraulicznego sterowanego przez przekładnię, używanie sprzęgła nie jest konieczne, dlatego nie jest zamontowane. Wybrany tryb jazdy oraz wrzucony bieg widoczne są na wielofunkcyjnym monitorze.

Dźwignię zmiany biegów na desce rozdzielczej można ustawić w następujących pozycjach:

- D: bieg jazdy do przodu.
- N: pozycja neutralna (luz).
- R: bieg wsteczny.
- P: pozycja do parkowania

Tryb automatyczny

W trybie jazdy moduł sterujący wybiera bieg, dostosowując go do panujących warunków jazdy oraz w zależności od prędkości, obciążenia i nachylenia podłoża.

Tryb ręczny

Tryb ręczny umożliwia w wypadku częstej zmiany biegów oraz w szczególnie trudnych warunkach (np. na wzniesieniach) jazdę na niższym biegu: lepsza wydajność podczas jazdy pod górę i zjazdów. Nie dochodzi do przegrzania.

- By uruchomić tryb i przełączanie biegów, należy przesunąć dźwąż w lewo, a następnie do przodu i do tyłu.

Funkcja Kick Down

W przypadku nagłego naciśnięcia pedału gazu do końca, np. podczas wyprzedzania, wrzucany jest niższy bieg, by zapewnić lepsze przyspieszenie.

System Drive Mode

Istnieje możliwość włączenia trzech trybów jazdy:

- Tryb normalny
- Tryb power (w przypadku pełnego obciążenia i stromych zjazdów)
- Tryb eco (jazda na autostradzie prędkością podróżną)

- Komputer pokładowy zapewnia w odniesieniu do wybranego trybu najlepsze osiągi.
- Aktywny tryb wyświetlany jest na desce rozdzielczej.
- Po uruchomieniu silnika system ustawiony jest zawsze w trybie normalnym.

Pojazdu nigdy nie wolno zostawić bez nadzoru w pozycji N (luz).

Jeśli pojazd stoi i wrzucony jest bieg, do momentu podjęcia decyzji o ruszeniu należy zawsze wcisnąć i trzymać pedał hamowania. Dopiero teraz można zdjąć nogę z hamulca i powoli dodać gazu.

Zaleca się, by w przypadku dłuższych postojów na włączonym silniku wrzucić bieg N (luz).

Pedału gazu nie wolno używać do utrzymania pojazdu w miejscu (np. na wzniesieniu). W takiej sytuacji należy wcisnąć pedał hamowania, a pedał gazu dopiero w momencie ruszania.

Jeśli przy wrzuconym biegu wstecznym (R) wrzucony zostanie pierwszy bieg, lub na odwrót, to polecenie zostanie zrealizowane dopiero wówczas, gdy pojazd się zatrzyma i zostanie uruchomiony pedał hamowania.

Więcej informacji znajdą Państwo w instrukcji obsługi pojazdu bazowego. Przed pierwszą jazdą proszę koniecznie zapoznać się z działaniem automatycznej skrzyni biegów.

Rozdział 4: Koła i opony

4.1 Koła

Śruby do kół

Przy pojazdach nowych należy po każdym demontażu/montażu kół dokręcić śruby wzgl. nakrętki śrub do kół po przejechaniu pierwszych 50 km oraz ponownie po przejechaniu następnych 100 km. Ze względu na własne bezpieczeństwo nie należy używać innych kół i środków mocujących, niż pierwotnie przewidzianych. Śruby i nakrętki do kół należy kontrolować w regularnych odstępach czasu.

Momenty dokręcające śrub wzgl. nakrętek śrub do kół:

Felga	Śruby do kół	Moment dokręcający
16"	M16 x 1,5 x 32	180 Nm

Momenty dokręcenia śrub należy kontrolować co 5000 km lub co najmniej raz na rok.

4.2 Opony

Należy używać tylko opon wpisanych w dokumentach rejestracyjnych pojazdu. Innych opon można używać wyłącznie za zgodą producenta pojazdu bazowego.

- Opony kontrolować regularnie pod kątem równomiernego zużycia bieżnika, głębokości bieżnika i zewnętrznych uszkodzeń.
- Korzystać tylko z opon o tej samej budowie i o tym samym przeznaczeniu (opony letnie i zimowe)
- Nowe opony docierać ostrożnie na trasie ok. 100 km, żeby mogły uzyskać całkowitą przyczepność na całej ich powierzchni.

Warunki oszczędnej jazdy dla opon

- Unikać ostrego hamowania i ruszania z pełną mocą.
- Unikać długich jazd na drogach ze złą nawierzchnią.
- Nigdy nie jeździć przetadowanym pojazdem.

W Państwa pojeździe kempingowym HOBBY zamontowane są opony bezdętowe. W tego rodzaju oponach pod żadnym pozorem nie wolno mocować dętek!

Obowiązek stosowania opon zimowych w Niemczech!

Na zaśnieżonych, oblodzonych lub błotnistych drogach należy stosować opony z symbolem "M+S". W razie niestosowania się do tego nakazu grożą kary przewidziane przez ustawodawcę.

Łańcuchy śniegowe

Nie przekraczać prędkości 50 km/h.

Łańcuchów śniegowych nie używać na nieośnieżonych drogach.

Łańcuchy śniegowe można montować tylko na opony, które mają taki rozmiar jak opony pierwotnie zamontowane w Państwie pojeździe.

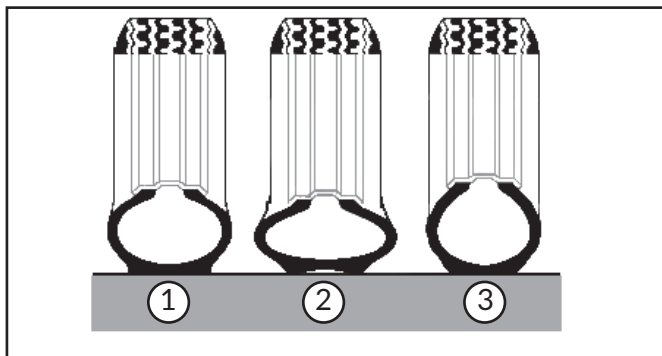
Łańcuchy śniegowe można montować wyłącznie na koła przedniej osi napędowej; montaż na koła tylnej osi napędowej jest surowy zabroniony.

Przed nałożeniem łańcuchów śniegowych należy zdjąć kołpaki.

4.3 Ciśnienie powietrza w oponach

Przy sprawdzaniu ciśnienia powietrza w oponach obowiązują następujące zasady:

- Kontrolować i korygować ciśnienie powietrza w oponach co cztery tygodnie lub przed dłuższymi podróżami, nie rzadziej jednak niż trzy miesiące przed każdym wyjazdem.
- Sprawdzenie musi odbywać się na chłodnych oponach.
- W przypadku pomiaru ciśnienia w oponach rozgrzanych należy uwzględnić korektę ciśnienia wynoszącą 0,3 bar, wyższą niż w przypadku opon zimnych.
- W przypadku, kiedy nie można uniknąć jazdy ze zbyt niskim ciśnieniem powietrza w kołach (z kempingu do następnej stacji benzynowej), maksymalna prędkość powinna wynosić najwyżej 20 km/h.

Różnice w poziomach ciśnienia powietrza w oponach:

Ciśnienie powietrza w oponach:

- Prawidłowe ciśnienie powietrza w oponach ①.
- Zbyt niskie ciśnienie powietrza w oponach ②.
- Zbyt wysokie ciśnienie powietrza w oponach ③.

Zbyt niskie ciśnienie prowadzi do nagrzania opony. Skutkiem mogą być poważne uszkodzenia opon. Zbyt wysokie ciśnienie w oponach prowadzi do zwiększonego zużycia bieżnika i może spowodować uszkodzenia zawieszenia koła.

Właściwe ciśnienie znajdziecie Państwo w tabeli w rozdziale 14 „Dane techniczne, Ciśnienie powietrza w oponach” lub w instrukcji obsługi pojazdu bazowego.

4.4 Głębokość profilu i wiek opon

Opony należy wymienić najpóźniej wtedy, kiedy głębokość profilu wynosi zaledwie 1,6 mm.

Minimalna głębokość profilu gwarantuje już tylko częściowe bezpieczeństwo jazdy!

Przestrzegać poniższych zaleceń:

Dopuszczalna głębokość dla opon letnich: 3,0 mm

Dopuszczalna głębokość dla opon zimowych: 4,0 mm

Nie wolno wymieniać opon z jednej strony pojazdu na drugą, tzn. z prawej strony pojazdu na lewą stronę i odwrotnie.

Opony niestety starzeją się także wtedy, kiedy są mało używane, lub kiedy nie są w ogóle używane.

Zalecenia producenta opon

- Zmienić opony po upływie 6 lat, niezależnie od głębokości profilu.
- Unikać silnych uderzeń w krawężniki, dziury w jezdni i inne przeszkody.

Numer DOT

Wiek opon

Opony nie powinny być starsze niż 6 lat. Wskutek długich okresów przestoju oraz starzenia się materiał staje się kruchy. Cztery cyfrowy numer DOT na boku opony (ewentualnie sprawdzić po wewnętrznej stronie) podaje datę produkcji. Dwie pierwsze cyfry oznaczają tydzień, a dwie ostatnie rok produkcji.

Przykład:

DOT 2021 oznacza: tydzień 20 w roku produkcji 2021.

4.5 Felgi

Korzystajcie Państwo tylko z takich felg, które posiadają zezwolenie na użycie w pojazdach samochodowych.

Zmiany są możliwe tylko za zgodą producenta.

4.6 Zmiana koła

Przygotowanie zmiany koła

- Zaparkować pojazd na możliwie równym i twardym podłożu.
- W przypadku przebicia opony na drodze publicznej, włączyć światła awaryjne i ustawić trójkąt ostrzegawczy.
- Zaciągnąć hamulec ręczny, wrzucić pierwszy bieg, a koła ustawić prosto. W przypadku pojazdów z automatyczną skrzynią biegów* wybrać pozycję „P” dźwigni zmiany biegów.
- Ew. Kliny podłożyć j z przodu i z tyłu pod sprawnymi kołami w celu zabezpieczenia pojazdu.

Zmiana koła

- Przy miękkim podłożu podłożyć pod podnośnik stabilną podkładkę, np. deskę.
- Podnośnik ustawić przy przewidzianych otworach ustalających.
- Śruby kół należy poluzować o jeden obrót, ale nie wykręcać ich.
- Podnieść pojazd tak, by koło znajdowało się 2-3 cm nad ziemią.
- Ustawić podnośnik ponownie, jeśli przy podnoszeniu ustawa się krzywo.
- Usunąć śruby mocujące koła i zdjąć koło.
- Koło zapasowe (nie stanowi części zestawu) założyć na piastę koła i ustawić je.

- Przykręcić śruby mocujące koła i lekko je dociągnąć, kolejno po przekątnej.
- Opuścić podnośnik i usunąć go.
- Równomiernie dokręcić śruby mocujące koła przy pomocy klucza do kół. Wartość zadana momentu dokręcającego śrub mocujących podana jest w instrukcji obsługi pojazdu bazowego (**lub w rozdziale 4.1**).

Po przeprowadzonej zmianie koła śruby kół po przejechaniu 50 km muszą zostać sprawdzone i ewentualnie dokręcone. Podnośnik umieścić tylko przy przewidzianych do tego otworach ustalających!

Jeśli podnośnik zostanie umieszczony w innym miejscu, może to doprowadzić do powstania uszkodzeń pojazdu lub nawet przewrócenia się pojazdu!

Podnośnik służy tylko do zmiany koła. Nie może być użyty do prowadzenia prac pod pojazdem!

Niebezpieczeństwo utraty życia!

Podpórki tylne* nie służą do podnoszenia pojazdu!

W odniesieniu do zmiany koła zwróćcie Państwo uwagę na instrukcję obsługi producenta pojazdu.

Powinniście Państwo zawsze dysponować gotowym do użycia kołem zapasowym. Z tego względu dokonajcie Państwo niezwłocznie wymiany zepsutego koła zapasowego.

Zestaw do szybkiej naprawy opon

4.7 Zestaw do szybkiej naprawy opon

Państwa pojazd kempingowy nie jest wyposażony seryjnie w koło zapasowe. Wyposażony jest natomiast w zestaw do szybkiej naprawy opon.

Nie używać zestawu do naprawy opony w przypadku, kiedy została ona uszkodzona w trakcie jazdy bez powietrza. W przypadku uszkodzonej felgi (pogięty środek powodujący utratę powietrza) nie ma możliwości naprawy opony. Za pomocą zestawu do szybkiej naprawy opon można załatać małe przebicia opony, szczególnie drobne uszkodzenia bieżnika (o maks. średnicy 4 mm). Nie usuwać ciał obcych (np. śrub czy gwoździ) z opony.

Zestaw do szybkiej naprawy opon może być używany przy temperaturze otoczenia od -40°C do $+50^{\circ}\text{C}$.

Środek uszczelniający posiada datę przydatności. Zwróćcie Państwu uwagę na datę upływu terminu przydatności. Przetworzone zestawy nie gwarantują skutecznego działania.

Użycie zestawu do szybkiej naprawy opon opisane jest w dołączonej instrukcji.

Kompresora nie zostawiać włączonego dłużej niż przez 20 minut. Istnieje ryzyko przegrzania.

Zestaw do szybkiej naprawy opon pozwala jedynie na naprawę o charakterze tymczasowym. Kontrolę i naprawę opon należy możliwie najszybciej przeprowadzić w specjalistycznym zakładzie.

Rozdział 5: Nadwozie z zewnątrz

5.1 Nawiew i wentylacja

Odnosnie do nawiewu obowiązują następujące zasady:

Właściwy nawiew i wentylacja pojazdu kempingowego, są warunkami komfortowego mieszkania. Państwa pojazd kempingowy nawiew bezprzeciągowy zintegrowany jest z głowicą napędową oraz wentylacją w świetlikach dachowych, których działanie nie powinno być zakłócone.

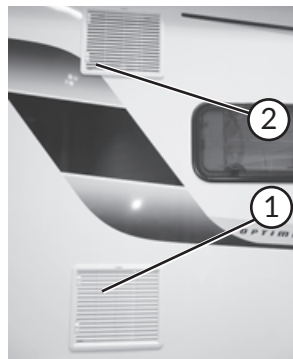

Wentylacja nie może być w żadnym wypadku zamknięta, nawet częściowo. Kratki wentylacyjne i osłony powinny być czyste i wolne od pyłu. W przypadku używania przedsionka namiotowego należy zwracać uwagę na dobrą wentylację, jeżeli otwory i kratki wentylacyjne znajdują się wewnątrz przedsionka namiotowego.

Polecamy Państwu otwarcie świetlików dachowych, kiedy pojazd ma być użyty do celów mieszkalnych.

Przez gotowanie, wilgotne ubrania, itd. tworzy się para. Każda osoba wydziela w ciągu godziny do 35 g wody. Z tego względu, przy każdej zwiększonej wilgotności powietrza, należy zadbać o dodatkowy nawiew i odpowietrzenie poprzez okna i świetliki dachowe (por. także 12.9 Eksploatacja w okresie zimowym).

Kratka wentylacyjna - lodówka

Lodówka

W celu osiągnięcia wystarczającego efektu chłodzenia, lodówka jest od zewnątrz zaopatrywana w świeże powietrze przy pomocy kratki. Kratka nawiewu ① znajduje się na dole, na ścianie zewnętrznej pojazdu. Kratka odprowadzająca powietrze ② znajduje się powyżej kratki nawiewu.

Nawiew i odpowietrzenie lodówki są warunkiem do uzyskania dobrego efektu chłodzenia. Kratki wentylacyjne mogą być zamknięte odpowiednimi pokrywkami, kiedy lodówka nie jest używana.

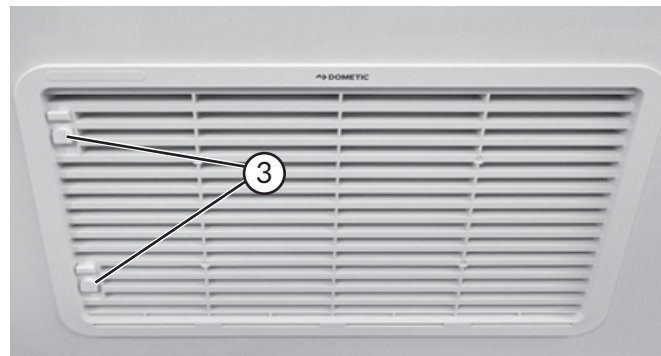

W celu zapewnienia pełnej wydajności chłodzenia, kratki wentylacyjne lodówki nie powinny być zasłonięte.

Podczas eksploatacji w okresie zimowym, należy umocować specjalne osłony bocznych kratek wentylacyjnych. Osłony te są wyposażeniem dodatkowym i mogą być zakupione osobno u Państwa autoryzowanego dealera.

Zwróćcie Państwo uwagę na wskazówki umieszczone na osłonach. Więcej informacji uzyskacie Państwo w instrukcjach obsługi producenta lodówki.

Przy bardzo wysokich temperaturach zewnętrznych należy ustawić pojazd w cieniu w celu zapewnienia wyższej wydajności chłodzenia.

Ryglowanie kratki wentylacyjnej

Usuwanie kratki wentylacyjnej do celów konserwacji i naprawy

- Elementy blokujące ③ przesunąć do oporu do góry.
- Kratek wentylacyjną otworzyć ostrożnie najpierw z lewej strony.
- Dodatkowo wyciągnąć prawą stronę z uchwytu.

W trakcie jazdy i w przypadku opadów, kratki wentylacyjne muszą być trwale zainstalowane.

Agregat znajdujący się z tyłu lodówki silnie rozgrzewa się podczas pracy. W przypadku zdjętych kratek wentylacyjnych należy zwrócić uwagę na odpowiednią ochronę w czasie kontaktu z gorącymi elementami.

Komin ogrzewania

Ogrzewanie

System ogrzewania zaopatrywany jest w powietrze do spalania z zewnątrz ①. Równocześnie zużyte podczas ogrzewania powietrze odprowadzane jest przez komin ② na zewnątrz.

Zablokowane otwory kominowe mogą powodować zakłócenia w funkcjonowaniu systemu, co może skutkować wprowadzeniem spalin do wnętrza.

Zagrożenie uduszeniem!

Podczas eksploatacji w okresie zimowym niezbędne jest zapewnienie swobodnego ciągu przez komin.

5.2 Otwieranie i zamykanie drzwi i klap

Klucze

Z pojazdem kempingowym dostarczane są następujące klucze:

- dwa klucze, pasujące do następujących zamków pojazdu bazowego:
 - Drzwi kierowcy/pasażera oraz pokrywy wlewu paliwa.

Odnosnie do kluczy zwróćcie Państwo uwagę na instrukcję obsługi producenta pojazdu bazowego.

- Dwa klucze, pasujące do następujących zamków zabudowy:
 - Drzwi wejściowe,
 - Kłapa toalety,
 - Pokrywa schowka na butlę gazową,
 - Kłapa garażu, bagażnika (w zależności od modelu).
 - Króciec przyłącza wody świeżej.

Drzwi wejściowe z zewnątrz

Drzwi wejściowe z zewnątrz

Otwieranie

- Zamek odblokować za pomocą klucza.
- Pociągnąć za uchwyt.
- Otworzyć drzwi.

Zamykanie

- Zamknąć drzwi.
- Przekręcić klucz w prawo tak, żeby zamek zaskoczył w sposób słyszalny.
- Kluczyk obrócić do pozycji pionowej i wyciągnąć z zamka.

W razie nagłej potrzeby drzwi wejściowe są również wyjściem awaryjnym z pojazdu. Podczas jazdy drzwi wejściowe powinny być zamknięte i zaryglowane.

Aby uniknąć uszkodzenia moskitiery drzwiowej nie używać jej konstrukcji w charakterze pomocy przy wchodzeniu.

Drzwi wejściowe wewnątrz

Drzwi wejściowe wewnątrz

Otwieranie

- Pociągnąć za uchwyt, ① aż otworzą się drzwi.

Zamykanie

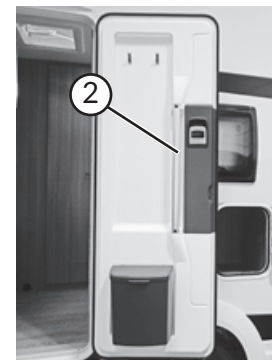
- Drzwi zamknąć, ② pociągając za uchwyt.

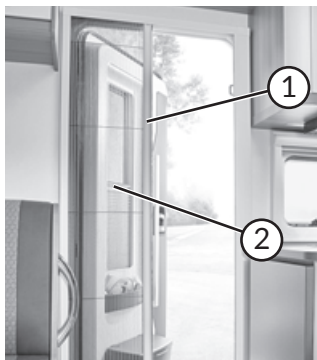
Ryglowanie

- Uchwyt ① wcisnąć we wgłębienie (zdjęcie **Drzwi wejściowe wewnątrz**).

W ten sposób można również od wewnątrz otworzyć drzwi, które zamknięto na zewnątrz.

Drzwi wejściowe
Optima ONTOUR

Drzwi wejściowe Optima De Luxe/
Optima ONTOUR (Edition)/(Alkova) opcjonalnie

Roleta przeciwśłoneczna* i moskitiera chroniąca przed owadami

Roletę przeciwśłoneczną i moskitierę chroniącą przed owadami, zainstalowaną na drzwiach wejściowych, można dowolnie ustawiać w wymaganej pozycji. Aby odpowiednio złożyć roletę, należy ostrożnie poprowadzić szynę do pozycji wyjściowej.

Zastona przeciw owadom (moskitiera) powinna być zaciągnięta tylko przy otwartych drzwiach, aby nie stanowiła przeszkody w czasie ewakuacji w sytuacjach awaryjnych, zapobiega to także uszkodzeniu drzwi lub moskitiery w takich przypadkach. Drzwi można zamknąć dopiero wtedy, gdy siatka przeciwko owadom zostanie wsunięta z powrotem do pozycji wyjściowej!

- ① Szyna moskitiery chroniącej przed owadami
- ② Szyna rolety przeciwśłonecznej

Opróżnianie pojemnika na
odpady

Kosz na odpady

W pokrywie wiadra na odpady umieszczone są miotętka i szufelka, które w razie potrzeby można wyjąć. Opróżnianie kosza na odpady.

Opróżnianie pojemnika na odpady

- W celu opróżnienia pojemnika na odpady należy najpierw otworzyć pokrywę.
- Następnie ostrożnie poluzować szarą ramkę mocującą.
- Teraz można odchylić korpus na dół i opróżnić kosz na odpady.

Kłapa garażu

Zablokowany zamek
garażuOtwarty zamek
garażu

Kłapa garażu / kłapa bagażnika (w zależności od modelu)

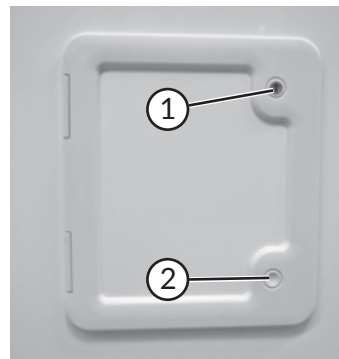
Maksymalne obciążenia garażu wynosi 150 kg.

Otwieranie

- Oba zamki otworzyć za pomocą klucza.
- Uchwyty przekręcić w lewo o 180° tak, by było widoczne czerwone pole ① nad zamkiem.
- Kłapę otworzyć w bok.

Zamykanie

- Zamknąć kłapę.
- Uchwyty przekręcić w lewo o 180°.
- Zamki zamknąć kluczem.

Kłapa toalety Porta-Potti

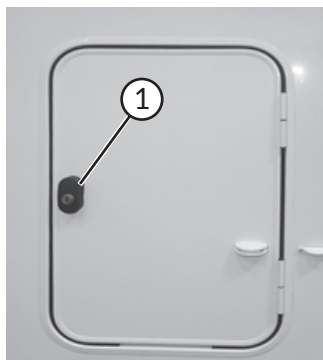
Kłapa toalety

Otwieranie

- Zamek odblokować ① za pomocą klucza.
- Wcisnąć oba przyciski (① i ②), a kłapę przesunąć w bok.

Zamykanie

- Kłapę toalety zamknąć, przesuwając w bok, aż zaskoczy.
- Zamek ① zamknąć kluczem.

Pokrywa schowka na butlę gazową

Pokrywa schowka na butlę gazową

Kraty wentylacyjnej / kratki wentylacyjnych w pokrywie schowka na butlę gazową nie wolno zamykać ani zastaniać.

Otwieranie

- Zamek odblokować za pomocą klucza.
- Uchwyt przekręcić w lewo o 180° tak, by było widoczne czerwone pole ① nad zamkiem.
- Klapę odchylić na bok do momentu zaczepienia się elementów ustalających.

Zamykanie

- Zamknąć klapę.
- Uchwyt przekręcić w lewo o 180° i odblokować zamek za pomocą klucza.

Ustalcz z elementem trzymającym Ustalcz magnetyczny

Ustalcze położenia drzwi i klap

Niektóre klapy zewnętrzne mogą być mocowane do ściany zewnętrznej pojazdu kempingowej za pomocą ustawiaczy. Drzwi wejściowe pojazdu kempingowego mocowane są za pomocą specjalnego ustalcza magnetycznego.

Ustawianie położenia klap zewnętrznych

- Klapę całkowicie otworzyć.
- Nosek umocowany do klapy wcisnąć do elementu trzymającego w ścianie zewnętrznej Państwa pojazdu kempingowego. Zwrócić uwagę na to, by zaskoczył.

Poluzowanie ustalcza

- Nosek zaczepowy wyciągnąć z elementu trzymającego.

Ustawianie położenia drzwi wejściowych

- Drzwi całkowicie otworzyć.
- Ustalcz magnetyczny zamocowany na drzwiach wcisnąć do elementu trzymającego w ścianie zewnętrznej Państwa pojazdu kempingowego, aż magnesy się przyciągną.

Poluzowanie ustalcza magnetycznego

- Odłączyć od siebie magnesy, z lekkim naciskiem zamykając drzwi.

Przed rozpoczęciem jazdy należy zamknąć drzwi i klapy.

Niektóre drzwi i klapy wyposażone są w sprężyny gazowe, które zapobiegają trzaśnięciu drzwi.

Pokrywa

Pokrywy

Pokrywy (klapy) zamykają dostęp do elementów instalacji wodnej, gazowej lub zespołów elektronicznych, np.:

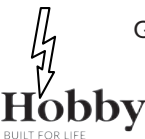
Króciec przyłącza wody świeżej

Gniazdko zewnętrzne w przedsionku namiotowym z przyłączem anteny*

Gniazdo zewnętrzne przyłącza gazu*

Gniazdo zewnętrzne CEE

Otwieranie

- Za pomocy noska na dole pokrywy odchylić pokrywę do góry.

Zamykanie

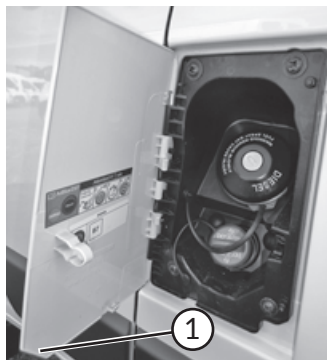
- Chwycić nosek na dole pokrywy i zamknąć klapę na zatrzask.

Instrukcje dot. obsługi poszczególnych komponentów są zawarte w odpowiednich instrukcjach dotycz. wody (**rozdział 8**), gazu (**rozdział 9**) i instalacji elektrycznych (**rozdział 7**).

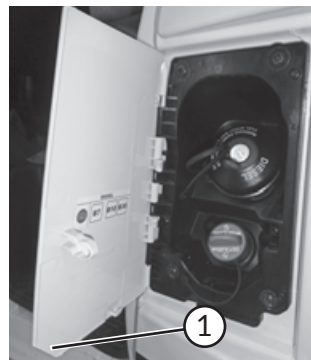

Podczas jazdy pokrywy muszą być dobrze zamknięte.

W żadnym wypadku nie wolno wlewać do zbiornika wody świeżej innych cieczy poza wodą (np. oleju napędowego, oleju, środków czyszczących).

Kłapa wlewu paliwa Fiat

Kłapa wlewu paliwa Citroën

Króciec wlewu paliwa

Czarny wlew paliwa znajduje się z lewej strony pojazdu za drzwiami w dolnym obszarze słupka B i zamykany jest na kłapę. Bezpośrednio pod spodem znajduje się zbiornik AdBlue.

Otwieranie

- Kłapę otworzyć, wkładając palce we wgłębienie ① i pociągnąć na zewnątrz/do przodu.

Zamykanie

- Wcisnąć kłapę, aż zaskoczy.

Informacje nt. używania zbiornika paliwowego i zbiornika AdBlue znajdują Państwo w odpowiednich instrukcjach obsługi pojazdów Fiat lub Citroën.

Stopień wejściowy wysunięty

5.3 Stopień wejściowy

Pojazdy kempingowe wyposażone są w stopień wejściowy wysuwany elektrycznie ①. Modele serii Optima De Luxe są wyposażone w schodki z 2 stopniami.

Na stopień wejściowy można wejść dopiero wtedy, gdy jest całkowicie wysunięty!

Proszę pamiętać o różnej wysokości, na której może znajdować się stopień. Zwrócić również uwagę na stabilne i równe podłoże. Po włączeniu silnika stopień wejściowy po krótkiej chwili się wsunie.

Schodek przy wejściu z 2 stopniami (Optima de Luxe)

Stopień wejściowy wsunięty

Przyciski do obsługi stopnia wejściowego

Funkcję przycisków mogą się od siebie różnić w zależności od modelu.

Przycisk należy trzymać do momentu całkowitego wysunięcia lub wsunięcia stopnia wejściowego.

Jeśli stopień wejściowy działa z powodu zabrudzenia lub mrozu tylko z trudem lub nie działa wcale, wyczyścić lub odmrozić zawiasy.

Proszę zapoznać się z osobną instrukcją producenta.

Otwieranie

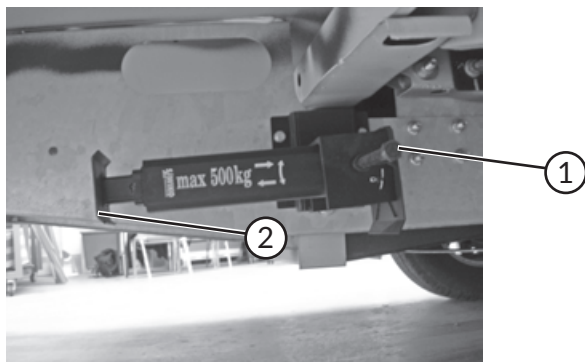
- Wcisnąć przycisk znajdujący się ② przy wejściu.
Stopień wejściowy automatycznie się wysunie.

Zamykanie

- Wcisnąć przycisk znajdujący się ③ przy wejściu.
Stopień wejściowy automatycznie się wsunie.

Podczas wciskania przycisku do obsługi stopnia nie stać w bezpośrednim obszarze wysuwania stopnia. **Ryzyko obrażeń!**

Złożone podpórki tylne

5.4 Podpórki tylne*

Podpory podnoszone znajdują się w tylnej części przedłużenia ramy.

Ustawianie podpórek tylnych*

- Włożyć korbę na śrubę sześciokątną. ①
- Podporę rozkręcić przy pomocy korby do pozycji pionowej.
- Stopkę zabezpieczyć ② ewent. przed osadzeniem i umieścić na podkładce.
- Stopka podpórki wysuwa się teleskopowo, gdy podpórka jest w pozycji pionowej.
- Za pomocą korby wyrównać wysokość podpórek tak, aby pojazd stał poziomo.

Ustawione podpórki tylne

Składanie podpórek tylnych

- Podpórki tylne odprężyć za pomocą korby.
- Kręcić korbą równomiernie do momentu ustawienia podpórki w wyjściowej pozycji poziomej.

- Podpórki tylne nie służą do podnoszenia pojazdu. Podpórki służą wyłącznie do stabilizacji ustawionego kampera.
- Podpórki tylne należy zawsze równomiernie obciążać (maks. 500 kg na podpórke).
- Przed rozpoczęciem jazdy podpórki należy złożyć i zabezpieczyć.
- Podpórki tylne należy regularnie czyścić i lekko smarować tłuszczem.

Teleskopową stopkę wolno wykręcać wyłącznie do żółtego oznakowania!

Zaokrąglone obszary dachu

5.5 Dach

W odniesieniu do obciążenia dachu obowiązuje następująca zasada: Dach nie jest przygotowany na obciążenia punktowe. Przed wejściem na dach obszar, po którym się chodzi, nakryć na dużej przestrzeni. Nadają się do tego materiały o gładkiej i miękkiej powierzchni, jak na przykład płyta styropianowa.

- Na dach wchodzić tylko po normatywnych i dopuszczonych drabinach o stabilnej konstrukcji.
- Nie chodzić zbyt blisko świetlików dachowych czy klimatyzacji dachowej (zachować co najmniej 30 cm odstępu).
- Nie nachodzić na zaokrąglone elementy na przodzie i tyle pojazdu.

Maksymalne dopuszczalne obciążenie dachu wynosi 80 kg.

Uwaga - przy wchodzeniu na wilgotny lub oblodzony dach. Występuje wysokie niebezpieczeństwo poślizgnięcia się i niebezpiecznego upadku.

Bagażnik rowerowy z rowerem

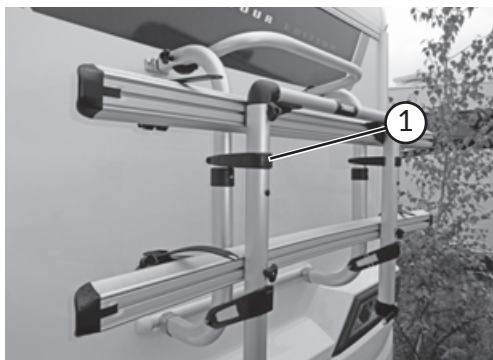
5.6 Bagażnik rowerowy*

Przed użyciem zapoznajcie się Państwo z instrukcjami obsługi wybranych bagażników rowerowych. Przed pierwszą jazdą zalecamy wykonanie kilku testów i prób w celu zapoznania się warunkami jazdy.

Dynamika jazdy pojazdu kempingowego z rowerem załadowanym na bagażnik rowerowy jest zupełnie inna. Z tego względu należy odpowiednio dostosować prędkość jazdy:

- Za bezpieczne zamocowanie rowerów odpowiedzialny jest kierowca pojazdu. W stanie niezaladowanym bagażnik powinien być podniesiony do góry i umocowany odpowiednimi mocowaniami.

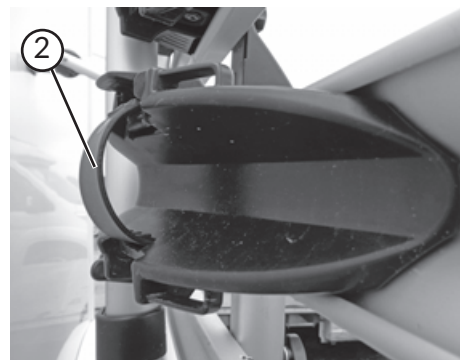

Zabezpieczony bagażnik rowerowy

- Zwróćcie Państwo uwagę na to, żeby posiadane urządzenia oświetleniowe nie były ani całkowicie, ani częściowo przysłonięte ładunkiem.

Maksymalne dopuszczone obciążenie użytkowe bagażnika rowerowego wynosi 60 kg.

Mocowanie do rowerów

Jeśli bagażnik rowerowy tylny nie jest potrzebny, należy go złożyć do góry i zabezpieczyć. Użyjcie Państwo do tego mocowań z oddzielnego asortymentu zabezpieczenia ① (ewent. dołączone do zestawu).

Podczas jazdy z rowerami bagażnik rowerowy musi być podniesiony, a zabezpieczenia ② mocno zamocowane. Każdy rower musi być umocowany na przednim i tylnym kole przy pomocy zabezpieczeń ②. Na podwoziu należy użyć mocowań z zestawu.

Markiza

5.7 Markiza*

W zależności od modelu pojazd kempingowy wyposażony jest w markizę dachową (Optima De Luxe) lub boczną (Optima ONTOUR/ Optima ONTOUR Edition/Optima ONTOUR Alkowa).

- Markiza jest osłoną przeciwsłoneczną, nie jest jednak ochroną przed warunkami atmosferycznymi.
- W strefie rozkładania i składania markizy nie powinny przebywać żadne osoby ani znajdować się jakiejkolwiek przeszkody
- Markiza jest wyposażona w funkcję ogranicznika napędu, redukującego zakres wysunięcia markizy. Nigdy nie należy doprowadzać markizy do pozycji końcowej przy użyciu siły.

- Wysuniętą markizę należy zawsze podeprzeć za pomocą zintegrowanych podpórek.
- Przed rozpoczęciem jazdy markizę należy zawsze złożyć w całości i zabezpieczyć.

Rozkładanie markizy

- Hak drążka korby wprowadzić do otworu mechanizmu markizy.
- Jedną ręką mocno uchwycić górny, a drugą ręką dolny uchwyt drążka korby. Podczas obracania korby
- lekko pociągać drążek do siebie i trzymać w miarę możliwości w pionie w stosunku do mechanizmu markizy.
- Obracać drążek w kierunku ruchu wskazówek zegara do czasu wysunięcia markizy o ok. 1 m.
- Rozstawić podpórki teleskopowe na stronie wewnętrznej rury i podeprzeć markizę.
- Zamknąć haki mocujące.
- Dopiero teraz wysunąć markizę dalej do wymaganej pozycji.
- Wyciągnąć korbę.
- W celu stabilizacji markizy rozłożyć i zamocować rozkładane ramiona znajdujące się po stronie wewnętrznej rury.

Składanie markizy

- Poluzować i złożyć ramiona podporowe.
- Hak drążka korby wprowadzić do otworu mechanizmu markizy.

- Obracać drążek w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara do czasu, gdy markiza będzie w pozycji ok. 1 m przed swoją ostateczną pozycją.
- Otworzyć haki mocujące.
- Zsunąć, złożyć i zabezpieczyć podpórki teleskopowe.
- Dopiero teraz całkowicie złożyć markizę i ją zabezpieczyć.
- Zdjąć drążek korby i umieścić w pojeździe.

Jeżeli powierzchnia markizy w pozycji rozstawionej nie jest naprężona, należy wysunąć markizę aż do pozycji pozwalającej uzyskać odpowiednie naprężenie płótna.

Przeczytajcie Państwo przed użyciem szczegółowe instrukcje obsługi producenta.

Rozdział 6: Nadwozie wewnętrzne

6.1 Otwieranie i zamykanie drzwi, klap serwisowych i szuflad

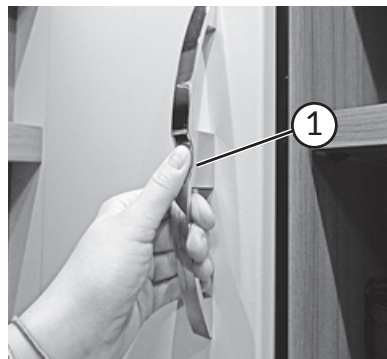
Drzwi mebli z mechanizmem zamykania

W górnych szafkach przechowywać wyłącznie lekkie przedmioty.

Zwróćcie Państwo uwagę na maksymalne obciążenie szuflad, które wynosi 15 kg na każdą z nich.

Uchwyt z mechanizmem zamykania

Uchwyt z mechanizmem zamykania

**Szafki ładunkowe i wiszące oraz szuflady kuchenne
Optima ONTOUR (Edition/Alkowa)**

Otwieranie

- Wcisnąć przycisk ①, by odblokować klapę/szufladę.
- Pociągnąć za uchwyt, aż otworzy się klapa/wysunie szuflada.

Zamykanie

- Klapę złożyć/szufladę wsunąć za uchwyt, aż się zamknie i samoczynnie zablokuje. Blokowanie jest wyraźnie słyszalne. Jeśli nie, klapę należy zamknąć ręcznie.

Kłapa mebla Optima De Luxe

Optima De Luxe

Otwieranie

- Trzymać przyciśnięty uchwyt drzwi mebla (środkowo, dolną krawędź kłapy) i odchylić klapę do góry.

Zamykanie

- Zamknąć drzwi mebla i zatrasnąć uchwyt. Zatrasnięcie jest wyraźnie słyszalne.

Pushlock

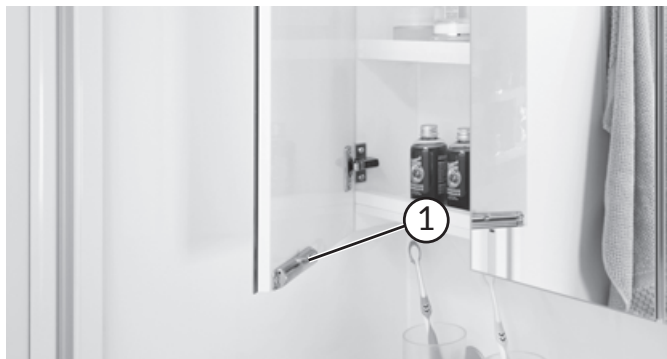
Drzwi i kłapy mebli oraz szuflady z Pushlock

Otwieranie

- Pushlock (przycisk zapadki) nacisnąć do momentu „wyskoczenia” gałki.
- Ostrożnie pociągnąć za uchwyt, aż do momentu wysunięcia się szuflady lub otwarcia drzwi.

Zamykanie

- Zamknąć drzwi/kłapę lub wsunąć szufladę.
- Wcisnąć Push-Lock, aż do momentu zatrasnięcia przycisku i zabezpieczenia drzwi/kłapy lub szuflady.

Szafa z lustrem

Szafki z lustrem w łazience

Otwieranie

- Drzwi szafy z lustrem otworzyć od tyłu, chwytając za dolną krawędź i naciskając na zamknięcie ①.

Zamykanie

- Drzwi szafki z lustrem ustawić w pozycji, aż samoczynnie i wyraźnie się zablokuje.

Klamka drzwi do łazienki

Drzwi do łazienki

- Aby otworzyć lub zamknąć drzwi, nacisnąć na klamkę.

Przekręcana gałka

Drzwi mebli z przekręcaną gałką

Szafa (w zależności od modelu)

- Przekręcić gałkę w celu otwarcia lub zamknięcia drzwi.

Proste drzwi mebli

Pozostałe drzwi mebli

Proste drzwi mebli i drzwi meble z zamknięciem magnetycznym

Otwieranie

- Pociągnąć za uchwyt i otworzyć drzwi.

Zamykanie

- Nacisnąć na uchwyt, aż drzwi wyraźnie się zamkną.

Drzwi z zamknięciem magnetycznym

W stanie zamkniętym drzwi mebli są trzymane uchwytami magnesowymi, dlatego należy przechowywać tutaj tylko lekkie przedmioty.

Drzwi do łazienki

Rolety

Otwieranie

- Chwycić roletę na krawędzi i pociągnąć w górę.

Zamykanie

- Chwycić roletę na krawędzi i ściągnąć ją w dół aż do oporu.

Haki do garderoby w pojeździe

Haki do garderoby

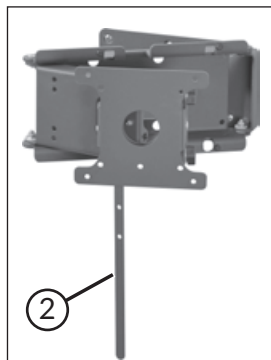
Wewnątrz pojazdu zamontowano różne rodzaje haków do wieszania odzieży.

Proszę zwracać uwagę na to, aby haki nie były obciążone podczas jazdy.

Wysuwany uchwyt telewizora

6.2 Wysuwany uchwyt telewizora*

Gniazda 230 V i wejście anteny do telewizora wzgl. odbiornika znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca instalacji telewizora, którego pozycja jest uzależniona od modelu.

Uchwyt telewizora na monitor plazmowy

- W zależności od wyposażenia należy w celu odblokowania wcisnąć szynę metalową ① i równocześnie wyciągnąć uchwyt telewizora lub poruszyć szynę metalową ② w lewo, za-czep otwiera się i można wyciągnąć uchwyt.
- W celu schowania uchwyty należy wsunąć go do pozycji wyjściowej do momentu odczuwalnego zablokowania się.

Podczas jazdy wyciągany uchwyt telewizora powinien być zawsze zaczepony w pozycji wyjściowej.

Przed zakupieniem lub zamontowaniem telewizora należy zmierzyć wielkości miejsca przewidzianego pod instalację w Państwa pojeździe kempingowym. Odpowiednie wymiary różnią się w zależności od modelu i wyposażenia dodatkowego. Maksymalne wymiary telewizora mogą wynosić 535 x 351 x 50 mm. Miejsce zamontowania uchwyty telewizora umożliwia instalację ekranów do przekątnej wielkości 22".

Zamontowany telewizor nie może ważyć więcej niż 8 kg.

Zalecamy zdemontowanie telewizora z uchwyty podczas jazdy i przechowywanie ekranu w bezpiecznym miejscu.

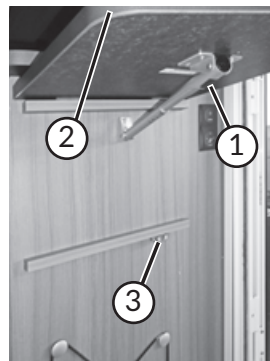
Informacje dot. płaskich wyświetlaczy LED znajdują Państwo w rozdz. 10.8.

6.3 Dodatkowy blat kuchenny

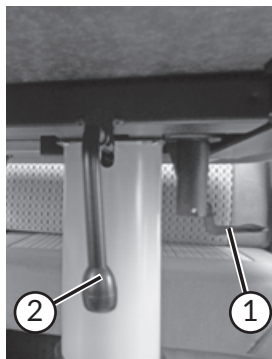
Optima ONTOUR (Edition/Alkowa), w zależności od modelu

- Wcisnąć i przytrzymać przycisk blokujący ①.
- Pod lekkim naciskiem wysunąć złożony blat ② z mocowania magnetycznego ③.
- Dodatkowy blat kuchenny umieścić w pozycji poziomej. Zwrócić uwagę na to, by podpora stołowa zaskoczyła.

Dodatkowy blat kuchenny

By dodatkowy blat kuchenny umieścić z powrotem w pozycji wyjściowej, należy wcisnąć przycisk blokujący ① podpór stołowych i złożyć dodatkowy blat ② w dół tak, by zaskoczyło mocowanie magnetyczne ③.

Blokada stołu kolumnowego
podnoszonego

Obniżony stół kolumnowy podnoszony

6.4 Stół kolumnowy podnoszony*

Zalecamy zdemonstrowanie stołu podczas jazdy i przechowywanie w pojeździe w bezpiecznym miejscu.

Stół kolumnowy podnoszony można ustawić niżej lub wyżej i obracać o 360 stopni wokół osi.

Przesuwanie i obracanie

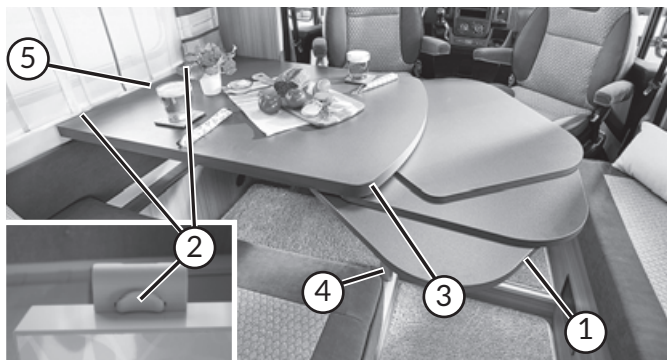
- Otworzyć dźwignię ①, by móc płynnie przesunąć stół po kolumnie i obracać go wokół własnej osi.
- Zamknąć dźwignię ①, by zabezpieczyć stół w wybranej pozycji.

Obniżanie

- Zmienić pozycję dźwigni ②, aby zluźnić blokadę.
- Stół obniżyć, naciskając obiema dłońmi na blat.
- Dźwignię ② ponownie ustawić w pozycji wyjściowej, by zabezpieczyć stół w wybranej pozycji.

By całkowicie obniżyć stół, blat nie może opierać się na siedzeniach.

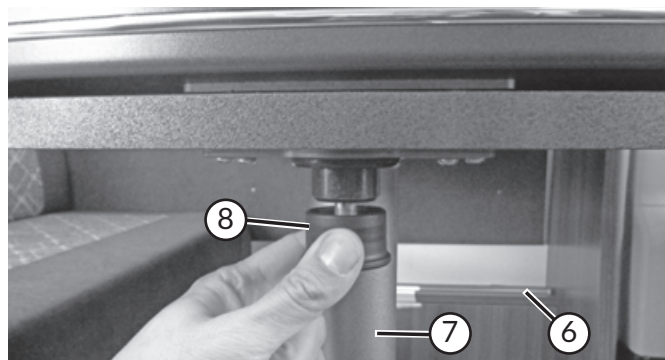
Stół wiszący z wysuwającym blatem

Stół wiszący

Dolny blat stołu wiszącego można wysunąć. Obniżony stół wiszący może służyć jako konstrukcja pod łóżko.

Obniżanie

- Wysuwany dolny blat ① całkowicie schować, aż samoczynnie się zablokuje.
- Wcisnąć w dół ew. blokadę (w zależności od modelu) ②.
- Podnieść blat stołu ③ z przodu o ok. 30°
- Pociągnąć dolną część nogi stołowej ④ w dół i wyjąć.
- Wyciągnąć blat stołu z górnego uchwytu ściennego ⑤.

Kołek zabezpieczający na spodzie blatu

Kołek zabezpieczający na spodzie blatu

- Blat zawiesić na dolnym uchwycie ściennym* ⑥. Blokada musi zaryglować się do góry, by stół był zabezpieczony w mocowaniu.
- Ustawić blat stołu na podłodze ze skróconą nogą podporową ⑦, chwytając za krawędź przednią.

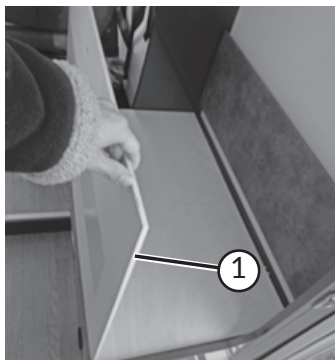
Nie wszystkie modele wyposażone są w blokadę blatu stołu ②. W takim przypadku blat należy podnieść i wyciągnąć z uchwytu ściennego.

Wysuwanie

- Wyciągnąć kołek zabezpieczający ⑧.
- Dolny blat ① ustawić w wybranej pozycji.

W przypadku modeli z łóżkiem podnoszonym stołu wiszącego nie można obniżyć, ponieważ nie przewiduje się przekształcenia go w łóżko.

Siedzenie poprzeczne

6.5 Grupy siedzeń i miejsca noclegowe

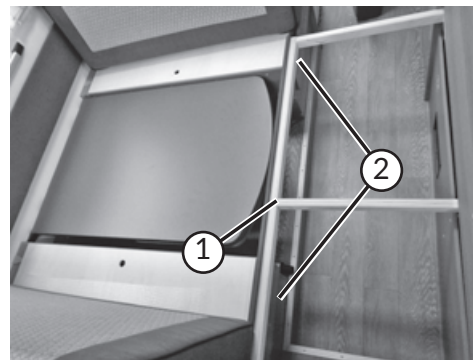
Niektóre grupy siedzeń mogą być przebudowane w łóżka do spania.

Przebudowa siedzenia poprzecznego (w zależności od modelu)

By móc wykorzystać dodatkowe miejsca noclegowe w przedniej części pojazdu, należy przebudować siedzenie poprzeczne.

Przebudowa

- Zdjąć poduszki siedzeń i pod plecy.
- Obniżyć stół (**stół wiszący**: dolny blat musi być wysunięty).
- Pokrywą poduszek ① otworzyć o 180 stopni do przodu i położyć na stole.

Rama wyciągowa

Przebudowa grupy siedzeń T65 HKM/A65 KM/A70 GFM*

Przebudowa

- Najpierw zdjąć poduszki siedzeń.
- Następnie zawiesić stół w dolnej szynie. Postępować ostrożnie.
- W grupie siedzeń poprzecznych umieszczona jest rama ①, która należy wyciągnąć. Wyciągnij ramę na tyle, by zahaczyć go o oba uchwyty siedzenia ②.

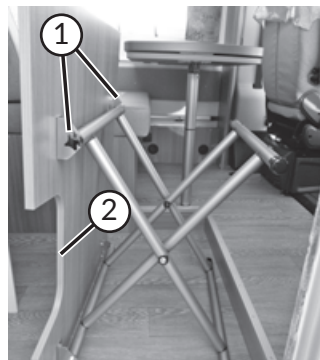

Rozłożenie drewnianej pokrywy

Ułożenie dodatkowych pokryć

- Następnie można rozłożyć drewniany blat (3) grupy siedzeń poprzecznych, by móc położyć go na wcześniej już wyciągniętą ramę (1).
- Następnie należy rozmieścić poduszki siedzeń i dodatkowe poduszki.

Ustawienie składanego stelaża

Ułożenie dodatkowych pokryć

Przebudowa grupy siedzeń V65 GE/V65 GQ*

Przebudowa

- Najpierw zdjąć poduszkę siedzeń.
- Następnie zawiesić stół w dolnej szynie (por. 6.4 Stół wiszący).
- Dodatkowy, składany stelaż można zamówić osobno. Stelaż ustawić jak składane krzesło i dokręcić obie śruby mocujące (1) w celu zapewnienia stabilnego ustawienia stojaka.
- Stelaż należy rozstawić tak, aby otwór (2) przylegał do kosza na śmieci.
- Następnie należy rozmieścić poduszki siedzeń i dodatkowe poduszki.

Składany stojak należy ustawić bardzo ostrożnie tak, aby nie uszkodzić mebli w pobliżu.

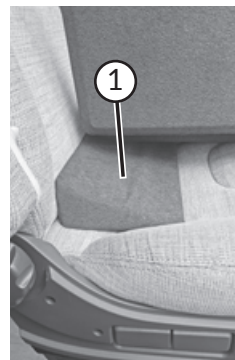
Łóżko w kabinie kierowcy

Przebudowa łóżka w kabinie kierowcy*

Kabina kierowcy jest wyposażona na życzenie w dopasowany materac do spania i dwa kliny wyrównawcze oraz pas bezpieczeństwa, zapewniające optymalne ułożenie i stabilizację materaca.

Przebudowa

- Fotel kierowcy i fotel pasażera obrócić w kierunku jazdy i oba fotele zablokować.
- Podłokietniki ustawić do góry.
- Ułożyć załączone kliny wyrównawcze ① po stronie kierowcy i po stronie pasażera.
- Materac upozycjonować zgodnie z ilustracją.

Kliny wyrównawcze

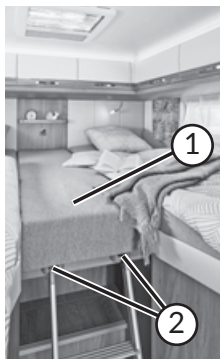
Materac w prawidłowej pozycji

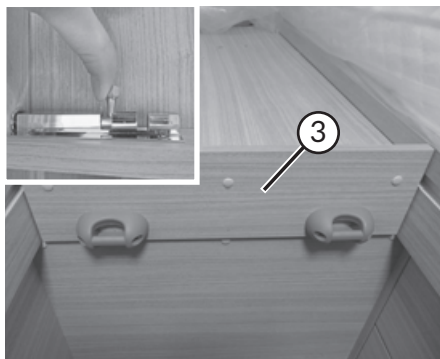
- Załączony pas bezpieczeństwa ② przeprowadzić przez ucho ③ na dolnej stronie materacu i umocować pas do uchwyty ④.

Maksymalne obciążenie materaca w kabinie kierowcy wynosi 100 kg. Materac może być ułożony i użytkowany tylko przy wyłączonym silniku pojazdu!

Poszerzenie łóżka

Element przedłużający i zamek
Optima De Luxe

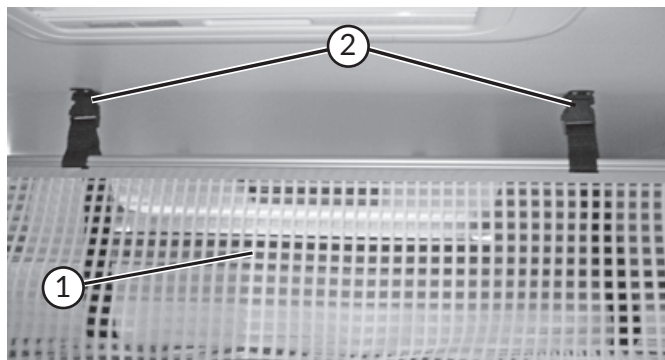
Poszerzenie łóżka*

W wypadku modeli z pojedynczymi łóżkami nad garażem łóżka można połączyć za pomocą elementu do rozszerzenia.

- W celu wyciągnięcia przedłużki ③ należy najpierw otworzyć rygiel. Zamknięcia znajdują się z przodu (Optima ONTOUR (Edition)) lub powyżej przedłużki (Optima De Luxe).
- Materac dodatkowy umieścić w poszerzeniu łóżka.
- Drabinkę zawiesić w przewidzianych do tego uchwytych ②.

Element przedłużający i zamek
Optima ONTOUR (Edition)

- W celu ustawienia przedłużki ③ ponownie w pozycji wyjściowej należy najpierw usunąć drabinkę i materac, poluzować rygiel i wsunąć przedłużkę do pozycji, w której rygle można znowu zamknąć.

Siatka zabezpieczająca przed wypadnięciem

Alkova/łóżko tylne F poprzeczne/łóżko podnoszone

Rodzice odpowiedzialni są za to, by małe dzieci nie mogły wypaść z rozmieszczonych na górze miejsc noclegowych. Jeśli dzieci znajdują się w alkowach, na podwyższonych łóżkach F nad garażem, czy łóżkach podnoszonych, należy wysunąć istniejącą siatkę zabezpieczającą przed wypadnięciem ① i zamocować je w uchwytach ②.

W celu poprawy komfortu korzystania z pomieszczenia podłogę alkowy można ustawić do góry. W tym celu należy uchwycić obiema rękami ramę łóżka i ustawić pod kątem ok. 45° do góry. W celu przywrócenia podłogi alkowy ponownie do pozycji poziomej należy opuścić podłogę przy ramie łóżka do pozycji dolnej.

Alkova poziomo

Alkova podniesiona

Zwrócić uwagę na to, aby zasłony alkowy podczas podnoszenia lub opuszczania podłogi alkowy nie zostały zakleszczone w ramie łóżka.

Wszystkie alkowy, łóżka królewskie, pojedyncze i francuskie są odpowiednio zaprojektowane i testowane na osobach o wadze 100 kg.

Podczas jazdy podłoga alkowy nie może pozostawać podniesiona. Podczas jazdy elementy zabudowy poruszają się, co może spowodować nagłe otwarcie podłogi alkowy i jej uszkodzenie.

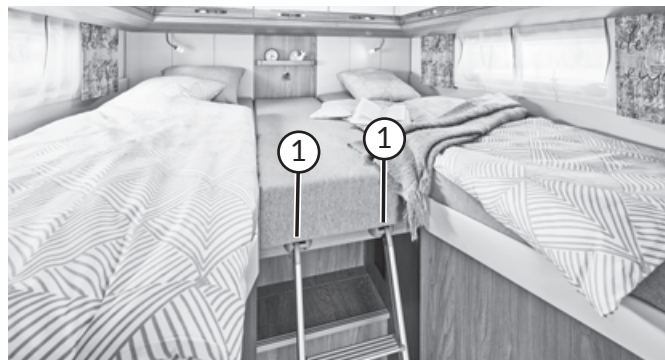
W przypadku używania górnych łóżek przez małe dzieci należy pamiętać o ryzyku upadku!

Schowek na pranie

Schowek na pranie pod łóżkiem (w zależności od modelu)

Pod niektórymi łóżkami znajduje się praktyczny schowek na pranie, w którym można wygodnie przechowywać pościel lub ręczniki. Schowek jest dostępny po podniesieniu boku stelaża i materacu (**patrz zdjęcie**).

Mocowanie drabinki

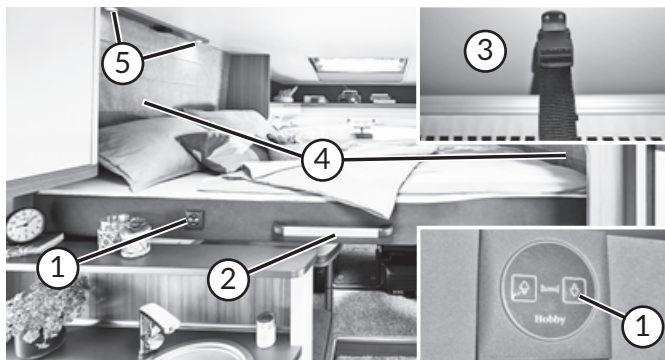
Drabinka

Dostęp do alkowy, górnych łóżek, łóżek zabudowanych w tylnej części pojazdu jest możliwy za pomocą drabinek (zależnie od modelu).

- Drabinę zamocować zaczepami na górnym końcu do przewidzianego uchwytu lub elementów mocujących ① (w zależności od modelu).
- Drabinę postawić stabilnie na podłodze.

Proszę zwrócić uwagę na to, by drabinka się nie przesuwiała.

Łóżko podnośne

Panel obsługi łóżka podnośnego

Łóżko podnośne, napęd elektryczny (zależnie od modelu)

Obsługa

- Ew. usunąć z ławki poduszki pod głowę i poduszki pod plecy.
- Wyłączanie lampek do czytania oraz oświetlenia poniżej łóżka podnośnego.
- Na panelu obsługi umocowanym na ramie łóżka ① nacisnąć przycisk ze strzałką wskazującą na dół. Przycisk przytrzymać naciśnięty do czasu ustawienia łóżka podnośnego w pozycji dolnej.
- Drabinkę zaczepić w uchwycie ②.
- Przed spaniem zawsze zamontować z obu stron zabezpieczenie przed wypadnięciem ③ (znajduje się pod materacem).
- Przed rozpoczęciem jazdy ustawić łóżko podnośne z powrotem w górnej pozycji wyjściowej naciskając na panelu obsługi przycisk ze strzałką wskazującą do góry.

Maksymalne obciążenie łóżka podnoszonego: 200 kg

Przy podnoszeniu łóżka należy zwrócić uwagę na to, aby boczne blendy z tkaniny ④ nie wpadły za łóżko i nie zablokowały mechaniki.

W trakcie podnoszenia łóżka oraz kiedy łóżko jest w pozycji górnej oświetlenie ⑤ należy wyłączyć. Jeżeli pojazd nie jest używany, należy łóżko częściowo opuścić i usunąć materac w celu zapewnienia wystarczającej cyrkulacji powietrza w obrębie łóżka.

Przy podnoszeniu lub opuszczaniu łóżka nie pociągać lub dociskać ramy łóżka. Nie sięgać ręką do przestrzeni między łóżkiem a boczną ścianą - niebezpieczeństwo zmiążdżenia!

Podczas podnoszenia i opuszczania łóżka nie wolno przebywać w łóżku lub pod łóżkiem. Strefa opuszczania łóżka musi być wolna.

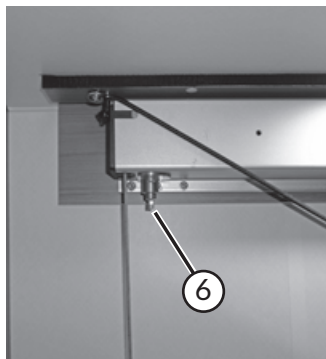
Należy zwrócić uwagę na to, aby łóżko było obsługiwane tylko przez osoby dorosłe, a w zasięgu panelu obsługi nie znajdowały się małe dzieci bez nadzoru.

Należy samodzielnie zatroszczyć się o dostateczny stan naładowania akumulatora pokładowego w celu zapewnienia obsługi łóżka podnośnego. W trakcie przerwy w podróży należy doładować akumulator pokładowy.

Jeżeli elektryczne ustawianie łóżka jest mechanicznie zablokowane, tzn. napęd łóżka lub blokada mechaniczna uniemożliwia poruszanie się łóżka, należy wyłączyć napęd do czasu ustalenia przyczyn awarii (wyłączyć zasilanie).

Nie należy umyślnie i wielokrotnie poruszać systemem do pozycji ogranicznika mechanicznego

Obsługa awaryjna łóżka podnośnego

Obsługa awaryjna

W razie usterki elektrycznego systemu podnoszenia łóżka dalsza jego obsługa za pomocą panelu jest niemożliwa. W tym przypadku zmiana wysokości łóżka podnośnego jest możliwa wyłącznie w trybie obsługi awaryjnej:

- Ostrożnie poluzować napięcie na rzepy prawej i lewej osłony ④ (str. 63).
- Za pomocą wkrętarki akumulatorowej (klucz szczękowy lub końcówka do wkrętarki akumulatorowej o rozwarości 6) można - w sposób przedstawiony na zdjęciu - powoli uruchomić mechanizm do podnoszenia łóżka do góry lub na dół poprzez ostrożne poluzowanie mechanizmu obrotowego ⑥ (na zmianę między 15 obrotami na napęd tak, aby łóżko pozostało w pozycji poziomej). W tym wypadku łóżko nie powinno być kompletnie podniesione, lecz najwyżej do 3/4 maksymalnej możliwej wysokości.
- W celu naprawy usterki należy udać się do najbliższego specjalistycznego warsztatu.

Łóżka dziecięce

Łóżka dziecięce

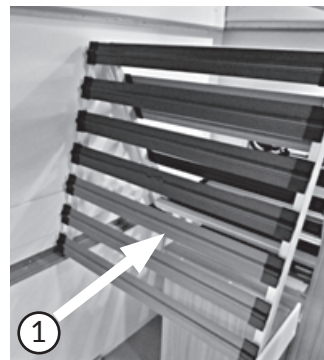

Przebudowa dolnego łóżka piętrowego

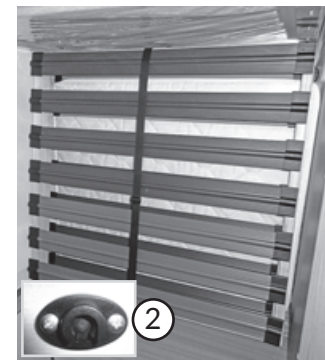
Okna przy łóżkach dziecięcych mogą być jedynie uchylone, aby skutecznie chronić dzieci przed wypadnięciem.

W celu pełnego wykorzystania garażu znajdującego się poniżej, dolne łóżko należy odchylić na bok.

- Lekko podnieść lewą część stelażu z listwami i równocześnie odsunąć w prawo ①.
- Odsunięty na bok stelaż z listwami należy zabezpieczyć ogranicznikiem ②.

Składanie stelażu z listwami

Zabezpieczony stelaż z listew

Łóżka dziecięce są przeznaczone do użytkowania przez dzieci w wieku powyżej 6 lat, i to zawsze pod nadzorem osób dorosłych. Prosimy zwrócić uwagę na to, że w czasie użytkowania górnego łóżka przez dzieci, zawsze narażone są one na wypadnięcie. Nie pozostawiajcie Państwo nigdy dzieci bez opieki w pojeździe kempingowym.

Dopuszczalne obciążenie górnych łóżek wynosi maks. **100 kg**.

Dolne łóżko dziecięce należy utrzymywać w pozycji zamkniętej, zawsze z umocowanym zabezpieczeniem ②.

Prosta pozycja fotelowa

Płaska pozycja fotelowa

Łóżko królewskie (V65 GQ)

W celu powiększenia wolnej przestrzeni i dostępności przy łóżku królewskim można zmienić pozycję tego łóżka. Łóżko można ustawić w pozycji fotelowej i płasko rozłożyć.

Przestawienie łóżka królewskiego

- Stojąc przed uchwytem ① pociągnąć uchwyt do siebie tak, aby kompletna powierzchnia do leżenia była płaska.
- W celu ustawienia łóżka z powrotem w pozycji fotelowej należy odsunąć uchwyt od siebie przy użyciu odrobiny siły.
- Podnieść powierzchnię leżenia do góry za pomocą uchwyty w celu uzyskania dostępu do bagażnika.

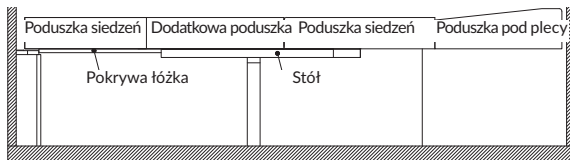
Przed zmianą ustawienia łóżka należy usunąć wszystkie poduszki, kołdry itp.

6.6 Zmiana pozycji poduszek

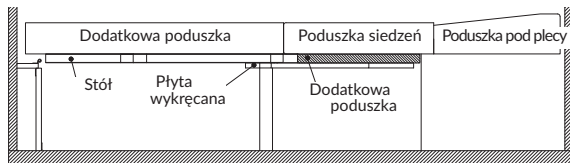

W przypadku modelu A60 GF nie można zmienić pozycji poduszek, ponieważ grupa siedzeń nie zapewnia takiej możliwości. Zasadniczo zmiana pozycji nie jest możliwa w pojazdach z łóżkami podnoszonymi (wyjątek: HKM).

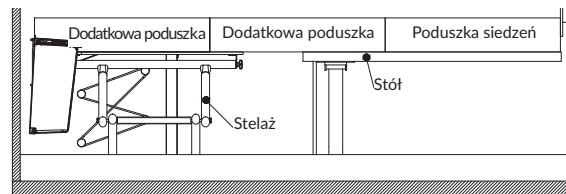
Zmiana pozycji poduszek w przekroju poprzecznym dla wszystkich modeli Optima De Luxe z grupą siedzeń L*

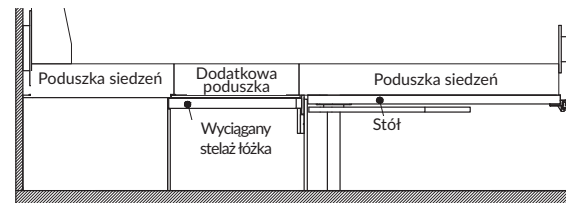
Zmiana pozycji poduszek w przekroju poprzecznym dla wszystkich modeli Optima bez grupy siedzeń L

Zmiana pozycji poduszek w przekroju poprzecznym dla Optima V65 GE/V65 GQ

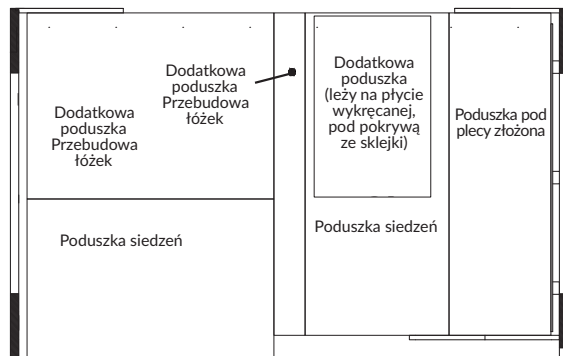

Zmiana pozycji poduszek w przekroju poprzecznym dla Optima A65 KM/A70 GFM

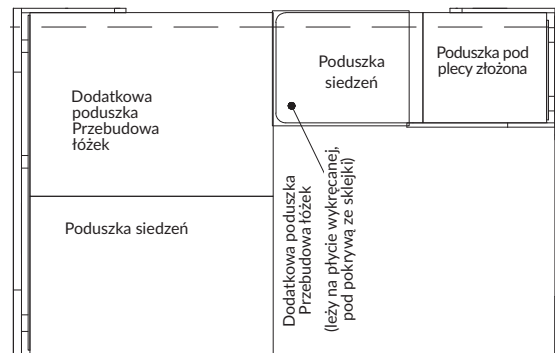

Widok z góry: zmiana pozycji poduszek Optima

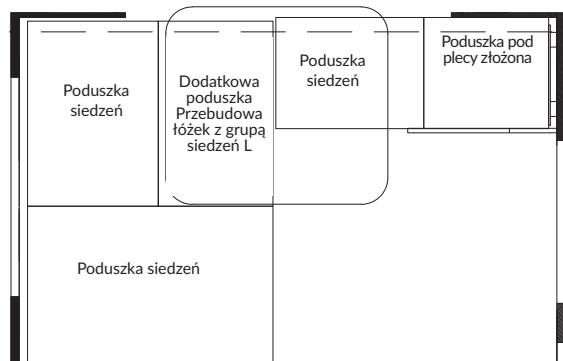
Zmiana pozycji poduszek Optima T65 FL

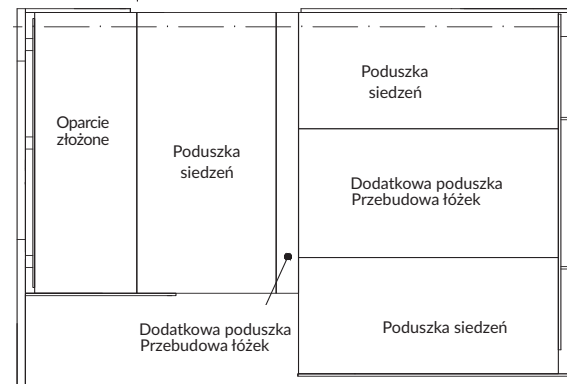
Zmiana pozycji poduszek Optima ONTOUR T65 GE/ Optima De Luxe T65 GE

Zmiana pozycji poduszek Optima De Luxe T65 GE z grupą siedzeń L

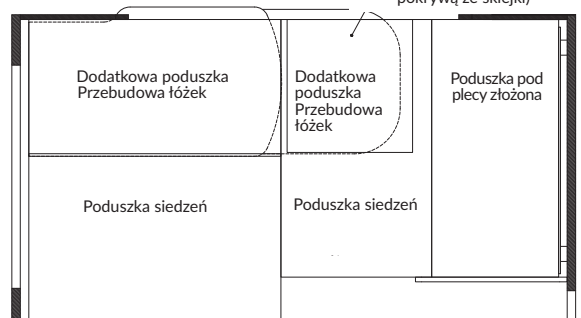

Zmiana pozycji poduszek Optima T65 HKM

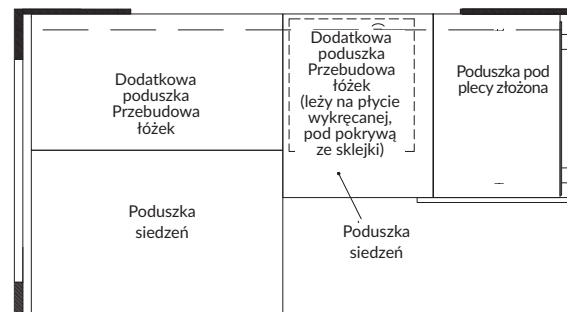

Zmiana pozycji poduszek Optima T70 E / T70 F

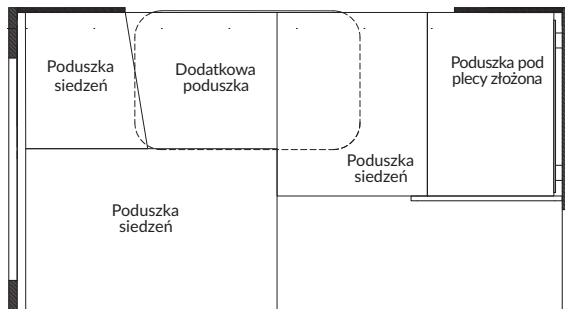
(leży na płycie wykręcaniej, pod pokrywą ze sklejki)

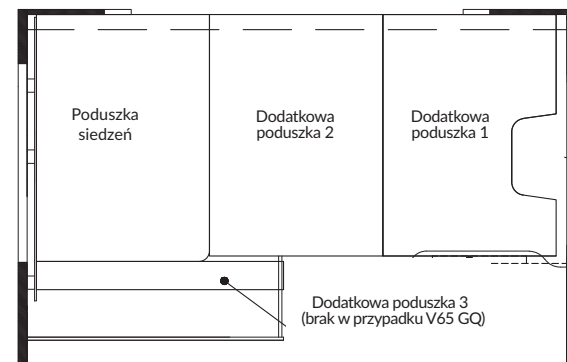
Zmiana pozycji poduszek Optima De Luxe T70 GE

Zmiana pozycji poduszek Optima De Luxe T70 GE z grupą siedzeń L

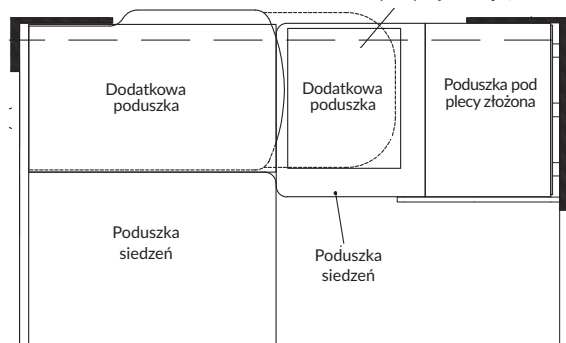

Zmiana pozycji poduszek V65 GE/V65 GQ

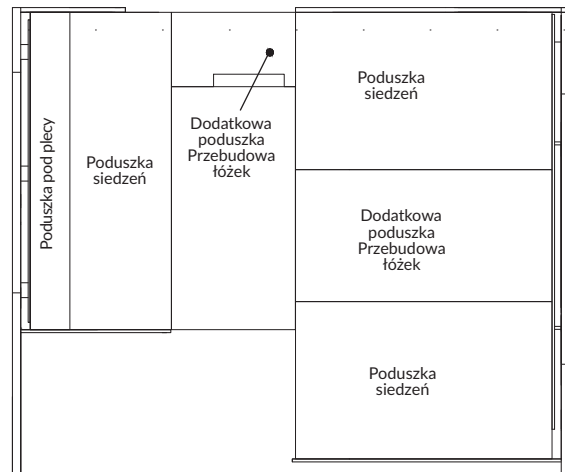

Zmiana pozycji poduszek Optima V65 GF

(leży na płycie wykręcanej, pod pokrywą ze sklejki)

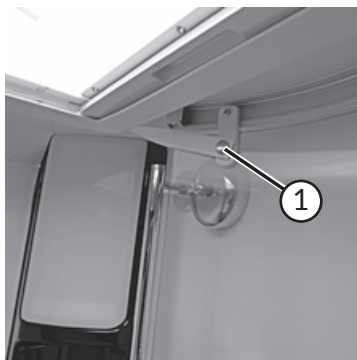

Zmiana pozycji poduszek Optima A65 KM/A70 GFM

Przy przebudowie łóżka nie kłaść poduszek bezpośrednio na powierzchnię stołu. Istnieje niebezpieczeństwo porysowania i tworzenia się żółtych plam pod wpływem wilgoci. Zalecamy Państwu stosować chłonną podkładkę (np. ręcznik z frotte lub z bawełny).

Zwróćcie Państwo uwagę na dobre umocowanie blatu stołu, skrzyń siedzisk i wyciąganych skrzyń, a także poduszek, tak aby zabezpieczyć je przed spadaniem.

Taśma do mocowania drzwi kabiny

prysznicowej Zablokowanie
drzwi

6.7 Łazienka

Stałe drzwi prysznica

Łazienka wyposażona jest w stałe drzwi prysznica.

Przygotowanie

- Otworzyć blokady ① na drzwiach prysznica, ew. przesunąć w bok.
- Połączyć ze sobą drzwi obrotowe i ew. drzwi składane, tworząc w ten sposób oddzielną kabinę prysznicową.

Podczas jazdy stałe drzwi prysznica należy ustawić w pozycji wyjściowej.

Zwrócić uwagę na to, by przy włączonym ogrzewaniu drzwi prysznica nie zakryły dyszy wylotowej ciepłego powietrza.

Linka do wieszania prania

Element mocowany

Element trzymający

Linka do wieszania prania

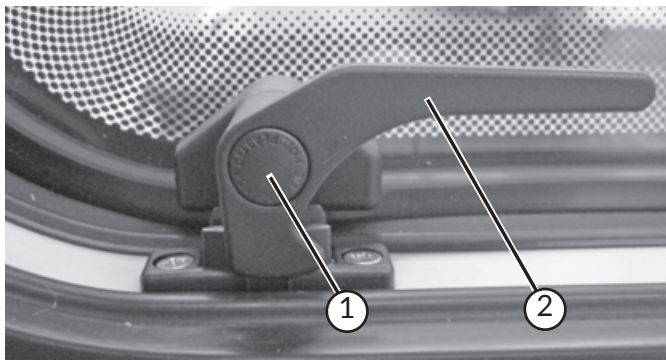
Wszystkie modele w łazience wyposażone są w linkę do suszenia bielizny.

- W celu rozwieszenia linki do wieszania prania należy wyciągnąć element mocowany ① i wsunąć go od góry w rozszerzony otwór elementu trzymającego umieszczonego po przeciwnej stronie ②.
- W celu zdjęcie linki do wieszania prania element mocowany ① należy wyjąć z elementu trzymającego ② i linkę powoli wsunąć z powrotem.

Podczas jazdy nie obciążać linki. Zalecamy, by na ten czas pozostawić ją w pozycji wyjściowej.

Maksymalne dopuszczalne obciążenie linki do wieszania prania wynosi 4 kg.

Rygiel okienny

6.8 Okna

W zależności od typu konstrukcyjnego niektóre okna wyposażone są w jeden lub kilka rygli okiennych z przyciskami blokującymi ①. W celu odblokowania rygli okiennych należy wcisnąć przyciski blokujące ②. W pojeździe zostały zamontowane różne okucia okienne.

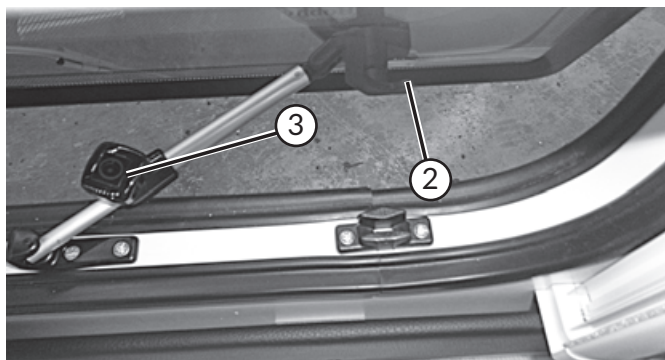
Okna obrotowe z ustalaczem zatraskowym

Otwieranie

- Wszystkie rygle ② obrócić o 90°.
- Okno podnieść na zewnątrz, aż będzie słyszalne kliknięcie. Okno zatrzymuje się automatycznie w tej pozycji. Możliwe jest ustawienie wielu poziomów.

Zamykanie

- Okno lekko podnieść tak, aby uwolnić je z ustalacza.
- Zamknąć okno.
- Przekręcić wszystkie rygle okienne ② do pozycji wyjściowej, tak by zaczepiły o kanałiki i przycisnęły szybę do uszczelki.

Podnośnik okna z płynną regulacją

Podnośnik okna z płynną regulacją

Otwieranie

- Wszystkie rygle ② obrócić o 90°.
- Podnieść okno na zewnątrz, trzymając rygiel jedną ręką, aż do momentu, kiedy osiągnięty zostanie żądany kąt otwarcia. Następnie docisnąć drugą ręką śrubę ③, aż będzie odczuwalny opór i okno utrzyma swoje ustawienie.

Zamykanie

- Poluzować śrubę ③, aby można było zamknąć okno
- Przekręcić wszystkie rygle do pozycji wyjściowej, tak, by zaczeły one o kanaliki i przycisnęły szybę do uszczelki.

Okno zamknięte

Wietrzenie

Rygle okienne można ustawić w pozycji zamkniętej lub otwartej, a także zablokować w pozycji środkowej w celu umożliwienia łagodnego wietrzenia.

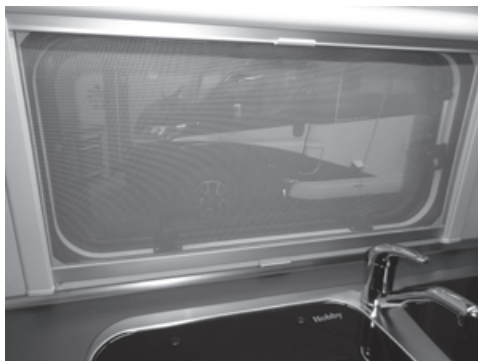
Okna przy łózkach dziecięcych można otworzyć tylko pod niewielkim kątem (zabezpieczenie przed wypadnięciem).

Podczas jazdy okna nie mogą być otwarte.

Nie należy nigdy używać sprayu odmrażającego lub skrobaczki do oczyszczania okien.

Przy dużej wilgotności powietrza może dojść do tworzenia się osadu na wewnętrznej stronie szyby, która znika ponownie przy suchej pogodzie.

Roleta przeciwsłoneczna i moskitiera

Rolety przeciwsłoneczne i chroniące przed owadami (nie w wersji Optima De Luxe)

Zamykanie rolet zaciemniających:

- Pociągnąć roletę zaciemniającą w dół za nakładkę, aż dożądanego poziomu i zablokować. Roleta pozostaje zablokowana w tej pozycji.

Otwieranie rolet zaciemniających:

- Pociągnąć roletę zaciemniającą lekko w dół za nakładkę i następnie powoli prowadzić do góry. Roleta automatycznie zwiija się do góry.

Zamykanie moskitier:

- Roletę pociągnąć do końca w dół za nakładkę i zaczepić na haku. Roleta pozostaje zablokowana w tej pozycji.

Otwieranie moskitiery:

- Pociągnąć roletę za nakładkę, lekko w dół i następnie poprowadzić ją w górę. Roleta automatycznie zwiija się do góry.

Unikać gwałtownego otwierania i zamykania rolet przeciwsłonecznych oraz moskitiery!

Nie pozostawiać rolet przez dłuższy czas w stanie zamkniętym. Jeżeli z upływem czasu rolety utracą napięcie, sprężynę napinającą rolety można naprężyć za pomocą śrubokrętu przez jeden – dwa obroty w kierunku ruchu wskazówek zegara.

Sprawdzić naprężenie i powtórzyć czynność do momentu uzyskania wymaganego naprężenia.

Zbyt duże naprężenie rolety może uszkodzić sprężynę napinającą rolety i zakłócić funkcjonowanie mechanizmu.

Rolety przeciwsłoneczne i moskitiery - wersja harmonijkowa

Rolety przeciwsłoneczne i moskitiery - wersja harmonijkowa (Optima De Luxe)

Rolety przeciwsłoneczne i moskitiery harmonijkowe są zintegrowane z ramą okienną i można je regulować bezstopniowo.

Zamykanie

- Szyję zasłony plisowanej przeciwsłonecznej ① lub języczek moskitiery ② ustawić powoli i równomiernie w wymaganej pozycji.

Otwieranie

- Zasłonę przesunąć w szynie/za pomocą języczka powoli i równomiernie do góry wzgl. na dół.

Wersja łączona

- Roletę przeciwsłoneczną powoli i równomiernie pociągnąć w dół, następnie pociągnąć w dół moskitierę, aż do osiągnięciażądanego poziomu.

Jeżeli kamper nie jest używany, zasłonę pozostawić otwartą, aby zapobiec uszkodzeniom.

Okna dachowe

Okna dachowe

Okna dachowe wyposażone są w zintegrowane rolety, które zamyka się, pociągając za nie.

W przypadku dłuższego postoju należy koniecznie otworzyć rolety, by zapobiec dużej kumulacji ciepła.

Otwieranie

- Wszystkie rygle okienne obrócić o 90°.
- Okno podnieść na zewnątrz, aż będzie słyszalne kliknięcie. Okno zatrzymuje się automatycznie w tej pozycji. Możliwe jest ustawienie wielu poziomów.

Zamykanie

- Okno lekko podnieść tak, aby uwolnić je z ustalacza.
- Zamknąć okno.
- Przekręcić wszystkie rygle do pozycji wyjściowej, tak, by zaczepiły one o kanaliki i przycisnęły szybę do uszczelki.

Podczas jazdy okno dachowe musi być zamknięte.

6.9 Ostony zaciemniające kabinę

Zamykanie oston zaciemniających dozwolone jest tylko na postoju i przy wyłączonym silniku. Przed rozpoczęciem jazdy system oston należy złożyć i zabezpieczyć wzgl. zdemontować i odłożyć na bok (**zależnie od modelu**).

Jeżeli kamper nie jest użytkowany system zaciemniający należy złożyć lub zdemontować ponieważ wskutek oddziaływania ciepła i promieni słonecznych (UV) może ulec uszkodzeniu.

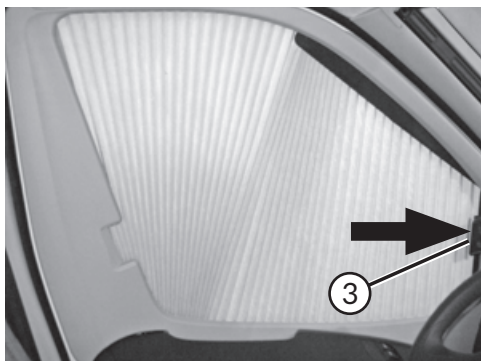
Pod żadnym pozorem nie wolno używać oston zaciemniających podczas jazdy jako oston przeciwsłonecznych, ani ich rozkładać

Ostona zaciemniająca przedniej szyby
Optima De Luxe/Optima ONTOUR Edition

Ostona zaciemniająca przedniej szyby
Optima ONTOUR (Alkowa)

System zaciemniający szyby bocznej Optima ONTOUR
Edition/Optima De Luxe lub opcjonalnie

Ostony przedniej szyby

Optima ONTOUR Edition i Optima De Luxe

- Ścisnąć blokady ①, by odblokować mechanizm zamykania.
- Listwy z uchwytem ② połączyć na środku. Zamknięcie magnetyczne blokuje się samoczynnie.

Optima ONTOUR (Alkowa)

- Cztery załączone metalowe elementy kątownikowe należy wsunąć (jednocześnie) między szybę przednią a słupki A.
- Dużą matę systemu zaciemniającego przełożyć do przedniej szyby. Przyszyte magnesy maty zaciemniającej łączą się z metalowymi kątownikami.

Ostony bocznej szyby

Optima ONTOUR Edition i Optima De Luxe

- Ścisnąć blokady ①, by odblokować mechanizm zamykania.
- Listwę z uchwytem ③ przesunąć równomiernie do listwy końcowej. Zamknięcie magnetyczne blokuje się samoczynnie.

Optima ONTOUR (Alkowa)

- Obie mniejsze maty zaciemniające przyłożyć do szyb bocznych tak, aby zostały uchwycone przez magnesy.

Zasłona termiczna

6.10 Zasłona termiczna kabiny kierowcy*

Montaż

- Na górnej krawędzi, na całej jej długości, znajduje się uchwyt, który mocuje się między tapicerkę dachu o osłonę przeciwsłoneczną.
- Guziki zatrzaskowo zamocować w elementach trzymających umieszczonych wzdłuż słupka B - guziki zapewniają szczelne i stabilne zamknięcie.

Przed jazdą zasłonę termiczną należy w całości usunąć z kabiny kierowcy i schować ją w pojeździe.

Zasłona termiczna wyposażona jest w klapę umożliwiającą dostęp do radia i wentylacji. Klapa mocowana jest za pomocą zamknięcia magnetycznego i przycisku mocującego.

Jeśli na zewnątrz temperatura nie spadła poniżej zera, a Państwu zależy na czasie, zasłonę można rozłożyć, wsuwając uchwyt między tapicerkę dachu a osłonę przeciwsłoneczną. W takiej sytuacji można zrezygnować z bocznego mocowania zasłony.

Izolacja przestrzeni nóg w kabinie kierowcy

Izolacja przestrzeni nóg

Przestrzeń dla nóg wyłożyć izolacją o podłużnym, owalnym kształcie zgodnie z instrukcją producenta.

Przed jazdą izolację należy całkowicie usunąć z kabiny kierowcy.

6.11 Okna dachowe

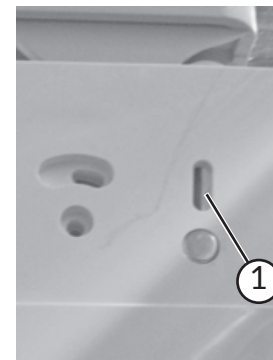
Wskazówki dotyczące bezpieczeństwa

- Nie otwierać okna dachowego przy silnym wietrze/ deszczu/opadach gradu, etc. oraz przy zewnętrznych temperaturach powietrza poniżej -20°C!
- W przypadku mrozu albo śniegu nie otwierać okien z użyciem siły, ponieważ istnieje niebezpieczeństwo złamania zawiasów i mechanizmów otwierania.
- Przed otwarciem usunąć śnieg, lód lub silne zanieczyszczenia. Przy otwieraniu okna dachowego pod drzewami, w garażach itp., proszę zważyć na potrzebny odstęp, aby nie doszło do uszkodzeń.
- Nie stąpać po pokrywach okien.
- Przed jazdą zamknąć i zablokować pokrywę okna. Otworzyć roletę i moskitierę (ustawienie spoczynkowe).
- Przy dużym nasłonecznieniu zamknąć rolety tylko w ¼ ich długości, w innym przypadku może nastąpić duża kumulacja ciepła w pojeździe kempingowym.
- W razie nieużywania pojazdu kempingowego przez dłuższy czas, należy pozostawić rolety w pozycji otwartej.
- Otwory wentylacji wymuszonej muszą być zawsze otwarte. Nigdy nie zamykać i nie zakrywać wywietrzników!

Okno dachowe panoramiczne

Wskaźnik kontrolny

Okno dachowe panoramiczne

Przed otwarciem pokrywy zwróćcie Państwo uwagę na to, aby przestrzeń ponad pokrywą była dostępna. Pokrywę można otworzyć do 60 stopni.

Otwieranie

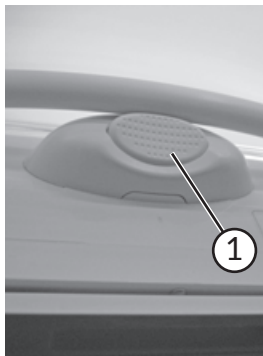
- Przekręcić korbę do pozycji użytkowania. Otworzyć pokrywę poprzez kręcenie korbą w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara, do żądanej pozycji. Przy osiągnięciu maksymalnego kąta otwarcia, jest odczuwalny opór.

Zamykanie

- Kręcić korbą w kierunku przeciwnym do kierunku wskazówek zegara, aż do zamknięcia pokrywy i wycucia oporu. Wskaźnik kontrolny ① jest widoczny, kiedy pokrywa jest zamknięta. Kręcić wtedy korbą na tyle, aby można było zamknąć kieszeń korby. Dla bezpiecznego zaryglowania, korba musi być złożona w kieszeni korby.

Małe okno dachowe

Przycisk blokujący

Małe okno dachowe

Otwieranie

- Pokrywa dachowa może być ustawiona w górę, w kierunku odwrotnym do kierunku jazdy. Wcisnąć przycisk blokujący ① i skierować pokrywę dachową na żądaną pozycję, przy użyciu ramienia nastawczego.

Zamykanie

- Prowadzić ramię nastawcze wzdłuż prowadnicy i zamknąć pokrywę dachową. Pokrywa blokuje się, kiedy ramię zaczepia za przycisk ryglujący ①.

Maksymalna prędkość jazdy wynosi 130 km/h, ponieważ w zależności od konstrukcji pojazdu lub pozycji montażowej może dochodzić do rozprzestrzeniania się nieprzyjemnych odgłosów lub do powstania uszkodzeń. **Światliki dachowe powinny być zamknięte podczas jazdy!**

Moskitiery i rolety zaciemniające

Obie rolety mogą być płynnie regulowane przez przesunięcie w różnych poziomach.

Captains Chair

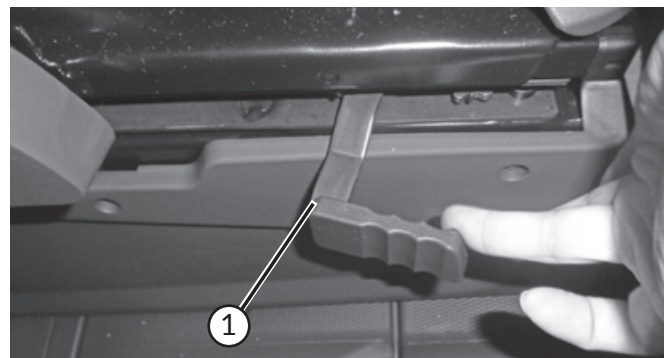
6.12 Fotele w kabinie kierowcy

Wszystkie pojazdy kempingowe (**wyjątkiem jest T65 HKM/A65 KM/A70 GFM**) wyposażone są w obrotowe fotele kierowcy i pasażera, które stanowią uzupełnienie siedzeń w zabudowie. Informacje dotyczące obsługi znajdują Państwo w instrukcji obsługi pojazdu bazowego.

- Przed jazdą obrócić fotele w kierunku jazdy i zabezpieczyć.
- Na czas jazdy fotele zabezpieczyć w pozycji zgodnej z kierunkiem jazdy i nie obracać ich.
- Podczas postoju pojazdu: Przy obracaniu fotela kierowcy zwrócić uwagę, by przez przypadek nie odblokować hamulca ręcznego.

Dźwignia do obracania foteli

Dźwignia ① do obracania foteli znajduje się przy wewnętrznej krawędzi foteli w kabinie kierowcy.

Obracanie foteli

- Podnieść podłokietniki.
- Fotel ustawić w pozycji środkowej.
- Uruchomić dźwignię do obracania foteli. Fotel zostaje odblokowany.
- Zatrząsk pasa bezpieczeństwa wcisnąć w dół, aby go nie uszkodzić.
- Fotel obrócić i ustawić w wybranej pozycji.

ławka w zabudowie

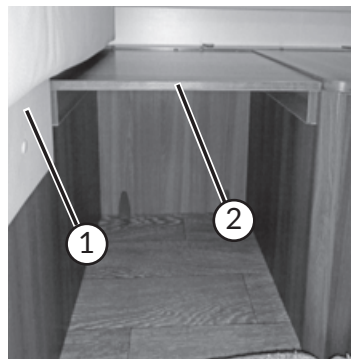
6.13 Fotele w zabudowie

Mocowanie poduszek

Poduszka siedzeń mocowane są za pomocą maty antypoślizgowej. Poduszka pod plecy mocowana jest za pomocą taśmy na rzep.

Proszę zwrócić uwagę na prawidłowe i stabilne zamocowanie poduszek siedzeń i poduszek pod plecy.

Przebudowa grupy siedzeń L

Przebudowa grupy siedzeń L (tylko Optima De Luxe)*

W celu wykorzystania zewnętrznego fotela w modelach wyposażonych w grupę siedzeń L*, należy ją przed jazdą przebudować.

- Zdjąć poduszki siedzeń i pod plecy.
- Pokrywę skrzyni siedzenia ① złożyć do góry.
- Wyjmowaną płytę ② w całości wyciągnąć do góry.
- Pokrywę skrzyni siedzeń ponownie opuścić i położyć na niej poduszkę siedzeń i poduszkę pod plecy.

Podczas demontażu pamiętać o bezpiecznym umieszczeniu wyjmowanej płyty ②, by zapobiec jej przesuwaniu.

Pasy bezpieczeństwa

6.14 Pasy bezpieczeństwa w zabudowie

Grupy siedzeń wyposażone są w pasy bezpieczeństwa.

Proszę pamiętać o schemacie rozmieszczenia siedzeń w Państwa pojeździe. Niektórych siedzeń nie można zajmować podczas jazdy!

Zapinanie pasa bezpieczeństwa

Pasy bezpieczeństwa nie wolno przekręcać.

- Chwycić klamrę pasa bezpieczeństwa i wsunąć w zamek do momentu słyszalnego zatrzaśnięcia.

- Górną część pasa poprowadzić przez ramię i na skos przez klatkę piersiową.
- Dolną część pasa położyć na miednicy.

Odpinanie pasa bezpieczeństwa

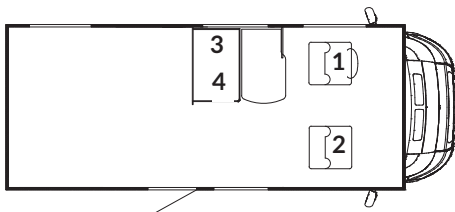
- Wcisnąć przycisk przy zamku pasa bezpieczeństwa, by odblokować klamrę.

- Pasy zapiąć przed jazdą. W trakcie jazdy nie odpinać ich.
- Nie niszczyć ani nie zakleszczać pasów. Uszkodzone pasy bezpieczeństwa wymienić w specjalistycznym warsztacie.
- Nie wprowadzać zmian do mocowania pasów, mechanizmu zwijania ani zamków.
- Jeden pas bezpieczeństwa przeznaczony jest do użytku przez jedną osobę. Przedmioty nie zapinać tymi samymi pasami bezpieczeństwa co osoby.
- Pasy bezpieczeństwa są niewystarczające dla osób o wzroście poniżej 150 cm. W takiej sytuacji należy stosować dodatkowe zabezpieczenia.
- Po wypadku wymienić pasy bezpieczeństwa.
- Nie przekręcać pasa. Pas musi płasko przylegać do ciała.

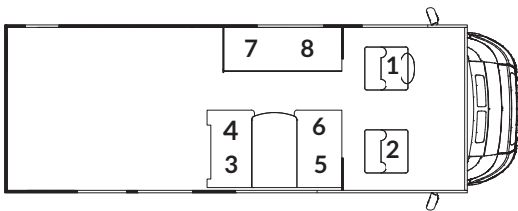
6.15 Schemat rozmieszczenia siedzeń

A60 GF

Siedzenia 1 - 4: użytkowanie podczas jazdy dozwolone.

A65 KM / A70 GFM

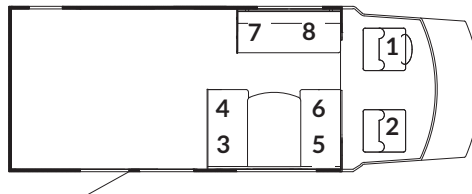

Siedzenia 1 - 4: użytkowanie podczas jazdy dozwolone.

Siedzenia 5 - 6: użytkowanie podczas jazdy dozwolone tylko z opcją bloku pasa dodatkowego.

Siedzenia 7 - 8: użytkowanie podczas jazdy niedozwolone.

T65 HKM

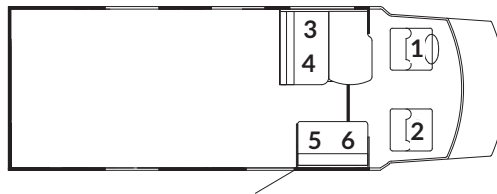

Siedzenia 1 - 4: użytkowanie podczas jazdy dozwolone.

Siedzenia 5 - 6: użytkowanie podczas jazdy dozwolone tylko z opcją bloku pasa dodatkowego.

Siedzenia 7 - 8: użytkowanie podczas jazdy niedozwolone.

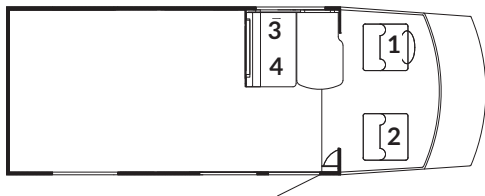
T70 E / T70 F

Siedzenia 1 - 4: użytkowanie podczas jazdy dozwolone.

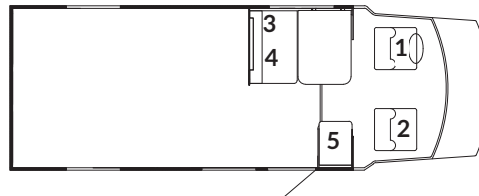
Siedzenia 5 - 6: użytkowanie podczas jazdy niedozwolone.

V65 GE / V65 GQ

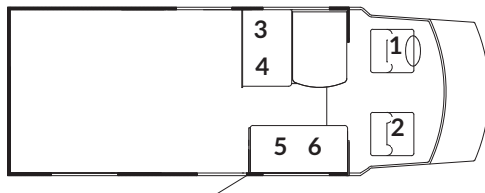
Siedzenia 1 - 4: użytkowanie podczas jazdy dozwolone.

T70 GE / T65 GE / V65 GF

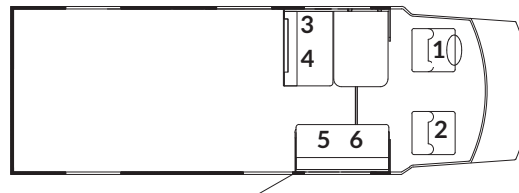
Siedzenia 1 - 4: użytkowanie podczas jazdy dozwolone.
Siedzenie 5: użytkowanie podczas jazdy niedozwolone.

T65 FL / T65 HFL

Siedzenia 1 - 4: użytkowanie podczas jazdy dozwolone.
Siedzenia 5 - 6: użytkowanie podczas jazdy niedozwolone.

T75 HGE

Siedzenia 1 - 4: użytkowanie podczas jazdy dozwolone.
Siedzenia 5 - 6: użytkowanie podczas jazdy niedozwolone.

Rozdział 7: Instalacje elektryczne

7.1 Wskazówki dotyczące bezpieczeństwa

Instalacje elektryczne w pojazdach kempingowych HOBBY zostały wykonane według obowiązujących przepisów i norm.

Należy przestrzegać

- Nie należy usuwać instrukcji bezpieczeństwa określających zagrożenia i znaków bezpieczeństwa znajdujących się na urządzeniach elektrycznych.
- Nie mogą być wykorzystywane jako schowek przestrzenie instalacyjne wokół wbudowanych urządzeń, jak rozdzielniki bezpieczników, urządzenia zaopatrujące w energię elektryczną, itd.
- Zabronione jest palenie tytoniu oraz używanie otwartego ognia podczas kontrolowania instalacji elektrycznych.
- Nieprawidłowa ingerencja w systemy elektryczne pojazdu mogą zagrażać życiu i zdrowiu operatora lub osób postronnych.
- Do przyłączenia do sieci zewnętrznej 230 V należy używać wyłącznie kabli przedłużających odpornych na działanie czynników atmosferycznych, trójżyłowych z wtyczką CEE i złączem.

7.2 Elementy instalacji elektrycznej

Wskazówki i kontrole

Ważne informacje

- Przegląd i kontrolę instalacji elektrycznej pojazdu kempingowego należy zlecić elektrykowi o odpowiednich kwalifikacjach najlepiej przed upływem trzech lat, a jeżeli Państwa pojazd jest często używany, co rok. Elektryk powinien sporządzić protokół opisujący stan instalacji.
- Ewentualne zmiany w zakresie instalacji elektrycznej mogą być wykonywane tylko przez personel specjalistyczny.
- Przed wykonywaniem prac serwisowych odłączyć akumulator oraz wyłączyć zasilanie z sieci 230 V.

Akumulatory

- Przestrzegać instrukcji obsługi producentów akumulatorów.
- Kwas w akumulatorze jest trujący i żrący. Unikać kontaktu ze skórą i oczami.
- Całkowicie rozładowany akumulator należy doładowywać przez co najmniej 24 godziny. Jeżeli akumulator jest w stanie rozładowanym przez okres dłuższy niż 8 tygodni, może dojść do jego uszkodzenia.
- Należy unikać głębokiego rozładowania, ponieważ może to wyraźnie obniżyć wydajność i żywotność baterii.
- Akumulatory AGM nie wymagają konserwacji, warunkiem ich prawidłowego działania jest jednak regularne doładowywanie / stan ładowania podtrzymującego.

- Sprawdzić prawidłowe umocowanie zacisków akumulatorowych i usunąć ewentualne ślady korozji.
- Jeżeli akumulator zabudowy przez dłuższy czas nie jest używany (2 tygodnie lub dłużej), uruchomić odłącznik akumulatora. Niektóre urządzenia elektryczne zużywają prąd w stanie czuwania, co może spowodować rozładowanie akumulatora zabudowy. Mimo wyłączonego odłącznika akumulatora na panelu sterowania akumulator może być doładowywany za pomocą ładowarki do akumulatora (ładowanie podtrzymujące).
- Przed wyjęciem akumulatora zabudowy należy zaizolować biegun plus (w celu zapobieżenia zwarcia przy uruchomieniu silnika).

Ładowarka do akumulatora

- Ładowarka do akumulatora jest sterowana sensorem lub IU_1 U_0 , o ile sensor nie jest kalibrowany lub system CIBUS jest wyłączony (offline).
- Niewłaściwe użytkowanie pociąga za sobą utratę gwarancji, a producent nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
- Nie wolno zastawiać ani zamykać szczelin wentylacyjnych w osłonie konsoli fotela. Należy zapewnić właściwą wentylację.

Sondy zbiorników

Sonda mierzy za pomocą prętów poziom wody w zbiorniku wody świeżej i brudnej.

- Nie należy pozostawiać wody przez dłuższy czas w zbiorniku aby zapobiegać powstawaniu złożeń (dotyczy w szczególności zbiornika wody brudnej i zbiornika na fekalia).
- Zbiorniki należy regularnie przepłukiwać.

Automat bezpiecznikowy 230 V z wyłącznikiem różnicowoprądowym

Automat bezpiecznikowy 230 V zasilą i chroni odbiorniki elektryczne 230V.

- W celu wyłączenia zasilania 230 V w całej instalacji należy ustawić automat bezpiecznikowy 230 V w pozycji „0” (OFF).

Bezpieczniki

- Zepsuty bezpiecznik należy wymienić tylko wówczas, gdy przyczyna usterki została usunięta przez autoryzowanego specjalistę.
- Nowy bezpiecznik musi mieć taki sam prąd znamionowy jak uszkodzony bezpiecznik.

7.3 Panel sterowania

System składa się z elektroniki sterowania, panelu z polem przycisków i dalszymi panelami pobocznymi. Umożliwia obsługę różnych lamp i funkcji. Funkcje aktywne są przedstawiane za pomocą niebieskich diod LED świecących pod danymi symbolami. Funkcje aktywne są przedstawiane za pomocą niebieskich diod świecących LED pod danymi symbolami.

Symbole przycisków paneli sterowania

Funkcja włącznika głównego

- Jeśli urządzenie działa, krótkie naciśnięcie włącznika głównego wyłącza całkowicie oświetlenie. Wszystkie, długotrwałe działające urządzenia 12 V (np. zaopatrzenie w wodę, sterowanie lodówki, nawiew ogrzewania) pozostają aktywne. System zapisuje włączone uprzednio urządzenia, które mogą być ponownie aktywowane przez naciśnięcie przycisku włącznika głównego. Przy tym przywrócone zostaje także ustawienie ściemniacza w regulowanym oświetleniu.
- Poprzez naciskanie przycisku przełącznika głównego - przy włączonej instalacji - przez co najmniej 4 sekundy, następuje zupełne wyłączenie instalacji 12V - obok wyłączenia aktualnie aktywnych urządzeń (dotyczy to także płukania ubikacji, pompy wody, radia oraz EisEx nabój grzejny/DuoControl*).

Tryb pracy lodówki 12 V włącza się automatycznie przy włączonym zapłonie pojazdu, bez konieczności włączania włącznika głównego. Przełącznik trybu pracy lodówki musi być w tym celu ustawiony na zasilanie 12 V, chyba że lodówka działa w trybie automatycznym. Wszystkie pozostałe urządzenia 12 V zasilane z akumulatora zabudowy do prawidłowego działania muszą być włączone za pomocą włącznika głównego).

Kinkiety ścienne/ oświetlenie grupy siedzeń

- Poprzez krótkie użycie przycisku każda z lamp może być włączana lub wyłączana. Dłuższy nacisk na włącznik prowadzi do regulacji natężenia światła. Ustawiona intensywność oświetlenia jest zapisywana, dlatego też po wyłączeniu i ponownym włączeniu poprzednie natężenie oświetlenia zostaje przywrócone. Jeśli napięcie systemu zostanie przerwane, lampa ścienna świeci przy pierwszym włączeniu swoim najsilniejszym światłem. Lampa wyłącza się w przypadku ściemnienia natężenia oświetlenia do minimum. Ponieważ ten stan jest zapisywany, należy lampę rozświetlić przy następnym użyciu, by mogła świecić. Z przyczyn technicznych może wystąpić miganie światła przy bardzo niskich stopniach ściemnienia. Jeżeli to Państwu przeszkadza, proszę ustawić wyższe natężenie oświetlenia.

W pojazdach wyposażonych w dwie lampy sufitowe tylko jedna z nich może być przełączana przy oprawie **(w zależności od modelu)**.

By móc sterować kinkietami ściennymi za pomocą panelu sterowania, należy je włączyć za pomocą przycisku przy lampie.

Lampa sufitowa

Lampa nad wejściem

- Za pomocą tego przycisku włącza i wyłącza się lampę nad wejściem. Lampy nie można włączyć przy włączonym silniku. Wraz z włączeniem silnika lampa się automatycznie wyłącza.

W trakcie poruszania się po drogach publicznych lampa musi być wyłączona.

Lampa kuchenna

- Przy krótkotrwałym użyciu tego włącznika lampy kuchenne i spoty są włączane i wyłączane.

Oświetlenie nastrojowe LED

- Przy krótkim użyciu włącznika włącza się oświetlenie niebezpośrednie. Dłuższe przyciśnięcie prowadzi do regulacji natężenia światła (tylko w strefie miejsc noclegowych).

Przełączanie oświetlenia pośredniego (nastrojowego) LED następuje za pomocą łącznie 3 przycisków.

Zbiornik
świeżej wodyZbiornik na
brudną wodę

Wskaźnik poziomu napełnienia

- Po naciśnięciu tych przycisków wyświetlany jest za pomocą listwy diod LED poziom w zbiorniku wody świeżej wzgl. brudnej. W razie bardzo niskiego poziomu w zbiorniku wody świeżej lewa zewnętrzna dioda LED listwy świetlnej zaczyna migać.

W celu otrzymania prawidłowej informacji o poziomie napełnienia należy ustawić kampera w pozycji poziomej.

Bateria
zasilania
sterowników i
urządzeń
dodatkowychBateria
startera

Zarządzanie stanem baterii

- Po naciśnięciu tego przycisku wyświetlany jest za pomocą listwy diod LED aktualny stan baterii. W razie bardzo niskiego poziomu naładowania baterii lewa zewnętrzna dioda LED listwy świetlnej zaczyna migać.

Tabela - stany załadowania baterii zasilania/startowej, poziomy napełnienia zbiornika wody świeżej/brudnej:

Napięcie baterii startowej	< 11,5V	11,5V bis 11,7V	11,8V	11,9V bis 12,0V	12,1V	12,2V
SoC stan załadowania bateria/baterie zasilania	0%	10%	20%	30%	40%	50%
LED	pierwsza miga	1	2	3	4	5
Poziom napełnienia zbiornik wody brudnej/świeżej	0%	25%	25%	25%	50%	50%

Napięcie baterii startowej	12,3V	12,4V	12,5V	12,6V	>= 12,7V
SoC stan załadowania bateria/baterie zasilania	60%	70%	80%	90%	100%
LED	6	7	8	9	10
Poziom napełnienia zbiornik wody brudnej/świeżej	75%	75%	100%	100%	100%

Radio/nawigacja (* /zależnie od modelu)

- Włączanie/wyłączanie radia/nawigacja przez krótkie naciśnięcie przycisku.

Bluetooth

- Za pomocą tego przycisku następuje aktywacja funkcji sparowania urządzeń Bluetooth. Przycisk przytrzymać w pozycji wciśniętej przez ok. 2 sekundy. Na panelu obsługi wyświetlane będzie migające niebieskie światło. To światło zgaśnie po upływie ok. 2 minut lub po nawiązaniu połączenia Bluetooth.

Elektryczne ogrzewanie zbiornika wody brudnej*

- W wersjach Optima ONTOUR (Edition/Alkowa) i De Luxe ten przycisk nie jest wykorzystany.

Pompa wody

- Włączanie/wyłączanie pompy wody przez krótkie naciśnięcie tego przycisku.

Ogrzewanie podłogowe

- W modelach sezonu 2022 ten przycisk nie jest wykorzystany.

7.3.1 HobbyConnect /HobbyConnect+*

HobbyConnect /HobbyConnect+ umożliwia obsługę większości komponentów Państwa pojazdu kempingowego przystosowanych do systemu interfejsu CI-Bus także za pomocą mobilnych urządzeń końcowych (smartfon/tablet). Korzystanie z systemu wymaga obecnie zainstalowania bezpłatnej aplikacji „**HobbyConnect**”. Połączenie aplikacji **HobbyConnect** z pojazdem następuje przez Bluetooth, a w przypadku **HobbyConnect+** połączenie następuje za pomocą zainstalowanego urządzenia Connect+-Box z zintegrowaną kartą SIM (sieć telefonii komórkowej).

- Aplikacja HobbyConnect jest do dyspozycji tylko dla systemów operacyjnych iOS lub Android.
- Aplikacja HobbyConnect jest stale dalej rozwijana oraz aktualizowana i oferuje w związku z tym od czasu do czasu nowe funkcje.

App-Icon

Obsługa aplikacji „HobbyConnect“

- Opisy i instrukcje mogą różnić się od siebie w zależności od systemu operacyjnego mobilnego urządzenia końcowego.

Proszę zainstalować aplikację **HobbyConnect-App** na swoim urządzeniu mobilnym i uruchomić.

Rejestracja

Następnie otrzymają Państwo wiadomość e-mail na podany adres swojej poczty elektronicznej z linkiem potwierdzenia rejestracji. Proszę kliknąć na link potwierdzenia, aby zakończyć swoją rejestrację. W przyszłości należy zawsze wpisać przy logowaniu ten adres e-mail i hasło dostępu w menu "Zaloguj się".

Po uruchomieniu aplikacji przechodzą Państwo za pomocą przycisku "Zaloguj" i pole "Masz już konto?" do potwierdzenia swoich danych do zalogowania się (adres e-mail i hasło dostępu).

Ekran startowy przy uruchomieniu aplikacji, gdy nie zarejestrował się jeszcze żaden inny użytkownik.

Rejestracja

Przed pierwszym uruchomieniem aplikacji, muszą się Państwo najpierw zarejestrować. O ile użytkownik się jeszcze nie zarejestrował do systemu, wyświetlane jest odpowiednie menu rejestracji.

Proszę wprowadzić swój adres e-mail, swoje imię i nazwisko i hasło dostępu. Prosimy zaznaczyć pole potwierdzenia zapoznania się z ogólnymi warunkami handlowymi (AGB). Następnie kliknąć na przycisk "ZRejestracja".

Logowanie

Wybór połączenia

Proszę wprowadzić swój adres e-mail oraz hasło i potwierdzić wprowadzone dane za pomocą przycisku "Zaloguj się".

Za pomocą funkcji „Zapomniałem hasło” można przejść do podmenu umożliwiającego rejestrację nowego hasła przy pomocy podanego adresu e-mail.

Jeżeli zostały wprowadzone prawidłowe dane do logowania, przejdą Państwo do pytania o rodzaj połączenia. Proszę wybrać opcję Bluetooth ① w celu połączenia się z HobbyConnect lub GSM do połączenia się przez HobbyConnect+ (GSM) ②.

Połączenie za pomocą HobbyConnect (Bluetooth)

W celu zbudowania połączenia między Państwa urządzeniem mobilnym a panelem obsługi w przyczepie campingowej, należy aktywować funkcję Bluetooth przy obu Komponentach.

W celu używania funkcji aplikacji zostaną Państwo wezwani przez program do aktywacji funkcji Bluetooth.

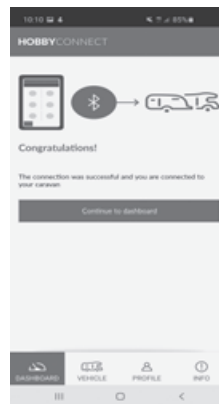
1. Uaktywnić funkcję Bluetooth na panelu obsługi pojazdu. W tym celu nacisnąć przycisk Bluetooth ① (przycisk przytrzymać w pozycji wciśniętej przez ok. 2 sekundy).
2. Proszę włączyć funkcję Bluetooth swojego urządzenia mobilnego i skorzystać w tym celu z instrukcji obsługi producenta.

Obecnie tylko jedno urządzenie może być połączone z aplikacją. Jeżeli aplikacja ma być używana w innym urządzeniu końcowym, należy najpierw rozłączyć połączenie z aktualnie przyłączonym urządzeniem.

Aktywacja połączenia

Pomyślne połączenie Bluetooth

Jeżeli funkcje Bluetooth zostały uaktywnione, można włączyć połączenie komponentów za pomocą przycisku Bluetooth w menu Start (wybór rodzaju połączenia).

Ten proces może trwać do 30 sekund.

Na ilustracji obok przedstawione jest zrealizowane połączenie Bluetooth (HobbyConnect).

Jeżeli nie dojdzie do nawiązania połączenia Bluetooth, proszę ponownie sprawdzić ustawienia Państwa mobilnego urządzenia końcowego.

Połączenie za pomocą HobbyConnect+ (Connect+-Box/sieć telefonii komórkowej)

Do zbudowania połączenia pomiędzy komponentami w przyczepie campingowej, które mogą być przyłączone do magistrali, a aplikacją niezbędny jest **System HobbyConnect+** w formie zainstalowanego w przyczepie campingowej urządzenia Connect+-Box z zintegrowaną kartą SIM.

Warunkiem nawiązania połączenia pomiędzy przyczepą campingową a aplikacją jest aktywacja funkcji Connect+-Box na serwerze i jej edytowanie do odpowiedniego pojazdu. W **aplikacji HobbyConnect** należy wprowadzić klucz dostępu do aktywacji (klucz HobbyConnect++).

Aktywizację funkcji Connect+-Box wykonuje właściwy partner kontraktowy po wezwaniu przez klienta. Klient otrzymuje następnie pocztą elektroniczną klucz dostępu lub kartę kodową bezpośrednio od dealera.

Connect-Box kontaktuje się z serwerem automatycznie za pomocą karty SIM po przyłączeniu Connect+-Box do sieci elektrycznej. Proszę przyłączyć Connect+-Box do techniki pokładowej pojazdu dopiero wtedy, gdy pragną Państwo korzystać z systemu HobbyConnect+.

Karta SIM zawiera 12-miesięczny **abonament telefoniczny (Telenor) m2m** (do przesyłu danych przez Internet). Czas trwania umowy rozpoczyna się z chwilą połączenia się systemu za pomocą karty SIM z serwerem. Przed upływem tego okresu

abonamentu **aplikacja HobbyConnect** generuje komunikat wzywający Państwa do płatnego przedłużenia umowy o usługi telekomunikacyjne. Jeżeli nie nastąpi przedłużenie umowy, karta SIM zostaje dezaktywowana. Przedłużenie obowiązującej umowy pozwala na użytkowanie systemu HobbyConnect+ przez okres następnych 12 miesięcy. W razie zakończenia abonamentu następuje dezaktywacja karty SIM. W celu ponownej aktywacji systemu HobbyConnect+ użytkownik powinien wykupić nowy abonament po otrzymaniu od operatora wiadomości e-mail z wezwaniem do zapłaty za przedłużenie abonamentu.

- Czas trwania abonamentu telefonicznego wynosi 12 miesięcy, przedłużenia są odpłatne.
- Po upływie terminu przedłużenia następuje dezaktywacja karty SIM.
- Nową kartę SIM otrzymają Państwo w połączeniu z nowym urządzeniem HobbyConnect+-Box za pośrednictwem swojego autoryzowanego dealera.
- W czasie korzystania z Internetu za granicą mogą pojawić się dodatkowe koszty.

- Bez przedłużenia abonamentu zdalne sterowanie komponentami jest możliwe tylko w bliskim otoczeniu w zasięgu Bluetooth (HobbyConnect).
- Aby transmisja danych była możliwa, przyczepa kempingowa musi znajdować się w obszarze krajów zakreślonych na **stronie 103**.

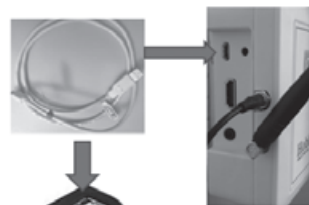

- System HobbyConnect+-gromadzi, przetwarza i wykorzystuje dane zgodnie ze zgodą użytkownika udzieloną w ramach deklaracji o ochronie danych osobowych. Dalsze wykorzystywanie tych danych – w szczególności danych dotyczących lokalizacji pojazdu – można przerwać poprzez usunięcie karty SIM z urządzenia sterującego.

Ogólne wskazówki dot. używania Systemu HobbyConnect+

Dane dostępu i ustawienia użytkownika są administrowane przez przedstawiciela handlowego Hobby.

- Proszę skontaktować się z Państwa dealerem, jeżeli zamierzają Państwo zmienić swoje dane użytkownika..
- Z kluczem dostępu (klucz HobbyConnect+) należy obchodzić się ostrożnie. Każda osoba będąca w posiadaniu klucza dostępu może przejąć zdalne sterowanie przyłączonych komponentów. O utracie klucza dostępu należy natychmiast zawiadomić swojego dealera.
- Proszę nie zapomnieć o zmianie ustawień użytkownika i kont użytkownika także w wypadku nabycia i dalszej sprzedaży pojazdu wyposażonego w system HobbyConnect+.
- Prosimy zwrócić uwagę na to, że Państwa urządzenie końcowe musi transmitować i odbierać dane mobilne. Jeżeli ta funkcja jest wyłączona lub nie mają Państwo mobilnego połączenia internetowego, system może być sterowany tylko za pomocą Bluetooth (HobbyConnect).

Connect+-Box

W przypadku zainstalowanego systemu HobbyConnect+ należy zapewnić zasilanie urządzenia odpowiednim napięciem.

Ustawienia wstępne

W pierwszej kolejności należy sprawdzić, czy zainstalowane urządzenie Hobby Connect Box jest przyłączone do gniazda Mikro USB i zasilane prądem.

Kabel zasilający USB musi być połączony urządzeniem Hobby Connect Box. Przy pomocy migającej czerwonej i zielonej diody LED na górze z lewej strony można rozpoznać, czy urządzenie działa.

Karta z kluczem

Klucz dostępu urządzenia Hobby Connect Box do połączenia aplikacji z pojazdem znajduje się w załączonej dokumentacji.

W przypadku kamperów numer seryjny jest zapisany na karcie klucza.

Nie pomylić numeru seryjnego z kluczem Hobby Connect+!

Jeżeli klucza HobbyConnect+ nie jest podany na karcie, prosimy o skontaktowanie się ze swoim sprzedawcą Hobby. Dealer prześle Państwu klucz HobbyConnect+ e-mailem.

Jeżeli nie mogą się Państwo zalogować za pomocą swoich danych dostępowych, możliwą przyczyną może być fakt, że Państwa konto nie zostało jeszcze aktywowane. W tym wypadku prosimy zwrócić się do swojego autoryzowanego dealera Hobby.

W celu umożliwienia dealerowi wygenerowania klucza HobbyConnect+ prosimy przygotować następujące dane:

- numer seryjny urządzenia Connect+ Box
(Jest podane na urządzeniu lub w załączonych instrukcjach.)
- numer podwozia

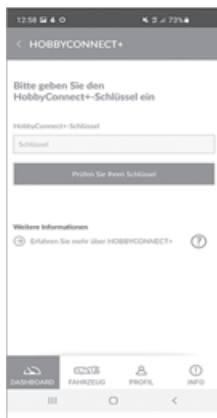
Jeżeli połączenie z przyczepą campingową nie doszło do skutku, będzie to odpowiednio sygnalizowane. Zostaniecie Państwo automatycznie odesłani do menu z zapytaniem o rodzaj połączenia i wezwani do ponownej aktywacji połączenia.

Brak połączenia może mieć następujące przyczyny:

- Urządzenie nie zostało przyłączone za pomocą kabla zasilającego USB.
- Urządzenie Hobby Connect Box nie jest aktywowane. Urządzenie Connect Box aktywuje się automatycznie po upływie krótkiego czasu, od momentu przyłączenia przyczepy do sieci zasilania elektrycznego.
- Sygnał urządzenia Connect+-Box jest za słaby. W zależności o warunków odbioru z sieci, przyczyną brakującego sygnału może być miejsce lokalizacji.

Jeżeli mają Państwo pytanie lub w razie wystąpienia trudności mogą skontaktować się Państwo ze swoim dealerem.

Wprowadzenia klucza
Hobby Connect+

Aktywizacja połączenia

Jeżeli w Państwa kamperze zainstalowany jest na życzenie system HobbyConnect+, mogą włączyć Państwo połączenie komponentów za pomocą przycisku HobbyConnect+ (GSM) w menu Start aplikacji (wybór rodzaju połączenia).

Zostaje wyświetlone zapytanie o klucz urządzenia klucza HobbyConnect+.

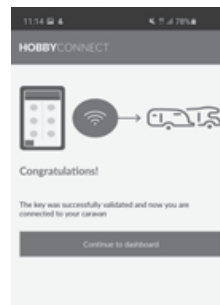
Proszę wprowadzić klucz do odpowiedniego pola i nacisnąć przycisk kontroli. Następuje połączenie HobbyConnect+ Box z pojazdem.

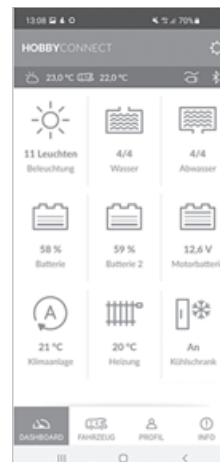
- Klucz dostępu otrzymają Państwo od swojego autoryzowanego dealera..
- Prosimy przestrzegać właściwej pisowni dużymi i małymi literami.

Ta procedura może trwać do 30 sekund.

Pomyślne połączenie
HobbyConnect+

Interfejs użytkownika

Ilustracja obok przedstawia pomyślne połączenie HobbyConnect+.

Obsługa funkcji aplikacji kampera (HobbyConnect/HobbyConnect+)

Na panelu obsługi wyświetlone są wszystkie funkcje, które mogą być w aplikacji wyczytywane i/lub obsługiwane.

Elementy obsługi wyświetlane w menu aplikacji różnią się od siebie w zależności od wyposażenia przyczepy campingowej. Przez jednorazowe kliknięcie na wybraną funkcję można przejść do podmenu w celu uzyskania szczegółowych informacji dot. danej funkcji.

W górnej linijce interfejsu użytkownika wyświetlana jest temperatura na zewnątrz i wewnątrz pojazdu. Poza tym można odczytać, czy pojazd jest połączony z siecią zasilania 230V i jaki rodzaj połączenia istnieje (HobbyConnect/HobbyConnect+).

Status baterii

Status baterii

Menu Stan baterii zawiera następujące informacje:

- rozładowywanie lub ładowanie baterii,
- poziom naładowania,
- napięcie,
- zasilanie,
- czas potrzebny do zupełnego doładowania baterii wzgl. pozostały czas zasilania przez baterię przy aktualnym poziomie zużycia energii elektrycznej,
- temperaturę,
- kalibrację czujnika baterii,
- przyłączenie regulatora ładowania do sieci zasilania 230V.

Temperatura baterii nie może przekraczać 50°C. W razie przegrzania bateria nie może być ładowana.

Ustawienie typu baterii

W podmenu można ustawić typ baterii.

Poziom napełnienia zbiornika wody świeżej/brudnej

Zbiornik wody

Wskaźnik zbiornika wody wyświetla poziom napełnienia zbiornika wody świeżej/brudnej w stopniach od 0 (pusty) do 4 (pełny).

Jeżeli uaktywnią Państwo funkcję alarmu, w aplikacji zostanie wyświetlona wskazówka w razie niskiego poziomu napełnienia zbiornika wody świeżej.

Ogrzewanie

Ogrzewanie

W punkcie menu "Ogrzewanie" można regulować/przełączać temperaturę pomieszczenia i wody użytkowej.

Dokładne ustawienie wymaganej temperatury pomieszczenia następuje w krokach co 1°C, od +5°C do +30°C.

Określenia „Eco” i „Hot” oznaczają stopnie temperatury wody użytkowej (Eco 40° C/Hot 60° C).

Tryb pracy

Do wyboru jest zasilanie gazem, tryb zasilania mieszanego (gaz + elektro) lub elektryczne. W wypadku zasilania mieszanego i zasilania elektrycznego należy wybrać wymaganą moc.

Truma: 1 błyskawica = 0,9kW,
2 błyskawice = 1,8kW

W przypadku ogrzewania Truma Combi 6E dostępne są opcje trybu pracy: elektryczny i mieszany.

Klimatyzacja

Klimatyzacja*

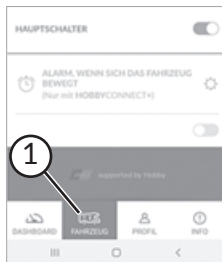
W tym menu można (w zależności od wyposażenia) regulować i przełączać klimatyzację.

Ustawienie temperatury

Ustawienie wymaganej temperatury (16 - 31°C) podczas recyrkulacji powietrza (lub w trybie klimatyzacja) nie jest możliwe ponieważ funkcja chłodzenia lub grzania nie jest wtedy aktywna.

Ustawienie stopnia wentylatora

W zależności od trybu pracy można regulować wymagany stopień pracy wentylatora. W trybie automatycznym następuje także automatyczna regulacja wentylacji, dlatego odrębne ustawienia nie są możliwe. W trybie ogrzewania nie można przestawić stopnia wentylatora.

Widok ogólny pojazdu

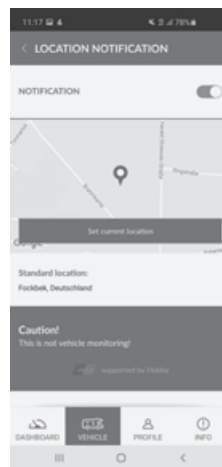
Widok ogólny pojazdu

Widok ogólny pojazdu ① przedstawia całość już zapisanych ustawień (w zależności od wyposażenia).

Poza tym mają Państwo dostęp do funkcji przełącznika głównego pozwalającego na przełączanie wszystkich komponentów za pomocą aplikacji (nie dotyczy urządzeń zasilanych napięciem 12V - patrz **strona 88 Funkcja przełącznika głównego**).

Urządzenie EisEx działa w trybie automatycznym, jeżeli jest włączona funkcja przełącznika głównego. Warunki wymagane do działania funkcji automatycznej EisEx:

- zasilanie sieciowe 230V lub podczas pracy silnika
- temperatura zewnętrzna < 5°C

Ustalenie lokalizacji

Pozycja (właśnie HobbyConnect+)

W wypadku zaparkowania pojazdu prosimy o włączenie funkcji lokalizacji Państwa mobilnego urządzenia końcowego. Za pomocą przycisku "Ustaw lokalizację/Set current location" zapisywane są do systemu aplikacji: aktualna miejscowość i kraj lokalizacji pojazdu. System rozpoznaje w ten sposób, że kamper ma nie zmieniać swojej zapamiętanej lokalizacji.

Prosimy włączyć w aplikacji funkcję alarmu w celu aktywacji zawiadomień do urządzenia końcowego. W wypadku zmiany lokalizacji pojazdu na odległość ponad 1 km w promieniu od zapisanej lokalizacji, system wysyła automatyczną wiadomość do Państwa urządzenia końcowego.

W razie wyłączenia funkcji pozycjonowania w Państwa urządzeniu końcowym, system korzysta z ostatniej lokalizacji ustalonej za pomocą przycisku "Wyślij ostatnią pozycję".

Funkcja pozycjonowania nie służy do lokalizacji pojazdu (trackingu) w celu dokładnego ustalenia pozycji Państwa kampera.

Aktualna pozycja jest wyświetlana zgodnie z danymi GPS.

Te dane nie są zapisywane. Jeżeli system odbiera sygnał GPS, wyświetlana jest zawsze aktualna pozycja.

Menu oświetlenia

Oświetlenie

W menu oświetlenia mogą Państwo przełączać i ściemniać zainstalowane oprawy oświetleniowe pojedynczo lub jako grupę oświetleniową (kilka lamp równocześnie).

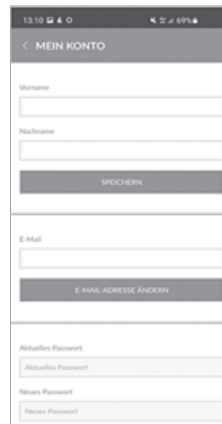
W celu określenia grupy oświetlenia należy włączyć wybrane oprawy i zapisać wybór w menu w grupach oświetlenia.

Ustawienia lokalizacji można później zmienić lub skasować ①. Do włączenia tej funkcji przesunąć palcem od prawej krawędzi urządzenia mobilnego do centrum ekranu.

Grupy oświetlenia „Bett3” (łóżko3) i/lub „Bett4” (łóżko4) mogą być przełączane w zależności od wyposażenia (w pojazdach z łóżkiem podnośnym wzdł. alkową).

Profil

Prywatne dane

Przegląd profilu użytkownika

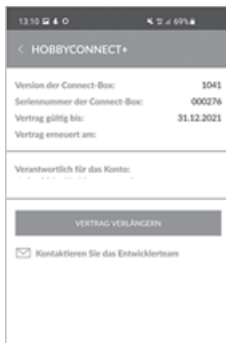
Wyświetlana jest tutaj także liczba użytkowników połączonych z pojazdem za pomocą Internetu. W razie zalogowania się przez Bluetooth taka informacja jest także wyświetlana.

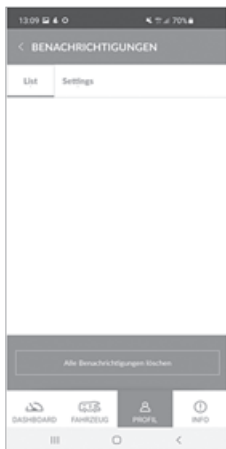
Maksymalnie ośmiu użytkowników może połączyć się równocześnie z pojazdem przez Internet. W razie zalogowania się przez Bluetooth dostęp do systemu ma tylko jeden użytkownik.

Za pomocą przycisku „Wyloguj się” można wylogować się z aplikacji.

W podmenu "Moje konto" można wyświetlić prywatne dane i/lub je zmienić (nazwisko, adres e-mail, hasło dostępu).

Informacja o wersji

Ustawienia zawiadomień

Wersja (właśnie HobbyConnect+)

Po otwarciu podmenu „HobbyConnect+” w części „Profil”, można wyświetlić informacje o systemie HobbyConnect+.

Zawiadomienia

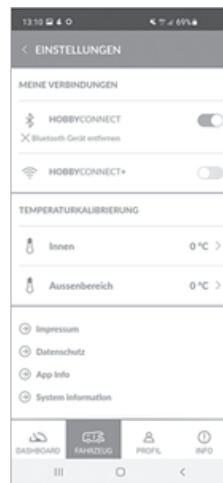
W ustawieniach zawiadomień można wybrać, które strefy kampera mają przysyłać Państwu informacje za pomocą aplikacji HobbyConnect.

Komunikaty wyświetlane w systemie można w razie potrzeby usunąć.

Ustawienia

Do ustawień można przejść po wybraniu symbolu znajdującego się na górze z prawej strony panelu obsługi.

Ustawienia

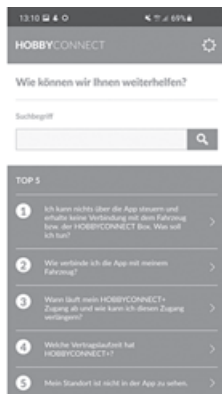
W tym miejscu można sprawdzić, czy istnieje połączenie z pojazdem za pomocą HobbyConnect lub HobbyConnect+.

W poszczególnych podpunktach menu można uzyskać dodatkowe informacje o aplikacji, postanowieniach dot. ochrony danych osobowych lub impressum.

Temperaturę można skalibrować.

Wskutek oddziaływania temperatury na czujniki mogą wystąpić odchylenia między temperaturą wyświetlaną a rzeczywistą.

Przegląd informacji

Przegląd informacji

W przeglądzie informacji znajduje się pasek do szukania umożliwiający wpisanie określeń dot. HobbyConnect/HobbyConnect+.

Szukane informacje są wyświetlane po uruchomieniu funkcji szukania, jeżeli informacje nt. szukanego słowa są zapisane w systemie.

W przeglądzie informacji znajdą Państwo poza tym odpowiedzi na najczęściej stawiane pytania nt. HobbyConnect/HobbyConnect+.

System HobbyConnect jest na bieżąco modernizowany, w zależności od wersji wyposażenia dodawane są dalsze funkcje.

W razie pytań dot. HobbyConnect/HobbyConnect+ prosimy skontaktować się z koncesjonowanym dealerem lub support@hobbyconnect.se.

Aplikacja HobbyConnect jest dostępna w następujących krajach:

Możliwe usterki

Możliwe usterki	Wskazówki	Inne uwagi
Aplikacja nie została znaleziona w sklepie (Store).	Sprawdzić ustawienia urządzenia; nazwę MyHobby pisać razem, nie osobno.	Sprawdzić ustawienia aplikacji w danym kraju.
Urządzenie Hobby Connect+- Box nie zostało rozpoznane.	Sprawdzić, czy urządzenie jest zasilane.	Czerwona i zielona dioda LED na górze z lewej strony powinny migać.
Urządzenie Hobby Connect Box+- jest zasilane, ale nie zostało rozpoznane.	Sprawdzić kabel danych przy urządzeniu, urządzenie ponownie uruchomić – przez odłączenie od zasilania i ponowne podłączenie po upływie 10 sekund.	Skontaktować się z dealerem.
Urządzenie Hobby Connect Box+- jest zameldowane w aplikacji, ale w trybie offline.	Zlecić sprzedawcy kontrolę GSM i odbioru GSM.	Ewentualnie – w celu testu – zmienić miejsce ustawienia pojazdu.
Tylko klimatyzacja nie została rozpoznana.	Proszę włączyć włącznik główny klimatyzacji dachowej w celu włączenia urządzenia.	Prosimy skontaktować się ze sprzedawcą.
Połączenie zostało przerwane.	Kabel zasilania odłączyć na 10 sekund od urządzenia i ponownie przyłączyć.	Jeżeli połączenie jest w dalszym ciągu przerwane, zlecić sprzedawcy kontrolę systemu.
Aplikacja jest połączona, jednak elementy sterowane w pojeździe nie reagują.	Sprawdzić zasilanie, ew. na krótko przerwać dopływ prądu.	Skontaktować się z dealerem.
Klucz HobbyConnect+ nie funkcjonuje.	Proszę ponownie wprowadzić klucz zwracając przy tym szczególną uwagę na wielkie i małe litery.	Po kilku nieudanych próbach skontaktować się ze sprzedawcą.
Bluetooth nie funkcjonuje.	Sprawdzić w ustawieniach swojego urządzenia mobilnego, czy funkcja Bluetooth jest włączona.	Za dużą odległość od pojazdu.

7.4 System-Smart-Trailer*

System Smart Trailer składa się z modułów sensorów E-Level i E-Gaslevel (zakres dostawy: E-Gaslevel dla jednej butli gazowej). Za pomocą aplikacji E-Trailer na smartfonie można w każdym czasie sprawdzić wypoziomowanie pojazdu oraz poziom napełnienia butli gazowych.

Wypoziomowanie pojazdu i wskaźnik poziomu gazu w butli aplikacji E-Trailer

Podstawą systemu Smart Trailer jest sterownik E-Connect. Aplikacja umożliwia połączenie modułów sensorów z aplikacją na smartfonie. Moduły sensorów przesyłają wartości pomiarowe do E-Connect za pomocą sygnału Bluetooth. E-Connect przetwarza te sygnały i przesyła je dalej do aplikacji E-Trailer.

E-Connect

Aby móc korzystać z systemu Smart Trailer prosimy zainstalować aplikację E-Trailer na swoim smartfonie.

Skanowanie kodu QR

E-Level

Za pomocą modułu sensorowego E-Level można pojazd wypoziomować. Aplikacja Smart Trailer pozwala sprawdzić czy kamper stoi na poziomej, równej powierzchni.

- Włączyć funkcję Bluetooth na smartfonie.
- Otworzyć aplikację.
- Dodać do aplikacji moduł E-Level przez zeskanowanie dostarczonego kodu QR.

- Otworzyć w aplikacji funkcję E-Level (patrz ilustracja obok)

Komunikat błędu E-Level

Aplikacja wyświetla komunikaty ostrzegawcze w razie odchylenia wartości mierzonych od wielkości zadanych.

Po pierwszym uruchomieniu systemu Smart Trailer, pojazd należy wypoziomować po raz pierwszy.

Sensor E-Gaslevel

E-Gaslevel

Poziom gazu w butli jest monitorowany za pomocą modułu sensorowego E-Gaslevel. Moduł funkcjonuje za pomocą czujnika magnetycznego umocowanego w prosty sposób na spodzie stalowej butli gazowej.

Skanowanie kodu QR

- Włączyć funkcję Bluetooth na smartfonie.
- Otworzyć aplikację.
- Dodać do aplikacji moduł E-Gaslevel przez zeskanowanie dostarczonego kodu QR.

- Otworzyć w aplikacji funkcję E-Gaslevel (patrz ilustracja obok)

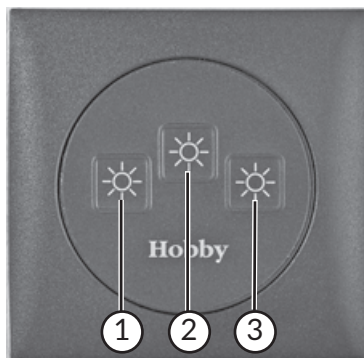

Wskaźnik poziomu

Aplikacja wyświetla poziom gazu w butli.

System można uzupełnić dalszymi czujnikami. Prosimy zwrócić się do autoryzowanego dealera.

3-klawiszowe pole obsługi

Panel boczny (panele boczne) - łóżko

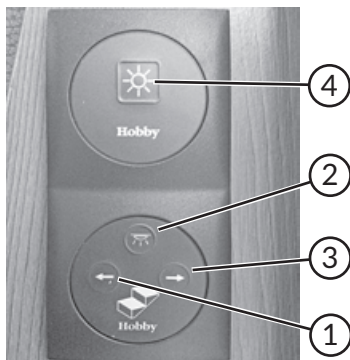
- Za pomocą każdego panelu bocznego znajdującego się przy łóżku można poprzez krótkie naciśnięcie włączników sterować oświetleniem lewego łóżka ① i prawego łóżka ③. Włącznik ② służy do włączania lampy sufitowej nad grupą siedzeń lub strefy sypialnianej. W przypadku Optima De Luxe oświetlenie nastrojowe włącza się w strefie sypialnianej. Dłuższe przytrzymanie włącznika umożliwia regulację natężenia światła. Ustawiona intensywność oświetlenia jest zapisywana, dlatego też po wyłączeniu i ponownym włączeniu poprzednie natężenie oświetlenia zostaje przywrócone.

Przycisk - łazienka

Panel boczny - łazienka

- Przy krótkim użyciu włącznika włącza i wyłącza się oświetlenie w łazience (oraz ew. w oddzielnym prysznicu).

Włącznik stopnia wejściowego i włącznik dziecięcy do lampy sufitowej

Panele boczne - wejście

Włącznik paneli bocznych wejścia działa nawet po wyłączeniu włącznika głównego na panelu sterowania. Panel boczny służy do sterowania stopniem wejściowym.

- Naciśnięcie włącznika ① powoduje wsunięcie stopnia, a włącznika ③ wysunięcie (funkcje przyporządkowane do włączników mogą się różnić w zależności od modelu).
- Przy krótkim użyciu włącznika ② włącza się lampa nad wejściem (jeśli silnik jest włączony, lampa się nie włączy).
- Przy krótkim użyciu włącznika ④ włącza się lampa sufitowa (nie w przypadku Optima ONTOUR Edition i Optima T65 GE ONTOUR).

Optima ONTOUR Edition/
Optima T65 GE ONTOUR

Optima
(z wyjątkiem
ONTOUR Edition)

Panel boczny - kuchnia

- Przy krótkim użyciu lewego włącznika włącza się lampa kuchenna.
- Przy krótkim użyciu prawego włącznika włącza się lampa sufitowa.

Funkcję przycisków mogą się od siebie różnić w zależności od modelu. W serii **Optima ONTOUR Edition i Optima T65 GE ONTOUR** panel boczny kuchni znajduje się nad panelem bocznym wejścia.

7.5 Zaopatrzenie w energię elektryczną

W każdym pojeździe główne podzespoły elektryczne znajdują się pod prawym fotelem z przodu.

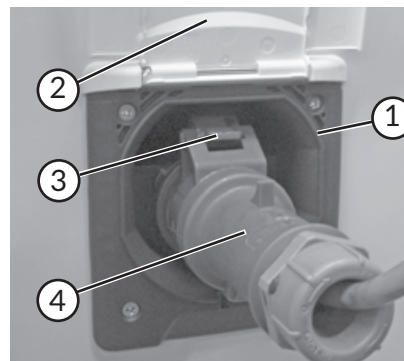

Gniazdo zewnętrzne CEE

Pojazd kempingowy może być zaopatrzony w energię elektryczną poprzez następujące podłączenia:

- łacze sieciowe 230 V, 50 Hz.
- Za pomocą prądnicy przy włączonym silniku.
- Za pomocą akumulatora zabudowy.

Wszystkie urządzenia 12 V, jak oświetlenie, zaopatrzenie w wodę, itd., są dostępne.

Podłączona wtyczka zasilająca 230 V

Zasilanie przez łacze sieciowe

Pojazd kempingowy należy podłączyć do sieci 230 V za pomocą gniazdka zewnętrznego CEE ①.

Podłączenie

- Wyłączyć automat bezpiecznikowy ⑥ (str. 110) poprzez przełączenie gałki włącznika w dół ⑤ (str. 110).
- Złapać dolną część klapy osłaniającej gniazdko zewnętrzne CEE ② i przechylić ją do góry (patrz Rozdział 5.2 Pokrywy).
- Całkowicie rozwinąć przewód łącza.
- Otworzyć o 90° w górę pokrywę gniazdka zasilającego CEE ③.
- Włożyć wtyczkę ④, aż zaskoczy.
- Ponownie włączyć automat bezpiecznikowy ⑥ (str. 110).

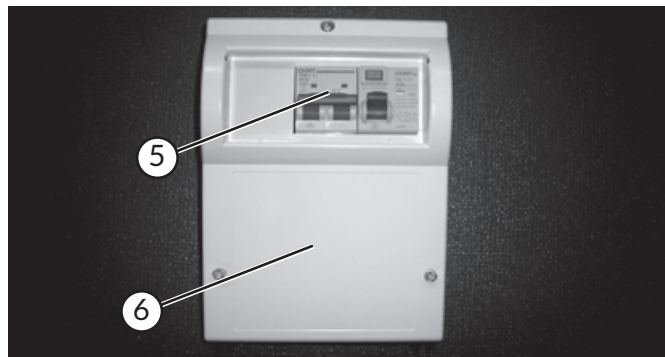
Zanim pojazd kempingowy zostanie podłączony do sieci 230 V, należy wyłączyć silnik.

Odłączanie

- Wyłączyć automat bezpiecznikowy ⑥ poprzez przetączenie gałki włącznika w dół ⑤.
- Wyciągnąć wtyczkę CEE ④.
- Zamknąć klapę osłaniającą ② w dół, aż do zatrzaśnięcia.

Należy używać wyłącznie wtyczek i kabli zgodnych z normą CEE.

Automat bezpiecznikowy z wyłącznikiem różnicowoprądowym

Zabezpieczenie układu 230 V

Zabezpieczenie układu 230 V odbywa się przy pomocy 2-pinowego automatu bezpiecznikowego 13 A ⑥, który znajduje się w strefie lodówki, szafy, grupy siedzeń lub łóżka.

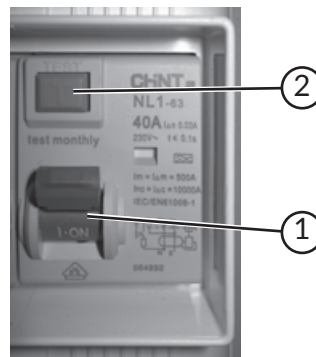
Przy podłączaniu sieci obowiązują następujące zasady:

- Proszę przyłączać pojazd kempingowy do sieci 230 V tylko przy użyciu maksymalnie 25 metrowego przewodu zasilającego 3 x 2,5 mm² z wtyczką CEE i blokadą.
- Po podłączeniu sieci ładowarka w pojeździe kempingowym zaczyna automatycznie ładować akumulator zabudowy i akumulator pojazdu (nawet wtedy, gdy panel sterowania jest wyłączony).

Korzystając z sieci przy pomocy bębna kablowego, konieczne należy całkowicie rozwinąć kabel, ponieważ przy indukcji może dojść do zagrzanía czy nawet zapalenia kabla (pod warunkiem, że nie jest wyposażony w ochronę przed przegrzaniem).

- Sieć 230 V w pojeździe jest przystosowana do pobrania łącznie 2300 W mocy. Przy podłączaniu dodatkowych urządzeń, jak kuchenka elektryczna, itp., należy zwrócić uwagę na ich dodatkowy pobór mocy przy włączonych pozostałych urządzeniach, jak lodówka, terma, itp. Wartość mocy podana powyżej nie może zostać przekroczona.

Wyłącznik różnicowoprądowy i przycisk testowy

Wyłącznik różnicowoprądowy

Państwa pojazd jest wyposażony seryjnie w wyłącznik różnicowoprądowy do przerywania obwodu elektrycznego w razie wystąpienia awarii elektrycznej. Przy występującej awarii, wyłącznik różnicowoprądowy przerywa cały obwód elektryczny 230 V.

Na wyłączniku różnicowoprądowym nie mogą być prowadzone żadne prace naprawcze.

Wyłącznik różnicowoprądowy nie gwarantuje żadnej ochrony na wypadek porażenia prądem.

Nie chroni przed wypadkiem na skutek porażenia prądem.

Czas na zadziałanie wyłącznika różnicowoprądowego przy różnicy prądu 30 mA wynosi mniej niż 0,1 s.

Po uruchomieniu instalacji elektrycznej, należy sprawdzić funkcję wyłącznika różnicowoprądowego. Przycisk, który jest włączony i pod napięciem ① - ustawienie na I-ON - musi zadziałać przy naciśnięciu przycisku testowego ②. Gałka włącznika ⑤ (str. 110) opada w dół i po zakończonym przeglądzie musi zostać przełączona z powrotem w górę - do pozycji „włączone”.

Przegląd wyłącznika różnicowoprądowego należy przeprowadzać co najmniej raz w miesiącu, aby zagwarantować jego skuteczne funkcjonowanie.

Wszystkie urządzenia z zasilaniem sieciowym tracą przy uruchomieniu wyłącznika różnicowoprądowego (także w trybie testowym) swoje zaprogramowane ustawienia i wracają do ustawień fabrycznych.

Jeśli automat bezpiecznikowy zadziałał (poza trybem testowym), należy odczekać krótki czas przed ponownym jego włączeniem.

- Jeśli automat bezpiecznikowy jest w dalszym ciągu włączony, chodziło wyłącznie o przeciążenie.
- Jeśli automat bezpiecznikowy jednak nagle i ponownie się uruchamia, mamy do czynienia ze zwarcie lub zrywaniem się zasilania.

Urządzenia, w przypadku których wyłącznik różnicowoprądowy uruchamia się podczas pracy, są uszkodzone i muszą zostać sprawdzone lub naprawione przez specjalistę ds. elektrotechniki.

Wielokrotne włączanie jest bezskuteczne. Automat bezpiecznikowy zadziała również wtedy, gdy gałka włącznika jest przytrzymywana.

Tryb pracy przy włączonym silniku

Po włączeniu silnika następuje aktywizacja boostera ładowania a bateria zasilania sterowników i urządzeń dodatkowych jest doładowywana. W ten sposób prądnica ładuje oba akumulatory. Po wyłączeniu silnika połączenie akumulatorów jest rozłączane. Rozładowanie baterii rozruchowej przez urządzenia w zabudowie jest zatem niemożliwe.

Przed podłączeniem pojazdu kempingowego do sieci 230V za pomocą gniazdka zewnętrznego CEE należy zawsze wyłączyć silnik.

Lodówka funkcjonuje w systemie 12 V tylko przy włączonym silniku pojazdu. Po wyłączeniu silnika tryb 12 V lodówki automatycznie się wyłącza.

Aby zapewnić optymalne ładowanie akumulatora zabudowy podczas jazdy, należy włączyć możliwie mało urządzeń 12 V.

Lista czynności kontrolnych

- Wyłączyć silnik.
- Włączyć wyłącznik główny 12 V.
- Wyłączyć wszystkie urządzenia 12 V.
- Uruchomić silnik.

Napięcie akumulatora zabudowy musi być wyższe, jeśli:

- Prędkość obrotowa silnika jest wyższa niż prędkość obrotowa na luzie.
- Akumulator pojazdu nie jest w całości rozładowany.

Jeżeli nie działa ładowanie przez prądnicę, należy sprawdzić następujące punkty:

- Czy bezpiecznik 50 A na przewodzie zasilającym akumulatora zabudowy przy akumulatorze pojazdu nie jest uszkodzony?
- Czy na module wejścia aktywny jest sygnał „Silnik włączony”?
- Czy booster ładowania jest aktywny?

Zasilanie akumulatorem zabudowy

- Należy instalować wyłącznie akumulatory z wbudowanymi elektrolitami (akumulatory żelowe lub AGM) w miejscach wskazanych przez producenta
- Zainstalowany akumulator nie może być otwierany.
- Przy wymianie akumulatora zabudowy proszę korzystać tylko z akumulatorów tej samej konstrukcji i pojemności (**patrz rozdział 7.3.1 Status baterii**).
- Podczas montażu lub demontażu akumulatora zabudowy należy wyłączyć zasilanie 230 i 12 V oraz wszystkie inne urządzenia.
- Przed wymianą bezpieczników należy odłączyć ładowarkę od napięcia.
- Przed wymianą uszkodzonego bezpiecznika należy usunąć przyczynę wystąpienia awarii.
- Bezpieczniki mogą być wymienione tylko na bezpieczniki tej samej mocy przyłączeniowej.

Podzespoły elektryczne pod prawym, przednim fotelem

Pozycja akumulatora zabudowy 95 Ah AGM

Akumulator zabudowy zamontowany jest w konsoli prawego, przedniego fotela na płycie bazowej akumulatora za pomocą mocowania nożnego. W celu doposażenia akumulatora lub jego wymiany należy zdemonstrować fotel wraz z obrotową podstawą.

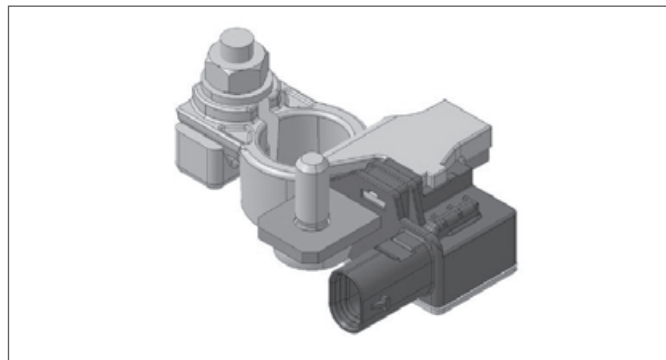
Opcjonalny, dodatkowy akumulator znajduje się we wszystkich pojazdach na płycie bazowej akumulatora w konsoli lewego, przedniego fotela.

Zasilanie i ładowanie akumulatora zabudowy

Jeśli pojazd kempingowy nie jest podłączony do sieci 230 V, sieć pokładowa zasilana jest za pomocą akumulatora zabudowy stałym napięciem 12 V. Ponieważ akumulator ma ograniczoną pojemność, urządzenia nie mogą być używane przez dłuższy okres czasu bez ładowania czy podłączenia ich do sieci 230 V. Niektóre urządzenia elektryczne pobierają z akumulatora zabudowy prąd w stanie czuwania, co może spowodować jego rozładowanie.

Ładowanie akumulatora zabudowy następuje z dwóch różnych źródeł:

- Za pomocą prądnicy przy pracującym silniku w kombinacji z boosterem ładowania.
- Poprzez ładowarkę Dometic PerfectCharge SMP439 (tylko w przypadku zasilania z sieci 230 V).
- Ew. poprzez panel solarny*.

Inteligentny czujnik akumulatora (IBS)

Sensor akumulatora

Na biegunie akumulatora jest podłączony inteligentny sensor akumulatora (IBS), który niezwykle precyzyjnie kontroluje i mierzy aktualny prąd, aktualne napięcie i temperaturę bezpośrednio przy akumulatorze. Kalibracja sensorów akumulatora zwykle przebiega automatycznie.

Jeśli dojdzie do spadku napięcia sensora akumulatora, konieczne jest ponowne przeprowadzenie kalibracji.

Przy aktualnym użyciu akumulatora istnieje możliwość określenia dokładnego czasu jego działania. IBS pomaga przy terminowej wymianie akumulatora oraz przy aktywnym zarządzaniu energią, by odpowiednio skoordynować zapotrzebowanie na energię w poszczególnych urządzeniach i ładowanie akumulatora.

Stan naładowania jest wyświetlany na ekranie panelu obsługi, pozostały czas działania jest wyświetlany w aplikacji Hobby-Connect. Akumulator ładuje się ostrożnie, poprzez „inteligentną” ładowarkę zgodnie z charakterystyką ładowania.

Sensor akumulatora jest zabezpieczony 10A.

- Akumulator zabudowy ładować przez co najmniej 24 godziny przed rozpoczęciem podróży, bezpośrednio po zakończeniu podróży i przed każdym tymczasowym postojem:
 - Przed każdą podróżą skontrolować stan naładowania akumulatora (**patrz str. 98**). Ew. podłączyć do sieci w celu doładowania akumulatora.
 - Akumulator jest ładowany tylko wtedy, gdy jego napięcie minimalne wynosi 8 V.
 - Podczas podróży należy korzystać z każdej okazji do doładowania akumulatora.
- Podczas dłuższych postojów pojazdu kempingowego należy odłączyć akumulator od zasilania po jego optymalnym doładowaniu poprzez otwarcie odłącznika akumulatora.
- Akumulator traci wydajność po pewnym czasie eksploatacji i przy niskich temperaturach.
 - W przypadku starzenia się akumulatora i spadku jego wydajności do poziomu 50 % jego wydajności nominalnej pojawia się ostrzeżenie (w aplikacji Hobby Connect-App).

- Po pierwszym uruchomieniu sensora IBS musi najpierw zgromadzić dane pomiarowe (ok. 3 godziny).
 - W tym czasie ustalone jest napięcie czuwania akumulatora.
 - W tym celu potrzebny jest prąd ładowania/rozładowania wynoszący < 150 mA.

Ręczne kalibrowanie czujnika

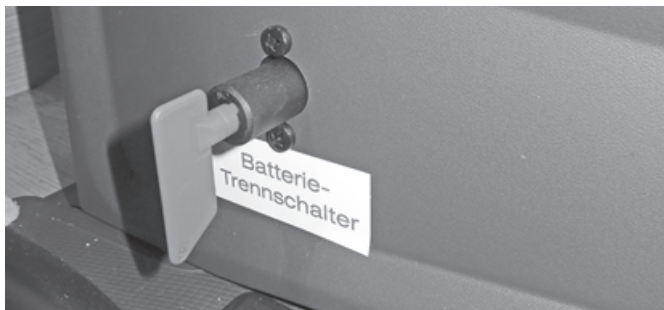
System można kalibrować ręcznie, jeżeli nie jest przyłączone żadne inne urządzenie zasilane napięciem 12 V.

Otwarcie odłącznika akumulatora musi spowodować rozłączenie elektroniki sterowników (patrz pozycja Rozłącznik baterii). Czujnik może być teraz kalibrowany, ta procedura jest zakończona po upływie ok. 3 godzin. Po ponownym włączeniu odłącznika akumulatora aplikacja HobbyConnect powinna wyświetlać wartość „1”.

Podczas kalibrowania pojazd nie może być przyłączony do sieci 230V (ładowarka nie powinna ładować baterii podczas trwania fazy kalibracji).

Podczas kalibrowania czujnika startera baterii nie wolno uruchamiać pojazdu.

Odłącznik akumulatora

Pozycja odłącznika akumulatora

Odłącznik akumulatora znajduje się bezpośrednio przy prawym, przednim fotelu.

W celu zabezpieczenia akumulatora zabudowy przed głębokim rozładowaniem w czasie nieużytkowania pojazdu akumulator wyposażony jest w odłącznik. Otwarcie odłącznika powoduje całkowite odłączenie akumulatora zabudowy od zasilania 12 V.

Pozycja „Off” = oddzielenie od sieci 12 V.

Ładowarka jest bezpośrednio podłączona do akumulatora zabudowy, co znaczy, że nawet przy otwartym odłączniku akumulatora akumulator może być ładowany z sieci 230 V.

Sensor akumulatora pozostaje aktywny nawet po otwarciu odłącznika akumulatora.

By akumulatory były naładowane również w trybie czuwania, pojazd należy koniecznie podłączać do sieci 230 V raz na 6 tygodni. Czas ładowania powinien wynosić co najmniej 24 godziny.

Podczas jazdy oraz użytkowania pojazdu odłącznik akumulatora musi być włączony.

Schodek wejściowy z napędem elektrycznym nie cofa się automatycznie przy otwartym odłączniku akumulatora.

Jeśli odłącznik akumulatora jest dłuższy czas otwarty, może dojść do utraty indywidualnych ustawień radia i/lub nawigacji. Te ustawienia trzeba w takiej sytuacji powtórzyć. Radio/ nawigacja nie funkcjonuje przy otwartym odłączniku akumulatora.

Ładowarka

Ładowarka Dometic PerfectCharge SMP 439

Ładowarka zasilą akumulatory w prąd.

Zainstalowany system chłodzenia pracuje w ówczas w trybie pasywnym, bez aktywnego wentylatora.

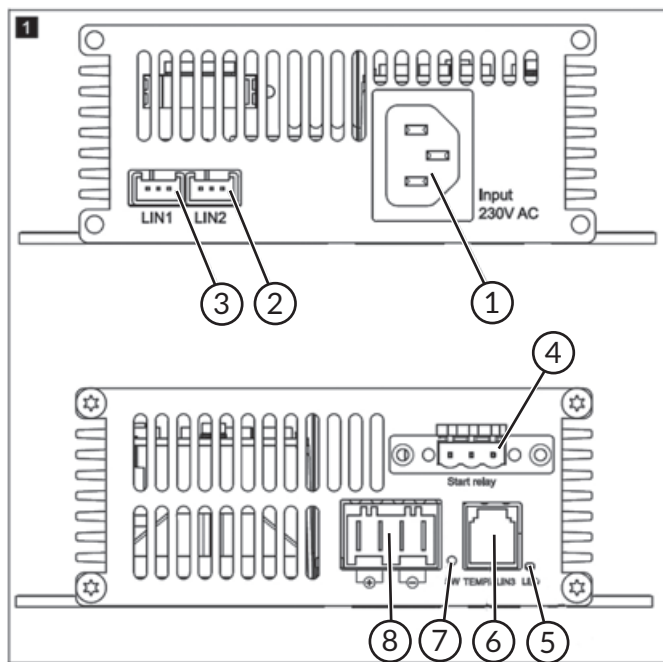
W przypadku długotrwałych, wysokich wartości prądu ładowania obu akumulatorów prąd ładowania akumulatora rozruchowego jest ograniczany za pomocą ogranicznika prądu w celu ładowania akumulatora zabudowy.

Ładowanie podtrzymujące baterii startera następuje tylko równolegle z trybem ładowania baterii zasilania sterowników i urządzeń dodatkowych. Po osiągnięciu wystarczającego poziomu doładowania baterii zasilania sterowników ładowarka redukuje

prąd ładowania wzgl. zupełnie wyłącza ładowanie, doładowywanie baterii zasilania sterowników nie jest kontynuowane. Jeżeli temperatura akumulatora zmierzona przez sensor akumulatora wyniesie ponad 50°C, sterowanie przerywa proces ładowania, aby zapobiec uszkodzeniu akumulatora.

Ładowarka znajduje się przy prawym, przednim fotelu. Dostęp do niej możliwy jest od tyłu.

Złącza ładowarki

- ① Wejścia dla trybu prądu zmiennego
- ② Gniazdo przyłączeniowe LIN2
- ③ Gniazdo przyłączeniowe LIN1
- ④ Gniazdo przełącznika startowego
- ⑤ Dioda statusowa LED
- ⑥ Gniazdo przyłączeniowe magistrali LIN/czujnik temperatury
- ⑦ Łącznik wybierakowy typu akumulatora
- ⑧ Wtyczka przyłączeniowa akumulatora

LED stanu ⑤	Znaczenie
Pomarańczowa, szybkie miganie	Faza 1
Pomarańczowa, powolne miganie	Faza 2
Pomarańczowa, świeci ciągle	Faza 3
Zielona, świeci ciągle	Faza 4
Zielona, powolne miganie	Faza 5
Czerwona, świeci ciągle	Zwarcie, zamienione bieguny lub awaria własnego zabezpieczenia
Czerwona, szybkie miganie	Przegrzana bateria lub ładowarka
Czerwona, powolne miganie	Nad napięcie lub pod napięcie albo przeciążenie baterii

1: Faza I (Bulk)

Bateria rozładowana jest doładowywana prądem stałym (100 % prądu ładowania). Gdy napięcie baterii osiągnie napięcie ładowania spada prąd ładowania.

2, 3, 4: Faza U0 (absorpcja)

Podczas 3-stopniowej fazy absorpcyjnej (faza U0) napięcie pozostaje na stałym poziomie (U0). Gdy bateria jest zupełnie doładowana, faza U0 jest zakończona.

5: Faza U (Float)

Po fazie U0 ładowarka baterii przełącza się na ładowania podtrzymujące. Przełączone użytkownicy zasilane prądem stałym są zasilane przez urządzenie. Nadmiar mocy jest dostarczany przez baterię tylko wtedy, gdy wymagane zasilanie przekracza pojemność urządzenia.

Zwyczajne/rozszerzone usuwanie awarii

LED stanu ⑤	Błąd/przyczyna	Usuwanie
Czerwona, powolne miganie	Pod napięcie lub nad napięcie baterii	Sprawdzić baterię. Wyłączyć i ponownie włączyć ładowarkę baterii.
	Zepsuta bateria	Wymienić baterię.
Czerwona, szybkie miganie	Przegrzanie	Zapewnić lepszą wentylację ładowarki lub baterii. Zapewnić, aby otwory wen- tylacyjne nie były zastopione. Zredukować temperaturę otoczenia.
Czerwona, świeci ciągle	Zwarcie, zami- enione bieguny lub awaria własnego za- bezpieczenia	Ładowarkę przyłączyć zgodnie z prawidłową biegunowością. Usu- wanie awarii wskutek zwarcia należy zlecić au- toryzowanemu warszta- towi. Nowe bezpieczniki wewnętrzne otrzymają Państwo w serwisie dla klientów.

Booster ładowania

Booster ładowania

Booster ładowania WA 121525 jest seryjnym wyposażeniem kampera i służy do optymalnego doładowywania baterii zasilania sterowników i urządzeń dodatkowych podczas jazdy. Booster jest taktowanym przekształtnikiem podwyższającym/obniżającym napięcie, który wyrównuje różnice napięcia prądnicy i udostępnia wysoki prąd ładowania. Działa w trybie automatycznym.

Jako akumulatora do urządzeń w części mieszkalnej należy używać wyłącznie typy akumulatorów obsługiwane przez Booster.

W razie zmiany typu baterii zlecić warsztatowi serwisowemu nowe ustawienie i zaprogramowanie boostera.

7.6 Sieć pokładowa

Podłączenie pojazdu kempingowego do sieci 230 V powoduje automatyczne ładowanie akumulatora za pomocą ładowarki.

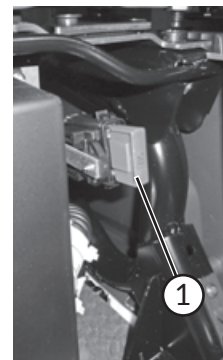
Wszystkie urządzenia 12 V zasilane są bezpośrednio przez akumulator zabudowy. W przypadku sieci 230 V urządzenia zasilane są automatycznie za pomocą ładowarki.

Wszystkie lampy w pojeździe kempingowym są lampami LED 12 V. Jedynie duże urządzenia elektryczne, np. ogrzewanie Combi E*, klimatyzacja*, lodówka są urządzeniami działającymi w oparciu o napięcie 230 V.

Układ bezpieczników

Układ bezpieczników

Bezpiecznik główny akumulatora zabudowy

Bezpieczniki poszczególnych wewnętrznych obwodów znajdują się centralnym układzie sterowania.

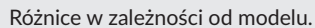
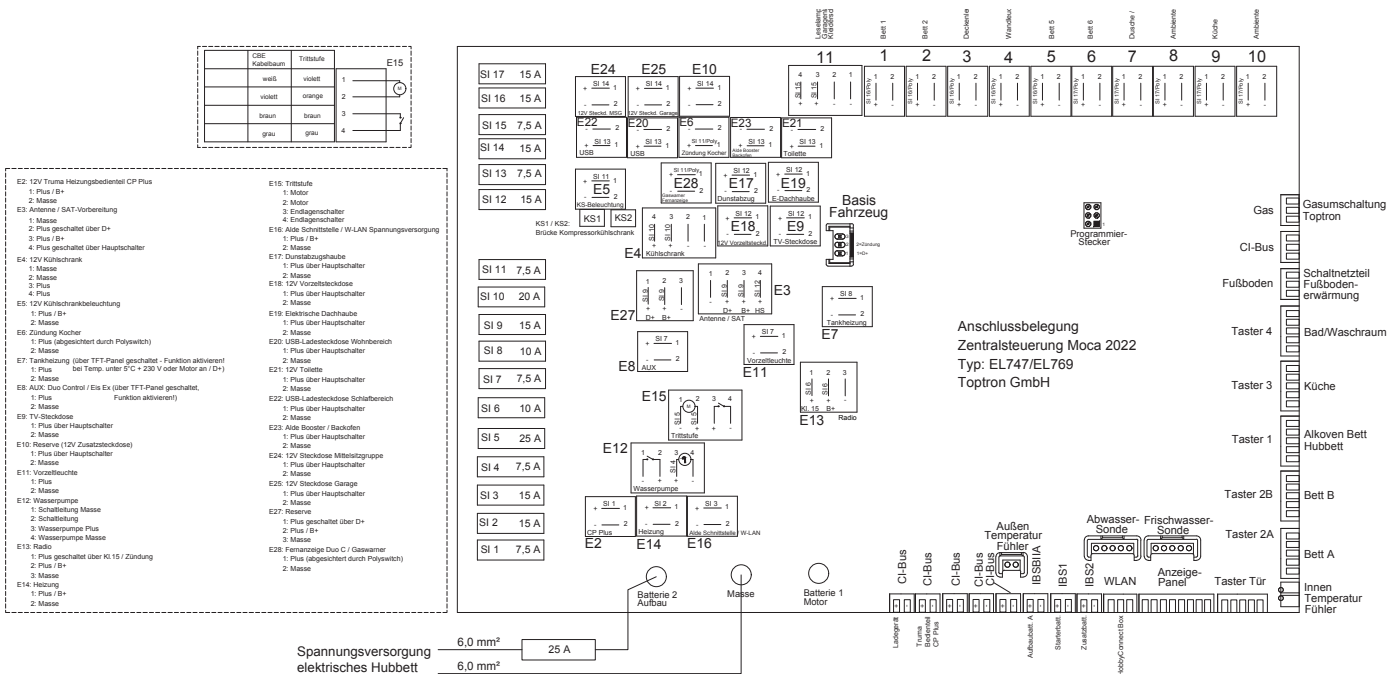
W niektórych modelach może dojść do niewielkich zmian układu.

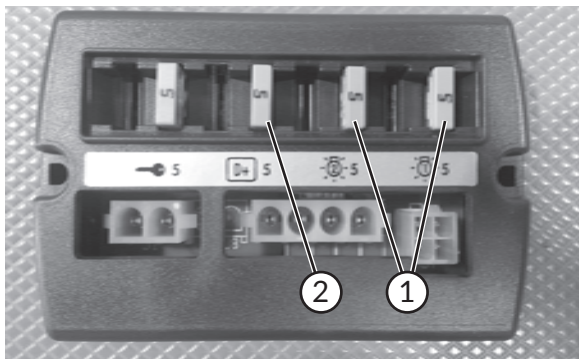

Wymieniać uszkodzone bezpieczniki tylko wtedy, kiedy przyczyna błędu jest znana i została usunięta.

Oryginalny bezpiecznik główny 50A ① znajduje się bezpośrednio przy akumulatorze zabudowy.

Układ złączy centralnego układu sterowania

Moduł złączy

Moduł złączy

Moduł złączy obsługuje zewnętrzne oświetlenie zabudowy w obszarze bocznych lamp obrysowych, po lewej i prawej stronie, oraz przednich lamp pozycyjnych ① (5 amperów). Moduł zabezpiecza poza tym sygnał D+ dla boostera ②.

Pozycja modułu złączy

Patrząc w kierunku jazdy: słupek B, po prawej stronie za osłoną z tworzywa sztucznego, na dole.

Gniazdko elektryczne wewnątrz

Gniazdko elektryczne wewnątrz pojazdu

Do użytkowania urządzeń na zewnątrz pojazdu nie wolno używać gniazdek elektrycznych zainstalowanych wewnątrz pojazdu.

Podwójne gniazdko do ładowania USB

Podwójne gniazdko do ładowania USB*

Porty USB są przeznaczone wyłącznie do ładowania urządzeń USB.

Port USB 5V jest zasilany z sieci pokładowej 12 V.

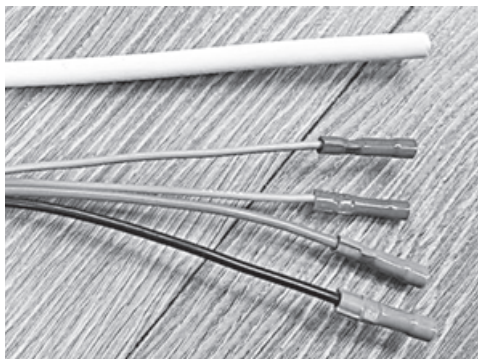
Przyłącza TV

7.7 Przyłącza

Jednostka TV

Miejsca do zabudowy telewizora płaskiego różnią się od siebie w zależności od modelu pojazdu.

Odpowiednie przyłącza znajdują się bezpośrednio przy miejscu instalacji, np. w odpowiedniej szafce.

Kabel satelitarna

Okablowanie do anteny satelitarnej (E3)

Wszystkie kampery Hobby są seryjnie wyposażone w przygotowanie do podłączenia anteny SAT.

Udostępnione są następujące sygnały, które są już fabrycznie podłączone do układu centralnego sterowania:

Kolory okablowania (E3):

- czarny** = masa
- czerwony** = plus akumulatora zabudowy B2
- szary** = sygnał D+
- pomarańczowy** = plus akumulatora zabudowy B2 załączany przez włącznik główny panelu sterowania

Pozycja montażu anteny i przygotowanie do instalacji anteny satelitarnej

Optima De Luxe

T65 GE, T70 GE, T75 HGE, T70 E:

Szafa wisząca łóżko z lewej strony w nogach łóżka (w kierunku jazdy)

T70 F:

Szafa na ubrania góra

Optima ONTOUR EDITION

V65 GE:

Szafa wisząca łóżko z lewej strony w nogach łóżka (w kierunku jazdy)

V65 GF, V65 GQ:

Szafa na ubrania góra (po stronie kierowcy z lewej)

Optima ONTOUR

T65 GE, T70 E:

Szafa wisząca łóżko z lewej strony w nogach łóżka (w kierunku jazdy)

T65 FL, T65 HFL, T65 HKM, T70 F:

Szafa na ubrania góra

Optima ONTOUR Alkova

A65 KM, A70 GFM:

Szafa na ubrania góra

A60 GF:

Półka nad lodówką

Kabel przygotowanie do przyłączenia instalacji solarnej

Przygotowanie do przyłączenia instalacji solarnej

Kabel do instalacji solarnej

Przygotowanie instalacji solarnej zawiera kabel elektryczny 2 x 6,0mm², który jest fabrycznie zainstalowany w samochodzie. Przedni koniec należy umieścić pod prawą konsolą/fotelem pasażera między 1. baterią zasilania sterowników a sterowaniem centralnym. W tylnej części nadwozia kabel znajduje się w pobliżu dachu w następujących pozycjach:

Pozycja zabudowy przygotowanie instalacja solarna

Optima ONTOUR

T65 GE, T70 E:

Szafa wisząca łóżko z lewej strony w nogach łóżka (w kierunku jazdy)

T65 FL, T65 HFL, T65 HKM, T70 F:

Szafa na ubrania góra

Optima ONTOUR Edition

V65 GE:

Szafa wisząca łóżko z lewej strony w nogach łóżka (w kierunku jazdy)

V65 GF, V65 GQ:

Szafa na ubrania góra (po stronie kierowcy z lewej)

Optima De Luxe

T65 GE, T70 GE, T75 HGE, T70 E:

Szafa wisząca łóżko z lewej strony w nogach łóżka (w kierunku jazdy)

T70 F:

Szafa na ubrania góra

Optima ONTOUR Alkova

A65 KM, A70 GFM:

Szafa na ubrania góra

A60 GF:

Półka nad lodówką

Końcówki kabli są każdorazowo oznakowane naklejkami „Solar Vorbereitung“ (Przygotowanie Solar).

Przyłączenie jest wykonywane indywidualnie przez specjalistycznego wykonawcę.

Rozdzielnica dachowa

Przewody przyłączeniowe / przedłużenia
(są załączone do wyposażenia pojazdu)

Przygotowanie klimatyzacji dachowej *

(seryjnie w wersji Optima ONTOUR Edition)

Pozycja zabudowy przygotowanie do instalacji klimatyzacji dachowej

Optima ONTOUR

T65 GE, T70 E:

Szafa wisząca łóżko z prawej strony w nogach łóżka (w kierunku jazdy)

T65 FL, T65 HFL, T65 HKM, T70 F:

Szafa na ubrania góra

Optima ONTOUR Edition

V65 GE, V65 GF:

Szafa wisząca łóżko z prawej strony w nogach łóżka (w kierunku jazdy)

V65 GF:

Szafa wisząca nad środkową grupą foteli

Optima De Luxe

T65 GE, T70 GE, T75 HGE, T70 E, T70 F:

Szafa wisząca tył z prawej strony w nogach łóżka (w kierunku jazdy)

Optima ONTOUR Alkowa

A60 GF:

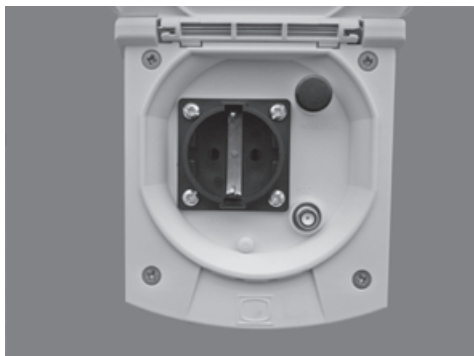
Szafa wisząca łóżko z lewej strony (w kierunku jazdy)

A65 KM:

Szafa na ubrania góra

A70 GFM:

Szafa wisząca łóżko z lewej strony (w kierunku jazdy)

Gniazdko zewnętrzne w przedsionku namiotowym z przyłączem anteny

Gniazdko zewnętrzne 12 V-/230 V z przyłączem współosiowym*

Państwa pojazd kempingowy wyposażony jest w kombinowane gniazdko zewnętrzne z przyłączem współosiowym, które znajduje się w przedsionku namiotowym. Do gniazdka można podłączyć w przedsionku np. telewizor. W zależności od potrzeb zintegrowane przyłącze anteny można wykorzystać jako gniazdko wejściowe lub wyjściowe. Więcej informacji udzieli Państwu sprzedawca Hobby.

Lampa w szafie na ubrania

Lampa w garażu ONTOUR (Edition)

7.8 Oświetlenie specjalne

Opisane tutaj oświetlenie włącza się bezpośrednio przy lampie. Jest ono ściśle skorelowane z działaniem włącznika głównego na panelu sterowania.

Grupa siedzeń

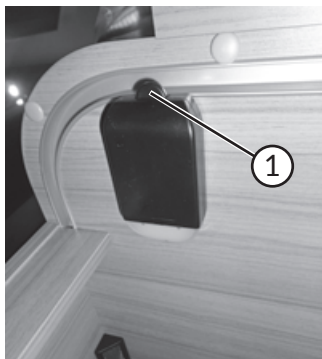
Lampki do czytania można włączyć również za pomocą panelu sterowania (strona 89).

W celu załączania lampy za pomocą osobnego włącznika należy aktywować włącznik główny na panelu sterowania.

Oświetlenie szafy na ubrania/oświetlenie łóżka dziecięcego/oświetlenie garażu

Te lampy można włączać i wyłączać tylko za pomocą osobnego włącznika przy lampie.

Oświetlenie szafy na ubrania

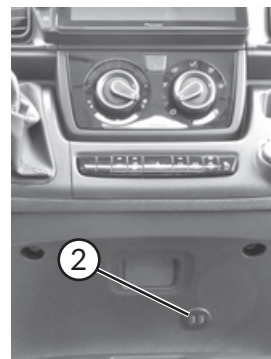
Oświetlenie szafy na ubrania (w zależności od modelu)

Lampa w szafie na ubrania włącza się automatycznie przy otwieraniu drzwi i aktywacji mechanizmu przesuwnego ①. Zamknięcie drzwi wyłącza lampę.

Jeśli lampa w szafie podczas otwierania drzwi się nie włącza, należy sprawdzić jej baterię.

Nawigacja

Złącze USB nawigacja

7.9 Nawigacja mobilna (* /w zależności od modelu)

Państwa pojazd kempingowy wyposażony jest w mobilny system nawigacyjny ze zintegrowaną kamerą cofania.

- Złącze USB ② dla urządzenia nawigacyjnego znajduje się przy konsoli pojazdu na wysokości uchwytu na kubek.
- Proszę przed pierwszym uruchomieniem nawigacji dokładnie zapoznać się z instrukcją urządzenia producenta.

- Odwrócenie uwagi od ruchu drogowego podczas jazdy może doprowadzić do wypadku.
- Proszę nie obsługiwać urządzenia w trakcie jazdy.
- Na wyświetlaczu nawigacji można zerknąć tylko wówczas, gdy na drodze panują bezpieczne warunki jazdy.

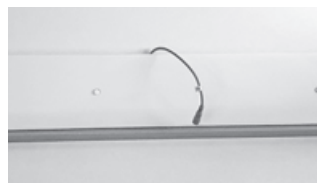
Kamera do jazdy wstecz

Kamera cofania (* /w zależności od modelu)

Przednie złącze zamontowanego kabla kamery znajduje się w pojazdach pod prawym, górnym schowkiem na desce rozdzielczej.

W wersjach serii Optima De Luxe i Optima ONTOUR Edition kamera cofania jest już seryjnie zamontowana w systemie nawigacji.

Wszystkie modele zawierają seryjne przygotowanie do instalacji kamery do jazdy wstecz. Odpowiedni kabel jest zabudowany przy łóżku piętrowym lub szafie wiszącej w tylnej części pojazdu (patrz ilustracje).

Kabel przygotowanie instalacji kamery do jazdy wstecz

Zabudowany jest następujący przewód:

Seria	Producent	Nazwa produktu	Numer produktu
Optima	Dometic	Kabel do kamery RV-620/OE	9600000645, 20m

7.10 Dodatkowo montowane urządzenia

Dodatkowo montowane urządzenia elektroniczne, których można używać w trakcie jazdy (np. telefony komórkowe, radiostacje, odbiorniki radiowe, kamery cofania, nawigacje itd.), muszą spełniać wszelkie wymagania dotyczące kompatybilności elektromagnetycznej. Urządzenia muszą mieć dopuszczenie do użytku zgodne z ECE 10, w przeciwnym razie nie można wykluczyć zakłóceń pracy zainstalowanych urządzeń elektronicznych.

Dodatkowo montowane urządzenia, który nie wolno używać podczas jazdy, muszą mieć koniecznie certyfikat CE.

Rozdział 8: Woda

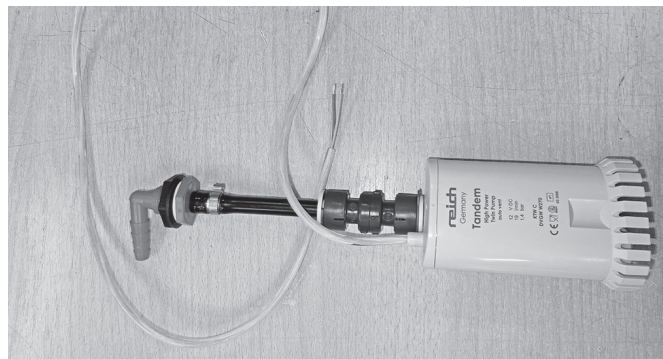
8.1 Ogólne informacje

Przed użyciem wody należy zwracać uwagę na jej czystość i stan czystości samego zbiornika.

- W kontakcie z produktami spożywczymi, należy używać wyłącznie wodę o jakości wody pitnej. Dotyczy to także mycia rąk i czyszczenia przedmiotów, które mają kontakt z produktami spożywczymi.
- Aby zaopatrzyć się we właściwą jakość wody, należy pobierać ją bezpośrednio z systemu wodociągowego. Należy wcześniej zasięgnąć informacji o jakości miejscowej wody
- Do napełniania zbiornika nie należy używać węży ogrodowych, konewek i innych środków, które nie są do tego przeznaczone.
- Po dłuższym postoju pojazdu kempingowego całą instalację wodną należy dokładnie opróżnić.
- Przed rozpoczęciem użytkowania instalacja wody pitnej w pojeździe kempingowym, a także po dłuższych postojach, musi zostać gruntownie przepłukana. Wszelkie dostrzeżone zanieczyszczenia muszą zostać usunięte a wnętrze zbiornika i przewodów zdezynfekowane dopuszczonymi do tego celu środkami.

Pompa zanurzeniowa

8.2 Zaopatrzenie w wodę

Funkcja zaopatrzenia w wodę

Ogrzewanie, kuchnia i pomieszczenie toalety są zaopatrywane w wodę świeżą za pomocą pompy zanurzeniowej. Pompa zanurzeniowa tandem jest zasilana elektrycznie:

- Za pomocą akumulatora zabudowy.
- Po podłączeniu pojazdu kempingowego do sieci 230 V za pomocą zasilania elektrycznego.

W przypadku pompy zanurzeniowej obowiązują następujące zasady:

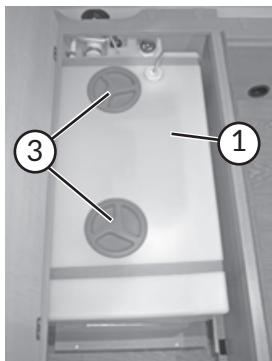
- Pompa zanurzeniowa tandem przeznaczona jest do przesyłania tylko wody.
- Pompa zanurzeniowa tandem toleruje krótkotrwały wzrost temperatury do 60°C.

- Należy unikać włączania pompy bez jej dostępu do wody tzw. włączenie "na sucho".
- Pompę należy chronić przed zamarznięciem.
- Należy unikać silnych uderzeń i bardzo zanieczyszczonej wody, aby nie spowodować uszkodzeń pompy.

Pompa zanurzeniowa tandem nie podlega konserwacji.

Pompa zanurzeniowa włącza się automatycznie po odkręceniu kranu z wodą.

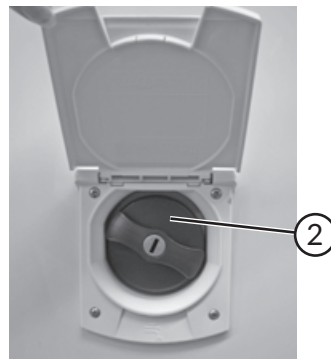
Zbiornik świeżej wody

Zbiornik świeżej wody

Zbiornik ① ma pojemność 100 l i jest umiejscowiony w grupie siedzeń.

Napełnianie świeżej wody odbywa się poprzez otwór ② wlewu na ścianie bocznej.

Otwór wlewu do napełniania świeżej wody jest oznaczony niebieską nakrętką i symbolem kranu na górnej krawędzi ramy. Korek jest otwierany przy pomocy klucza do zamka, który jest używany również do kłapy zewnętrznej i drzwi zabudowy. W przypadku przepełnienia zbiornika, nadmiar wody jest odprowadzany wlew do napełniania. Jeśli aktywna jest funkcja 10 l, nadmiar wody jest odprowadzany przy pomocy odpływu pod pojazdem.

Otwór do napełniania zbiornika świeżej wody

Otwieranie

- Otworzyć zamek za pomocą klucza.
- Niebieską nakrętkę odkręcić w kierunku przeciwnym do kierunku ruchu wskazówek zegara (jest mocno przykręcona) i zdjąć.

Zamykanie

- Założyć niebieską nakrętkę i przykręcić w kierunku ruchu wskazówek zegara.
- Zamek zamknąć kluczem.

Wodę w zbiorniku należy regularnie wymieniać (patrz rozdz. 12). Czerwona nakrętka serwisowa ③ strona 131 powinna być regularnie kontrolowana, ponieważ może się ona poluzować na skutek częstego napełniania zbiornika świeżą wodą.

Napełnianie instalacji wodnej

- Pojazd należy ustawić poziomo.
- Należy zamknąć wszystkie krany.
- Uruchomić włącznik główny na panelu sterowania.
- Zamknąć zawór odpływowy (Frostcontrol) przy bojlerze.
- Przy pomocy klucza otworzyć zamek nakrętki zbiornika, obracając klucz przeciwnie do ruchu wskazówek zegara.
- Uzupełnić zbiornik poprzez otwór do napełniania świeżą wodą.
- Ustawić wszystkie krany w pozycji „ciepła” i otworzyć je. Pompa wodna włączy się automatycznie.
- Pozostawić krany tak długo otwarte, aż woda zacznie równomiernie opadać bez tworzenia się pęcherzyków powietrza. Tylko w ten sposób zapewnione jest napełnienie wodą bojlera.
- Ustawić wszystkie krany w pozycję „zimna” i pozostawić otwarte. Przewody zimnej wody napełniają się wodą.

- Pozostawić krany otwarte tak długo, aż popłynie z nich równomiernie woda bez tworzenia się pęcherzyków powietrza.
- Należy zamknąć wszystkie krany.
- Zamknąć również otwory do napełniania wodą.

Ilość wody w zbiorniku wody świeżej może być kontrolowana na panelu sterowania.

Proszę nie wprowadzać do obiegu wody żadnych środków przeciw zamrażaniu lub innych chemikaliów. Zagrożenie zatruciem! Przy użytkowaniu zimą należy zatroszczyć się o ogrzewanie zbiornika świeżej wody.

Pobieranie wody

- W zależności od ustawienia zaworu mieszającego (zaworów mieszających) lub zaworu mieszającego z nastawą wstępną, woda jest mieszana oraz uzyskuje ustawioną temperaturę.

Przygotowanie ciepłej wody

Do przygotowania ciepłej wody służy ogrzewanie powietrza ze zintegrowanym bojlerem na ciepłą wodę (patrz również rozdział 10.2.1), opcje ustawień opisane są na stronie 159 „Zmiana stopnia podgrzewania wody”.

W razie zagrożenia zamarznięciem woda z bojlera odprowadzana jest automatycznie przez zawór bezpieczeństwa bądź spustowy (patrz również strona 166 „Zawór Frost Control”).

Zawór Frost Control

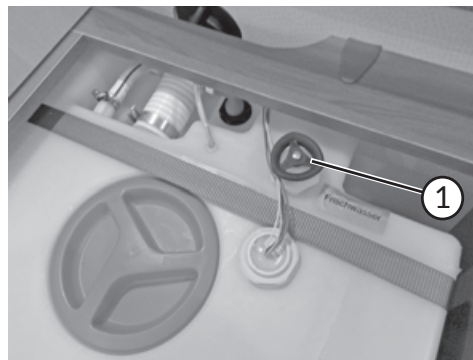
Lokalizacja zaworu z czujnikiem przeciwmrozowym

Zawór z czujnikiem przeciwmrozowym znajduje się zawsze bezpośrednio przy ogrzewaniu powietrza, w miejscu zależnym od danego modelu.

Jeżeli temperatura przy zaworze bezpieczeństwa wzgl. spustowym spadnie poniżej ok. 3°C, przy zagrożeniu zamarznięciem zawór otwiera się automatycznie i opróżnia zbiornik bojlera przez króciec spustowy.

Jeżeli instalacja wody zimnej używana jest bez bojlera, zbiornik bojlera także i w tym wypadku napełnia się wodą. Aby uniknąć uszkodzeń wskutek zamarznięcia, należy opróżnić zbiornik za pomocą zaworu spustowego także wtedy, gdy nie jest używany.

Zawór spustowy zbiornika świeżej wody

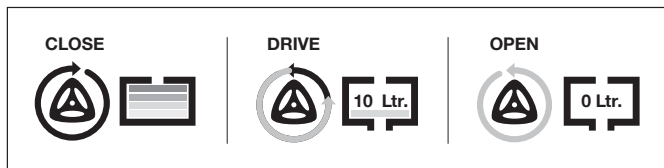
Opróżniania zbiornika świeżej wody

Zawór spustowy znajduje się bezpośrednio na zbiorniku świeżej wody.

- W celu jego opróżnienia pokrętko zbiornika ① odkręcić w lewo.

Zbiornik świeżej wody należy zawsze opróżnić do końca, gdy ogrzewanie jest wyłączone lub gdy pojazd nie jest użytkowany, a także w przypadku mrozu.

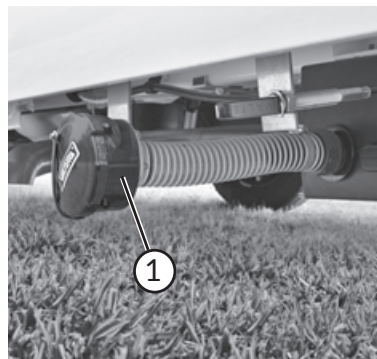
Napełnianie zbiornika świeżej wody na czas jazdy

Ładunek pojazdu kempingowego podany w rozdziale 14 „Dane techniczne” uwzględnia również 10% wagi pełnego zbiornika świeżej wody (10 l).

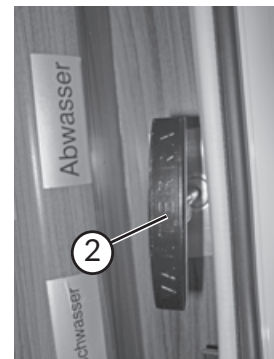
Zalecamy przed rozpoczęciem jazdy, a także podczas podróży zmniejszyć zasób świeżej wody w zbiorniku do 10 l, nadmiar opróżniając poprzez zawór spustowy.

Odkręcić pokrętkę ① (str. 133) o 3/4 obrotu, by zapewnić dopuszczalną wagę ładunku.

Jeśli waga ładunku to dopuszcza, można bardziej napełnić zbiornik.

Zawór spustowy ścieków

Zasuwka zaworu spustowego ścieków

Opróżnianie zbiornika ścieków

- Zawór spustowy ścieków znajduje się pod pojazdem, po lewej stronie.
- Zasuwka ② zaworu spustowego ścieków, która służy do otwierania, znajduje się w schowku na butlę gazową lub bezpośrednio przy zaworze.
- Odkręcić nakrętkę ①, otworzyć zasuwkę ② i spuścić ścieki.
- Po całkowitym opróżnieniu zbiornika zamknąć zasuwkę i zakręcić nakrętkę.

Nakrętka ① ma skutek częściowego zassania przylega szczelnie do zaworu.

Z tego względu nie należy jej zbyt mocno dokręcać.

Opróżnianie instalacji wodnej

- Odłączyć prąd od pompy wodnej na panelu sterowania, naciskając (ok. 4 sekundy) na włącznik główny.
- Otworzyć wszystkie krany na pozycji środkowej.
- Zawiesić głowicę prysznica w pozycji do użytku.
- Otworzyć wszystkie zawory spustowe (również zawór z czujnikiem przeciwmrozowym).
- Odkręcić nakrętkę otworu do czyszczenia zbiornika świeżej wody ③ (str. 131).
- Wyjąć pompę wodną i trzymać w górze, aż wszystkie przewody wodne zostaną opróżnione.
- Sprawdzić, czy zbiornik, bojler, armatury i przewody są całkowicie opróżnione. Ewentualnie wydmuchać pozostałości wody przy pomocy sprężonego powietrza (maks. 0,5 bar).
- Zamontować pompę wodną z powrotem w zbiorniku świeżej wody i zakręcić otwory.
- Pozostawić otwarte krany i zawory spustowe.
- Wyczyścić zbiorniki i dokładnie je wypłukać.
- Instalację wodną możliwie długo pozostawić otwartą do osuszenia.
- Proszę nie zapomnieć o opróżnieniu kasety toaletowej.

Jeśli pojazd nie jest używany w okresie zimowym, proszę opróżnić całą instalację wodną przed okresem występowania przymrozków. Proszę pozostawić krany otwarte w pozycji środkowej. Proszę pozostawić otwarte zawory spustowe.

Zbiorniki ściekowe należy opróżniać tylko w miejscach do tego przeznaczonych, wyłącznie w stacjach utylizacji odpadów! Stacje utylizacji znajdują się z reguły na parkingach autostrad, placach kempingowych i stacjach benzynowych.

Zbiornik ścieków

Zbiornik ścieków zamontowany jest pod pojazdem i jest zaizolowany.

Po włączeniu ogrzewania na panelu sterowania ciepłe powietrze odprowadzane jest do zbiornika ścieków. W ten sposób zapobiega się zamarznięciu ścieków.

Wyjątek:

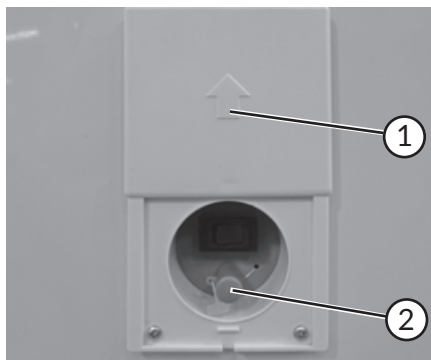
Ogrzewanie ciepłej wody Alde* (patrz opis w rozdziale 10.2.2)

Przy silnym mrozie do zbiornika ścieków należy dodać małą ilość środka zapobiegającego (np. sól kuchenną), by nie doszło do zamarznięcia ścieków. W okresie nieużywania pojazdu zbiornik ścieków nie jest w wystarczającym stopniu zabezpieczony przed mrozem. Jeśli istnieje niebezpieczeństwo przymrozków, należy całkowicie opróżnić zbiornik ścieków.

Nigdy nie wlewać wrzącej wody do zlewów umywalk. Takie działanie może doprowadzić do deformacji i powstania nieszczelności w systemie odprowadzania ścieków. Bezpieczniej jest uprzednie dolanie zimnej wody do wrzątku.

Pojemność zbiornika ścieków widoczna jest na panelu sterowania.

Przyłącze prysznica zewnętrznego

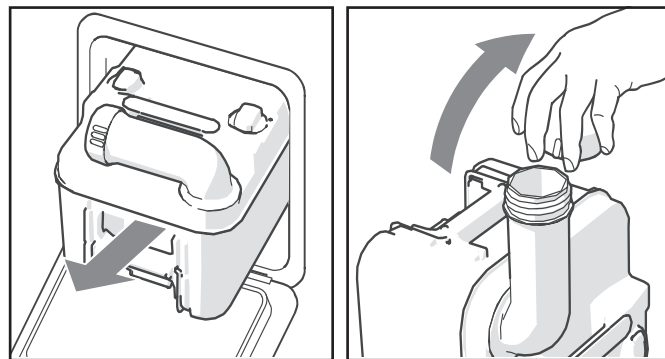
Przyłącze wody prysznica zewnętrznego*

Otwieranie

- Przesunąć do góry klapę ①, by zapewnić dostęp do przyłącza wody.
- Zdjąć zaślepkę z króćca przyłączeniowego ② i podłączyć wąż.

Zamykanie

- Wąż prysznica zewnętrznego odłączyć od króćca przyłączeniowego ② i nałożyć zaślepkę.
- Klapę przesunąć w dół.

8.3 Toaleta

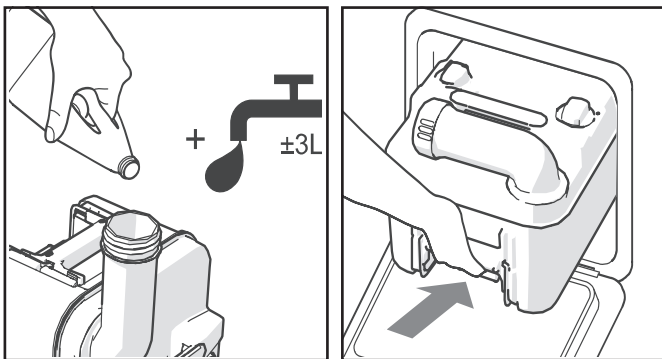
Toaleta obrotowa składa się z dwóch części, modułu toaletowego zamontowanego na stałe oraz wyjmowanego zbiornika na fekalia. Przed używaniem toalety należy najpierw przygotować zbiornik na fekalia zgodnie z poniższym opisem, a następnie ponownie prawidłowo zamontować go w pozycji wyjściowej.

Przygotowanie zbiornika na fekalia

- Podnieść deskę toaletową (patrz 5.2 Deska toaletowa) i pociągnąć do góry uchwyt mocujący, by wyjąć zbiornik na fekalia.

Zbiornik na fekalia może być wyciągnięty tylko przy zamkniętej zasuwie.

- Zbiornik na fekalia wyciągnąć prostopadle, aż do oporu.
- Zbiornik lekko przechylić i w całości wyciągnąć.
- Zbiornik na fekalia ustawić w pozycji pionowej, przekręcić do góry końcówkę spustową i otworzyć.

Płyn do czyszczenia instalacji sanitarnej należy dozować bardzo oszczędnie. Wyższe dozowanie niż zalecane nie zapobiegnie powstawaniu nieprzyjemnych zapachów!

- Wlać do zbiornika na fekalia zalecaną ilość płynu do instalacji sanitarnych.
- Następnie dolać wody, aż do całkowitego zakrycia dna zbiornika na fekalia (ok. 3 litry).
- Ponownie zamknąć końcówkę spustową i zakręcić.

- Zbiornik na fekalia umieścić z powrotem na miejsce.
- Proszę zwrócić uwagę na to, by zbiornik był zabezpieczony uchwytem mocującym.
- Zamknąć klapę toalety.

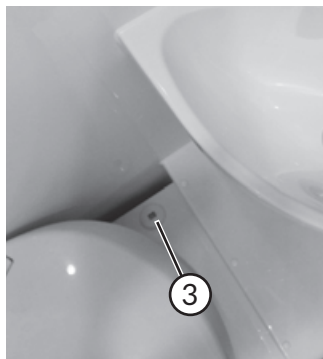

Płynu do instalacji sanitarnych nie wolno wlewać przez zasuwę lub bezpośrednio do miski klozetowej, ponieważ można uszkodzić uszczelkę zasuwy zbiornika.

Płyn wlewać zawsze przez końcówkę spustową.

Toaleta obrotowa

Poziomowskaz

Użycie toalety obrotowej

- Zamknąć pokrywę. Klucze przekręcić obiema rękoma w wymaganą pozycję (maks. 90 st. zgodnie z kierunkiem ruchu wskazówek zegara, maks. 170 st. przeciwnie do ruchu wskazówek zegara).
- Następnie otworzyć płytę zamykającą, przekręcając uchwyt ① w prawo.
- Przy spłukiwaniu należy przytrzymać przycisk spłuczki ② przez kilka sekund.

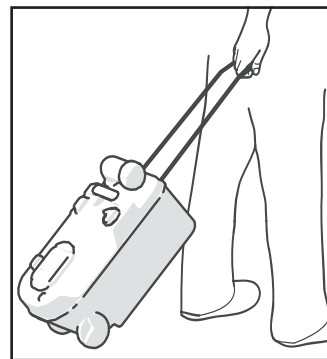
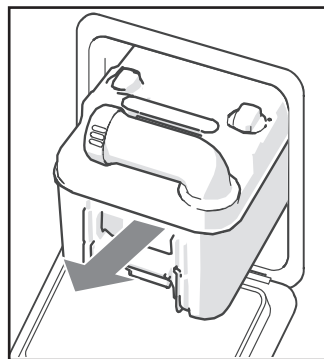
③ Poziomowskaz

Toaleta obrotowa może być używana z otwartą jak i zamkniętą płytą zamykającą. Używać tylko specjalnego papieru toaletowego do ubikacji kempingowych. Zwyczajny papier toaletowy może spowodować zapchanie ubikacji.

Toaleta zaprojektowana jest dla osób o maks. wadze 120 kg.

Opróżnianie zbiornika na fekalia

Zbiornik na fekalia należy opróżniać najpóźniej wtedy, gdy 1-stopniowy poziomowskaz ③ świeci czerwono. Zaleca się wcześniejsze opróżnianie zbiornika.

- Podnieść deskę toaletową i pociągnąć do góry uchwyt mocujący, by wyjąć zbiornik na fekalia.

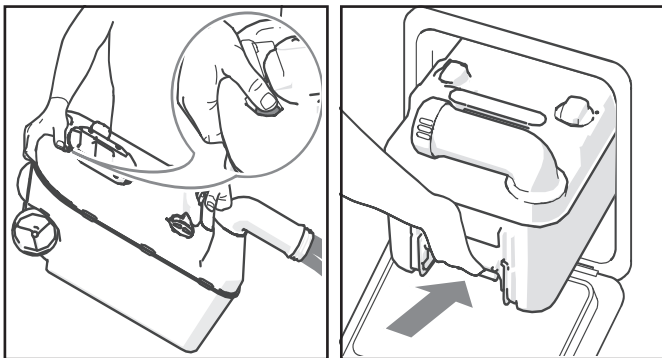

Zbiornik na fekalia może być wyciągnięty tylko przy zamkniętej zasuwie.

Opróżnienie zbiornika na fekalia należy dokonać wyłącznie w przeznaczonej do tego stacji utylizacyjnej.

- Uchwyt wyciągnąć na całą długość.

- Zbiornik na fekalia umieścić w specjalnym miejscu do opróżniania zbiorników.
- Zbiornik na fekalia ustawić w pozycji pionowej i przekręcić do góry końcówkę spustową.
- Usunąć zaślepkę na końcówce spustowej.
- Zbiornik wraz z końcówką spustową skierować w dół.
- Przycisk odpowietrzający wcisnąć kciukiem i przytrzymać. Zbiornik na fekalia opróżni się.
- Zbiornik przepłukać świeżą wodą (ok. 5 l). Proszę pamiętać o tym, by założyć zaślepkę na króciec opróżniający.
- Zbiornik na fekalia umieścić z powrotem na miejsce. Zbiornik wsunąć na tyle, by klamra mocująca unieruchomiła zbiornik w zamkniętej pozycji.
- Zamknąć klapę toalety.

Aby podczas opróżniania zbiornika na fekalia nie dochodziło do rozpryskiwania się zawartości, w trakcie opróżniania należy wcisnąć przycisk odpowietrzający. Przycisk odpowietrzający należy użyć tylko wtedy, kiedy króciec opróżniający wskazuje w dół!

Prosimy o zapoznanie się z załączoną instrukcją obsługi producenta urządzenia.

W celu zapobieżenia szkodom wyrządzonym w Państwa pojeździe przez wodę zbiornik na fekalia nie powinien być napełniony podczas jazdy powyżej 3/4 swojej pojemności. W innym wypadku może dojść do wycieku zawartości zbiornika przez system odpowietrzający.

Rozdział 9: Instalacja gazowa

9.1 Ogólne zasady bezpieczeństwa przy używaniu instalacji gazu ciekłego

Ciśnienie eksploatacyjne gazu wynosi 30 mbar.

Zabronione jest ogrzewanie podczas jazdy.

Wyjątek:

Pojazd wyposażony jest w regulator ciśnienia dla tryby jazdy (np. Control CS). To wyposażenie jest opcjonalne.

Kontrola instalacji gazowej

- Urządzenia gazu ciekłego przed pierwszym oddaniem do użytku powinny zostać sprawdzone przez specjalistę.
- Kontrole instalacji gazowej należy przeprowadzać regularnie zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi - kontrole powinny być wykonywane przez specjalistę w zakresie instalacji gazu płynnego (np. w Niemczech co 2 lata). Powinna być potwierdzona na zaświadczeniu, według DVGW, arkusz roboczy G 607 i EN 1949.
- Sprawdzone powinny zostać również regulatory, węże i odprowadzanie spalin.
- Regulatory bezpieczeństwa i przewody węzowe należy wymienić najpóźniej po upływie 10 lat, a węże wysokociśnieniowe po upływie 5 lat (od daty produkcji).

Waż należy wymienić niezwłocznie w przypadku zauważeniu rys, miejsc porowatych itp. uszkodzeń.

- Osobą odpowiedzialną na zlecenie kontroli, jest użytkownik. Dotyczy to także pojazdów, które nie są dopuszczone do ruchu drogowego.

Jeśli istnieje podejrzenie wycieku gazu, należy podjąć następujące kroki:

- Zamknąć zawór zamykający butlę gazową.
- W pobliżu miejsca wycieku gazu surowo zabronione jest stosowanie otwartego ognia i palenie tytoniu.
- Przewietrzyć pomieszczenia.
- Opuścić obszar zagrożenia.
- Zawiadomić osoby bezpośrednio zainteresowane (strażnik terenu) lub straż pożarną.

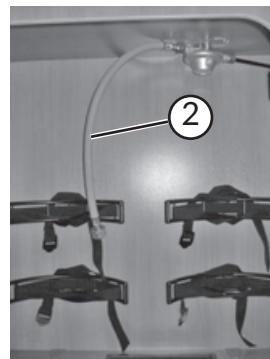
Urządzenie gazowe może być ponownie uruchomione dopiero po sprawdzeniu przez biegłego specjalistę.

Przebudowa i zmiany

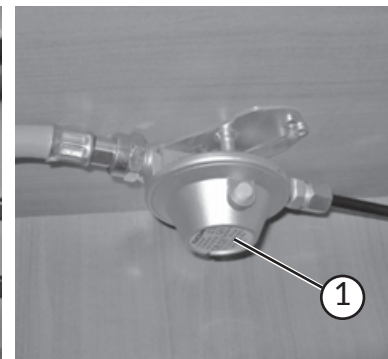
- Montaż dodatkowych elementów i zmiany w zakresie instalacji gazowej mogą być wykonywane tylko przez specjalistę w zakresie instalacji gazu ciekłego.
- W instalacji gazowej mogą być użyte tylko i wyłącznie urządzenia z jednolitym ciśnieniem przyłączenia 30 mbar.
- Każde zmiany instalacji gazowej wymagają ponownego sprawdzenia szczelności instalacji przez uznanego eksperta wraz z jego pisemnym potwierdzeniem dokonanej kontroli.

Reduktory i zawory

- Należy używać wyłącznie specjalnych reduktorów z zaworem bezpieczeństwa. Inne regulatory niż określone w DVGW – arkusz roboczy G 607, nie są dozwolone i nie wytrzymują silnych obciążeń.
- Urządzenia regulacji ciśnienia muszą mieć stałe ciśnienie wyjściowe 30 mbar. Obowiązują tu wymogi EN 12864, załącznik D. Wielkość strumienia przepływu regulatora ciśnienia musi wynosić 1,2 kg/h.
- Regulator z wężem wysokociśnieniowym przyłączyć ręcznie do butli w sposób szczególnie staranny (uwaga: gwint lewoskrętny). Nie używać do tego żadnych kluczy, kleszczy czy podobnych narzędzi.
- Przy temperaturach poniżej 5°C do reduktora należy użyć grzałki (Eis-Ex^{*}).

Wąż wysokociśnieniowy

Reduktor ciśnienia montowany przy suficie

Reduktory na Francję i Wielką Brytanię^{*}

Ze względu na charakterystyczne dla danego kraju przepisy, reduktor gazu w pojazdach na Francję i Wielką Brytanię jest montowany na stałe na suficie schowka na butlę gazową. Wymaga to zainstalowania węża wysokiego ciśnienia i wyłącznika tym samym standardowo instalowane węże niskiego ciśnienia.

- reduktor ciśnienia montowany przy suficie ①
- wąż wysokociśnieniowy ②

W wypadku regulatorów przepływu gazu montowanych na suficie zastosowane są węże wysokociśnieniowe do gazu. Należy koniecznie zwrócić na to uwagę w wypadku ewentualnej wymiany przewodu. Połączenia gwintowe na reduktorach gazu mają gwint lewoskrętny. Węże gazowe wysokociśnieniowe należy wymieniać co 5 lat (decydujące znaczenie ma data produkcji wydrukowana na płaszczu węża).

Przed uruchomieniem

- Rura odprowadzająca spaliny musi być szczelnie i trwale podłączona do systemu ogrzewania i do komina. Nie może wykazywać żadnych oznak uszkodzenia.
- Wywietrzniki powinny być niezastawione i wolne od żadnych przeszkód.
- W przypadku opadów śniegu, należy usunąć śnieg z komina.
- Otwory odprowadzające powietrze ze spalania, znajdujące się pod podłogą pojazdu, należy uwolnić od błota, także od błota pośniegowego. W przeciwnym wypadku spaliny mogą doprowadzić do przedostawania się do wnętrza pojazdu niebezpiecznie wysokiego poziomu stężenia dwutlenku węgla.
- Wywietrzniki bezpieczeństwa nie mogą być zamknięte.
- Zalecamy umieszczenie gaśnicy proszkowej ABC o pojemności co najmniej 1 kg przy drzwiach wejściowych oraz koca gaśniczego obok kuchenki. Prosimy Państwa o zapoznanie się z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi w terenie, dotyczącymi postępowania w przypadku pożaru (**p. także 2.3. Ochrona przeciwpożarowa**).

W żadnym wypadku nie wolno używać przenośnych kuchenek lub grzejników. Wyjątek stanowią grzejniki elektryczne (zwrócić uwagę na pobór mocy), jednak nie należy używać promienników, ponieważ ich eksploatacja grozi spowodowaniem pożaru i uduszeniem osób przebywających w pojeździe kempingowym.

Prosimy Państwa o przeczytanie uważnie instrukcji obsługi producenta urządzenia.

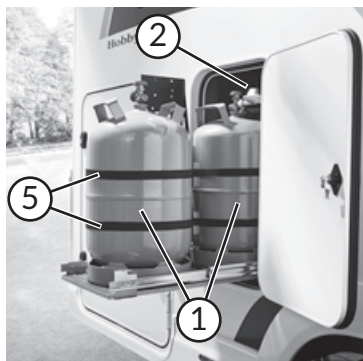

Wskazówki bezpieczeństwa widoczne w schowku na butlę gazową

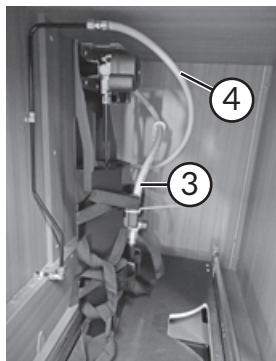
9.2 Zaopatrzenie w gaz

Pojazd kempingowy jest wyposażony w instalację zasilania gazem płynnym (butla gazowa nie jest objęta zakresem dostawy). Instalacja ta składa się z następujących urządzeń:

- Kuchenka
- Lodówka
- Ogrzewanie
- Bojler ciepłej wody
- Piekarnik*
- Ew. dalsze wyposażenie dodatkowe

Pasy mocujące

Podłączona butla gazowa

Schówek na butlę gazową

Schówek na butlę gazową dostępny jest przez oddzielny otwór w bocznej ścianie.

W schowki zmieszczą się 2 butle gazowe LPG x 11 kg ①. Butle gazowe są podłączone poprzez reduktor zabezpieczający ② z węzłem ③ do przewodu zasilającego ④.

Każda z butli jest umocowana dwoma odrębnymi pasami ⑤.

Butle gazowe mogą być przewożone tylko w schowku na butle gazowe.

W przypadku schowka na butle gazowe obowiązują następujące zasady:

- Przed każdą jazdą należy skontrolować zamocowanie butli gazowej. Butle należy ustawić pionowo i zamknąć zawory.
- Naprężyć luźne pasy mocujące.
- Schówek na butlę gazową nie należy używać do przewożenia wyposażenia (np. żywności lub urządzeń elektrycznych).
- Zawory odcinające na butlach gazowych muszą być w każdym czasie swobodnie dostępne.
- Wywietrzniki schowka na butle gazową nie mogą być zamknięte.
- W celu zabezpieczenia schowka na butlę gazową przed dostępem osób nieupoważnionych, należy zamykać schówek na klucz.

W trakcie jazdy schówek na butle gazowe musi być zamknięty, chyba że zamontowany jest czujnik uderzeniowy*.

Wymiana butli gazowej

Podczas wymiany butli gazowych nie wolno używać otwartego ognia i palić tytoniu. Po wymianie butli gazowej sprawdzić, czy w miejscach przyłączenia nie ulatnia się gaz. W tym celu spryskać miejsce przyłączenia sprayem do wskazania szczelności.

Podczas przyłączenia butli gazowej przewód węzłowy nie może być naprężony lub zagięty.

Reduktor ciśnienia gazu powinien być wypozyjonowany nad zaworem butli.

Powierzchnie uszczelnień gazoszczelnych powinny być czyste i bez uszkodzeń.

- Otworzyć pokrywę schowka na butlę gazową.
- Wyciągnąć nośnik z butlą gazową (opis obok).
- Zamknąć główny zawór odcinający.
- **Przestrzegać kierunku strzałki.**
- Reduktor gazu/wąż wysokociśnieniowy* odkręcić ręką od butli gazowej (gwint lewoskrętny).
- Poluzować pasy mocujące i wyjąć butlę gazową.
- Napętnioną butlę gazową ustawić na wysuniętym nośniku butli i starannie dobrze zamocować dwoma pasami.
- Reduktor gazu/wąż wysokociśnieniowy* przykręcić ręką do butli gazowej (gwint lewoskrętny).
- Otworzyć zawór pełnej, podłączonej butli gazowej (jeśli pojazd wyposażony jest w reduktor DuoControl CS: otworzyć zawór dwóch butli).
- **Tylko w przypadku wyposażenia pojazdu w czujnik uderzeniowy*:** Wcisnąć zabezpieczenie przed uszkodzeniem węża (zielony przycisk) na węży wysokociśnieniowym (**patrz strona 146**).
- Sprawdzić, czy w miejscach połączenia nie ulatnia się gaz. W tym celu spryskać miejsca przyłączenia sprayem do wskazania nieszczelności.
- Nośnik z butlą gazową wsunąć do skrzyni.
- Zamknąć drzwi schowka na butlę gazową.

Szuflada na butlę gazową

Szuflada na butlę gazową

Szuflada na butlę gazową ułatwia wymianę butli.

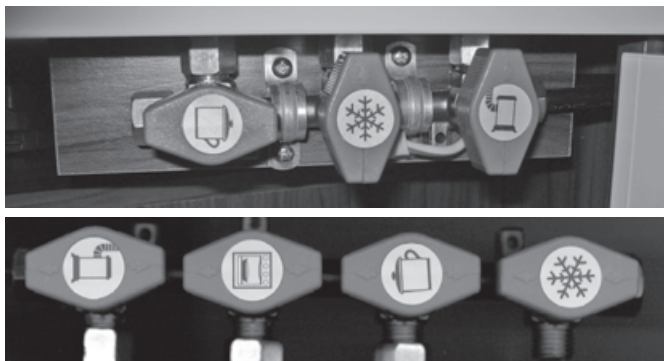

Butla gazowa w szufladzie

- W celu wyciągnięcia szuflady należy wyciągnąć do góry bolec ①, by odblokować zabezpieczenie.
- W celu schowania szuflady należy wsunąć ją do pozycji wyjściowej do momentu odczuwalnego, automatycznego zablokowania się.

Podczas jazdy szuflada na butlę gazową musi być zawsze zabezpieczona

Ogrzewanie (Piekarnik^{*}) Kuchenka Lodówka

Pokręta odcinające dopływ gazu i zawory

Do każdego zainstalowanego urządzenia gazowego jest zamontowany odpowiedni zawór odcinający dopływ gazu. Za pomocą tych zaworów można przerwać przepływ gazu do odpowiedniego urządzenia. Każdy zawór jest oznakowany symbolem odpowiedniego urządzenia.

Miejsce instalacji zaworów odcinających

- W bloku kuchennym w górnej szufladzie lub w szafce pod zlewozmywakiem.

W przypadku pokręteł odcinających i zaworów obowiązują następujące zasady

- Podczas jazdy zamknąć wszystkie zawory od poszczególnych urządzeń
- Na poniższym zdjęciu pokrętła odcinające przedstawione są w pozycji otwartej. W celu zamknięcia zaworów należy obrócić pokrętła o 90°. Otwarte zawory odcinające mają ten sam kierunek przepływu jak przewód gazowy.
- Urządzenia gazowe nie mogą być używane w czasie napełniania baku pojazdu, na promach i w garażu.

W przypadku przecieku w instalacji gazowej należy natychmiast zamknąć zawory odcinające dopływ gazu w pojeździe i zawory butli gazowych w schowku na butle.

W miarę upływu lat, w wyniku wstrząsów, mogą powstawać niewielkie nieszczelności. Jeśli podejrzewacie Państwo wystąpienie takiej nieszczelności, należy zlecić sprawdzenie całej instalacji w punktach naprawy, specjalizujących się w instalacjach gazowych.

Kontrola szczelności nie może odbywać się nigdy przy otwartym ogniu.

Reduktor gazu z czujnikiem uderzeniowym*

Za pomocą reduktorów gazu DuoControl CD istnieje możliwość ogrzewania pojazdu w trakcie jazdy.

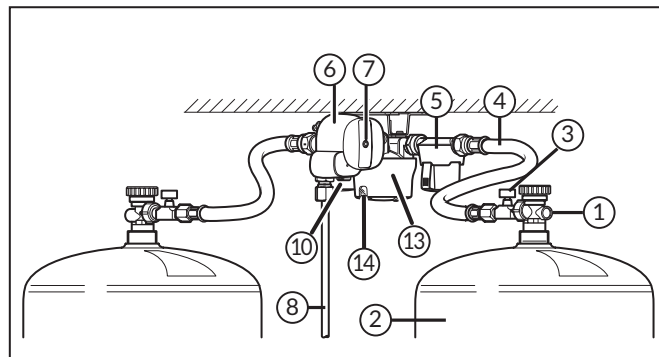
Wbudowany czujnik uderzeniowy w razie wypadku automatycznie odcina dopływ gazu, zapobiegając w ten sposób ulatnianiu się gazu.

Dopływ gazu odcinany jest w razie wypadku z natychmiast działającym opóźnieniem $4,0 \text{ g} \pm 1,0 \text{ g}$.

Zwróćcie Państwo uwagę na osobne instrukcję użytkownika producenta urządzenia.

Podczas wymiany butli gazowej należy do przykręcania i odkręcania węży wysokociśnieniowych użyć dołączonego klucza. Dzięki niemu można zapobiec uszkodzeniu połączeń gwintowych w wyniku użycia nieodpowiedniego narzędzia.

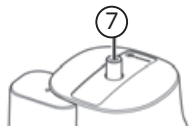

Rysunek schematyczny DuoControl CS

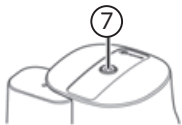
- ① Zawór butli
- ② Butla gazowa
- ③ Zabezpieczenie przed uszkodzeniem węży
- ④ Wąż wysokociśnieniowy
- ⑤ Filtr gazu
- ⑥ DuoControl CS
- ⑦ Przycisk resetu
- ⑧ Rura stalowa/ miedziana
- ⑨ Element zwalniający czujnik uderzeniowy
- ⑩ Nakrętka (przyłącze kontrolne)
- ⑪ Klucz
- ⑫ Torx T20
- ⑬ Pokrętko do aktualnie używanej butli gazowej/ zapasowej butli
- ⑭ Wskaźnik statusu aktualnie używanej butli gazowej/ zapasowej butli

Uruchomienie

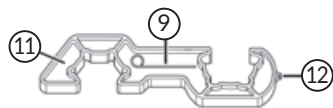
- Ew. odkręcić pokręta odcinające dopływ gazu.
- Podłączyć butlę gazową (butle gazowe) ② i zadbać o nienaganny stan przyłącza węża.
- Otworzyć zawór butli ①.
- Przez 5 sekund mocno nacisnąć zabezpieczenie przed uszkodzeniem węża ③ znajdujące się przy węźu wysokociśnieniowym.

Przycisk resetu w pozycji „brak gotowości do pracy”

Przycisk resetu w pozycji „gotowość do pracy”

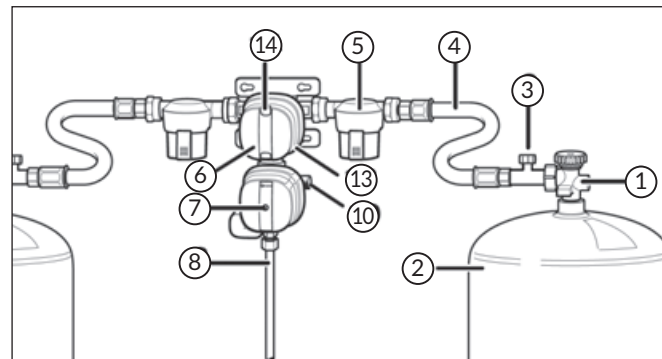

Klucz

W celu przeprowadzenia resetu należy mocno wcisnąć żółty przycisk resetu ⑦, ostrożnie przekręcić w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara i przytrzymać przez 10 sekund i upewnić się, że przycisk zostanie w pozycji „gotowość do pracy”.

Jeśli żółty przycisk resetu ⑦ nie jest wciśnięty (pozycja „brak gotowości do pracy”), zresetować czujnik uderzeniowy.

Jeśli nie udało się przeprowadzić resetu, wykorzystać torx T20 ⑫ na kluczu ⑪ w celu ułatwienia obracania przyciskiem w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara.

Schemat DuoControl CS, wersja pionowa

Zawór przełączający instalacji gazowej z dwiema butlami gazowymi*

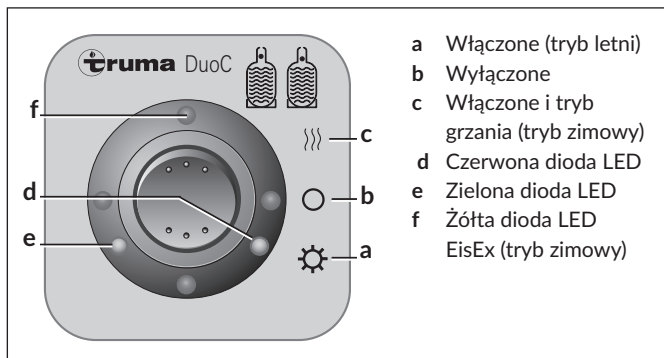
Zawór przełączający DuoControl CS umożliwia automatyczne przełączenie z aktualnie używanej butli gazowej na butlę zapasową.

- ⑬ Pokrętko przekręcić do końca w lewo lub w prawo w celu określenia butli zapasowej.
- ⑭ Wskazuje status aktualnie używanej butli gazowej.
Zielony: Pobór gazu z lewej butli gazowej (aktualnie używana butla gazowa).
Czerwony: Pobór gazu z prawej butli gazowej (butla zapasowa).
 Sprawdzić podłączenie do lewej butli gazowej i poziom napętnienia.

Jeśli ciśnienie w butli spadnie poniżej 0,4 bar, zawór automatycznie przełączy się na zapasową butlę gazową.

Zawór przełączający DuoControl CS wyposażony jest w grzałkę Eis-Ex, która zapobiega zamarzaniu zaworu.

Zdalny wyświetlacz do reduktora DuoControl CS

Zdalny wyświetlacz do zaworu przełączającego*

Zdalny wyświetlacz połączony jest z zaworem przełączającym instalacji gazowej z dwiema butlami.

Tryb letni

Włącznik w dół a.

Diody LED wskazują status aktualnie używanej butli gazowej:

pełna = świeci się zielona dioda LED

pusta = świeci się czerwona dioda LED

Tryb zimowy

Włącznik w górę c.

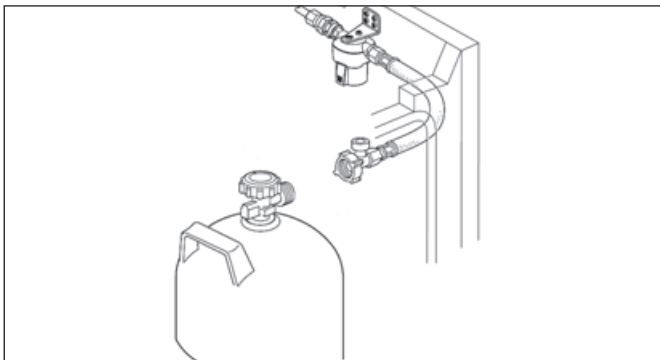
Oprócz włączonej diody LED aktualnie używanej butli gazowej ogrzewany jest zawór przełączający (świeci się żółta dioda LED).

Szufłada na butlę gazową DuoControl CS

Reduktor DuoControl w połączeniu z szufladą na butlę gazową

Aby możliwe było bezdotykowe wysuwanie i wsuwanie butli gazowych, przyłącza węży do reduktora gazu muszą być konieczne zgodne z powyższym zdjęciem.

Filtr gazu*

Państwa pojazd może być opcjonalnie wyposażony w filtr gazu do reduktora Truma DuoControl. Proszę zapoznać się z instrukcją producenta. Proszę przy każdej wymianie butli gazowej wymienić również wkład filtra.

Wymiana wkładu filtra

Proszę używać wyłącznie oryginalnych wkładów filtra Truma (nr art. 50681-01).

Resztki ulatniającego się gazu: Nie wolno palić ani używać otwartego ognia! Przed otwarciem zakręcić butlę gazową / zawór butli i odkręcić od butli wąż wysokociśnieniowy.

Przy manewrowaniu filtrem gazu filtr powinien zawsze wskazywać w dół. Za pomocą klucza (stanowi część zestawu) sprawdzić stabilne osadzenie nakrętki złączkowej przy filtrze.

Demontaż podstawy filtra

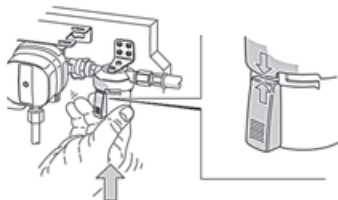
- Zasuwę zatraskową nacisnąć w dół i przytrzymać, równocześnie przekręcając podstawę filtra w lewo. Następnie zdjąć podstawę, kierując ją do tyłu.

Wymiana wkładki filtra

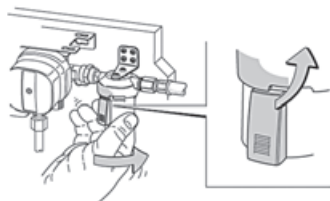

- Wyjąć nową wkładkę filtra z plastikowego opakowania, a opakowanie założyć na uprzednio zdemontowaną podstawę filtry i przekręcając, ostrożnie umieścić w nim zużyty wkład. Nowy wkład osadzić w podstawie w taki sposób, aby przylegał płasko do dna podstawy.

Montaż podstawy filtra

- Podstawę filtra umieścić na obudowie filtra zgodnie z rysunkiem obok.

- Wcisnąć podstawę filtra do góry, a potem w prawo, aż zasuwa zatraskowa zaskoczy w obudowie filtra.

W instalacjach z jedną butlą gazową niepodłączone złącze należy zamknąć za pomocą dołączonej zaślepki.

Utylizacja

Zużyty wkład filtra oraz ewentualne środki czyszczące należy zutylizować zgodnie z postanowieniami obowiązującymi w kraju stosowania.

Przestrzegać przepisów i ustaw krajowych (w Niemczech obowiązuje np. ustawa o odpadach i gospodarce odpadami, a także poszczególne przepisy obowiązujące w gminach). Przestrzegać przepisów obowiązujących w danym kraju.

9.3 Gniazdo zewnętrzne przyłącza gazu *

Gniazdo zewnętrzne przyłącza gazu

Przez zewnętrzne gniazdo gazu mogą być podłączone, stojące na zewnątrz urządzenia, jak grill czy latarnia gazowa.

Ciśnienie eksploatacyjne urządzeń, które mogą być podłączone do gazu, musi wynosić 30 mbar.
Maksymalna moc urządzeń, które mogą być podłączone do gazu: 1,5 kW.

Wtyczka może być podłączona tylko wtedy, kiedy zamknięty jest główny zawór odcinający. Poprzez cofnięcie pokrywki złącznika odblokowuje się zamknięcie zabezpieczające.

Zawór przyłączania jest tak skonstruowany, że zawór szybko zamykający daje się zamknąć tylko wtedy, kiedy podłączony jest wąż doprowadzający gaz. W celu podłączenia wtyczka podpinana jest do złącznika zabezpieczającego.

Kiedy wąż doprowadzający gaz nie jest podłączony, należy zamknąć wejście zaworu przede wszystkim przy pomocy zaślepki.

Gniazdo zewnętrzne gazu umożliwia tylko przesyłanie gazu na zewnątrz pojazdu, nie jest przeznaczone do zasilania gazem instalacji gazowej w pojeździe.

Czujka gazu

9.4 Czujka gazu *

Czujka gazu rozpoznaje już bardzo małe ilości gazów propan/butan i/lub gazów usypiających i alarmuje niezawodnie sygnałem alarmowym. Ze względu na przyłączenie do sieci pojazdu jest stale gotowa do użycia.

Prosimy przestrzegać także instrukcji obsługi producenta urządzenia.

Rozdział 10: Urządzenia w zabudowie pojazdu

10.1 Ogólne informacje

W tym rozdziale znajdziecie Państwo wskazówki dotyczące urządzeń w zabudowie pojazdu. Wskazówki odnoszą się wyłącznie do obsługi urządzeń. W przypadku opisywanych urządzeń chodzi częściowo o wyposażenia specjalne. Pozostałe informacje na temat wbudowanych urządzeń, znajdziecie Państwo w odrębnych instrukcjach obsługi, które są dołączane do pojazdu w niebieskich torbach serwisowych.

Naprawy urządzeń w zabudowie pojazdu mogą być wykonywane tylko przez personel specjalistyczny.

Do prac konserwacyjnych i naprawczych mogą zostać użyte tylko części oryginalne producenta urządzenia.

Każda zmiana na urządzeniu wbudowanym, jak także niezachowanie przepisów, dotyczących użytkowania, prowadzi do wygaśnięcia gwarancji, jak także do wyłączenia roszczeń z tytułu odpowiedzialności. Ponadto wygasa dopuszczenie urządzenia do eksploatacji, a przez to – w niektórych krajach – także dopuszczenie pojazdu do ruchu.

Odnosnie do eksploatacji urządzeń gazowych, reduktorów gazu i butli gazowych, zapoznajcie się Państwo ze wskazówkami **rozdziału 9**.

Do eksploatacji urządzeń elektrycznych zapoznajcie się Państwo ze wskazówkami **rozdziału 7**.

10.2 Ogrzewanie

Zabronione jest ogrzewanie podczas jazdy.

Wyjątek:

Wtedy kiedy pojazd wyposażony jest w regulator ciśnienia dla trybu jazdy (np. DuoControl CS). To wyposażenie jest opcjonalne.

10.2.1 Ogrzewanie Truma Combi C6 (E)

Ogrzewanie ciepłym powietrzem Truma Combi

Ogrzewanie Combi zasilane gazem płynnym jest system ogrzewania ciepłym powietrzem z zintegrowanym bojlerem do nagrzewania wody (pojemność: 10 l).

Używanie ogrzewania jest możliwe bez ograniczeń zarówno z napełnionym jak i pustym bojlerem.

Pojazd może być opcjonalnie wyposażony w ogrzewanie Combi E*, które posiada dodatkowe przęty grzewcze do zasilania elektrycznego.

Miejsce instalacji:

- Boczne siedzenie w grupie siedzeń, w garażu lub pod łóżkiem.

Uruchomienie

- W pojeździe znajduje się kilka dysz wylotowych. Ogrzane powietrze jest doprowadzane do dysz wylotowych przewodami rurowymi. Dysze ustawić w ten sposób, ciepłe powietrze było kierowane tam, gdzie jest to wymagane.
- Sprawdzić drożność komina. Ewentualne pokrywy należy koniecznie usunąć.
- Otworzyć zawór na butli gazowej i zawór odcinający na przewodzie gazowym.

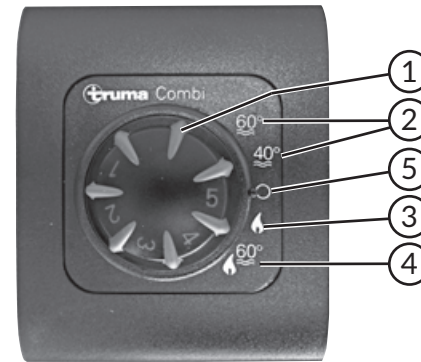

- Urządzenie należy używać tylko w prawidłowym stanie technicznym.
- Usuwanie usterek należy natychmiast zlecić fachowcom. Usterki mogą być usuwane we własnym zakresie tylko wówczas, jeżeli sposób naprawy jest opisany instrukcji diagnostyki usterek w niniejszym podręczniku obsługi.
- Nie wykonywać żadnych napraw lub zmian na urządzeniu.
- Naprawę zepsutego urządzenia należy zlecić tylko producentowi lub jego serwisowi.

W przypadku przerwania zasilania systemu energią elektryczną należy ponownie ustawić godzinę.

Panel sterowania Truma CP Classic (seryjne wyposażenie dla Optima ONTOUR /Optima ONTOUR Alkowa)

Panel sterowania Truma CP Classic

- 1 Pokrętko temperatury pokojowej (poziom 1-5)
- 2 Tryb ciepłej wody (temperatura wody 40°C lub 60°C)
- 3 Tryb ogrzewania (ogrzewanie bez kontroli temperatury wody lub z opróżnioną instalacją wodną)
- 4 Tryb ogrzewanie (ogrzewanie z kontrolą temperatury wody)
- 5 Pokrętko „wyłączone”

Dioda LED	Znaczenie
Zielony	Urządzenie w trybie pracy
Żółty	Dioda LED się świeci: Bojler w fazie nagrzewania Dioda LED miga: Ostrzeżenie
Czerwony	Awaria

Odnośnie do szczegółowej diagnostyki usterek zwróćcie Państwo uwagę na instrukcję obsługi producenta urządzenia.

Tryb ciepłej wody

- Pokrętło ustawić w pozycji ② (wybrać 40°C lub 60°C).
Zielona i żółta dioda LED świecą.
Po osiągnięciu ustawionej temperatury, ogrzewanie się wyłącza, a żółta dioda LED gaśnie.

Tryb ciepłej wody dopuszczalny jest wyłącznie w połączeniu z pełnym bojlerem.

Tryb ogrzewania

1. Ogrzewanie z kontrolą temperatury wody

- Pokrętło ustawić w pozycji ④.
Za pomocą pokrętła ① wybrać poziom temperatury (1-5) - świeci się zielona dioda LED, żółta dioda LED informuje jednocześnie o fazie nagrzewania się wody.

Po osiągnięciu temperatury ustawionego poziomu, ogrzewanie działa na najmniejszym poziomie. Woda nagrzewa się do temperatury 60°C. Po nagrzanu wody ogrzewanie się wyłącza i gaśnie żółta dioda LED.

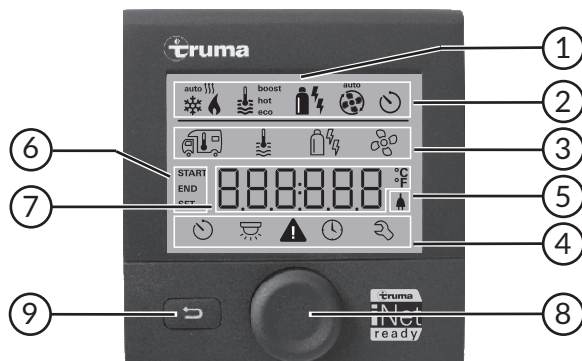
2. Ogrzewanie bez kontroli temperatury wody / z opróżnioną instalacją wodną

- Pokrętło ustawić w pozycji ③.
Pokrętło ① obsługiwać zgodnie z punktem 1.
Żółta dioda LED świeci tylko wtedy, gdy woda spadnie poniżej 5°C. Jeśli została osiągnięta temperatura ustawionego poziomu, ogrzewanie się wyłącza.
Dmuchawa ciepłego powietrza pracuje na niższych obrotach tak długo, jak długo temperatura przy urządzeniu jest wyższa niż 40°C.

Wyłączanie

- Pokrętło ustawić w pozycji ⑤.
Gaśnie zielona dioda LED.

Panel obsługi LCD dla systemu Truma Combi CP Plus*
(seryjnie w wersjach Optima ONTOUR Edition i Optima De Luxe/
opcjonalny w wersjach Optima ONTOUR i Optima ONTOUR
Alkowa)

Panel sterowania Truma Combi CP plus

Wyświetlacze i elementy obsługi

- ① Wyświetlacz
- ② Pasek statusu
- ③ Pasek menu (u góry)
- ④ Pasek menu (na dole)
- ⑤ Wskaźnik napięcia sieciowego 230V (sieć lądowa)
- ⑥ Wskaźnik zegara
- ⑦ Ustawienia / wartości
- ⑧ Gałka obrotowo-przyciskowa
- ⑨ Przycisk „Powrót”

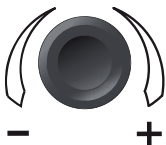
Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej ⑧ można wybierać menu na paskach ③ i ④ i wykonywać ustawienia. Wyświetlacz ① posiada podświetlone tło. Za pomocą przycisku „Powrót” ⑨ można powrócić do poprzedniego menu.

Państwa pojazd jest wyposażony w funkcję iNet-ready. Element obsługowy Truma CP plus funkcjonuje przy tym jako interfejs do obsługi przyłączonych urządzeń za pomocą Truma APP i iNet Box.

Gałka obrotowo-przyciskowa

Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej ⑧ można wybierać wartości zadane i parametry, zmieniać te wartości lub zapisywać dotknięcie. Wybrane punkty menu migają.

Obrót w prawo (+)

- Menu przebiega ze strony lewej na prawą.
- Podwyższanie wartości.

Obrót w lewo (-)

- Menu przebiega ze strony prawej na lewą.
- Obniżanie wartości.

Dotknięcie

- Przejęcie (zapisanie) wybranej wartości.
- Wybranie punktu menu, przejście do poziomu ustawień.

Naciśnięcie (3 sekundy)

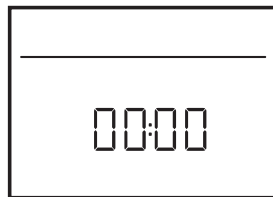
- Funkcja główna WŁĄCZ / WYŁĄCZ
- iNet-ready; zmiana funkcji gałki obrotowo-przyciskowej (patrz tryb APP).

Przycisk „Powrót”

Przez naciśnięcie przycisku „Powrót” ⑨ można przejść z powrotem do poprzedniego menu i odrzucić ustawienia. Oznacza to, że dotychczasowe wartości pozostają zachowane.

Uruchomienie

Ekran startowy / czuwania

Po przyłączeniu panelu sterowania do zasilania wyświetlany jest po kilku sekundach ekran startowy.

Jeżeli w ciągu kilku następnych minut nie zostanie wykonana żadna akcja, wyświetlany jest automatycznie ekran w trybie czuwania.

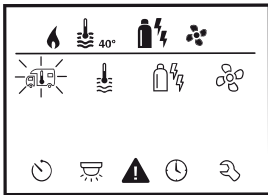

Jeżeli czas zegara jest ustawiony (patrz „Programowanie zegara”), zamiast czasu zegara wyświetlona zostaje ustawiona temperatura pomieszczenia. Jeżeli czas zegara nie został ustawiony, ustawiona temperatura pomieszczenia jest ciągle wyświetlana.

Funkcje

Funkcje wyświetlone w paskach menu ③ i ④ panelu sterowania mogą być wybierane w dowolnej kolejności. Parametry robocze są wyświetlane w pasku statusu ② wzgl. w punktach ⑤ i ⑥. Funkcje menu mogą różnić się od siebie w zależności od wyposażenia i typu urządzenia.

Wybór poziomu ustawień

Dotknięcie gałki obrotowo-przyciskowej ⑧

Na ekranie wyświetlany jest poziom wykonywania ustawień.
Miga pierwszy symbol.

Włączanie / Wyłączanie

Włączanie

- Dotknąć gałki obrotowo-przyciskowej ⑧.

Po włączeniu uaktywniają się ponownie uprzednio ustawione wartości / parametry robocze.

Wyłączanie

- Gałkę obrotowo-przyciskową ⑧ nacisnąć dłużej niż 4 sekundy:
iNet-ready: Po 2 sekundach wyświetlany jest komunikat „APP”, po upływie dalszych 2 sekund wyświetlany jest komunikat „OFF”.

Procedura wyłączania panelu sterowania Truma CP plus może opóźnić się o kilka minut wskutek funkcji wybiegu ogrzewania lub klimatyzacji * (w tym czasie na wyświetlaczu widoczny jest komunikat „OFF”).

Tryb APP w połączeniu z iNet Box

Funkcje

W trybie APP przyłączone urządzenia oraz panel sterowania Truma CP plus przechodzą w stan czuwania.

- Wyłączone ogrzewanie.
- Wyłączone przygotowanie ciepłej wody.
- Wyłączona klimatyzacja*.
- Wyłączony zegar sterujący w panelu sterowania Truma CP plus.

Po wprowadzeniu nowego polecenia za pomocą aplikacji Truma APP włączają się przyłączone urządzenia i Truma CP plus z zadanymi wielkościami.

Włączenie trybu APP

- Gałkę obrotowo-przyciskową ⑧ nacisnąć przez ok. 2 sekundy do momentu wyświetlenia się „APP”.
- Zwolnić gałkę obrotowo-przyciskową ⑧.
- Uprzednio zapisane wartości pozostają zapisane.

Zakończenie trybu APP

Tryb APP zostaje zakończony,

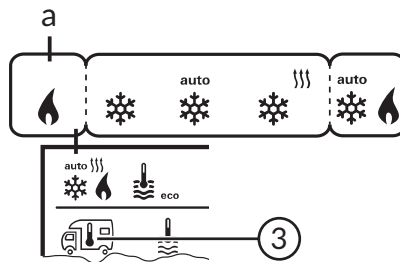
- po wybudzeniu elementu obsługowego Truma CP plus przez krótkie naciśnięcie gałki obrotowo-przyciskową ⑧. Uprzednio zapisane wartości są przejmowane do ponownej eksploatacji.

Zmiana temperatury pomieszczenia

Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej wybrać symbol w pasku menu ③

- Przez naciśnięcie przejść do poziomu ustawień.
- Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej ⑧ wybrać wymaganą temperaturę.
- Potwierdzić wartość przez naciśnięcie gałki obrotowo-przyciskowej ⑧.

a = ogrzewanie (HEIZ) ¹⁾

- Ogrzewanie jest włączone. Świeci się symbol.
- Zakres temperatury, która może być ustawiona 5 – 30°C (w krokach 1°C).
- Możliwość szybkich zmian temperatury za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej ⑧ (na ekranie w trybie czuwania).

¹⁾ Symbol miga tak długo, jak długo wymagana temperatura pomieszczenia nie jest osiągnięta.

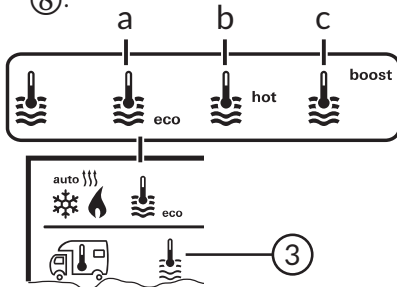

Zmiana stopnia podgrzewania wody

Dopóki żądana temperatura wody nie zostanie osiągnięta, symbol ten będzie migał.

Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej ⑧ wybrać symbol w pasku menu ③

- Przez naciśnięcie przejść do poziomu ustawień.
- Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej ⑧ wybrać wymaganą temperaturę.
- Potwierdzić wartość przez naciśnięcie gałki obrotowo-przyciskowej ⑧.

- = **OFF** - podgrzewanie wody jest wyłączone.
- a = eco*** - temperatura wody ciepłej 40 °C
- b = hot** - temperatura wody ciepłej 60 °C
- c = boost** - szybkie podgrzanie wody (pierwszeństwo podgrzania wody) w przedziale czasowym maks. 40 minut. Ogrzewanie pomieszczenia będzie kontynuowane po osiągnięciu wybranej temperatury wody.

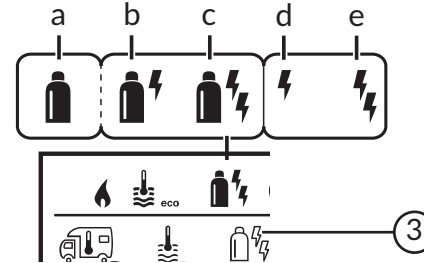
* W przypadku łączonego ogrzewania pomieszczenia i podgrzewania wody, temperatura ciepłej wody może przekroczyć 40 °C.

Wybór sposobu zasilania* (tylko przy ogrzewaniu Combi E)

Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej ⑧ wybrać symbol w pasku menu ③

- Przez naciśnięcie przejść do poziomu ustawień.
- Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej ⑧ wybrać wymagany sposób zasilania.
- Potwierdzić wartość przez naciśnięcie gałki obrotowo-przyciskowej ⑧.

Symbol	Tryb pracy	Sposób zasilania
a	Gaz	Gaz
b	MIX 1 ¹⁾	Elektrycznie+ Gaz
c	MIX 2 ¹⁾	Elektrycznie+ Gaz
d	EL 1 ¹⁾	Elektrycznie
e	EL 2 ¹⁾	Elektrycznie

¹⁾ Tryb mieszany (tryb zasilania elektrycznego i mieszanego stanowi wyposażenie specjalne)

Elektryczna moc grzewcza: Poziom 1: 900W; poziom 2: 1800W.

Przed włączeniem ogrzewania elektrycznego należy koniecznie zwrócić uwagę na to, aby zabezpieczenie zasilania energią elektryczną, które jest zainstalowane na placu kempingowym, odpowiadało ustawionym stopniom mocy.

Po włączeniu ogrzewania (ustawiona temperatura pomieszczenia, aktywny stopień wody ciepłej) wyświetlany jest w pasku statusu sposób zasilania wybrany w poprzednim trybie ogrzewania. Ustawieniem fabrycznym jest gaz.

Funkcje szczególne w trybie mieszanym

Przerwanie zasilania napięciem 230V:

Ogrzewanie przełącza się automatycznie na tryb zasilania gazem. Bezpośrednio po odtworzeniu zasilania napięciem 230V ogrzewanie przełącza się automatycznie na tryb mieszany.

Usterka w procesie spalania (np. brak paliwa):

Combi Gas Ogrzewanie przełącza się automatycznie na tryb zasilania elektrycznego. Jeżeli ogrzewanie ma znowu pracować w trybie mieszanym, należy usunąć przyczynę usterki. Ogrzewanie ponownie wyłączyć i włączyć na panelu sterowania.

Funkcje szczególne w trybie elektrycznym

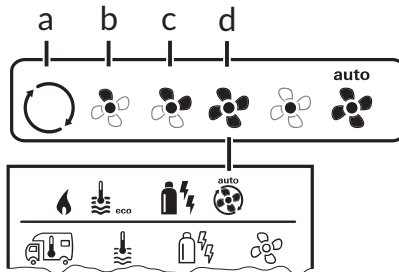
- W razie przerwania zasilania napięciem 230 V przy włączonym zasilaniu napięciem 12 V wyświetlany jest na monitorze kod błędu.
- Po odtworzeniu zasilania napięciem 230 V ogrzewanie włącza się automatycznie z dotychczasowymi ustawieniami. Wyświetlany kod błędu zostaje wygaszony.

Wybór stopnia dmuchawy

Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej ⑧ wybrać symbol w pasku menu ③

- Przez naciśnięcie przejść do poziomu ustawień.
- Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej ⑧ wybrać wymagany stopień mocy dmuchawy.
- Potwierdzić wartość przez naciśnięcie gałki obrotowo-przyciskowej ⑧.

Symbol	Tryb pracy	Opis
-	OFF	Dmuchawa jest wyłączona (funkcja może być wykorzystana tylko wtedy, jeżeli żadne urządzenie nie jest włączone).
a	VENT ¹⁾	Cyrkulacja powietrza przy wyłączonych urządzeniach i wyłączonym podgrzewaniu wody. Możliwość ustawienia prędkości obrotowej w 10 stopniach.
b	ECO	Niski stopień dmuchawy

c	HIGH ²⁾	Wysoki stopień dmuchawy
d	BOOST	Szybkie ogrzanie pomieszczenia.
- Funkcja jest dostępna, jeżeli różnica między wybraną a aktualną temperaturą pomieszczenia jest większa niż 10°C.
- 1) Może spowodować większe zużycie silnika w zależności od częstości używania.
 - 2) Stopień dmuchawy „HIGH” jest związany z wysokim poborem mocy, wysokim poziomem hałasu i większym zużyciem silnika.

Po włączeniu ogrzewania (ustawiona temperatura pomieszczenia, aktywne podgrzewanie wody) w pasku statusu wyświetlany jest stopień dmuchawy wybrany w poprzednim trybie ogrzewania. Ustawieniem fabrycznym jest „ECO”.

Ustawienie zegara

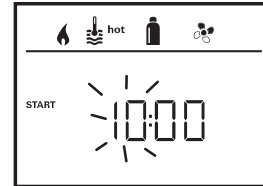

Zegar można wybrać tylko wtedy, jeżeli został ustawiony czas panelu sterowania. Jeżeli zegar jest uaktywniony (ON), wyświetlane jest najpierw menu Aktywacja zegara (OFF).

Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej ⑧ wybrać symbol w pasku menu ④

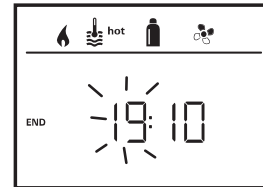
- Przez naciśnięcie przejść do poziomu ustawień.

Wprowadzenie czasu uruchomienia

- Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej ⑧ ustawić godziny, a następnie minuty.

Wprowadzenie czasu wyłączenia

- Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej ⑧ ustawić godziny, a następnie minuty.

Niebezpieczeństwo zatrucia spalinami.

Włączony zegar włącza ogrzewanie także wtedy, gdy pojazd kempingowy jest zaparkowany. Spaliny wytwarzane przez ogrzewanie mogą doprowadzić w pomieszczeniach zamkniętych (np. w garażu, warsztacie) do zatrucia. Jeżeli pojazd jest zaparkowany w pomieszczeniach zamkniętych, należy:

- odciąć dopływ paliwa (gazu) do ogrzewania.
- wyłączyć element obsługowy Truma CP plus w celu zapobieżenia ponownemu włączeniu ogrzewania przez Truma App lub timer.

W razie przekroczenia czasu uruchomienia/wyłączenia przy wprowadzaniu, parametry robocze uwzględniane są dopiero po osiągnięciu następnego czasu uruchomienia/wyłączenia. Do tego czasu obowiązują parametry robocze wprowadzone poza zegarem.

Ustawienie temperatury pomieszczenia

- Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej ⑧ wybrać temperaturę pomieszczenia.
- Potwierdzić wartość przez naciśnięcie gałki obrotowo-przyciskowej ⑧.

Ustawienie stopnia podgrzewania wody

- Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej ⑧ wybrać wymagany stopień temperatury wody podgrzanej.
- Potwierdzić wartość przez naciśnięcie gałki obrotowo-przyciskowej ⑧.

Wybór sposobu zasilania* (tylko przy ogrzewaniu Combi E)

- Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej ⑧ wybrać wymagany sposób zasilania.
- Potwierdzić wartość przez naciśnięcie gałki obrotowo-przyciskowej ⑧.

Menu Wybór sposobu zasilania jest wyświetlane w wypadku przyłączonego ogrzewania z elektrycznymi prętami grzewczymi (wyposażenie specjalne).

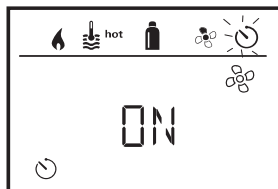
Wybór stopnia dmuchawy

- Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej ⑧ wybrać wymagany stopień mocy dmuchawy.
- Potwierdzić wartość przez naciśnięcie gałki obrotowo-przyciskowej ⑧.

Menu Wybór stopnia dmuchawy jest wyświetlane w razie ustawienia ogrzewania/stopnia wody ciepłej.

Aktywacja zegara (ON)

- Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej (8) uaktywnić zegar (ON).
- Potwierdzić wartość przez naciśnięcie gałki obrotowo-przyciskowej (8).

Zegar pozostaje aktywny także po upływie kilku dni do czasu jego deaktywacji (OFF).
Jeżeli zegar jest za programowany i aktywny, na wyświetlaczu miga symbol zegara.

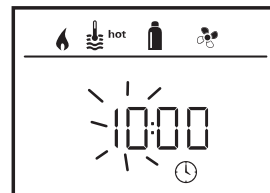
Deaktywacja zegara (OFF)

- Przez naciśnięcie przejść do poziomu ustawień.
- Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej (8) zdeaktywować zegar (OFF).
- Potwierdzić wartość przez naciśnięcie gałki obrotowo-przyciskowej (8).

Ustawienie czasu

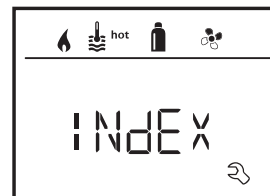

- Na wyświetlaczu migają cyfry godzin zegara.
- Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej (8) ustawić godziny (tryb 24 h).
- Po ponownym naciśnięciu gałki obrotowo-przyciskowej (8) migają cyfry minut zegara.
- Potwierdzić wartość przez naciśnięcie gałki obrotowo-przyciskowej (8).

Menu serwisowe

Wczytanie numeru wersji przyłączonych urządzeń

Wyświetlenie numeru wersji ogrzewania lub panelu sterowania.

Zmiana podświetlenia tła wyświetlacza panelu sterowania

Podświetlenie tła można zmieniać w 10 stopniach.

Zmiana wersji językowej

Preferowany język można wybrać z listy dostępnych wersji językowych (np. angielski, niemiecki, francuski, włoski).

Kalibrowanie czujnika temperatury (OFFSET)

Czujnik temperatury włączonego ogrzewania może być dopasowany indywidualnie do każdej zabudowy. Ustawienie czujnika temperatury jest możliwe w krokach co 0,5°C w zakresie temperatury od 0°C do -5°C.

Przywrócenie ustawień fabrycznych (RESET)

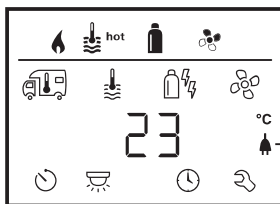

Funkcja resetu przywraca ustawienia fabryczne panelu sterowania. Wszystkie dotychczasowe ustawienia są teraz skasowane.

Potwierdzenie funkcji resetu

- Nacisnąć gałkę obrotowo-przyciskową ⑧.
- Wyświetlany jest komunikat „PR SET”.
- Nacisnąć gałkę obrotowo-przyciskową ⑧.

Wyświetlenie napięcia sieciowego 230 V

Symbol wtyczki sygnalizuje, że napięcie sieciowe 230 V (sieć lądowa) jest do dyspozycji.

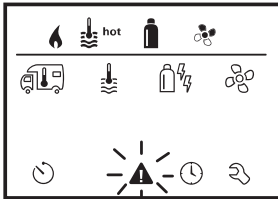

Wyświetlanie jest możliwe tylko w połączeniu z ogrzewaniem Combi E CP plus ready, które zawiera dodatkowe pręty grzewcze do zasilania elektrycznego (**wyposażenie specjalne**).

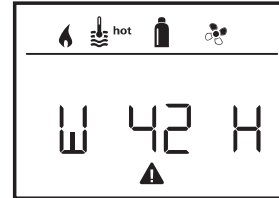

Ostrzeżenie

W przypadku ostrzeżenia wyświetlany jest symbol znaku ostrzegawczego, który sygnalizuje, że jeden z parametrów roboczych osiągnął stan niezdefiniowany. W takim przypadku odpowiednie urządzenie, którego dotyczy ostrzeżenie, pracuje dalej. Symbol znaku ostrzegawczego wygasa, gdy odpowiedni parametr roboczy będzie znowu w zakresie zadanym.

Odczytywanie kodów ostrzeżeń

- Za pomocą gałki obrotowo-przyciskowej (8) wybrać symbol.
- Nacisnąć gałkę obrotowo-przyciskową (8). Wyświetlany jest aktualny kod ostrzeżenia. Za pomocą listy usterek można ustalić i usunąć przyczynę ostrzeżenia.

W = Ostrzeżenie

42 = Kod błęd

H = Ogrzewanie

Usterka została usunięta / Powrót do poziomu ustawień

- Nacisnąć gałkę obrotowo-przyciskową (8).

Usterka nie została usunięta / Powrót do poziomu ustawień

- Nacisnąć przycisk „Powrót”.

W tym wypadku ostrzeżenie wyświetlone na panelu sterowania nie zostało potwierdzone, symbol ostrzeżenia jest w dalszym ciągu wyświetlany. Panel sterowania jest w stanie ostrzeżenia. Pozostałe przyłączone urządzenia mogą być obsługiwane.

Awaria

Na panelu sterowania wyświetlany jest na poziomie menu w razie awarii natychmiast komunikat „Awaria” i kod danej usterki.

E = Awaria

112 = Kod usterki

H = Ogrzewanie

Usterka została usunięta / Powrót do poziomu ustawień

- Nacisnąć gałkę obrotowo-przyciskową ⑧.
- Odpowiednie urządzenie jest ponownie uruchamiane.

Procedura uruchomienia może opóźnić się o kilka minut wskutek funkcji wybiegu przyłączonych urządzeń.

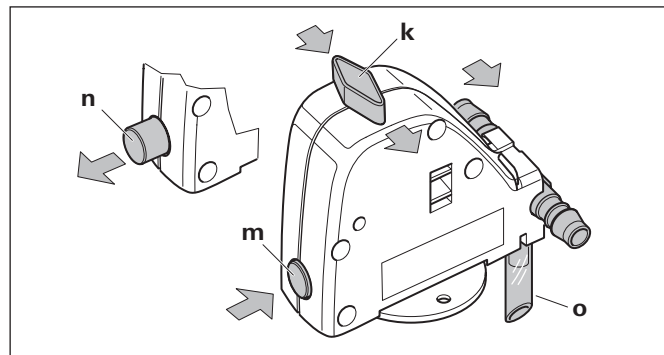
Jeżeli przyczyna awarii nie została usunięta, awaria wystąpi ponownie, a panel sterowania przejdzie ponownie do poziomu menu „Awaria”.

Usterka nie została usunięta / Powrót do poziomu ustawień

- Nacisnąć przycisk „Powrót”.

W tym wypadku ostrzeżenie wyświetlone na panelu sterowania nie zostało potwierdzone i symbol ostrzeżenia jest w dalszym ciągu wyświetlany. Urządzenie pozostaje w stanie awarii. Pozostałe przyłączone urządzenia mogą być obsługiwane.

Schemat urządzenia FrostControl

FrostControl

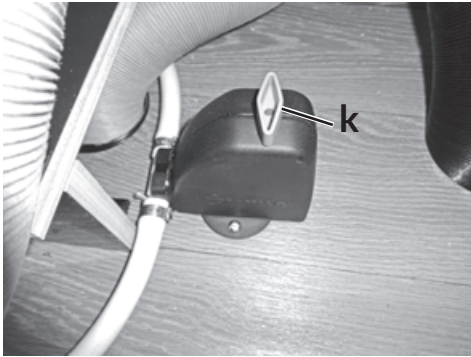
FrostControl jest bezprądowym zaworem bezpieczeństwa wzgl. zaworem spustowym. W przypadku ryzyka zamarznięcia instalacji zawór automatycznie opróżnia zawartość bojlera przez króciec spustowy. W razie wystąpienia za wysokiego ciśnienia w systemie następuje automatyczne impulsowe wyrównanie ciśnienia za pomocą zaworu bezpieczeństwa.

k Pokrętło w pozycji „Tryb pracy”

m Przycisk w pozycji „zamknięty”

n Przycisk w pozycji „opróżnić”

o Króciec spustowy (poprowadzony na zewnątrz pojazdu przez podłogę)

Zawór bezpieczeństwa bojlera (FrostControl)

Aktywacja

- Przycisk znajdujący się w pozycji **(m)** lekko nacisnąć, równocześnie obrócić przełącznik o 90° do pozycji **(k)**.
- Jeżeli przełącznik znajduje się w pozycji **(k)**, przycisk pozostaje wciśnięty w pozycji **(m)**.

Deaktywacja

- Przełącznik obrotowy przekręcić z pozycji **(k)** o 90° do pozycji równoległej do korpusu zaworu FrostControl.
- Równocześnie przycisk wyskakuje z pozycji **(m)** do pozycji **(n)**.

Zawór spustowy może być zamykany ręcznie za pomocą przycisku (pozycja **m**) dopiero wtedy, gdy temperatura przy zaworze wynosi ok. 7°C; boiler można ponownie napełnić. Zawór spustowy otwiera się automatycznie przy temperaturze ok. 3° C przy zaworze – w tym wypadku wyskakuje przycisk na zaworze (pozycja **n**) i woda jest spuszczana ze zbiornika bojlera za pomocą króćca spustowego (**o**).

Lodówka Dometic

10.3 Lodówka

Chłodziarka absorpcyjna Dometic RML 10.4 jest wyposażona seryjnie w system zasilania AES (Automatic Energy Selection / samoczynny wybór źródła poboru energii) z drzwiami aluminiowymi z możliwością otwierania z prawej i z lewej strony, umocowanie drzwi z aluminium.

Przy wysokich temperaturach zewnętrznych pełna moc chłodzenia jest gwarantowana tylko poprzez wystarczający nawiew. W celu uzyskania lepszej wentylacji, należy zaciénic pojazd od strony kratki wentylacyjnej lodówki (**patrz rozdział 5.1**).

Przed uruchomieniem prosimy Państwa o zwrócenie uwagi na odrębne instrukcje obsługi producenta.

Zamknięcie drzwi lodówki

Podczas jazdy drzwi lodówki muszą być zawsze zamknięte i zablokowane.

Drzwi lodówki otwierane z prawej i z lewej strony. Drzwi chłodziarki można otwierać i zamykać z prawej i z lewej strony urządzenia.

Otwieranie

- Lewy zawias odchylić w lewo - drzwi można otworzyć w prawo, lub prawy zawias odchylić prawo i otworzyć drzwi w lewo.

Zamykanie

- Drzwi lodówki są wyposażone w automatyczną blokadę. Po zamknięciu i docięnięciu drzwi lodówki drzwi blokują się automatycznie. W momencie zatrzaśnięcia drzwi słychać kliknięcie. Dopiero wtedy drzwi są kompletnie zablokowane.

Jeżeli drzwi lodówki nie dają się zamknąć, zablokowany jest uchwyt na otwartej stronie drzwi. W celu usunięcia blokady prosimy zapoznać się z instrukcją producenta urządzenia.

Niebezpieczeństwo odniesienia obrażeń! Blokada drzwi lodówki następuje za pomocą kołków blokujących. W przypadku niewłaściwej obsługi lub zakleszczenia się kołków blokujących może dojść do poluzowania się mocowania drzwi lodówki (**Naprawa: patrz instrukcja obsługi producenta urządzenia**).

Obsługa lodówki

Tryby zasilania

Przy pierwszym uruchomieniu chłodziarki mogą pojawić się nieprzyjemne zapachy, które jednak zanikają po kilku godzinach działania urządzenia. Należy wtedy przewietrzyć pomieszczenie.

Lodówkę można włączać za pomocą przycisku On/Off ①:

- W celu włączenia lodówki przytrzymać przycisk ① przez 2 sekundy naciśnięty.
- Urządzenie można wyłączyć ponownie naciskając przycisk ① przez 4 sekundy. Następnie zabrzmi krótki sygnał dźwiękowy „pip” i lodówka się wyłączy.

Lodówka może być zasilana z trzech różnych źródeł energii. Wymagany tryb pracy można ustawić dowolnie.

Lodówka jest zaprojektowana do zasilania

- z sieci prądu stałego (12 V) ②
- z sieci prądu przemiennego (230 V) ③
- gazem płynnym (propan lub butan) ④

Lodówka jest wyposażona w automatyczny tryb pracy ⑤, w którym wybierany jest najkorzystniejszy przyłączony rodzaj energii. Agregat lodówki pracuje bezszmerowo.

Agregat lodówki pracuje bezszmerowo

- Naciskać przycisk MODE (Tryb pracy) ⑥ do momentu zapalenia się kontrolki (LED) wybranego trybu zasilania.
- Następnie kilkakrotnie nacisnąć przycisk regulacji temperatury ⑦ do momentu zapalenia się kontrolki (LED) wybranego stopnia temperatury.

Na wysokości ponad 1000 m mogą wystąpić problemy z zapłonem. Jeżeli jest to możliwe, należy zmienić rodzaj zasilania.

Przy temperaturze otoczenia na poziomie +15 °C do +25 °C wybrać średnie ustawienie temperatury.

Zasilanie gazem

W razie wybrania zasilania gazem płynnym ④, należy otworzyć zarówno główny zawór odcinający przy butli gazowej, jak i zawór odcinający dopływ gazu "Lodówka".

Tryb wyłączenia zasilania

W razie wyłączenia zapłonu pojazdu lodówka przełącza się ze względów bezpieczeństwa do trybu przerwania zasilania (np. na czas pobytu na stacji paliwowej), o ile pracuje w trybie auto-

matycznym (miga kontrolka (LED) zasilania gazem ④). Zasilanie gazem jest w tym wypadku zablokowane na czas 15 minut. Po upływie tego czasu lodówka przełącza się znowu automatycznie na regularny tryb automatyczny.

W razie usterki świeci się symbol ostrzegawczy (LED) ⑧ i włącza się dodatkowo sygnał akustyczny.

W celu uzyskania dalszych informacji prosimy zapoznać się z odrębną instrukcją obsługi producenta.

Urządzenie może być użytkowane w trybie zasilania 12 V tylko podczas jazdy przy pracującym silniku. Podczas przerw w podróży lub dłuższych postojów należy wyłączyć tryb zasilania 12 V i ew. wybrać inny rodzaj zasilania, o ile lodówka nie działa w trybie automatycznym.

Zabronione jest używanie urządzeń zasilanych gazem

- podczas jazdy (wyjątek: wyposażenie w czujnik uderzeniowy)
- na stacjach benzynowych
- na promach
- na parkingach wielopoziomowych
- podczas transportu pojazdu transporterem lub pojazdem do holowania.

Istnieje ryzyko pożaru/wybuchu.

Przechowywanie produktów spożywczych

- Należy przechowywać produkty spożywcze w zamkniętych pojemnikach, folii aluminiowej lub innych podobnych opakowaniach.

- Proszę w żadnej sytuacji nie przechowywać ciepłych produktów spożywczych w lodówce - należy je najpierw wystudzić. Proszę umieszczać w miarę możliwości tylko produkty schłodzone.
- Towary, które wydzielają lotne, zapalne gazy, nie mogą być przechowywane w lodówce.
- Prosimy Państwa o przechowywanie produktów łatwopalejących blisko radiatorów lub w dolnych półkach lodówki.
- Cieżkie przedmioty, jak np. butelki lub puszki, należy umieścić wyłącznie w półkach drzwi lodówki, w dolnym schowku lub na dolnej kracie.
- Maksymalna nośność każdej półki w drzwiach urządzenia wynosi 3 kg. Maksymalne obciążenie całych drzwi wynosi 7,5 kg.

Zamrażalnik nadaje się do przygotowywania kostek lodu i krótkotrwałego przechowywania zamrożonych produktów spożywczych. Nie nadaje się do zamrażania produktów spożywczych.

Lodówka nie została przygotowana z myślą o przechowywaniu środków medycznych w sposób fachowy.

Warunki otoczenia wpływają na działanie agregatu chłodzącego. Wydajność chłodzenia może być uzależniona od:

- temperatury otoczenia (np. nagrzania wskutek nasłonecznienia)
- ilości artykułów spożywczych przechowywanych w lodówce
- częstości otwierania drzwi lodówki

Należy włączyć lodówkę przynajmniej 12 h przed zapełnieniem.

Odblokowanie podstawy zamrażalnika

Aby uzyskać więcej miejsca wewnątrz, zamrażalnik można w razie potrzeby wyjąć.

Wyjmowanie zamrażalnika

- Odhaczyć w dół zaciski zabezpieczające pod zamrażalnikiem.
- Przesunąć obydwa zaciski do środka.
- Lekko pociągnąć do siebie zamrażalnik.
- Odhaczyć drzwi.
- Usunąć spód.

Wyjmowanie podstawy zamrażalnika

Wskazówki dotyczące możliwości rozbudowy znajdują Państwo w instrukcji obsługi producenta urządzenia.

3-palnikowa kuchenka gazowa

10.4 Kuchenka gazowa

Kącik kuchenny kampera wyposażony jest w kuchenkę gazową z 2 lub 3 palnikami (zależnie od modelu).

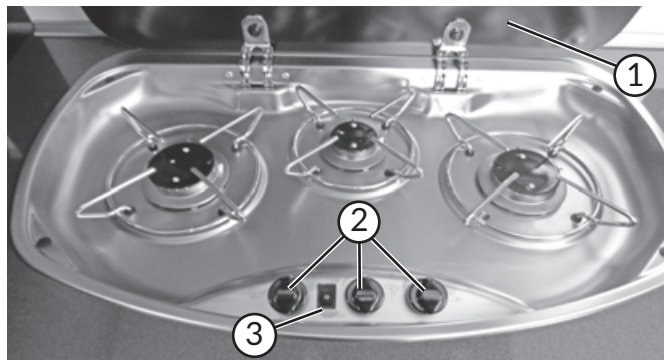
Przed uruchomieniem

- Otworzyć zawór butli oraz zawór szybkiego zamykania w dopływie gazu.
- Podczas używania kuchenki luka dachowa lub okno kuchenne muszą być otwarte.
- Gałki urządzeń gazowych, które przy włączaniu są wciskane, muszą się po wciśnięciu samoczynnie przełączyć do poprzedniej pozycji.

Prosimy przestrzegać załączonej instrukcji producenta. Kuchenka lub pozostałe urządzenia, które pobierają powietrze z wnętrza pomieszczenia, nie mogą być nigdy użyte do ogrzewania pojazdu. W razie zignorowania tego zachodzi nagłe zagrożenie życia przez niedobór tlenu i wydzielający się potencjalnie, bezzapachowy, dwutlenek węgla.

Kuchenka nie może być używana przy zamkniętej pokrywie szklanej.

Elementy kuchenki z 3 palnikami

Nowoczesna kuchenka "Gas-on-Glass" (Optima De Luxe)

Użytkowanie

- Zasilanie 12 V włączyć za pomocą włącznika głównego na panelu sterowania.
- Ew. obrócić kran.
- Ew. otworzyć pokrywę szklaną ①.
- Gałkę obrotową ② wybranego palnika ustawić na pozycji zapłonu (duży płomień), wcisnąć i przytrzymać.
- Płomień zapalić za pomocą zapłonu ③, zapłon przytrzymać, aż włączy się płomień.
- Gałkę obrotową ② przytrzymać naciśniętą przez dalsze 5 -10 sekund do czasu, gdy zadziała zabezpieczenie płomienia.

Przy korzystaniu z gorących garnków, patelni i podobnych przedmiotów, używać rękawic kuchennych lub łapek do garnków. Niebezpieczeństwo poparzenia!

Zwrócić uwagę na to, aby płomień nie wychodził poza krawędź naczynia.

Ze względu na niebezpieczeństwo eksplozji, nigdy nie pozwolić na wypływanie gazu.

Szklaną pokrywę ① pozostawić po gotowaniu w pozycji podniesionej, dopóki palniki kuchenki są gorące. W przeciwnym razie płyta mogłaby pęknąć.

Nie przechowywać w pobliżu kuchenki łatwopalnych przedmiotów, jak ręczników kuchennych, serwetek, itp. Istnieje niebezpieczeństwo pożaru!

Okap kuchenny

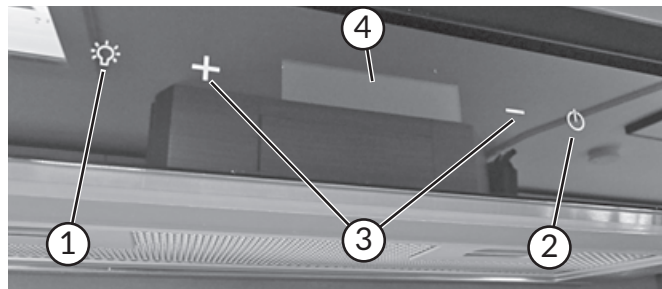
10.5 Okap kuchenny*

Istnieje możliwość doposażenia kuchenki w wyciąg/okap. Przez wbudowaną dmuchawę wydalone są opary, które powstały podczas gotowania, bezpośrednio na zewnątrz.

- ① Światło
- ② Włączanie/wyłączanie
- ③ Regulacja prędkości dmuchawy
- ④ Zegar/timer (tylko Optima De Luxe)

Filtr, na którym zbiera się tłuszcz z oparów, powstających podczas gotowania, musi być regularnie czyszczony.

Okap kuchenny Optima De Luxe

Ustawianie zegara

- Wyłączyć okap kuchenny.
- Przycisk dotykowy Włącz ② nacisnąć przez ok. 4 sekundy w celu ustawienia godzin.
- Godzinę ustawić za pomocą przycisków + lub -.
- Przez jedno krótkie dotknięcie przycisku Włącz ② ustawiane są minuty.
- Minuty ustawić za pomocą przycisków + lub -.
- Następnie należy poczekać 3 sekundy.

Ustawienie timera

- Włączyć okap kuchenny.
- Nacisnąć jednocześnie przyciski oświetlenia ① i - w celu ustawienia timera.
- Sekundy ustawić za pomocą przycisków + lub -.
- Przycisk dotykowy Włącz ② nacisnąć przez 3 sekundy w celu ustawienia minut.
- Minuty ustawić za pomocą przycisków + lub -.
- Następnie należy poczekać 3 sekundy.

Prosimy przestrzegać wskazówek zawartych w instrukcji obsługi producenta urządzenia.

Piekarnik Dometic

10.6 Piekarnik*

- Nie wolno zamykać otworów wentylacyjnych urządzenia.
- Podczas użytkowania piekarnika musi być otwarty świetlik lub okno.
- Otworzyć kurek odcinający od piekarnika, kurek i zawory butli gazowych należy natychmiast zamknąć w przypadku wycieku zapachu gazu.
- Podczas zapalania drzwi piekarnika muszą być otwarte.
- Nie należy używać urządzenia z pustym wnętrzem (bez potraw do podgrzania).
- Nigdy nie używać urządzenia do ogrzewania wnętrza pojazdu kempingowego.
- W żadnym wypadku nie wolno podłączać urządzenia do sieci zasilania 230V.
- Nigdy nie używać urządzenia podczas jazdy.

Zwróćcie Państwo uwagę na odrębne instrukcje obsługi producenta urządzenia.

Przygotowanie

- Otworzyć zawór odcinający gaz „Piekarnik”.
- Włączyć zasilanie prądu 12 V na włączniku głównym panelu sterowania.
- Całkowicie otworzyć drzwi piekarnika.
- Ułożyć blachę lub ruszt w taki sposób, aby nie miały bezpośredniego kontaktu z płomieniem.

Włączanie

- Pokrętko ① odkręcić i wcisnąć na 10 sekund, aż płomień będzie równomiernie się palił.
- Puścić pokrętko ① i obrócić na wymaganą moc. Płomień musi palić się spokojnie i równomiernie.
- Po upływie ok. 1 minuty ostrożnie zamknąć drzwi piekarnika, by nie zgasił płomień.

Poziomy mocy

Poziom	2	4	6
Temperatura	150°	200°	240°

Wyłączenie

- Przełącznik obrotowy ① ustawić na stopień mocy "•".
- Zamknąć zawór odcinający dopływ gazu piekarnika.

Klimatyzacja dachowa

10.7 Klimatyzacja dachowa *

Instalacja klimatyzacyjna znajduje się w suficie części mieszkalnej pojazdu w miejscu świetlika dachowego.

Ustawienie instalacji klimatyzacyjnej na dachu następuje za pomocą aplikacji HobbyConnect (**patrz 7.3.1**).

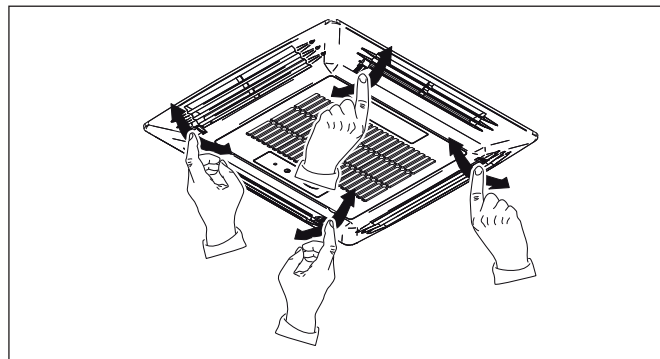
Dla właściwego użycia i optymalizacji funkcjonowania instalacji klimatyzacyjnej, prosimy Państwa o zwrócenie uwagi na następujące punkty:

- Należy uważać na izolację cieplną, uszczelnić szpary i przykryć powierzchnie szklane.

- Nie zapychać i nie przykrywać wlotów powietrza i otworów.
- Nie wlewać wody do instalacji klimatyzacyjnej.
- Łatwopalny materiał trzymać z dala od instalacji.
- Zamykać drzwi i okna i jedynie, od czasu do czasu, krótko i skutecznie przewietrzyć. Przy otwartych oknach, napływa do pojazdu ciepłe i wilgotne powietrze, gdzie zostaje schłodzone i ulega kondensacji.

Ustawianie nadmuchu

Ustawianie kierunku nadmuchu

Istnieje możliwość regulowania dopływu powietrza do wnętrza pojazdu, ustawiając dysze nadmuchu powietrza.

Antena satelitarna

10.8 Zestaw telewizyjno-satelitarny SAT/TV* (seryjnie w wersji Optima Ontour Edition)

Zestaw telewizyjno - satelitarny składa się z urządzenia SAT marki TELECO, płaskiego ekranu LED o przekątnej 22" łącznie z tunerem /odbiornikiem satelitarnym + odtwarzaczem DVD i odpowiednim uchwytem telewizora. Telewizor umożliwia bezpośrednie sterowanie urządzeniem SAT i dlatego nie są konieczne żadne inne dodatkowe urządzenia zdalnego sterowania lub sterowniki.

Płaski ekran LED

Klawisze obsługi

Klawisze obsługi przy telewizorze

Na boku z prawej strony obudowy ekranu płaskiego znajdują się różne przyciski do obsługi najważniejszych funkcji urządzenia:

Oznakowanie	Funkcja
INPUT	Wybór źródła Kilkakrotnie nacisnąć przycisk w celu wybrania źródła sygnału.
MENU	Pokaż menu
CH+	Następny kanał Nawigacja
VOL+	Zwiększenie głośności Nawigacja

Przełącznik główny

Oznakowanie	Funkcja
VOL-	Redukcja głośności
	Nawigacja
Play	Odtwarzanie/zatrzymanie DVD (w trybie DVD)
EJECT	Wysuwanie tacki napędu DVD
POWER	Włączanie/wyłączanie telewizora

Włączanie telewizora

- Proszę włączyć włącznik główny znajdujący się na spodzie telewizora. Telewizor jest teraz w trybie czuwania.
- Następnie nacisnąć czerwony przycisk Power na odpowiednim pilocie zdalnego sterowania lub przycisk Power bezpośrednio przy telewizorze z prawej strony obudowy ekranu.

Wyłączanie

- Nacisnąć czerwony przycisk Power na pilocie zdalnego sterowania lub przycisk Power z prawej strony obudowy ekranu (tryb standby/czuwania).
- Proszę nacisnąć włącznik główny na telewizorze. Telewizor jest teraz wyłączony.

Ustawienia telewizora, np. ustawienia językowe i obrazu, znajdują Państwo w instrukcji obsługi producenta urządzenia.

Sterowanie instalacją SAT

Sterowanie instalacją SAT następuje za pomocą telewizora lub ręcznie przy pomocy sterownika.

Przed ustawieniem anteny należy upewnić się, czy w pobliżu nie znajdują się jakieś przeszkody (np. drzewa/budynki itd.) utrudniające odbiór sygnałów satelitarnych.

Nigdy nie używać anteny SAT przy silnym wietrze (80 km/h), ponieważ może to doprowadzić do uszkodzenia urządzenia.

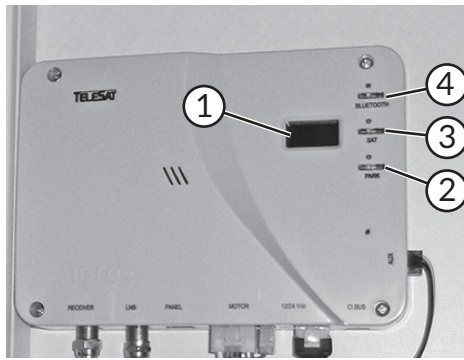
Ustawienie satelity i instalacji SAT

Po włączeniu telewizora następuje pierwsza instalacja funkcji odbioru satelitarnego i wyszukiwanie stacji nadawczych.

Prosimy przestrzegać w tym zakresie instrukcji obsługi producenta urządzenia.

Pilot zdalnego sterowania

Sterownik instalacji SAT

Za pomocą żółtych przycisków "ON" i "PARK" antena jest wysuwana i chowana ⑤.

Ustawienie anteny następuje za pomocą pilota do obsługi telewizora lub sterownika (miejsce montażu w szafie na ubrania/szafie wiszącej):

Na wyświetlaczu ① wyświetlane są informacje dotyczące aktualnych procesów oraz możliwe komunikaty błędów.

Przez naciśnięcie przycisku Park ② można antenę ustawić i złożyć. Podczas składania i ustawiania anteny miga kontrolka LED przycisku.

Za pomocą przycisku SAT ③ można uruchomić tryb szukania satelity. Podczas szukania satelity miga kontrolka LED przycisku.

Za pomocą przycisku Bluetooth ④ następuje aktywacja i dezaktywacja połączenia Bluetooth ze smartfonem lub tabletem. Więcej informacji nt. tej funkcji znajdą Państwo w instrukcji obsługi producenta urządzenia.

Po pierwszym ukierunkowaniu anteny system zapisuje pozycję satelity i ponownie odpowiednio się ustawia.

Podczas jazdy antena SAT powinna być w pozycji obniżonej tj. w pozycji PARK. Zwiększona wysokość pojazdu wskutek nie obniżonej anteny zwiększa ryzyko wypadku. Wyłączną odpowiedzialność za stan elementów dobudowanych ponosi kierowca pojazdu. Antena obniża się automatycznie przy uruchomieniu silnika..

Podczas jazdy antena narażona jest na obciążenia mechaniczne wskutek wibracji, dlatego też należy kontrolować jej stan umocowania w regularnych odstępach czasu, w zależności od częstotliwości użytkowania pojazdu, i ewentualnie dokręcić poluzowane elementy.

Rozdział 11: Wyposażenie

Korzystając z wyposażenia, prosimy Państwa o zwrócenie uwagi na szczegółowe instrukcje obsługi, instrukcje instalacji i schematy połączeń producenta wyposażenia. Znajdują się one w torbie serwisowej.

- Każda zmiana stanu fabrycznego pojazdu kempingowego może utrudniać prowadzenie pojazdu i bezpieczeństwo w ruchu drogowym.
- Wyposażenie niedopuszczone przez HOBBY, elementy nadbudowy - przebudowywane i zabudowywane - mogą prowadzić do uszkodzeń pojazdu i do naruszenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Ekspertyza, ogólna homologacja czy nawet pozwolenie na budowę części, nie zapewnią pewności w zachowaniu odpowiedniej jakości produktu.
- Gwarancja nie obowiązuje na szkody spowodowane użyciem części bez zezwolenia firmy HOBBY oraz poprzez stosowanie zmian niedozwolonych przez firmę Hobby.

W poniższej tabeli podane są ogólne informacje na temat wyposażenia dodatkowego. Jeśli wyposażenie dodatkowe jest zamontowane w pojeździe, a nie należy do produkcji seryjnej, jego waga musi być uwzględniona przy obliczaniu ładowności pojazdu.

Przedmiot	Ciężar [kg]
Silnik / podwozie (bez możliwości doposażenia)	
Citroën Jumper 2,2 l - BlueHDi 140, Euro 6d-FiNAL, 2179 ccm, 103 kW/140 PS, z technologią start/stop	0,0
Citroën Jumper 2,2 l - BlueHDi 165, Euro 6d-FiNAL, 2179 ccm, 121 kW/165 PS, z technologią start/stop	4,0
FiAT Ducato 2,2 l -160 Multijet Power, Euro 6d-FiNAL, 2.184 ccm, 118 kW/160 PS, z technologią Start/Stop i ECO-Pack	15,0
FiAT, niskie podwozie Maxi, 4250 kg (tylko w połączeniu z silnikiem 140 PS) lub 4400 kg (tylko w połączeniu z silnikiem 160 PS)	40,0
Zwiększenie/zmniejszenie dopuszczalnej masy całkowitej	
Stelaż do mocowania pasów bezpieczeństwa do foteli zamocowanych przeciwnie do kierunku jazdy	9,8
Dopuszczenie dla 5 osób	75,0
Dopuszczenie dla 6 osób	150,0
Zwiększenie do 3650 kg, bez zmian technicznych	0,0
Zmniejszenie do 3500 kg, bez zmian technicznych	0,0
Felgi	
Felgi z metalu lekkiego 16", oryginalne Citroën	10,0
Kołpak, oryginalne Citroën	0,2
Pojazd bazowy / podwozie (bez możliwości doposażenia)	
Automatyczna skrzynia biegów, 9-biegowa	18,0
Instalacja klimatyzacyjna, automatyczna	0,0

Przedmiot	Ciężar [kg]
Koło kierownicy i gałka zmiany biegów w wykonaniu ze skóry	0,5
Ogrzewana przednia szyba	2,0
Pakiet "Easy Driving" FIAT (łącznie z adaptacyjnym systemem Cruise Control, inteligentnym asystentem prędkości i systemem wykrywania zmęczenia kierowcy)	0,5
Pakiet "Plus" HOBBIY (łącznie z elektr. hamulcem postojowym, Keyless Entry & Go, indukcyjna ładowarka smartofona, wersja deski rozdzielczej Techno Trim i w pełni cyfrowa deska rozdzielcza)	2,0
Pakiet odmgławiania "Antibeslag Plus" FIAT (łącznie z ogrzewaną szybą przednią i ogrzewaniem postojowym Webasto)	4,6
Sprzęg przyczepowy SAWIKO, sztywny/demontowalny	29,0
Światła przeciwmgielne	2,0
Światło jazdy dziennej LED	0,2
Zbiornik na diesel, 90 Liter	13,0

Warianty wykończenia zewnętrznego

Lakierowanie kabiny kierowcy, czarny, kratka chłodnicy i blendy reflektorów, srebrny, design czarny	0,0
Pakiet design Czarny (łącznie z listwą ozdobną "Skid-Plate" czarna, felgi czarne i światła przeciwmgielne doświetlające zakręty)	2,2

Kabina kierowcy

Fotel kierowcy i pasażera, z obiciem z tkanin do pomieszczeń mieszkalnych	3,0
---	-----

Przedmiot	Ciężar [kg]
Mata podłogowa w kabinie kierowcy	1,5
System zaciemniający REMIS do przednich i bocznych szyb w kabinie kierowcy	3,5
Zastony termiczne i izolacja przestrzeni nóg	4,5

Nadwozie

Drzwi wejściowe, wyjątkowo szerokie, z podwójnym zamkiem, okno, kosz na odpady i schowki	1,0
Bagażnik rowerowy THULE na 2 rowery, obciążenie użytkowe 60 kg	8,0
Bagażnik rowerowy THULE na 3 rowery, obciążenie użytkowe 60 kg	11,0
Bagażnik rowerowy THULE na 4 rowery, obciążenie użytkowe 60 kg	14,0
Markiza dobudowana THULE OMNISTOR, wysięg markizy 250 cm:	
szerokość 350 cm	28,0
szerokość 400 cm	30,0
szerokość 450 cm	33,0
Podpory tylne	6,0
Świetlik dachowy DOMETIC-SEITZ,	
Midi-Heki 700 x 500 mm z roletami zaciemniającymi i moskitierami w strefie sypialnianej lub mieszkalnej	4,5
Świetlik dachowy DOMETIC-SEITZ,	
Mini-Heki 400 x 400 mm z roletami zaciemniającymi i moskitierami w alkwie	3,1

Przedmiot	Ciężar [kg]
Okna	
Okno ramowe, otwierane, z podwójnymi szybami, przyciemnione, do okien seryjnych	8,0
Okno ramowe, otwierane, z podwójnymi szybami, przyciemnione, do okien seryjnych łącznie z oknami specjalnymi po stronie pasażera w strefie łóżka F, 840 x 260 mm i w alkuwie 450 x 260 mm	14,0
Okno ramowe, otwierane, z podwójnymi szybami, przyciemnione, do okien seryjnych łącznie z oknami specjalnymi po stronie pasażera w strefie alkuwy, 450 x 260 mm	10,0
Okno ramowe, otwierane, z podwójnymi szybami, przyciemnione, po stronie kierowcy w strefie sypialni 840 x 260 mm lub 740 x 360 mm	2,3
Okno boczne, otwierane, z podwójnymi szybami, przyciemnione, po stronie kierowcy w strefie sypialni 740 x 360 mm lub 840 x 260 mm	2,5
Okno boczne, otwierane, z podwójnymi szybami, przyciemnione, na stronie pasażera w strefie łóżka F, 840 x 260 mm i w alkuwie 880 x 260 mm	4,2
Okno boczne, otwierane, z podwójnymi szybami, przyciemnione, po stronie pasażera w alkuwie 880 x 260 mm	1,5
Tapicerka mebli	
Tapicerka mebli: "Kos"	0,0

Strefa mieszkalna

Grupa siedzeń L z stołem kolumnowym podnoszonym,

Przedmiot	Ciężar [kg]
obracanym o 360 stopni (wersja w zależności od modelu)	15,0
Wykładzina w strefie mieszkalnej, wymiowana	10,0
Kuchnia	
Piekarnik z zapłonem elektrycznym i oświetleniem	16,0
Okap kuchenny DOMETIC	3,0
Strefa sypialniana	
Przebudowa łóżek dla grupy siedzeń, z poduszkami V65 GQ	14,0
Poszerzenie łóżka z materacem z zimnej pianki, z drabinką	4,8
Przebudowa łóżka na komplet wypoczynkowy z poduszkami 2,0 -	4,1
Przebudowa łóżka z poduszkami w kabinie kierowcy	10,0
Woda / gaz / elektryka	
Dodatkowy akumulator pokładowy AGM 12 V / 95 Ah	28,0
Dodatkowe gniazdka wtykowe, 2 x 12 V / 2 x 230 V	2,0
Gniazdo zewnętrzne przyłącza gazu	1,5
Gniazdko zewnętrzne 12 V/230 V, z przyłączem Sat/TV	0,4
HOBBY CONNECT+, zdalne sterowanie techniką pokładową przez sieć telefonii komórkowej za pomocą aplikacji	0,6
Podwójne gniazdko do ładowania, po 1 x do strefy mieszkalnej i sypialnianej	0,1
Prysznic zewnętrzny (woda zimna)	0,5
Radiowy system alarmowy do detektora gazów narkotycznych i propan-butanu	1,0
Reduktor gazu TRUMA DuoControl z modułem przełączającym, czujnikiem uderzeniowym i grzałką Eis-Ex i filtrem gazowym	2,4

Przedmiot**Ciężar [kg]**

Zdalny wyświetlacz do reduktora gazu TRUMA DuoControl 0,6

Ogrzewanie / klimatyzacja

Panel sterowania LC TRUMA Combi CP Plus 0,2

Klimatyzacja dachowa DOMETIC FreshJet z CI-BUS,
z funkcją ogrzewania, bez oświetlenia 2,2 KW 32,0

Przygotowanie do klimatyzacji dachowej 1,5

Ogrzewanie TRUMA Combi 6 E zamiast Combi 6 1,1

Multimedia

Zestaw telewizyjno-satelitarny SAT/TV składający się z
urządzenia SAT marki TELECO, płaskiego ekranu LED o
przekątnej 22" łącznie z tunerem/odbiornikiem
satelitarnym + odtwarzaczem DVD i odpowiednim
uchwytem telewizora 15,4

System nawigacji i mediacenter Wifi PIONEER z ekranem
dotykowym, kamera cofania, baza danych miejsc postojów,
Apple CarPlay i Android Auto 4,7

W przypadku silników Euro 6d-FiNAL wartość CO₂ podana w Deklaracji Zgodności ustalana jest m.in. w oparciu o masę pojazdu. W związku z tym przed pierwszą rejestracją pojazdu nie wolno zmieniać fabrycznego wyposażenia pojazdu w odniesieniu do wyposażenia dodatkowego (wszelkiego rodzaju modyfikacje oraz urządzenia montowane w i na pojeździe).

Dla niżej podanego modelu - przy technicznie dopuszczalnej masie całkowitej 3500 kg - w celu zachowania właściwego dmc obowiązuje następująca regulacja :

Optima De Luxe

Modell	Dopuszcz. liczba siedzeń	Technicznie dopuszcz. masa całkowita (TzG)	UWAGA!
T75 HGE	3	3500 kg (zmniejszenie masy)	Montaż doposażenia jest w dużym stopniu ograniczony.

Wyjątek stanowi wyposażenie specjalne, które nie wpływa na ciężar pojazdu.

Dopuszczenie ww. modelu do ruchu wygasa przy 3500 kg dmc, jeżeli pojazd zostanie doposażony poprzez montaż bagażnika na podwoziu.

W razie zwiększenia dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu, powyższe ograniczenia nie obowiązują. W takiej sytuacji istnieje nieograniczona możliwość, w ramach rezerwy ładowności oraz z uwzględnieniem postanowień dotyczących poszczególnych modeli, wyboru i montażu dodatkowych elementów.

Rozdział 12: Konserwacja i pielęgnacja

12.1 Konserwacja

Terminy okresowej konserwacji

Dla pojazdu kempingowego łącznie z instalacjami, istnieją stałe, okresowe terminy konserwacji.

Terminy okresowej konserwacji

- Wykonanie pierwszej inspekcji należy zlecić swojemu autoryzowanemu dealerowi HOBBY najpóźniej po upływie 12 miesięcy od pierwszej rejestracji.
- Wszystkie inne przeglądy należy przeprowadzać raz w roku przez autoryzowanego sprzedawcę HOBBY
- Należy również przeprowadzać przegląd pojazdu bazowego oraz wszystkich zamontowanych urządzeń wskazanych w poszczególnych instrukcjach obsługi, w odpowiednich odstępach czasowych.

Płatna kontrola instalacji gazowej i kominów należy przeprowadzać zgodnie z krajowymi przepisami regularnie przez specjalistę w zakresie instalacji gazu płynnego (w Niemczech raz na 2 lata). Kontrola powinna być potwierdzona na zaświadczeniu, według DVGW G 607 i EN 1949. Osobą odpowiedzialną za terminowe zlecenie wykonania inspekcji jest użytkownik pojazdu kempingowego.

Reduktor i węże należy wymienić najpóźniej po 10 latach! Węże gazowe wysokociśnieniowe należy wymienić już po upływie 5 lat.

Ze względów bezpieczeństwa wszystkie części zamienne do każdego urządzenia muszą odpowiadać danym producenta oraz być przez niego zamontowane lub przez upoważnionego przez niego przedstawiciela.

Przestrzegać również terminów okresowych konserwacji obowiązujących dla pojazdu bazowego Fiat lub Citroën.

Gwarancja na szczelność pojazdu kempingowego, która jest dobrowolnie udzielona przez HOBBY zgodnie z warunkami gwarancji (5 lat), obowiązuje tylko w przypadku, jeżeli badania szczelności (płatne) zostały prawidłowo przeprowadzone. W tym celu należy podstawić pojazd kempingowy autoryzowanemu sprzedawcy Hobby do inspekcji, po raz pierwszy po upływie 12-18 miesięcy od daty przejęcia pojazdu. Po przeprowadzeniu pierwszego badania szczelności, należy je powtarzać w okresie gwarancyjnym co 12 miesięcy.

Hobby zaleca, by przed każdą wizytą w serwisie, w celu uniknięcia ewentualnych nieporozumień, nawiązać kontakt telefoniczny z serwisem oraz zasięgnąć informacji o dyspozycyjności urządzeń (np. odpowiedniego podnośnika) i możliwości skorzystania z odpowiednich usług serwisowych.

12.2 Hamulce

Sprawne elementy układu hamulcowego stanowią warunek uzyskania dopuszczenia pojazdu do ruchu drogowego.

Jeśli zmienia Państwo elementy układu hamulcowego, dopuszczenie wygaśnie. Zmiany są możliwe tylko za zgodą producenta.

Proszę dla własnego dobra zlecić regularną kontrolę hamulców w autoryzowanym warsztacie Fiat lub Citroën.

W odniesieniu do hamulców obowiązują następujące zasady:

- Regularnie sprawdzać poziom płynu hamulcowego.
- Regularnie sprawdzać układ i przewody hamulcowe pod kątem wycieku. Kuny często niszczą gumowe węże.
- Do układu hamulcowego dolewać tylko płyny hamulcowe o takim samym parametrach jak płyn znajdujący się już w układzie hamulcowym.

Więcej informacji znajdą Państwo w instrukcji obsługi Fiat Ducato bądź Citroën Jumper.

12.3 Wymiana żarówek tylnych żarówek

Optima ONTOUR (Alkova/Edition)

Jeśli wymienianych jest kilka żarówek, należy uważać, by ich nie pomylić i zamontować w odpowiednim miejscu.

Przed wymianą żarówek zabudowę odłączyć od zasilania i wyłączyć zapłon.

Żarówki mogą być gorące!

Zapobiegać przedostawaniu się cieczy (np. wody deszczowej) do osłon.

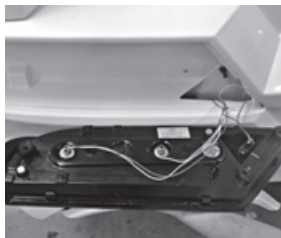
Wymiana pojedynczych elementów LED tylnych świateł nie jest możliwa – w razie awarii należy wymienić całą oprawę światła tylnego.

Oprawa multifunkcyjna

- ① Światło tylne (LED)
- ② Tylne światło przeciwmgielne (żarówka)
- ③ Kierunkowskaz LED
- ④ Światło cofania (żarówka)
- ⑤ Kierunkowskaz (żarówka)
- ⑥ Światło stopu (żarówka)

Demontaż tylnego światła z gniazda oprawy

Tył tylnego światła

- Poluzować światło tylne przez ostrożne podniesienie zewnętrznej krawędzi oprawy np. za pomocą klina z tworzywa sztucznego.
- Przed podniesieniem oprawy za pomocą „dźwigni” należy zablokować wewnętrzną krawędź oprawy drugą ręką. Podczas poluzowania oprawka nie powinna przesunąć się w kierunku wnętrza pojazdu lub zablokować się w zabudowie. Oprawkę należy powoli i równomiernie wyjąć z gniazda.
- Oprawy żarówek są oznakowane strzałkami – proszę wykręcać żarówki zgodnie z opisem na oprawce. Wymienić zepsutą żarówkę i oprawkę wkręcić do gniazda światła tylnego.

Oznakowania na żarówce

W żadnym wypadku nie wolno zmieniać ustalonych pozycji żarówek światła tylnego, należy zwrócić uwagę na mocne umocowanie oprawki.

Montaż światła tylnego do gniazda żarówki

- Światło tylne wsadzić z powrotem do gniazda poprzez ostrożne wsunięcie do wewnętrznego narożnika i lekkie dociśnięcie. Następnie wcisnąć krawędź zewnętrzną do gniazda żarówki, wewnętrzny narożnik oprawki nie powinien się przy tym przesunąć.
- Sprawdzić, czy oprawa zablokowała się w całości i czy jest równomiernie umocowana.

Światło tylne Optima De Luxe

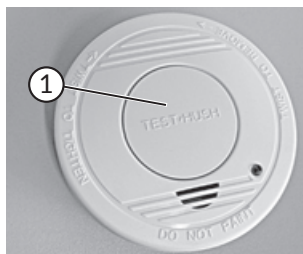
Światło tylne Optima De Luxe

W wypadku serii Optima De Luxe wymiana poszczególnych żarówek nie jest przewidziana. W wypadku zepsutej żarówki należy wymienić kompletną tylną oprawkę.

12.4 Przegląd oraz wymiana baterii czujnika przeciwpożarowego

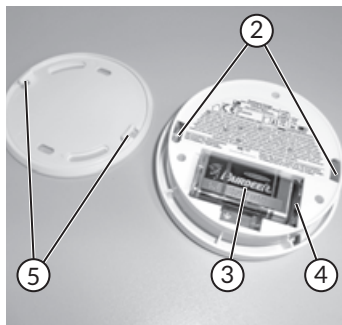

Należy wziąć pod uwagę instrukcję obsługi producenta urządzenia.

Czujnik przeciwpożarowy - zamknięty

Urządzenie powinno być w razie potrzeby 2 razy w roku wyczyszczone na sucho i odkurzone od zewnątrz przy pomocy odkurzacza.

Czujnik przeciwpożarowy - otwarty

Konserwacja

System ostrzegania przed pożarem nie wymaga usług serwisowych. Od czasu do czasu należy usunąć kurz z obudowy i zwrócić uwagę na to, aby otwór powietrza nie został zanieczyszczony czy zablokowany przez insekty, czy inne czynniki.

- ① Przycisk kontrolny
- ② Otwory na zamknięcie
- ③ Bateria typu 9VDC 6F22
- ④ Wtyczka zestyku
- ⑤ Haki zamknięcia

Wymiana baterii

Sprawne funkcjonowanie może być zagwarantowane, jeśli bateria będzie regularnie wymieniana – najpóźniej po uruchomieniu się sygnału ostrzegawczego.

- Obracać ostrożnie obudowę czujnika przeciwpożarowego zgodnie z kierunkiem ruchu wskazówek zegara aż się wykręci z zamocowania.
- Wyjąć zużytą baterię i oddzielić ją od wtyczki zestyku.
- Połączyć nową baterię z wtyczką zestyku. Wtyczka zestyku musi przy tym wcisnąć się w biegun baterii.
- Włożyć baterię do otworu na baterię czujnika przeciwpożarowego.
- Obudowę czujnika przeciwpożarowego ostrożnie osadzić otworami zamknięcia na zaczepy i ostrożnie obracać w kierunku, zgodnym z kierunkiem wskazówek zegara, aż obudowa zamocuje się na uchwytach.

Test

- Proszę przytrzymać przycisk testowy przez co najmniej 4 sekundy, aż włączy się alarm. Alarm rozlega się, kiedy elektronika funkcjonuje, a wyłącza się, kiedy puszcza Państwo przycisk kontrolny.

Proszę sprawdzać czujnik przeciwpożarowy po każdej wymianie baterii.

Baterii nie wolno wyrzucać do śmieci komunalnych. Zużyte baterie proszę oddać swojemu sprzedawcy lub w miejscu przyjmującym zużyte baterie.

12.5 Wietrzenie

Konieczne jest systematyczne wietrzenie i przewietrzanie pomieszczeń w celu zapewnienia w nich odpowiedniego klimatu w pomieszczeniach. W szczególności w chłodnych warunkach pogodowych lub po dłuższym okresie nieużywania pojazdu można stwierdzić w pomieszczeniach wewnętrznych pojazdu zwiększoną wilgoć. Wysoka wilgoć może występować w szczególności przy szybach jednowarstwowych. W niektórych przypadkach można obserwować wilgotne miejsca na powierzchniach mebli, na wewnętrznej stronie zewnętrznych ścian pojazdu, często także w szafach. Wilgoć poza tym może doprowadzić do powstania pleśni, która szybko może rozprzecznić się także na inne powierzchnie.

Ten efekt jest niekorzystny dla zdrowia i może doprowadzić też do uszkodzenia elementów pojazdu. Wilgoć pochodzi najczęściej z powietrza w pomieszczeniu. Powietrze cechuje się zdolnością do wiązania wody. Im wyższa jest temperatura powietrza, tym większa ilość wody może być wiązana (względna wilgotność powietrza). W razie schłodzenia powietrza zawierającego dużą ilość pary wodnej i przy osiągnięciu tzw. punktu nasycenia, dochodzi do skroplenia części wody zawartej w powietrzu.

Kondensat powstaje przy tzw. „mostkach zimna”. Wilgoć powstaje poza tym często także przy niskim ruchu powietrza wskutek warunków konstrukcyjnych lub niewystarczającej wentylacji.

Rosa tworzy się poprzez:

- małą powierzchnię pomieszczeń

- oddychanie i wydzieliny ciała pasażerów
- wnoszenie wilgotnego ubrania
- używanie kuchenki gazowej
- bardzo ciepłe prysznice, bardzo ciepła lub gorąca woda przy zmywaniu

Każdy człowiek wydycha podczas snu przez skórę i wydychane powietrze ok. 1 litr wody. Ta wilgoć wraz z dodatkową parą wodną z powietrza należy odprowadzać z pomieszczeń pojazdu przez odpowiednie regularne wietrzenie. Jednokrotna wymiana (od 0,5x do 1x) powietrza na godzinę jest niezbędna już z przyczyn higienicznych w celu zredukowania koncentracji substancji szkodliwych w powietrzu oraz ewentualnych nieprzyjemnych zapachów.

Należy unikać szkód, spowodowanych tworzeniem się rosy, poprzez systematyczną wymianę świeżego powietrza!

Podczas wietrzenia i przy ponownym ogrzewaniu należy otworzyć wszystkie drzwi szafek i szaf zawieszonych w celu zapewnienia optymalnej wymiany powietrza.

Wysoka wilgotność powietrza może spowodować korozję krawędzi luster. Po wietrzeniu wnętrza należy wytrzeć do sucha pozostałe wilgotne miejsca za pomocą suchej ściereki bez dodatku środków czyszczących. Wnętrze pojazdu należy wietrzyć zgodnie z potrzebami i w sposób rozsądny pod względem energetycznym. Prowadzi to co prawda ew. do utraty energii cieplnej. Jest to jednak konieczne w interesie zachowania zdrowych warunków klimatycznych w pomieszczeniach pojazdu oraz w celu zapobieżenia uszkodzeniom wskutek wilgoci.

Utratę energii cieplnej należy utrzymać przy tym na możliwie niskim poziomie. Dlatego wskazane jest krótkie, intensywne wietrzenie.

W tym celu należy szeroko otworzyć luki w dachu, okna i drzwi i w miarę możliwość zrobić przeciąg. Po upływie ok. 10 do 15 minut następuje wymiana zużytego, wilgotnego powietrza na świeże, suche powietrze, które po ogrzaniu może ponownie gromadzić dodatkową parę wodną.

12.6 Pielęgnacja

W przypadku pielęgnacji obowiązuje:

- Części z tworzyw sztucznych (np.: zderzaki, płachty) myć wodą o temperaturze do 60°C z dodatkiem łagodnych środków do czyszczenia.

Pojazd myć tylko w myjniach specjalnie do tego przeznaczonych. Używać środków czyszczących w miarę oszczędnie. Agresywne środki, jak na przykład środek do czyszczenia felg, obciążają przyrodę.

Należy korzystać tylko ze środków do mycia dostępnych w sklepach chemicznych. Przy zakupie należy zawsze sprawdzić instrukcję i reakcję skóry na środek.

Środki niepolecane do użycia:

- środki szorujące (ryzyko zarysowania powierzchni)
- środki czyszczące zawierające aceton (natychmiastowe uszkodzenie tworzywa sztucznego)

- środki do czyszczenia chemicznego
- rozpuszczalniki
- alkohole
- ostre środki do czyszczenia zawierające rozpuszczalniki
- środki do czyszczenia z grupy chemicznej, jak ketony, estry, aromatyczne rozpuszczalniki
- aromatyczne węglowodory (np.: wszystkie paliwa do pojazdów mechanicznych).

Należy unikać bezpośredniego kontaktu z tworzywami sztucznymi, jak PCV, miękkie PCV i im podobnymi (np. naklejkami).

Poprzez składniki, zawierające rozpuszczalniki i ich styczność z opisanymi powyżej tworzywami sztucznymi, należy unikać ich nanoszenia na miękkie części PCV i w konsekwencji uszkodzenia tych części.

Czyszczenie zewnętrznych części pojazdu

Czyszczenie pojazdu należy wykonać co najmniej raz w roku lub w razie zabrudzenia. W regionach przybrzeżnych (obszary oddalone mniej niż 1500 m od morza) należy wykonać czyszczenie zewnętrzne dwa razy w roku.

W odniesieniu do czyszczenia zewnętrznych części pojazdu obowiązują następujące zasady:

- Oplukać pojazd słabym strumieniem wody.
- Umyć pojazd miękką gąbką i ogólnie dostępnymi w handlu środkami czyszczącymi. Przy tym często płukać gąbkę.
- Następnie spłukać pojazd dużą ilością wody.
- Osuszyć pojazd przy pomocy ściereczki irchowej.

- Po umyciu, w celu całkowitego osuszenia, pozostawić pojazd na pewien czas na zewnątrz w celu całkowitego wysuszenia.

Gruntownie osuszyć oprawki świateł, ponieważ łatwo zbiera się w nich woda.

Mycie przy pomocy urządzenia wysokociśnieniowego

Nie spryskiwać nalepek i zewnętrznych dekorów bezpośrednio urządzeniem wysokociśnieniowym. Naklejki mogłyby się odkleić.

Przed umyciem pojazdu przy użyciu urządzenia wysokociśnieniowego, zwrócić uwagę na instrukcję obsługi urządzenia. Przy myciu zachować minimalny odstęp co najmniej 700 mm pomiędzy pojazdem i dyszą urządzenia wysokociśnieniowego. Zwróćcie Państwo uwagę na to, że woda wypytywa z dyszy pod ciśnieniem. Przez niewłaściwe używanie urządzenia wysokociśnieniowego może dojść do uszkodzenia pojazdu kempingowego. Temperatura wody nie może przekroczyć 60°C. Należy ruszać strumieniem wody podczas całego mycia. Nie kierować strumienia wody bezpośrednio na szczeliny drzwi, okien, okna akrylowe, zamontowane elementy elektryczne, złącza wtykowe, uszczelki, kratki wentylacji, klapy bagażników/pokrywy serwisowe, kominy odprowadzające spaliny lub świetliki dachowe. Pojazd może zostać uszkodzony lub woda może dostać się do wnętrza.

Przy myciu powierzchni obowiązuje zasada:

- Powierzchnie lakierowane należy smarować od czasu do czasu woskiem. Proszę zwrócić przy tym uwagę na wskazówki, dotyczące używania producenta wosku.

Przy polerowaniu powierzchni obowiązuje zasada:

- W wyjątkowych przypadkach należy wygładzić uszkodzone przez warunki atmosferyczne powierzchnie lakierowane przy użyciu środków polerujących. Polecamy pastę do polerowania bez rozpuszczalników.

Przeprowadzać prace polerujące tylko w szczególnych przypadkach i niezbyt często, ponieważ przy polerowaniu usunięta zostaje zewnętrzna warstwa lakieru. Przy częstszym polerowaniu, dochodzi w ten sposób do zużycia.

W przypadku zabrudzeń smołą i żywicą obowiązują następujące zasady:

- Usunąć warstwy smoły i żywicy a także inne zabrudzenia organiczne przy użyciu benzyny do czyszczenia lub spirytusu.

Nie stosować żadnych agresywnych środków rozpuszczających, jak produkty zawierające ketony i estry.

W przypadku uszkodzeń obowiązują następujące zasady:

- Uszkodzenia należy niezwłocznie naprawić w celu zapobieżenia powstaniu dalszych uszkodzeń przez korozję. W tym przypadku skorzystajcie Państwo z pomocy swojego autoryzowanego sprzedawcy Hobby.

Światliki dachowe, okna, lustra i drzwi

Ze względu na swoją wrażliwość okna wymagają szczególnie starannej pielęgnacji.

W przypadku pielęgnacji obowiązują następujące zasady:

- Gumę uszczelek lekko wytrzeć talkiem w proszku.
- Szyby akrylowe okien czyścić na mokro tylko z pomocą czystej gąbki lub miękkiej ściereczki. Przy czyszczeniu na sucho szyby mogłyby się zarysować.

Szyby czyścić tylko na mokro, przy użyciu wody. Nie stosować żadnych ostrych i agresywnych środków do czyszczenia zawierających zmiękczacze, alkohol czy rozpuszczalniki!

Do czyszczenia szyb i lustek nie używać czyścików z ostrzami! Lustra i okna czyścić wilgotną ściereczką z mikrowłókna lub irchty bez użycia środków czyszczących. Czyścić okrężnymi ruchami.

Talk jest dostępny w sklepach specjalistycznych do wyposażenia samochodów.

Dach

W celu zapobieżenia uszkodzeniu lakieru powierzchni dachu pojazdu kempingowego należy czyścić powierzchnię dachu co najmniej raz na rok.

Czyszczenie wewnętrznych części pojazdu

Aby zmniejszyć problem wilgotności, przy czyszczeniu od wewnątrz, należy oszczędnie używać wody.

W odniesieniu do tapicerki siedzeń, poduszek i firanek obowiązują następujące zasady:

- Pokrycia siedzeń czyścić miękką szczotką lub odkurzaczem.
- Mocno zabrudzone materace, pokrowce, koce i firanki należy profesjonalnie czyścić – nigdy nie prać we własnym zakresie! Nie usuwać pokrowców materaców i poduszek.
- Jeśli jest to konieczne – ostrożnie czyścić pianą, uzyskaną z lekkiego środka czyszczącego.

Wskazówki na temat czyszczenia materiałów zawierających teflon

- Plamy zawsze od razu wyczyścić.
- Plamy ścierać – nie trzeć.
- Czyścić od zewnątrz do wewnątrz.
- Nigdy nie usuwać plam przy użyciu środków do czyszczenia.
- Regularnie odkurzać tapicerkę w celu usunięcia nagromadzonego brudu.

Podczas czyszczenia polecane są następujące metody

Metoda A:

- Używać wyłącznie ogólnie dostępnych środków do czyszczenia na bazie wody.
- Alternatywnie zmieszać 2 łyżki amoniaku na 1 litr. Zmoczyć ścierkę płynem i lekko nakładać na plamę. Odwrócić ścierkę, żeby plama dotknęła czystej ścielki.

Ta metoda nadaje się szczególnie do usuwania plam z:

- wina, mleka, lemoniady
- krwi
- długopisu, atramentu
- moczu, potu
- śluzu
- wymiocin

Metoda B:

- Do czyszczenia na sucho korzystać tylko z łagodnych, bezwodnych rozpuszczalników.
- Namoczyć ścierkę i działać, jak przy metodzie A.

Ta metoda nadaje się szczególnie do usuwania plam z:

- wosku, świecy
- ołówka

Czekolada lub kawa powinny być umyte tylko letnią wodą.

Instrukcje FIAT dot. czyszczenia elementów z tworzywa sztucznego

Zaleca się normalne czyszczenie elementów z tworzywa sztucznego wewnątrz pojazdu za pomocą szmatki zwilżonej roztworem wody i neutralnego środka myjącego. Do usuwania plam tłustych lub uporczywych zabrudzeń należy stosować specjalne produkty do czyszczenia tworzyw sztucznych, które nie zawierają rozpuszczalników i nie prowadzą do zmian wyglądu i barwy elementów.

Do czyszczenia szkła i tablicy rozdzielczej nie stosować alkoholu, benzyny lub produktów pochodnych.

W czasie dezynfekcji kierownicy należy uważać, aby roztwory zawierające alkohol nie miały kontaktu z instrumentami na desce rozdzielczej. Możliwa jest dezynfekcja poprzez rozpylenie środka najpierw na szmatkę a następnie wytarcie nią kierownicy w sposób zapobiegający zwilżeniu instrumentów.

W przypadku wykładziny podłogowej* obowiązują następujące zasady:

- Wyczyścić za pomocą odkurzacza lub szczotki.
- Jeśli jest to konieczne – czyścić przy użyciu pianki do czyszczenia wykładzin lub umyć szamponem.

W przypadku okładziny z PCV obowiązują następujące zasady:

Przemieszczanie się po powierzchni z PVC, która jest zabrudzona piaskiem i pyłem, może spowodować jej uszkodzenie. Do ich usunięcia należy używać odkurzacza lub szczotki.

- Podłogę proszę czyścić przy użyciu środków do czyszczenia1 podłóg PCV i czystej wody. Nie kłaść wykładziny dywanowej na mokrą okładzinę PCV. Wykładzina dywanowa i powłoka PCV mogłyby się skleić.
- Nie używajcie Państwo w żadnym przypadku chemicznych środków czyszczących, ani waty stalowej, ponieważ przez to dochodzi do uszkodzenia powłoki PCV.

W przypadku powierzchni mebli obowiązują następujące zasady:

- Drewniane fronty mebli czyścić wilgotną ściereczką lub gąbką.
- Wytrzeć czystą ściereczką bez kurzu.
- Korzystać z łagodnych środków do pielęgnacji mebli.

W przypadku toalety obowiązują następujące zasady:

- Czyścić neutralnym, płynnym mydłem i nie używać szorstkiej ściarki.
- Do czyszczenia toalety i instalacji wodnej oraz do odkamieniania instalacji wodnej nie używać esencji octowej. Esencja octowa może uszkadzać uszczelki lub części instalacji.
- Uszczelki gumowe w toalecie powinny być regularnie czyszczone wodą i pielęgnowane środkami do smarowania uszczelek (nie używać wazeliny, ani innych tłuszczów roślinnych). Regularne ich stosowanie do uszczelek drzwi przesuwnych w toalecie gwarantuje ich elastyczność i dłuższe funkcjonowanie.

Nie stosować substancji żrących do czyszczenia otworów odpływu, nie wlewać wrzątku. Substancje żrące i wrzątek uszkadzają rury odpływowe i syfony.

W przypadku zlewu i kuchenki obowiązują następujące zasady:

- Do czyszczenia polecamy specjalny środek czyszczący do stali szlachetnej firmy Dometic (numer artykułu 9600000149).

Czyszczenie za pomocą substancji chemicznych może spowodować złogi korozji. Prosimy przestrzegać instrukcji producenta odnośnie czyszczenia.

W przypadku zbiornika świeżej wody obowiązują następujące zasady:

Zbiornik świeżej wody

- W regularnych odstępach czasu przepłukać czystą wodą.
- Ew. wyczyścić powierzchnie uszczelniające w zbiorniku i nasmarować wazeliną.

Czyszczenie zbiornika świeżej wody

- Po spuszczeniu wody ze zbiornika świeżej wody należy zebrać za pomocą ściarki resztę wody, która nagromadziła się w rowku.

Łóżko podnośne (zależnie od modelu)

- Wrzeczono należy od czasu do czasu smarować. Prosimy przestrzegać instrukcji obsługi producenta urządzenia.

W przypadku urządzeń w zabudowie pojazdu obowiązują następujące zasady:**• Ogrzewanie Truma Combi:**

- Z bojlera należy regularnie usuwać kamień (co najmniej 2 razy w roku). Do czyszczenia, dezynfekcji i pielęgnacji zalecamy stosowanie środków zwyczajnie dostępnych w handlu – produkty zawierające chlor nie nadają się.
- Metoda chemicznego zwalczania mikroorganizmów w urządzeniu może być wspomagana przez regularne rozgrzewanie wody w bojlerze do temperatury 70°C.

- Zawór bezpieczeństwa/spustowy (FrostControl) musi być używany w regularnych odstępach czasu (co najmniej 2 razy w roku) w celu usunięcia złożeń wapiennych i zapobieżenia blokadom zaworu.
- **Łódówka:**
 - Kratki wentylacyjne należy utrzymać w czystości. Utrzymywać elastyczność gumowej uszczelki drzwi przy pomocy odrobiny talku i sprawdzać na obecność pęknięć w uszczelce rozciągalnej.
 - Regularnie kontrolować układ odprowadzania wody. W razie potrzeby wyczyścić kanał spustowy. Jeżeli układ odprowadzania wody jest zatkany, woda może gromadzić się na dnie łódówki.
 - Tył łódówki należy regularnie wyczyścić odkurzaczem i ew. wytrzeć.
- Mieszanka glikolowa ogrzewania ciepłej wody* powinna być wymieniana co dwa lata, ponieważ pogarszają się takie jej właściwości, jak np.: ochrona przed korozją.
- Filtr okapu kuchennego* musi być co pewien czas czyszczony, ponieważ zbiera się w nim tłuszcz. Do czyszczenia polecamy użycie odrobiny płynu do zmywania.

Po zakończeniu prac pielęgnacyjnych, usunąć z pojazdu wszelkie środki czyszczące i pielęgnujące! W przeciwnym wypadku, przy temperaturach powyżej 50°C, istnieje ryzyko eksplozji!

Akcesoria

- W razie potrzeby nasmarować podpórki tylne*.

12.7 Przerwa zimowa

Wraz z obniżaniem się temperatury dla wielu użytkowników kończy się sezon. Pojazd musi być odpowiednio przygotowany do przerwy zimowej.

Ogólnie obowiązujące następujące zasady:

- Pojazd kempingowy należy przechowywać w pomieszczeniu zamkniętym tylko wtedy, kiedy jest ono suche i dobrze przewietrzone. W przeciwnym przypadku lepiej jest pozostawić pojazd na świeżym powietrzu.
- W celu odciążenia opon pojazd ustawić na kobyłkach lub raz na dwa miesiące przejechać się kawałek.
- Zabezpieczyć (zamknąć) butlę gazową (butle gazowe) i zawory.
- Odłączyć akumulator, w idealnym przypadku wymontować i przechować w miejscu nie narażonym na działanie mrozu. Mniej więcej raz w miesiącu sprawdzać stan naładowania akumulatora i ewentualnie doładować.
- Sprawdzić poziom płynu zimowego w chłodnicy, ewentualnie uzupełnić.
- Rozłożyć płyty przykrywające z odstępami tak aby nie blokować wywietrzników.

W przypadku nadwozia zewnętrznego obowiązują następujące zasady:

- Pojazd umyć gruntownie, w całości (**patrz 12.8**).
- Sprawdzić, czy pojazd nie ma uszkodzeń lakieru. Ewentualnie naprawić te uszkodzenia; przeprowadzić konieczne prace remontowe.
- Powłokę zewnętrzną natrzeć specjalnym środkiem do pielęgnacji lakieru.

- Części metalowe podwozia chronić za pomocą środków przeciwkorozyjnych.
- Sprawdzić, czy spód podłogi nie jest uszkodzony, i w miarę potrzeby naprawić te uszkodzenia. W razie większych uszkodzeń należy zwrócić się do swojego autoryzowanego sprzedawcy.
- Upewnić się, że do odpowietrzaczy podłogowych, ogrzewania i wywiewników lodówki nie dostanie się woda (zamontować plandeki zimowe^{*}).

W przypadku zbiorników obowiązują następujące zasady:

- Wyczyścić, zdezynfekować, odkamienić i całkowicie opróżnić przewody wody i armatury. Armatury pozostawić otwarte.
- Wyczyścić zbiornik wody świeżej i opróżnić (**patrz rozdział 8 Woda**).
- Zbiornik na ścieki wyczyścić i opróżnić.
- Wyczyścić i opróżnić zbiornik na fekalia. Zasuwać toaletę wyczyścić, pielęgnować przy użyciu środków do smarowania uszczelek i pozostawić otwartą.
- Całkowicie opróżnić bojler.
- Przy wyposażeniu w ogrzewanie ciepłej wody: należy wypłukać dobrze podgrzewacz ciepłej wody i spuścić wodę.

W przypadku urządzeń wewnętrznych obowiązują następujące zasady:

- Posprzątać wnętrze. Dywany, tapicerkę i materace odkurzyć i wysuszyć oraz przechowywać w miarę możliwości poza pojazdem. Ewentualnie tak ustawić w pojeździe, aby nie miały styczności z wodą powstającą z kondensacji pary wodnej.
- Umyć powłokę PCV i gładkie powierzchnie przy pomocy lekkiego roztworu mydłanego.

- Opróżnić i umyć lodówkę. Ustawić drzwi lodówki w pozycji do wietrzenia (patrz rozdział 10.3).
- Przestrzenie do przechowywania, szafy, szuflady i klapy mebli po umyciu pozostawić otwarte, w celu zapewnienia obiegu powietrza.
- Wywiewniki z wymuszonym obiegiem powietrza pozostawić otwarte. Jeśli pojazd jest postawiony w zamkniętym pomieszczeniu, luka dachowa może pozostać otwarta.
- W czasie suchej pogody należy co 6 tygodni gruntownie wywiewić pojazd.
- Ustawić pokojowe odwilżacze powietrza we wnętrzu i regularnie suszyć oraz zmieniać granulaty.
- Otworzyć odłącznik akumulatora.
- Jeśli jest to konieczne, ogrzać pojazd kempingowy w celu usunięcia skondensowanej wody i pleśni.
- Wyłączyć główny wyłącznik 12 V.

12.8 Eksploatacja w okresie zimowym

Przygotowania

Dzięki ogólnej koncepcji pojazd warunkowo nadaje się do eksploatacji zimowej. Na prawdziwy kemping zimowy polecamy Państwu zoptymalizowanie pojazdu i dostosowanie go do oczekiwanego najwyższego komfortu. Partner serwisowy odpowiedzialny za Państwa obsługę z chęcią udzieli Państwu odpowiednich porad.

Przygotowania obejmują:

- Sprawdzić czy pojazd nie ma uszkodzeń lakieru i uszkodzeń spowodowanych rdzą i ewentualnie je poprawić.
- Upewnić się, czy do nawiewu i wywiewu ogrzewania nie przedostaje się woda.
- Chronić części metalowe od spodu podłogi przy użyciu środka ochronnego na bazie wosku.
- Lakierowane powierzchnie zewnętrzne konserwować przy użyciu odpowiednich środków.
- Tankować zimowy olej napędowy. Sprawdzić, czy w zbiorniku na płyn do spryskiwaczy i zbiorniku na płyn chłodniczy napełnione są płyny z przeznaczeniem do użytku zimowego.

Zwróćcie Państwo uwagę na wskazówki producenta urządzeń wbudowanych, dotyczące eksploatacji w okresie zimowym.

Odnośnie do wentylacji obowiązują następujące zasady:

Przy eksploatacji zimowej pojazdu, przy niskich temperaturach, w pojeździe gromadzi się woda kondensacyjna. Aby zagwarantować normalną jakość powietrza w pomieszczeniach i zapobiec szkodom w pojeździe, spowodowanym przez wodę kondensacyjną, nieodzowne jest regularne jej wietrzenie.

- Nie zamykać stałych wywietrzników powietrza.
- W fazie nagrzewania pojazdu ogrzewać go przy najwyższym ustawieniu. Otworzyć przestrzenie do pakowania, szafy, szuflady, klapy mebli, odsunąć firany, rolety i moskitiery. Osiąga się w ten sposób optymalne wietrzenie.
- Ogrzewać tylko z włączoną instalacją powietrza obiegowego.

- Rano podnieść wszystkie poduszki i materace, przewietrzyć skrzynie do pakowania i osuszyć wilgotne miejsca.
- Kilka razy dziennie intensywnie wietrzyć.
- Przy temperaturach zewnętrznych poniżej 8°C powinny być zainstalowane pokrowce zimowe* na kratkach wywietrznika lodówki.

Jeśli pomimo tego jeszcze gdziekolwiek tworzy się woda kondensacyjna, powinna być po prostu starta.

Przed wejściem uwolnić buty i ubranie ze śniegu, zapobiega to wzrostowi wilgotności powietrza.

W przypadku ogrzewania obowiązują następujące zasady:

- Zarówno otwory zasysające, jak i otwory wylotowe instalacji grzewczej muszą być pozbawione śniegu i lodu.
- Należy unikać długiego wietrzenia w okresie grzewczym. Otwarte okna powodują o wiele wyższą utratę ciepła w porównaniu z krótkim intensywnym wietrzeniem.
- Podczas wietrzenia należy przykręcić ogrzewanie. Ostrożnie przy mrozie! Ogrzewanie można wyłączyć tylko na krótki czas przy krótkim intensywnym wietrzeniu – w innym wypadku występuje ryzyko zamarznięcia wody.
- Podczas nieobecności i w nocy nie wyziewać wnętrza i pozostawić ogrzewanie włączone na mniejszej mocy.

W porze odpoczynku nocnego należy koniecznie ogrzewać pojazd.

- Zużycie gazu zimą jest znacznie wyższe niż latem. Zapas butli 11 kg wystarcza na niecały tydzień.
- Przy dłuższych pobytach korzystne jest ustawienie przed-sionka namiotu. Służy on jako śluza przed niekorzystnymi warunkami zewnętrznymi i zanieczyszczeniami.

W przypadku zbiorników obowiązują następujące zasady:

- Przy wystarczającym ogrzewaniu wnętrza pojazdu nie należy oczekiwać zamarznięcia zbiornika wody świeżej, przewodów wody i bojlera. Wszelkie zapasy wody napełnić dopiero po całkowitym nagrzeniu wnętrza.
- Przy silnym mrozie do zbiornika ścieków należy dodać środek zapobiegający zamarzaniu lub sól kuchenną. W okresie nieużywania pojazdu zbiornik ścieków należy całkowicie opróżnić.
- Toaleta może być normalnie używana także przy chłodnej pogodzie, tak długo, jak wnętrze pojazdu będzie ogrzewane. Jeśli istnieje niebezpieczeństwo mrozu, zbiornik fekaliiów powinien zostać opróżniony.
- Wyłączyć lodówkę, odmrozić i wyczyścić. Drzwi lodówki zostawić otwarte, aby zapobiec powstaniu pleśni.

Przy zasilaniu prądem przemiennym i prądem stałym zamontować pokrywy zimowe. Przy zasilaniu gazem lub w trybie automatycznym zamontować tylko dolną pokrywę zimową. Zapobiega to akumulacji ciepła, a spaliny z lodówki mogą być prawidłowo odprowadzane.

Po zakończeniu sezonu zimowego

W przypadku pielęgnacji obowiązują następujące zasady:

- Gruntownie wyczyścić podwozie i silnik. Podczas czyszczenia usuwa się środki do rozmrażania sprzyjające korozji (sól, resztki ługów).
- Przeprowadzić czyszczenie zewnętrzne i konserwować blachy przy użyciu środków ogólnie dostępnych w sprzedaży.
- Nie zapomnieć o usunięciu przedłużeń komina, obudowy lodówki i in.

Oszczędzanie energii zimą

W prosty sposób możecie Państwo oszczędzać energię w pomieszczeniach mieszkalnych. Dotyczy to przede wszystkim ogrzewania zimą.

W przypadku oszczędzania energii obowiązują następujące zasady:

- Dokładnie przestrzegać sposobu odpowietrzania pojazdu.
- W kabinie kierowcy zamocować maty na przednią i boczne szyby (**np. zasłony termiczne***, patrz 6.10).
- Między kabiną kierowcy a strefą mieszkalną zamocować przegrodę (nie stanowi części zestawu).
- Nie otwierać niepotrzebnie drzwi wejściowych, jeśli już, to na krótki czas.
- W porze zimowej dobrze jest ustawić przedsionek namiotu jako ochronę przed zimnem.

Rozdział 13: Usuwanie odpadów i ochrona środowiska

13.1 Środowisko naturalne i podróżowanie pojazdem kempingowym

Praktyki przyjazne środowisku

Kierowcy kamperów, busów i przyczep kempingowych są w szczególnej mierze odpowiedzialni za ochronę środowiska. Dlatego korzystając z pojazdu, powinno się zastosować praktyki przyjazne dla środowiska.

W przypadku zastosowania praktyk przyjaznych środowisku obowiązują następujące zasady:

- W przypadku dłuższego pobytu na terenie miast i gmin należy zasięgnąć informacji o ewentualnych parkingach przeznaczonych specjalnie dla pojazdów kempingowych i w miarę możliwości korzystać z tych miejsc.
- Nie zakłócać ciszy i czystości przyrody.
- Usuwać ścieki, fekalia i odpady zgodnie z przepisami.
- Kierowcy kamperów, busów i przyczep kempingowych powinni z reguły postępować wzorowo tak, aby nie byli generalnie piętnowani jako osoby szkodzące środowisku.

W przypadku ścieków obowiązują następujące zasady:

- Gromadzić ścieki na pokładzie tylko we wbudowanych zbiornikach na ścieki albo, w razie konieczności, w nadających się do tego zbiornikach!
- Nigdy nie opróżniać ścieków na łonie natury lub do studzienek kanalizacyjnych! Kanalizacja miejska nie jest zwykle podłączona do stacji oczyszczania ścieków.
- Należy opróżniać zbiorniki ścieków tak często, jak tylko jest to możliwe, nawet, jeśli zbiornik nie jest w pełni napętniony (higiena). W miarę możliwości należy również spłukiwać zbiornik ścieków czystą wodą po każdym opróżnieniu.

Zbiorniki ściekowe należy opróżniać tylko w miejscach do tego przeznaczonych, wyłącznie w stacjach utylizacji odpadów! Stacje utylizacji znajdują się z reguły na parkingach autostrad, placach kempingowych i stacjach benzynowych.

W przypadku fekaliów obowiązują następujące zasady:

- Do zbiornika fekaliów można stosować tylko dopuszczone środki sanitarne.

Po zainstalowaniu systemu aktywnego filtra węglowego (sklep z akcesoriami) można ewentualnie zrezygnować z używania płynów sanitarnych!

Płyn sanitarny należy dozować bardzo oszczędnie. Wyższe dozowanie niż zalecane nie zapobiegnie powstawaniu nieprzyjemnych zapachów!

Utylizacja

- Nie dopuszczać do przepiętnienia zbiornika na fekalia. Zbiornik niezwłocznie opróżnić, najpóźniej po zaświeceniu się poziomowskazu.
- Nigdy nie opróżniać fekaliiów do studzienek kanalizacyjnych! Kanalizacja miejska nie jest zwykle podłączona do stacji oczyszczania ścieków.

Opróżnienie zbiornika na fekalia należy dokonać wyłącznie w przeznaczonej do tego stacji utylizacyjnej.

W przypadku odpadów obowiązują następujące zasady:

- Segregować śmieci. Materiały nadające się do recyklingu umieścić w przeznaczonych miejscach.

- Kosze na śmieci opróżniać w przeznaczonych do tego śmietnikach lub kontenerach. W ten sposób zapobiega się na pokładzie wydostawaniu się ze śmieci nieprzyjemnych zapachów.

W przypadku miejsc postoju obowiązują następujące zasady:

- Miejsca postoju należy zawsze pozostawić w stanie uprzątniętym, nawet jeżeli odpady i brud zostały pozostawione przez innych użytkowników.
- Odpadów domowych nie wyrzucać do znajdujących się tam kontenerów.
- W trakcie postoju silnik powinien być wyłączony. Uruchomiony silnik na postoju wydziela szczególnie wiele substancji szkodliwych. Właściwa temperatura działania silnika jest najszybciej osiągnięta podczas jazdy.

Ochrona środowiska naturalnego służy nie tylko samej naturze, lecz leży także w interesie wszystkich użytkowników kamperów, busów i przyczep kempingowych!

13.2 Oddanie pojazdu w celu utylizacji

Gdyby się kiedyś zdarzyło, że zapragną się Państwo rozstać z Państwa pojazdem kempingowym i zobowiązani są go oddać w celu ponownego przetworzenia (na dzień oddania instrukcji do druku), za przyjęcie pojazdu odpowiedzialny jest producent pojazdu bazowego.

Bardzo liczni autoryzowani sprzedawcy Fiat/Citroën są zobowiązani przyjąć bezpłatnie Państwa pojazd kempingowy i go prawidłowo zutylizować.

Prosimy przestrzegać obowiązujących przepisów ustawy, zgodnie z którymi stare pojazdy należy oddać do utylizacji wzgl. demontażowi w certyfikowanych zakładach.

Informacje odnośnie najbliższego zakładu przyjmowania pojazdów do utylizacji otrzymają Państwo bezpośrednio od producenta pojazdu podstawowego. Kontakt:

Fiat: www.fiat.de

Citroën: www.citroen.de

Do wyrejestrowania starego pojazdu muszą Państwo przedłożyć tzw. zaświadczenie utylizacji potwierdzające, że Państwa pojazd został prawidłowo utylizowany. Zaświadczenie utylizacji mogą wydawać tylko certyfikowane zakłady demontażowe.

Warunki bezpłatnego odbioru starego pojazdu i jego utylizacji:

- Istotne elementy jak układ napędowy (silnik, przekładnia itd.), podwozie, karoseria, katalizator lub sterowniki elektroniczne muszą znajdować się w pojeździe.
- Pojazd jest wolny od odpadów innego rodzaju.
- Pojazd jest lub był zarejestrowany przed jego unieruchomieniem co najmniej przez miesiąc w jednym z państw Unii Europejskiej.
- Dokumenty rejestracji zostaną oddane wraz z pojazdem.

Rozdział 14: Dane techniczne

14.1 Danie dotyczące podwozia

Model Hobby	Seria	Typ	Pojazd bazowy	Silnik ⁵⁾ Seria	Emisja spalin	Podwozie	Przedłużenie ramy			System pasów Aguti
							Typ	Nr art.	Art	
V65 GE	Optima Ontour Edition	C3	Jumper Light	140 PS (103 kW)	Euro 6d ISC-FCM	Serien-Tiefrahmen	MT030i	40P2300000	obniżone	G2000 ASBC (Art. 121977)
V65 GF	Optima Ontour Edition	C3	Jumper Light	140 PS (103 kW)	Euro 6d ISC-FCM	Serien-Tiefrahmen	MT030i	40P2300000	obniżone	G2000 ASBC (Art. 121977)
V65 GQ	Optima Ontour Edition	C3	Jumper Light	140 PS (103 kW)	Euro 6d ISC-FCM	Serien-Tiefrahmen	MT030i	40P2700000	obniżone	G2000 ASBC (Art. 121977)
T65 FL	Optima Ontour	C3	Jumper Light	120 PS (88 kW)	Euro 6d ISC-FCM	Serien-Tiefrahmen	MT030i	40P2300000	obniżone	G2000 ASBC (Art. 121977)
T65 GE	Optima Ontour	C3	Jumper Light	120 PS (88 kW)	Euro 6d ISC-FCM	Serien-Tiefrahmen	MT030i	40P2200000	obniżone	G2000 ASBC (Art. 121977)
T65 HKM	Optima Ontour	C3	Jumper Light	120 PS (88 kW)	Euro 6d ISC-FCM	Serien-Tiefrahmen	MT030i	40P2700000	obniżone	G2000 ASBC (Art. 122087)
T65 HFL	Optima Ontour	C3	Jumper Light	120 PS (88 kW)	Euro 6d ISC-FCM	Serien-Tiefrahmen	MT030i	40P2300000	obniżone	G2000 ASBC (Art. 121977)
T70 E	Optima Ontour	C3	Jumper Light	120 PS (88 kW)	Euro 6d ISC-FCM	Serien-Tiefrahmen	MT026Gi	39P0100000	bez obniżenia	G2000 ASBC (Art. 121977)
T70 F	Optima Ontour	C3	Jumper Light	120 PS (88 kW)	Euro 6d ISC-FCM	Serien-Tiefrahmen	MT026Gi	30P0100000	bez obniżenia	G2000 ASBC (Art. 121977)
A60 GF	Optima Ontour Alkova	F3	Jumper Light	120 PS (88 kW)	Euro 6d ISC-FCM	Serien-Tiefrahmen	MT030i	40P2900000	obniżone	G2000 ASBC (Art. 121977)
A65 KM	Optima Ontour Alkova	F3	Jumper Light	120 PS (88 kW)	Euro 6d ISC-FCM	Serien-Tiefrahmen	MT030i	40P2700000	obniżone	G2000 ASBC (Art. 122087)
A70 GFM	Optima Ontour Alkova	F3	Jumper Light	120 PS (88 kW)	Euro 6d ISC-FCM	Serien-Tiefrahmen	MT030i	40P2800000	obniżone	G2000 ASBC (Art. 122087)
T65 GE	Optima De Luxe	F3	Ducato Light	140 PS (103 kW)	Euro 6d ISC-FCM	Serien-Tiefrahmen	MT030i	40P2200000	obniżone	G2000 ASBC (Art. 121977)
T70 GE	Optima De Luxe	F3	Ducato Light	140 PS (103 kW)	Euro 6d ISC-FCM	Serien-Tiefrahmen	MT030i	40P2400000	obniżone	G2000 ASBC (Art. 121977)
T70 E	Optima De Luxe	F3	Ducato Light	140 PS (103 kW)	Euro 6d ISC-FCM	Serien-Tiefrahmen	MT026Gi	40P01	bez obniżenia	G2000 ASBC (Art. 121977)
T70 F	Optima De Luxe	F3	Ducato Light	140 PS (103 kW)	Euro 6d ISC-FCM	Serien-Tiefrahmen	MT026Gi	10P01	bez obniżenia	G2000 ASBC (Art. 121977)
T75 HGE	Optima De Luxe	F3	Ducato Light	140 PS (103 kW)	Euro 6d ISC-FCM	Serien-Tiefrahmen	MT030i	40P2500000	obniżone	G2000 ASBC (Art. 121977)

wszystkie wymiary w [mm]

wszystkie masy w [kg]

1) Ciężar przyczepy w przypadku t. dopuszcz. masy całk. 3650 kg zmniejsza się do 1900 kg; w przypadku t. dopuszcz. masy całk. 4250 kg zmniejszenie do 1800 kg;

zmniejszenie w przypadku t. dopuszcz. masy całk. 4400 kg do 1750 kg

2) bez lusterka zewnętrznego

3) Hak holowniczy jest wyposażeniem dodatkowym

4) Tylna krawędź podstawy pojazdu do tylnej krawędzi tylnej ściany

Siedzenia	techn. dopuszcz. m. całk (kg)	dopuszcz. nacisk na oś	dopuszcz. nacisk na tylną oś	Cięż. przy. nieużyt. ³⁾	Cięż. przy. użyt. ³⁾	maks. dopuszcz. siła nacisku ³⁾	maks. masa całk. zes. drog.	Zabudowa Długość ⁴⁾	Dług. całk.	Wysokość	Szerokość ²⁾	Rozstaw kół z przodu	Rozstaw kół z tyłu	Rozstaw osi	ÜV ⁷⁾	ÜH ⁸⁾
4	3500	1850	2000	750	2000 ¹⁾	80	5500	4306	6779	2897	2160	1810	1790	3800	948	2031
4	3500	1850	2000	750	2000 ¹⁾	80	5500	4306	6779	2897	2160	1810	1790	3800	948	2031
4	3500	1850	2000	750	2000 ¹⁾	80	5500	4526	6999	2897	2160	1810	1790	3800	948	2251
4	3500	1850	2000	750	2000 ¹⁾	80	5500	4556	7029	2872	2330	1810	1980	4035	948	2046
4	3500	1850	2000	750	2000 ¹⁾	80	5500	4606	7079	2872	2330	1810	1980	4035	948	2096
4	3500	1850	2000	--- ⁶⁾	--- ⁶⁾	--- ⁶⁾	5500	4526	6999	2872	2330	1810	1980	3800	948	2251
4	3500	1850	2000	750	2000 ¹⁾	80	5500	4556	7029	2872	2330	1810	1980	4035	948	2046
4	3500	1850	2000	750	2000 ¹⁾	80	5500	4952	7426	2872	2330	1810	1980	4035	948	2443
4	3500	1850	2000	750	2000 ¹⁾	80	5500	4952	7426	2872	2330	1810	1980	4035	948	2443
4	3500	1850	2000	750	2000 ¹⁾	80	5500	3763	6236	3030	2330	1810	1980	3800	948	1488
4	3500	1850	2000	750	2000 ¹⁾	80	5500	4526	6999	3030	2330	1810	1980	3800	948	2251
4	3500	1850	2000	750	2000 ¹⁾	80	5500	4715	7188	3030	2330	1810	1980	3800	948	2440
4	3500	1850	2000	750	2000 ¹⁾	80	5500	4695	7143	2883	2398	1810	1980	4035	948	2160
4	3500	1850	2000	750	2000 ¹⁾	80	5500	5025	7473	2883	2398	1810	1980	4300	948	2225
4	3500	1850	2000	750	2000 ¹⁾	80	5500	4952	7401	2883	2398	1810	1980	4035	948	2418
4	3500	1850	2000	750	2000 ¹⁾	80	5500	4952	7401	2883	2398	1810	1980	4035	948	2418
4	3650	1850	2000	750	2000 ¹⁾	80	5550	5072	7520	2883	2398	1810	1980	4300	948	2272

5) FIAT: FIAT: 140 Multijet 3: 103 kW (140 PS); 160 Multijet 3 Power: 118 kW (160 PS); 180 Multijet 3 Power: 132 kW (180 PS)

Citroën: BlueHDi 120: 88 kW (120 PS); BlueHDi 140: 103 kW (140 PS); BlueHDi 165: 121 kW (165 PS)

6) Fabryczny zaczep przy dmc 3500 kg nie jest możliwy

7) Występ z przodu

8) Występ z tyłu

14.2 Możliwość zwiększenia dopuszczalnej masy całkowitej

Model Hobby	Seria	Typ	Pojazd bazowy	Siedzenia	techn. dopuszcz. m. całk.[kg]	dopuszcz. nacisk na oś	dopuszcz. nacisk na tylną oś	Cięż. przyc. nieużył ¹⁾	Cięż. przyc. użył ¹⁾	maks. dopuszcz. siła nacisku ¹⁾	maks. masa zes. pojazd.	Wysokość
Zmniejszenie masy całkowitej Optima / Siesta do 3500 kg												
T75 HGE	Optima De Luxe	F3	Ducato Light	3	3500	1850 ⁴⁾	2000	750	2000	80	5500	2883
Zwiększenie masy całkowitej Optima / Siesta do 3650 kg												
V65 GE	Optima Ontour Edition	C3	Jumper Light	4	3650	1850	2000	750	1900	80	5550	2897
V65 GF	Optima Ontour Edition	C3	Jumper Light	4	3650	1850	2000	750	1900	80	5550	2897
V65 GQ	Optima Ontour Edition	C3	Jumper Light	4	3650	1850	2000	750	1900	80	5550	2897
T65 FL	Optima Ontour	C3	Jumper Light	4	3650	1850	2000	750	1900	80	5550	2872
T65 GE	Optima Ontour	C3	Jumper Light	4	3650	1850	2000	750	1900	80	5550	2872
T65 HKM	Optima Ontour	C3	Jumper Light	4 ²⁾	3650	1850	2000	750	1900	80	5550	2872
T65 HFL	Optima Ontour	C3	Jumper Light	4	3650	1850	2000	750	1900	80	5550	2872
T70 E	Optima Ontour	C3	Jumper Light	4	3650	1850	2000	750	1900	80	5550	2872
T70 F	Optima Ontour	C3	Jumper Light	4	3650	1850	2000	750	1900	80	5550	2872
A60 GF	Optima Ontour Alkowa	C3	Jumper Light	4	3650	1850	2000	750	1900	80	5550	3030
A65 KM	Optima Ontour Alkowa	C3	Jumper Light	4 ²⁾	3650	1850	2000	750	1900	80	5550	3030
A70 GFM	Optima Ontour Alkowa	C3	Jumper Light	4 ²⁾	3650	1850	2000	750	1900	80	5550	3030
T65 GE	Optima De Luxe	F3	Ducato Light	4	3650	1850 ⁴⁾	2000	750	1900	80	5550	2883
T70 GE	Optima De Luxe	F3	Ducato Light	4	3650	1850 ⁴⁾	2000	750	1900	80	5550	2883
T70 E	Optima De Luxe	F3	Ducato Light	4	3650	1850 ⁴⁾	2000	750	1900	80	5550	2883
T70 F	Optima De Luxe	F3	Ducato Light	4	3650	1850 ⁴⁾	2000	750	1900	80	5550	2883

wszystkie wymiary w [mm] wszystkie masy w [kg]

1) Hak holowniczy jest wyposażeniem dodatkowym.

2) W przypadku wyposażenia w stelaż do mocowania dodatkowych pasów
możliwość dopuszczenia dla 5 lub 6 osób, do wyboru.

4) Obciążenie osi przedniej przy automatycznej skrzyni biegów 1960 kg.

A65 KM / A70 GFM:

3500 kg w połączeniu z 5 siedzenia nie jest możliwy z bagażnikiem rowerowym Sawiko.

Zwiększenie dopuszczalnej masy całkowitej Ducato/Jumper do 3650 kg, bez zmian technicznych.

Zwiększenie dopuszczalnej masy całkowitej Ducato z podwoziem z niską ramą, do 4250/4400 kg poprzez podwozie Maxi 1 poziom (tylko fabrycznie) (4250 kg tylko w połączeniu z silnikiem 103 kW (140 PS), 4400 kg z 118 kW (160 PS) i 130 kW (178 PS).

Zwiększenie masy całkowitej Optima / Siesta do 4250 kg lub 4400 kg												
T65 GE	Optima De Luxe	F3	Ducato Maxi	4	4250/4400	2100	2500	750	1800/1750	80	6050/6150	2883
T70 GE	Optima De Luxe	F3	Ducato Maxi	4	4250/4400	2100	2500	750	1800/1750	80	6050/6150	2883
T70 E	Optima De Luxe	F3	Ducato Light	4	4250/4400	2100	2500	750	1800/1750	80	6050/6150	2883
T70 F	Optima De Luxe	F3	Ducato Light	4	4250/4400	2100	2500	750	1800/1750	80	6050/6150	2883
T75 HGE	Optima De Luxe	F3	Ducato Maxi	4	4250/4400	2100	2500	750	1800/1750	80	6050/6150	2883

14.3 Ciężar pojazdu

Model	Seria	Ciężar pojazdu bazowego	Kierowca	Olej napędowy [kg]	Ciężar własny pojazdu [kg]	Wypożyczenie podstawowe	Masa w stanie gotowości do jazdy	techn. dopuszcz. m. całkow.	Ładowność
T65 GE	Optima De Luxe	2861	75	57	2993	36	3029	3500	471
T70 GE	Optima De Luxe	2904	75	57	3036	36	3072	3500	428
T70 E	Optima De Luxe	2910	75	57	3042	36	3078	3500	422
T70 F	Optima De Luxe	2927	75	57	3059	36	3095	3500	405
T75 HGE	Optima De Luxe	2999	75	57	3131	36	3167	3650	483
A60 GF	Optima Ontour AK	2730	75	69	2874	36	2910	3500	590
A65 KM	Optima Ontour AK	2823	75	69	2967	36	3003	3500	497
A70 GFM	Optima Ontour AK	2845	75	69	2989	36	3025	3500	475
V65 GE	Optima Ontour Edition	2745	75	69	2889	36	2925	3500	575
V65 GF	Optima Ontour Edition	2719	75	69	2863	36	2899	3500	601
V65 GQ	Optima Ontour Edition	2780	75	69	2924	36	2960	3500	540
T65 GE	Optima Ontour	2736	75	69	2880	36	2916	3500	584
T65 FL	Optima Ontour	2718	75	69	2862	36	2898	3500	602
T65 HFL	Optima Ontour	2782	75	69	2926	36	2962	3500	538
T65 HKM	Optima Ontour	2782	75	69	2926	36	2962	3500	538
T70 E	Optima Ontour	2785	75	69	2929	36	2965	3500	535
T70 F	Optima Ontour	2800	75	69	2944	36	2980	3500	520

14.4 Opony i felgi

Hobby Model	Seria	Podwozie w lekkiej konstrukcji			Seria			Na zamówienie		Mocowanie koła*
		techn. dopuszcz. m. całkow. [kg]	dopuszcz. Nacisk na oś z przodu	dopuszcz. nacisk na tylną oś	Wielkość opony	Felga stalowa	Felga aluminiowa	Wielkość opony	Felga aluminiowa	
V65 GE	Optima Ontour Edition	3500 / 3650	1850	2000	225/75 R 16 CP	---	6 J x 16, ET 68	---	---	5 / 71 / 118
V65 GF	Optima Ontour Edition	3500 / 3650	1850	2000	225/75 R 16 CP	---	6 J x 16, ET 68	---	---	5 / 71 / 118
V65 GQ	Optima Ontour Edition	3500 / 3650	1850	2000	225/75 R 16 CP	---	6 J x 16, ET 68	---	---	5 / 71 / 118
T65 FL	Optima Ontour	3500 / 3650	1850	2000	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	---	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	5 / 71 / 118
T65 GE	Optima Ontour	3500 / 3650	1850	2000	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	---	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	5 / 71 / 118
T65 HKM	Optima Ontour	3500 / 3650	1850	2000	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	---	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	5 / 71 / 118
T65 HFL	Optima Ontour	3500 / 3650	1850	2000	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	---	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	5 / 71 / 118
T70 E	Optima Ontour	3500 / 3650	1850	2000	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	---	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	5 / 71 / 118
T70 F	Optima Ontour	3500 / 3650	1850	2000	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	---	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	5 / 71 / 118
A60 GF	Optima Ontour Alkowa	3500 / 3650	1850	2000	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	---	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	5 / 71 / 118
A65 KM	Optima Ontour Alkowa	3500 / 3650	1850	2000	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	---	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	5 / 71 / 118
A70 GFM	Optima Ontour Alkowa	3500 / 3650	1850	2000	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	---	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	5 / 71 / 118
T65 GE	Optima De Luxe	3500 / 3650	1850 ¹⁾	2000	225/75 R 16 CP	---	6 J x 16, ET 68	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	5 / 71 / 118
T70 GE	Optima De Luxe	3500 / 3650	1850 ¹⁾	2000	225/75 R 16 CP	---	6 J x 16, ET 68	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	5 / 71 / 118
T70 E	Optima De Luxe	3500 / 3650	1850 ¹⁾	2000	225/75 R 16 CP	---	6 J x 16, ET 68	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	5 / 71 / 118
T70 F	Optima De Luxe	3500 / 3650	1850 ¹⁾	2000	225/75 R 16 CP	---	6 J x 16, ET 68	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	5 / 71 / 118
T75 HGE	Optima De Luxe	3500 / 3650	1850 ¹⁾	2000	225/75 R 16 CP	---	6 J x 16, ET 68	225/75 R 16 CP	6 J x 16, ET 68	5 / 71 / 118

W przypadku automatycznej skrzyni biegów zamontowany jest układ hamulcowy typowy dla podwozia Maxi (mocowanie koła 5/78/130)

¹⁾ Obciążenie osi przedniej 1960 kg przy automatycznej skrzyni biegów (opcjonalnie).

* Liczba śrub / centrowanie środkowe/ koło osi otworów

Opony i felgi dla pojazdów ze zwiększoną dopuszczalną masą całkowitą

[illegible]

* Liczba śrub / centrowanie środkowe/ koło osi otworów

14.5 Ciśnienie powietrza w oponach

Pojazdy kempingowe				
Seria	Opony	Felga	Ciśnienie w oponie [bar]	
			z przodu	z tyłu
	Opony kempingowe (CP)			
Optima ONTOUR EDITION	225/75R16 CP 116/114Q	6Jx16-68	5,5	5,5
Optima ONTOUR				
Optima ONTOUR Alkowa				
Optima De Luxe				
	Opony standardowe i zimowe (C)			
Optima ONTOUR EDITION	225/75R16 C 116/114R	6Jx16-68	4,5	4,8
Optima ONTOUR				
Optima ONTOUR Alkowa				
Optima De Luxe				

Należy przestrzegać danych dot. ciśnienia powietrza w oponach podanych na naklejce, umieszczonej w samochodzie.

Index

A

Apteczka 10

B

Bagażnik na rower elektryczny 44

Bagażnik rowerowy 44

Bateria zasilania sterowników i urządzeń dodatkowych 113

Wymiana baterii 113

Pozycja 113

Booster ładowania 119

C

Ciężar wyposażenia 180

Ciągnięcie powietrza w oponie 27

Cofanie pojazdu 16

Czujka gazu 151

Czyszczenie na zewnątrz 189

Polerowanie 190

Woskowanie 190

D

Dopuszczalne obciążenie 21

Drabinka do łózka

nad garażem/w alkwie 62

Drzwi i klapy

wewnątrz 49

Drzwi mebli 49

Drzwi wejściowe 35

Drzwi

otwieranie i zamykanie 48

E

Eksploatacja kuchenki 172

Elementy dobudowane 23

Elementy wyposażenia

pielęgnacja 184

Energooszczędność 197

F

Felgi 29

Fotele w pomieszczeniu 84

Fotele

przegląd 84

FrostControl 166

G

Garaż tylny 20

Gaz 140

Głębokość profilu 28

Gniazdo zewnętrzne 127

H

Hamulce 16

HobbyConnect 91

I

Inspekcja główna 11

Instalacja elektryczna

zabezpieczenia 110

Instalacja gazowa

Spaliny 142

Kurki odcinające i zawory 145

Elementy zabudowane i zmiany 140

Kontrola 140

Reduktory i zawory 141

Instalacja SAT 177

Instalacje elektryczne

Instrukcje bezpieczeństwa 86

Interwały konserwacji 184

J

Jazda 15

Zakręty 15

Opony 26

Cofanie 16

Jazda ekonomiczna 16

Jazda na zakrętach 15

K

Kamera do jazdy wstecz 129

Karty ratunkowe 8

Kłapa serwisowa toalety 37

Kłapy

Otwieranie i zamykanie 49

Klimatyzacja dachowa 176

Klimatyzacja dachowa 176

Kluczyk pojazdu 34

Komplet wypoczynkowy L 67

Kondensat 188

Kontrola instalacji gazowej 140

Kratki wentylacyjne 32

Kuchenka gazowa 172

Eksploatacja 173

L

Lina do wieszania prania 71

Lodówka 167

Zasilanie 230V 169

Zasilanie 12V 169

Tryby zasilania 169

Zasilanie gazem 169

Zaopatrzenie w powietrze 32

Blokada drzwi 168

Ł

Ładowanie

podczas pracy silnika 112

Ładowarka

miejsce zabudowy 87

Łóżko podnośne 63

M

Manewrowanie 16

Markiza 46

Masa w stanie przygotowanym

do jazdy 21

Moskitiera plisowana 74

N

Nawigacja 128

Numer identyfikacyjny pojazdu

18

O

Ochrona przeciwpożarowa 8

Ochrona środowiska 198

Ogrzewanie 152

Okap kuchenny 174

Okna 72

Okna dachowe 75

Okno uchylne 72

Opony 26

Opony zimowe 26

P

Panel sterowania 88
 Pasy bezpieczeństwa w pomieszczeniu 83
 Pielęgnacja 189
 Okna i drzwi 190
 Powierzchnie mebli 193
 Pokrowce foteli i mebli, Firanki 191
 Wykładzina PCW 192
 Wykładzina dywanowa 192
 Toaleta 193
 Wyposażenie 194
 Podpórki tylne 43
 Podwójne gniazdko USB do ładowania 123
 Podwozie 18
 Pokrywkę 40
 Pomieszczenie toalety pielęgnacja 193
 Powierzchnie mebli pielęgnacja 189
 Prysznic zewnętrzny 136
 Przyłącze wody 136
 Przebudowa fotel poprzeczny 57
 Przetaczanie urządzeń odbiorczych 17
 Przerwa zimowa 194
 Pojazd podstawowy 201
 Zbiorniki 195
 Wyposażenie wewnętrzne 195
 Przygotowanie pojazdu 14
 Przygotowywanie ciepłej wody 132

Przyłączenie do sieci 109
 Pushlock 49

R

Regulator ciśnienia gazu przełączny 147
 Rozłącznik akumulatora 116
 Rozszerzenie łóżka 60
 Rozszerzenie płyty roboczej 54

S

Schodek drzwi wejściowych 41
 Skrzynia na butlę gazową 143
 Spaliny 140
 Stół podnoszony na kolumnie 55
 Stół wiszący 56
 Stoły 55
 System Smart-Trailer 105
 System zaciemniający kabina kierowcy 76

Ś

Środowisko 198
 Odpady 200
 Brudna woda 199
 Usuwanie odpadów 200
 Fekalia 199
 Postój / noclegowiska 200
 Świetliki dachowe 79

T

Tankowanie 16
 Technicznie dopuszczalna
 Trójkąt ostrzegawczy 10

Tryb zimowy 195
 Wentylacja 196

U

Ubikacja płukana wodą 138
 Ubikacja
 Użytkowanie 138
 Opróżnianie kasety 138

W

Wartości ciśnienia powietrza w oponach 207
 Wierzenie 188
 Wlew paliwa 41
 Wlew wody 40
 Wybór miejsca postoju 17
 Wykorzystanie bezpieczników 120
 Wyłącznik różnicowoprądowy 111
 Wymiana koła 30
 Wymiana
 butli gazowej 143
 Wyposażenie awaryjne 10
 Narzędzia pokładowe 11
 Apteczka 10
 Trójkąt ostrzegawczy 10
 Wyposażenie podstawowe 21
 Wsuwany uchwyt telewizora 53

Z

Zabezpieczenie instalacji elektrycznej 110
 Zabezpieczenie pojazdu 17

Zabrudzenia ze smoły 190
 Zabrudzenia żywiczne 190
 Załadowanie 19
 Zamrażarka 170
 Zaopatrzenie w gaz 142
 Zasilanie energią elektryczną 109
 Zasłona przeciwstłoneczna plisowana 75
 Zawór zbiornika na brudną wodę 134
 Zawory 141
 Zbiornik na brudną wodę 135
 Opróżnianie 134
 Zbiornik świeżej wody 131
 Opróżnianie 133
 Zespół TV 177
 Zewnętrzne gniazdo przyłącza gazu 150
 Zezwolenie 11

Hobby-Wohnwagenwerk

Ing. Harald Striewski GmbH

Harald-Striewski-Straße 15

D-24787 Fockbek/Rendsburg

www.hobby-caravan.de